

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

22'nci Birleşim
2 Aralık 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal'ın, Kilis ilinin kurtuluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Ayca'nın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Avrupa'da yaşayan Türklerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, beş dakika da olsa kürsüde maske çıkarılarak konuşulmasının hem konuşan hem de ondan sonra gelen konuşmacı açısından ciddi tehlike doğurduğuna, milletvekillerinin konuşmalarını maskeyle yapmalarını rica ettiğine ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 1 Aralık 2020'de vefat eden 22 ve 23'üncü Dönem Mersin Milletvekili Ömer İnan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Covid-19 pandemisi döneminde çiftçinin umutsuzluğunun katmerlendiğine ilişkin açıklaması
- 2.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Covid-19 pandemi sürecinde esnafın yaşadığı ekonomik sorunlara çözüm getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 1 Aralık 2020'de vefat eden 22 ve 23'üncü Dönem Mersin Milletvekili Ömer İnan'a Allah'tan rahmet dilediğine, ülkenin bu pandemi döneminde yüzde 6,7 büyüterek zoru başardığına ilişkin açıklaması
- 4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli ili Derince ilçesinde 1836 yılında keşfedilen Çenesuyu'nun tanıtımı ve pazarlanması gayretlerinden dolayı Derince Belediye Başkanı Zeki Aygün'ü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması
- 5.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yönetilemeyen salgın süreci ve bitirilmiş hazine nedeniyle vatandaşların perişan edildiğine, esnafın kredi borcu, vergi, stopaj gibi ödemelerinin faizsiz olarak ertelenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, ithal bir demokrasiye değil tüm partiler açısından millî ve yerli bir duruşa ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması
- 7.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde bütün engelli kardeşlerini saygıyla selamladığına, vefat eden 22 ve 23'üncü Dönem Mersin Milletvekili Ömer İnan'a Allah'tan rahmet dilediğine, vefatının 4'üncü yıl dönümünde Berkay Şipal'i rahmetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, açıklanan son kısıtlamalarla birlikte esnafın tamamen entübe olduğuna, yeni düzenlemeler getirilmediği takdirde esnafın bir daha açmamak üzere kepenk kapatacağına ilişkin açıklaması
- 9.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, salgın döneminin zorluğunu en çok yaşayanlardan okul servisi sektörünün sıkıntılarına çözüm bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 10.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, çiftçiye yasaya göre verilmesi gereken desteği dahi vermeyen Hükümetin bir de vergi kesintisi yapmasının izaha muhtaç olduğuna ilişkin açıklaması
- 11.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Kültür ve Turizm Bakanlığının sosyal medya sitesinde bir tiyatro tanıtım videosu olduğuna, pandemi nedeniyle tiyatroların kapalı olduğu bugünlerde bu tanıtım videosunun kimlerin para kazanması için yaptırıldığını sorduğuna, yeni kısıtlamalarla ülkedeki tüm lokantaların kapalı olduğuna ancak Meclisteki lokantaların açık olduğuna ilişkin açıklaması
- 12.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ili Defne, Arsuz, Payas ilçelerine hastane yapılamıyorsa en azından yaşanan pandemi sürecinde sahra hastanesi yapılması için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya seslendiğine ilişkin açıklaması
- 13.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, ekonomik ve sosyal alanlarda birçok engelle karşılaşan ve âdeta evlerine hapsedilen engellilerin sorunlarının çözümü için tüm sorumluları göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Fransa'nın tarihindeki katliamların uluslararası kamuoyunun vicdanını rahatsız etmeyi sürdürdüğüne ilişkin açıklaması

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 10 milyona yakın çalışanı ilgilendiren 2021 yılı asgari ücret görüşmelerinin başlayacağına ilişkin açıklaması

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutladığına, yeraltı madenciligi sektöründe adaleti tesis etmek için 3213 sayılı Maden Kanunu'nda redevans sözleşmeleriyle işletilen maden ocaklarında çalışanların kıdem ve ihbar tazminatlarının Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından ödenmesine yönelik bir düzenleme beklentisi olduğuna, şair Yahya Kemal Beyatlı'yı doğumunun 136'ncı yıl dönümünde rahmetle anmak istediğine, vatan şairi Namık Kemal'in vefatının 132'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Özgür Ülke gazetesinin bombalanmasının 26'ncı yıl dönümüne, özgür basın geleceğinin bundan sonra da hiçbir baskıya boyun eğmeden çalışmalarını sürdürmeye devam edeceğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Gününe, engelliler için en yaşamsal ve temel hakkın istihdam olduğuna, engelli olmanın yanı sıra kadın olmalarından dolayı 2 kez dezavantajlı konuma gelen kadın engellilere karşı pozitif ayrımcılık yapılması gerektiğine, Hakkâri ili Derecik ilçesinde 3 kişiye ateş açılması sonucu Özcan Erbaş'ın yaşamını yitirmesine ve Hakkâri Valiliğinin yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

18.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde meydana gelen kazada yaralanan ve kaldırıldığı hastanede şehit olan Piyade Sözleşmeli Onbaşı Osman Güler'e Allah'tan rahmet dilediğine, vefatının 132'nci yıl dönümünde vatan şairi Namık Kemal'i rahmetle andıklarına, asgari ücret tespit görüşmelerinin 4 Aralık 2020 tarihinde başlayacağına, İYİ PARTİ olarak asgari ücretin brüt 3 bin liraya çıkarılıp, çalışana brüt ücretin tamamının ödenmesini istediklerine, TÜİK'in gerçekten uzak rakamlarla yılın üçüncü çeyreğinde ekonominin yüzde 6,7 büyüdüğünü açıkladığına, Saudi Arabian Oil Company isimli Suudi Arabistan firmasına yatırım onayı verildiğine, Kaz Dağları'ndan sonra bir başka Kanadalı altın arama şirketinin Kapadokya'da ortaya çıktığına ilişkin açıklaması

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Hakkâri ilinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan Piyade Sözleşmeli Onbaşı Osman Güler'e Allah'tan rahmet dilediklerine, doğumunun 136'ncı yıl dönümünde Yahya Kemal Beyatlı ve vefatının 132'nci yılında vatan şairi Namık Kemal'i rahmetle andıklarına, Köy Kanunu'na eklenen geçici bir maddeyle köylerde muhtar ve ihtiyar heyeti kararıyla evi olmayanlara arsa verildiğine ve bu arsalar 31 Aralık 2020'ye kadar ev yapılmadığı takdirde arsaların ellerinden alınacağına, köylülerin mağduriyetlerinin giderilmesi için bu sürenin uzatılmasını talep ettiklerine, esnafın kredi borçlarının ertelenmesi gerektiğini bir kez daha hatırlattıklarına, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin taşra teşkilatına 826 kadrolu işçi alımı yapılacağı açıklamasına Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesindeki geçici ve mevsimlik işçilerden ciddi tepki olduğuna, kimsenin pandemi döneminde alınan tedbirlerin yeterli olduğunu düşünmediğine, Covid-19'un meslek hastalığı sayılmasına, Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünün yeniden açılmasına, kapatılan devlet hastanelerinin değerlendirilmesine, özel hastanelerin yoğun bakım sistemlerinin de kamunun kullanımına açılmasına, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un seçilmiş siyasetçilere hakaret ettiğine ilişkin açıklaması

20.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, salgınla mücadelenin kararlılıkla devam ettiğine, açıklanan son verilere göre ekonominin yüzde 6,7 büyüdüğüne, Türk ordusundan ve milletinden özür dilenmesi gerektiği hakikatinin herkesin karşısında durduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Atatürk'ün muasır medeniyetlerin üstüne çıkma hedefini hayata geçiren, yedi düvele meydan okuyan kahraman bir lider olduğuna, ölümünün 132'nci yıl dönümünde vatan şairi Namık Kemal'e ve 136'ncı doğum gününde şair Yahya Kemal Beyatlı'ya rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelere ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç'ın, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kayseri ilinde muhtarlarla yaptığı toplantıda milletvekillerinin milleti temsil etmediğini, ihale takip eden kişiler olduğunu beyan ederek 600 milletvekiline hakaret ettiğine ilişkin açıklaması

23.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, engelli vatandaşların en büyük sorununun işsizlik olduğuna, meslek gruplarına göre engellilere öncelikli atama hakkı tanınması gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasete ilke ve etik getiren, ahlakını eylem ve davranışlarıyla ortaya koyan bir lider olduğuna ilişkin açıklaması

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kayseri ilinde yaptığı konuşmaya ilişkin açıklaması

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- İstanbul milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bakanlara, yürütmeye yönelik yapılan sataşmalara AK PARTİ Grubunun cevap veremeyeceğine ilişkin açıklaması

39.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, komik olmayan bir fıkra anlatmak istediğine ilişkin açıklaması

40.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün AK PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

44.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, kabul edilen Danışma Kurulu kararıyla bütçe görüşmelerinin usulünün kararlaştırıldığına, bu oylamada "hayır" oyu verdiğine, bu karar gereği grubu olmayan partilere mensup milletvekillerinin konuşmamasının karar altına alındığına, Mecliste grubu bulunmayan 17 milletvekili bulunduğuna, geçen yıl sağlanan uzlaşıyla grubu bulunmayan partilere mensup milletvekillerine açılışta ve kapanışta konuşma hakkı verildiğine ve siyasi partilerin bu yıl için de söz konusu öneriyi değerlendirmelerini umduğuna ilişkin açıklaması

45.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasında AK PARTİ Grubuna ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sataşması nedeniyle konuşması

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sataşması nedeniyle konuşması

4.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması

5.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

6.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

7.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

8.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması

9.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

10.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

11.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

13.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında İYİ PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

15.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın 232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

16.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

17.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

18.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından Türkiye Varlık Fonunun finansal faaliyetlerinin kamu yararını gözetmek amacıyla incelenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştas ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, işçi haklarının korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından Borsa İstanbul hisselerinin devri başta olmak üzere Katar'la imzalanan anlaşmaların kamuoyuna açıklanması amacıyla 1/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının sıralamasının yeniden düzenlenmesine ve 2 ve 3 Aralık 2020 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Aralık 2020 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer almasına; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanmasına ve turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tekliflerinin maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Duyurular

1.- Başkanlıkça, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kuruldaki görüşme programının Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sayfasında yer alacağına ve bastırılarak üyelere dağıtılacağına; bütçe müzakerelerinde üyelerin söz kayıt işlemleri ve usullerine ilişkin duyuru

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı 232)

2 Aralık 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kilis'in kurtuluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal'a aittir.

Buyurun Sayın Dal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal'ın, Kilis ilinin kurtuluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7 Aralık Kilis'in düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

1919 yılında Kilis'i işgal eden Fransız güçlerine karşı halkımız, açlık, yokluk ve daha birçok olumsuzluğa rağmen iki yıl boyunca Fransızlarla mücadele etmiştir. İstiklal ve istikbalinden taviz vermeyerek iki yıl sonunda Fransız güçlerini şehirden çıkarmış ve 7 Aralık 1921 günü, Polat Bey ve komutasındaki askerlerle birlikte Hükümet Konağı'na gelerek Fransız Bayrağı'nı indirmiş ve şanlı bayrağımızı dalgalandırmıştır. Bu mücadelede ön plana çıkan Şahin Bey, Aslan Bey, Sakıp Bey, İslam Bey, Müslüman Bey ve onlarla beraber mücadele eden daha birçok kahramanımızı buradan şükranla, minnetle yâd ediyorum.

6 Haziran 1995 tarihinde il olan Kilis, Orta Doğu'nun Anadolu'ya açılma noktasında "Bereketli Hilal" denilen çember içinde yer alır. Geleneksel olarak önemli bir zirai ticaret merkezi olan ilimiz, aynı zamanda ham maddesini tarımdan alan önemli bir sanayi merkezi durumundadır. Pekmez, zeytinyağı, biber, tahıl ürünleri ve sabun başlıca sanayi ürünlerimizdir. AK PARTİ hükümetleri döneminde, tüm Türkiye'de olduğu gibi, ilimizde de çiftçilerimizin daha fazla ve kaliteli ürün elde edebilmeleri için birçok baraj ve gölet yaparak toprağımızı suyla buluşturduk. Şehrimizin içme suyu ihtiyacını da yapmış olduğumuz barajlarla çözmüş bulunuyoruz.

Tarımsal faaliyetlerimizin yanı sıra cazibe merkezi konumunda yer alan ilimizde, organize sanayi bölgemizde yapımı devam eden 34 fabrika inşaatı bitme aşamasındadır. Bu fabrikaların yapımı tamamlandığında yaklaşık 5 bin kişiye daha istihdam sağlanacaktır. Mevcut organize sanayi bölgemizin 44 fabrika kapasiteli 3'üncü genişleme alanı için de gerekli çalışmalarımız devam etmektedir. Yine, bunların yanında, Kilis ve bölgeyi ciddi anlamda kalkındıracak olan Polateli-Şahinbey Tekstil Organize Sanayi Bölgesi'nin imar planı onaylanmış olup birkaç gün içerisinde altyapı çizim ihalesine çıkılacaktır. Altyapısının tamamlanmasının ardından faaliyete geçtiğinde ilimiz, tarım şehri olmanın yanı sıra önemli bir sanayi şehri olma yolunda da ciddi bir adım atmış olacaktır.

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Kilis, tarihî ve mimari eserler bakımından daha zengin bir ilimizdir. Osmanlı Dönemi'ne ve Osmanlı öncesine ait tarihî Memlûk camileri, çeşmeler, tarihî Kilis evleri, havra, sabunhane gibi birçok tarihî mekân bulunmaktadır. Bu yapıların restorasyonları yapılarak halkımızın hizmetine açılmıştır.

Kilis Oylum Mahallemizde yer alan Oylum Höyük ise yalnızca Kilis'in değil Orta Doğu'nun en büyük höyüklerinden biri olmanın yanı sıra, Anadolu, Suriye ve Mezopotamya kültürlerinin kesiştiği bir merkez özelliği taşımaktadır. En eski Kilis yerleşimi olarak kabul edilen höyük üzerinde gerçekleştirilen arkeolojik kazı çalışmaları bölgenin beş bin beş yüz yıllık tarihine de ışık tutmaktadır. Ayrıca höyükte gerçekleştirilen kazı çalışmaları sırasında bulunan dört bin beş yüz yıllık zeytin çekirdeği de zeytinin ana vatanının Kilis olduğunu kanıtlar.

İlimiz günümüzde de bilindiği üzere güneyden komşu olduğumuz Suriye'de yaşanan iç savaş nedeniyle ülkemize iltica eden muhacir kardeşlerimize de ev sahipliği yapmaktadır. Birçok Batılı ülkenin sınırlarını kapattığı, gelmesinler diye her türlü yolu denediği bu dönemde, huzurun, hoşgörünün, misafirperverliğin başkenti, ana şehir Kilis kendi nüfusundan fazla Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapmaktadır. Tarihi boyunca ev sahipliği yaptığı birçok medeniyetin kültüründen, eserlerinden ve lezzetlerinden izleri hâlâ taşıyan Güneydoğu Anadolu Bölgemizin güzide ve ana şehri Kilis, yollarıyla, barajlarıyla, üniversitesiyle, alt ve üstyapısıyla bugün eskisinden çok daha yaşanılabilir bir merkez hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

Buyurun.

AHMET SALİH DAL (Devamla) - Bu duygu ve düşüncelerle sözlerimi Muallim Rıfat Bilge'nin şu sözleriyle tamamlamak istiyorum: "Kilis mehdîvücdum, mevlidim, ilk aşîyanımdır. Kilis pek sevgili annem, Kilis ruhîrevanımdır."

7 Aralık Kilis'in Kurtuluş Günü'nü tekrar kutluyor, Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyenleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, beş dakika da olsa kürsüde maske çıkarılarak konuşulmasının hem konuşan hem de ondan sonra gelen konuşmacı açısından ciddi tehlike doğurduğuna, milletvekillerinin konuşmalarını maskeyle yapmalarını rica ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir hatırlatmayı bir kez daha yapmak istiyorum, bunu da kürsüden son kez yapacağım: Bugün yapmış olduğumuz Başkanlık Divanında da hatiplerimizin bu hitabet noktasında maskeleri çıkarması mevzu bahis oldu. Hem Sağlık Komisyonunun hem ilgili arkadaşlarımızın, enfeksiyon uzmanlarının, beş dakika da olsa, on dakika da olsa orada maskenin çıkarılıyor olmasının hem hitap eden arkadaş açısından, hatip açısından hem de ondan sonra gelen hatip açısından mutlak surette ciddi tehlike doğurduğu, her ne kadar kürsü silinse de bunun bir noktaya kadar etkili olduğu noktasında bir görüşü var. Arkadaşlardan sağlık problemi sebebiyle... Mesela dün Isparta Milletvekilimiz Sayın Aylin Cesur geldi, astımı olduğunu, ondan dolayı maskeyle konuşamayacağını söyledi. Bu şekilde hakikaten bir sağlık sorunundan dolayı bu konuşmayı yapamayacak durumda olan arkadaşlarımızın dışındaki tüm milletvekillerimizin lütfen konuşmalarını maskeyle yapmalarını tekrar rica ediyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü münasebetiyle söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'a aittir.

Buyurun Sayın Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 3 Aralık Dünya Engelliler Günü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Engellilik son zamanlarda farklı tanımlanmaktadır. Değişik tanımlamalar yapılmış ama bugün kabul edilen tanım "vücudun herhangi bir fonksiyonunu kaybetmesi" olarak ifade edilmektedir, herhangi bir fonksiyon kaybedilmişse bu kişi engellidir. Bu nedenle, engelliliğin tanımı ve kapsamı genişlemiş bulunuyor.

Tabii, engellilik dünyada da yaygın bir durum, ülkemizde de yaygın bir durumdur. Türkiye'de yapılan çalışmalarda nüfusun yüzde 12'sinin, yaklaşık 10 milyon kişinin engelli olduğu belirtilmektedir. Görüldüğü gibi zaten başlı başına yaygındır, bir de aşırı engellilik durumlarında kişinin ailesi de bundan etkilendiğinden çok daha fazla kişiyi ilgilendiren bir durumla karşı karşıyayız.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz, engellileri, Anayasa'mızın 10'uncu maddesinde de belirtildiği gibi eşit vatandaş olarak görüyoruz, engellilerin her konuda eşit haklara sahip olduğunu belirtiyoruz. Ayrıca, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, tüm engellilerin bağımsız ve kimseye bağımlı olmadan yaşamasından yanayız ve bununla ilgili düzenlemelerin yapılması gerekliliğini belirtiyoruz.

Engellilik çeşitli nedenlerle oluşuyor. Tabii ki engelliliği önlememiz gerekiyor. Bir kısım engellilik doğuştan gelen sebeplerle olabiliyor, genetik nedenlerle olmaktadır. Tabii, genetik nedenlere bağlı engelliliği engellemek için gebelik öncesi genetik danışmanlık son derece önemlidir.

Diğer bir konu, gebelik sırasında annenin geçirdiği hastalıklarla engellilik durumu ortaya çıkabilir. Bunları da önlemek için ve tüm engellilikler için erken tanı çok önemlidir. Ne kadar erken tanı koyarsak tedavi etmek ve idame ettirmek o kadar başarılı olmaktadır.

Doğumdan sonra da engellilik durumu ortaya çıkabilir. Özellikle geçirilen hastalıklar veya kazalar engelliliklere sebep olmaktadır. Bu hastalıkların veya kazaların, özellikle trafik kazasının, iş kazasının önlenmesi de son derece önemlidir.

Engellilerin birçok sorunları vardır; eğitim sorunları vardır, sağlık sorunları vardır, onun dışında, erişim sorunları ve istihdam sorunları vardır. Engelli her yere bağımsız bir şekilde erişebilmelidir. Şehir içinde bununla ilgili düzenlemeler yapmak, bildiğiniz gibi, belediyelerin görevidir; belediyelerin bununla ilgili düzenleme yapması gerekir. Özellikle toplu taşıma araçlarında ya da yollarda engellilerin ulaşımıyla ilgili düzenlemeler yapılması son derece önemlidir. Aynı zamanda kamu kurumlarında, özellikle okullarda ve sağlık kuruluşlarında da engellilerin erişimini kolaylaştırıcı düzenlemeler yapmamız gerekiyor.

Eğitimle ilgili birçok sorunu var engellilerin. Özel eğitime ihtiyaçları vardır. Tüm engelliler eğitim kapsamına alınmalıdır. Özellikle özel eğitim daha çok yaygınlaştırılmalı ve erişim kolaylaştırılmalıdır.

Sağlık hizmetleri açısından engellilerin elbette çok önemli sorunları var. Daha fazla sağlık hizmetine ihtiyaçları vardır ve bu daha fazla olan sağlık hizmetinde özellikle engellilerin tedavileri, engellilerin araç gereçlerinin tümünün geri ödeme kapsamına alınması da son derece önemlidir çünkü bunların hayatının konforu açısından bunu da sağlamamız gerekmektedir.

Engellilerin istihdamıyla ilgili önemli bir sorun var. Yeteri kadar istihdam edilemiyorlar. 50'den fazla çalışanı olan kuruluşlarda, kamu kurumlarında yüzde 4, özel kuruluşlarda ise yüzde 3 kontenjanları vardır ama 2020 yılında engellilere ait, ayrılmış olan kontenjanların 20 bininin boş olduğu bilinmekte. Özellikle özel kuruluşlarda 17 bin kontenjan boş durumdadır. Bunlara da yerleştirme yapılması, istihdam yapılması son derece önemlidir.

Engelli KPSS'yle ilgili sorun vardır. Engelli KPSS'nin de kişilerin engellilik durumuna göre ayrı sınavlar şeklinde olmasını öneriyoruz. Her engelliği aynı kefeye koymamak gerekir diye düşünüyoruz.

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz sessiz lütfen, çok uğultu var.

Sayın Aycan -son derece önemli bir konu- Engelliler Günü'yle ilgili olarak konuşuyor, biraz sessiz lütfen.

Tamamlayın sözlerinizi Sayın Aycan, buyurun.

SEFER AYCAN (Devamla) – Evet, engellilerin birçok sorunu var. Tabii, Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz, engellilerin özellikle engelli aylıklarının artırılmasını istiyoruz. Onun dışında engellilerin engelli aylığı bağlanırken ailenin geliri değil de engellinin geliri dikkate alınarak düzenleme yapılmasını istiyoruz.

Her konuda engellilere yardımcı olmaya veya yapılacak düzenlemelere hazır olduğumuzu belirtiyoruz. Genel Başkanımızın belirttiği gibi, Milliyetçi Hareket Partisi olarak engellilerle ilgili her düzenlemeye varız ve her türlü desteği de göstermeye peşinen kararlıyız.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Avrupa'da yaşayan Türklerin sorunları hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e aittir.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Avrupa'da yaşayan Türklerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün karşınızda olmamın nedeni, Avrupa'daki 6,5 milyon vatandaşımızın karşı karşıya bırakıldığı bir büyük sıkıntı. On yıllardır memleketlerinden, ailelerinden uzakta, gurbette alın teri döküp birikimlerini "İlle de vatan." diyerek Türkiye'de değerlendiren yüz binlerce vatandaşımızın Türkiye'deki hesap bilgileri bu yıl sonu itibarıyla çalıştıkları ülkelerin yönetimleriyle paylaşılacak.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) nezdinde vergi kaçakçılığını, kara parayı ve terörün finansmanını önlemek için Kasım 2011'de Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi imzalandı, 2017'de yürürlüğe girdi. Sözleşmenin uygulama esaslarını belirleyen Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Anlaşması ise 2017'de imzalandı, 31 Aralık 2019'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla onaylanarak yürürlüğe girdi.

Değerli milletvekilleri, anlaşma kapsamında Türkiye, bu yılın sonunda 57, gelecek yıl ise 100'e yakın ülkeye Türkiye kökenli göçmenlerin Türkiye bankalarındaki para ve diğer finansal birikimlerine ilişkin tüm bilgileri gönderecek. Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa, hepsi bu listede.

Değerli arkadaşlarım, bu ülkelerde yaşayan milyonlarca kardeşimiz şu anda panik içinde. On yıllarca en ağır işlerde çalışarak dışinden tırnağından artırp Türkiye'de biriktirdikleri paralarına ilişkin tüm bilgiler yaşadıkları ülkelere bildirildiğinde haklarında vergi soruşturmaları başlayabilir, ağır para cezaları kesilebilir, aldıkları sosyal yardımlar kesilebilir hatta geçmişe dönük sorgulama dahi yapılabilir. Bu insanlar ne yapacağını bilmiyor çünkü ellerinde hiçbir bilgi yok. İlk anlaşmanın imzasından bu yana on yıl geçmiş ama onlara bunun ne getirdiğini, ne götürdüğünü anlatan bir Allah'ın kulu çıkmamış. Sadece ağustos sonunda Gelir İdaresi Başkanlığının hazırladığı bir rehber var ortada, onu da anlayabilen beri gelsin.

Olayın vahametini şöyle anlatayım: Avrupa'daki kardeşlerimizin çoğu, tesadüfen, Türkiye'deki bankamatikten para çekerken ekrana düşen mesajlarla bilgilerinin yaşadıkları ülkelere verileceğini öğreniyorlar. Binlerce kardeşimiz her gün konsoloslukları arıyor ama yanıt yok. Bizleri arıyorlar, bizler de onlardan öğreniyoruz. Ne yapacaklarını bilmiyorlar. Şu salgın döneminde apar topar Türkiye'ye gelip, bankalardaki parasını çekip yastık altına koyan ya da yanında Avrupa'ya götüren mi dersiniz; Ankara'dan yönlendirmeyle ikamet adresini değiştirip kendini Almanya yerine Türkiye'de gösteren mi dersiniz... Ortada yanıt bekleyen yüzlerce soru var ama yurttaşların yardımına koşacak bir tek yetkili dahi yok.

İsveç'ten Fatih Yeşilekin yazıyor: "Hayatımız boyunca tüm varlığını ülkemize yatıran biz gurbetçiler için idam sehpa hazırlanmış. Bizler kara paracılarla, vergi kaçakçılarıyla bir tutuluyoruz." Abidin Tangaloğlu Avusturya'dan soruyor: "Türkiye neden yurttaşlarını başka bir ülkeye karşı mağdur bırakıyor?" Bu soruların tümü yanıtsız. Ayrıca, vatandaşlarımıza doğru ve yeterli bilgilendirme yapılmadığı için "müşavir" "danışman" adı altında dolandırıcılar, hokkabazlar dahi türemiş.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa'da yaşayan Türk, yabancılarımız değildir; aslında onlar bizleriz. Kimimizin anası, babası, amcası, kardeşi ya da komşusu onlar; yani, onlar bizim ayrılmaz parçamız. Onları ne dolandırıcıların eline bırakabiliriz ne de nasıl hareket edeceğini, ne isteyeceğini kestiremediğimiz yabancı ülkelerin vergi idarelerinin önüne bilgisiz, donanımsız ve korumasız terk edebiliriz. Ortada büyük bir ihmâl var ama bunun sorumlusu ne Almanya'daki Ali amca ne Danimarka'daki Döndü teyze; sorumlusu burada, Ankara'da.

Bakın, yirmi sekiz gün sonra, yılbaşında ne olacak: Danimarka, İsveç, Finlandiya, İngiltere'nin de aralarında bulunduğu 57 ülkeye orada yaşayan yüz binlerce vatandaşımızın Türkiye'deki banka hesapları gönderilecek 31 Aralıkta; hiçbirisinin bilgisi yok. Hesaplardan bilgiler çoktan -geçen yıl sonunda- toplanmış, paket hazır; kimsenin haberi yok. İngiltere'den 60 yaşındaki temizlik işçisi Songül ablamız beni arayıp soruyor "Biraz birikmiş param vardı. Uçak bulup gelsem bir şey yapabilir miyim?" diye. Neden kimse bilgilendirmede bu vatandaş? Öte yandan, Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika ve Avusturya'daki milyonları bulan Türklerin bilgileri bu yıl gönderilmedi ama gelecek yıl gönderilecek; onlara da hâlâ Allah'ın tek bir kulu çıkıp kapsamlı bilgi vermiş değil. Peki, bu nasıl çifte standart? Londra'daki Songül abla ile Köln'deki Ali dayı, 2'si de bizim insanımız, bizim vatandaşımız; ayrımcılık niye, çifte standart niye? O zaman, Türklerin yaşadığı ülkelerin hiçbirine göndermeyin şimdi, ne bu acele?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Tabii ki.

Vergi cennetlerine para kaçırıcılar, kara para aklayanlar ve uyuşturucu kaçakçıları ile bizim emeğinden başka sunacak hiçbir şeyi olmayan, Avrupa'da yaşayan kardeşlerimiz bir tutulabilir mi? Bu, onlara yapılan büyük haksızlıktır.

Peki, ne yapılmalı? Buradan Maliye Bakanına, Dışişleri Bakanına ve Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum, yurt dışında yaşayan 6,5 milyon kardeşimiz adına sesleniyorum: "Bu anlaşmadan kaçalım." demiyoruz ama yurt dışındaki vatandaşlarımızı yeterince bilgi sahibi yapana kadar bu anlaşmanın uygulaması ertelenmelidir. Cumhurbaşkanının imzaladığı uygulama anlaşmasının 6'ncı maddesi çok açık: Anlaşmanın uygulanmasında zorlukla karşılaşılması hâlinde her ülkenin istişare isteme hakkı var. Sadece Almanya'da 3 milyon, yurt dışında toplam 6,5 milyon vatandaşımız var, hiçbirini bilgilendirmemişiz. O zaman şimdi "Benim vatandaşım bu anlaşmaya hazırlıksız, öğrenip uygulamakta zorlanıyor, bizim zamana ihtiyacımız var."

diyebilmelisiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu anlaşmanın uygulamasını ertelemek ya da kademeli bir geçiş istemek Türkiye Cumhuriyeti'nin en doğal hakkıdır, bu bir lütuf değildir. Bu sayede, yurt dışındaki kardeşlerimize bu anlaşmayı öğrenme ve ona göre tedbirini alma, bulunduğu ülkeye bildirimini yapma zamanı tanımış ve onları her türlü suistimale karşı korumuş oluruz. Bu anlaşmayı yurttaşlarımızı bilgilendirene kadar ertelemeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Selamlamak için son bir süre...

BAŞKAN – Uzatmanızı verdim, sağ olunuz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Peki, teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Sayın Özer, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Covid-19 pandemisi döneminde çiftçinin umutsuzluğunun katmerlendiğine ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığı merak ediyor mu bilmiyoruz ama Covid-19 pandemisinin tarım sektörüne etkileri üzerine yapılan bir çalışma, çiftçinin kaygılı ve umutsuz olduğunu ortaya çıkardı.

28 il ve bağlı ilçelerde bin çiftçiyle bire bir anket yöntemiyle gerçekleştirilen 2020 Türkiye Tarımsal Görünüm Saha Araştırması'na göre çiftçinin yaş ortalaması geçen yıla göre 46'dan 51'e yükselmiş. Üretim öncesi sorunlar listesinde çiftçinin "girdi pahalılığı" şikâyeti geçen yılki gibi ilk sırada ama bu yıl 10 puan artarak yüzde 93'e çıkmış. Üretim sonrası sorunlar listesinde ise çiftçinin yüzde 89'u satış fiyatının beklentilerin altında olmasından şikâyet ediyor. Elde ettikleri kazançtan memnun olan çiftçi sayısı yüzde 29. Çiftçinin yüzde 51'i TARSİM'i gereksiz, faydasız buluyor; yüzde 22'si hasar ödenmiyor veya eksik ödeniyor diyor.

Özetle, çiftçimizin kârlılık kaygıları giderek derinleşiyor, çiftçimizin umutsuzluğu katmerleniyor. Çiftçimiz mutsuz. Unutmayın, çiftçimiz mutlu olursa Türkiye mutlu olur.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

2.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Covid-19 pandemi sürecinde esnafın yaşadığı ekonomik sorunlara çözüm getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Coronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında iş yerleri kapanan, iş potansiyeli kaybolan esnaf ve sanatkârlarımız zor bir dönem geçiriyor. Devlet kurumlarındaki işçiler, memurlar maaşlarını ve özel sektördeki işçiler -tedbir amaçlı, çalışmasalar bile- Cumhurbaşkanımızın talimatıyla kısa çalışma ödeneği alıyorlar. Ama esnaf, kapalı olan ve iş yapamadığı dükkânın vergisini, BAĞ-KUR'unu, belediye harçlarını ve kredi kartlarını ödemekle mükellef ve coronavirüsün de yükünü esnaf çekiyor. Bakkallar, kantinciler, servisçiler, kırtasiyeciler, internetevleri, düğün salonları, eğlence merkezleri, kafeler, halı saha ve küçük ölçekli esnaflarımızın hepsi aylardır mağdurdur. Hükûmetimiz ve yerel yönetimler küçük esnaf ve sanatkârlarla kader birliği yapmalı. Esnaf kredileri, vergileri ve primleri en az 2021 yılı Mayıs sonuna kadar ertelenmeli, kredi kartı ödemeleri en az üç ay ertelenmeli, icra ve haciz işlemleri bu salgın sonuna kadar durdurulmalı ve sicil affı da getirilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 1 Aralık 2020'de vefat eden 22 ve 23'üncü Dönem Mersin Milletvekili Ömer İnan'a Allah'tan rahmet dilediğine, ülkenin bu pandemi döneminde yüzde 6,7 büyüyerek zoru başardığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün vefat eden 22'nci ve 23'üncü Dönem AK PARTİ Mersin Milletvekilimiz Profesör Doktor Ömer İnan'a Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Üçüncü çeyrek büyüme rakamları açıklandı. Coronavirüs salgınıyla birlikte küresel piyasalarda daralma yaşanırken, Türkiye ekonomisi, gelişmiş altyapı olanakları ve üretim kapasitesi sayesinde üçüncü çeyrekte beklentilerin üzerinde, yüzde 6,7 büyüyerek zor olanı başardı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış Gayrisafi Yurtiçi Hasıla Zincirlenmiş Hacim Endeksi bir önceki çeyreğe göre yüzde 15,6 arttı, geçen yılın aynı çeyreğine göre de yüzde 6,5 arttı.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ekonomimiz istikrar ve güven içerisinde büyümeye devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 1 Aralık 2020'de vefat eden 22 ve 23'üncü Dönem Mersin Milletvekili Ömer İnan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Evet, ben de Ömer İnan Hocamıza Rabb'imden rahmet diliyorum. Mekânı cennet olsun. Ailesine ve sevenlerine sabır niyaz ediyorum.

Sayın Şeker, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli ili Derince ilçesinde 1836 yılında keşfedilen Çenesuyu'nun tanıtımı ve pazarlanması gayretlerinden dolayı Derince Belediye Başkanı Zeki Aygün'ü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, geçen hafta Kocaeli Derince Belediye Başkanımız Zeki Aygün Bey'in Meclisimize ikram ettiği Çenesuyu'nun yüzde 100'ü Derince Belediyesine aittir. Yapılan tarihî araştırmalarda Çenesuyu'nun Osmanlı'da sarayda tüketildiği, lezzetinin beğenildiği belirtilmekte. İzmit'te bulunan tarihî Av Köşkü'nün kapısının üstünde bulunan levhada "Aceb mi sözlerin olsa Çenesuyu gibi ahlâ/ Olur mu bu sözlerin Çenesuyu gibi tatlı ve şirin?" diyerek Çenesuyu'nun tadından ve lezzetinden övgüyle bahsedilmektedir.

1836 yılında II. Mahmut tarafından kaynağı keşfedilen Çenesuyu 1933 yılında İzmit Belediye Başkanı Kemal Öz tarafından İzmit'e getirilmiş. Kocaeli'mizin değeri Çenesuyu'nun yurt içi ve yurt dışına tanıtımında ve pazarlamasında Belediye Başkanımız Zeki Aygün Bey'i gayretinden dolayı tebrik ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

5.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yönetilemeyen salgın süreci ve bitirilmiş hazine nedeniyle vatandaşların perişan edildiğine, esnafın kredi borcu, vergi, stopaj gibi ödemelerinin faizsiz olarak ertelenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidar ortakları hangi kompleksten bilemediğimiz biçimde "CHP, CHP" diye sayıklayıp dursunlar, gerçekler çok acı. Yönetilemeyen salgın süreci ve bitirilmiş hazine nedeniyle vatandaşlarımız perişan edildi. Daha doğru dürüst kısıtlamaları açıklamayı beceremediniz ki salgını yönetesiniz. Esnafımız daha da perişan.

Şimdi bir sürü yasaklar getirdiniz. Peki, bu yasaklar nedeniyle zarar görecektir esnaf için, çalışanlar için ne yaptınız? Bir destek veriyor musunuz? Siz, şoför esnafı ne durumda, kahveciler ne durumda, servisçiler nasıl geçiniyor biliyor musunuz?

Esnafın kredi borçları, vermesi gereken vergi, stopaj gibi ödemeleri derhâl faizsiz olarak ertelenmelidir. Daha önce verdiğiniz kredilerin geri ödemesi geldi, dert bir idi bin oldu. İş yerlerini kapatmak zorunda bırakılanlara asgari geçimini sağlayacak ödeme yapılmalıdır. Kapatılan veya kısıtlamalar nedeniyle işlerinde düşüş olan işletmelerde çalışanlara mutlaka geçimlerini temin edecek ücret verilmelidir. Tek bildiğiniz, Katar'ın kuyruğuna katılıp rant peşinde koşmak.

BAŞKAN – Sayın Demir...

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, ithal bir demokrasiye değil tüm partiler açısından millî ve yerli bir duruşa ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milletimiz tarafından bedel ödenerek kazanılmış bir demokrasiye sahibiz. Ülkemizin dış politikadaki başarılarını şikâyet ederek demokrasi talep etmek, demokrasimizin hamisi milletin iradesini yok saymaktır. Demokrasiyi siyasi, ticari bir meta olarak birilerinden talepte bulunmaya kalkışmak ise çok vahim bir durumdur. Güvenliğimiz, dış politikamız ve millî menfaatlerimiz için kimseden icazet almayacağımızı birilerinin anlaması gerekmektedir. Milleti ikna edemeyen, gönlüne dokunamayan, proje üretemeyen, çalışamayanlar demokraside yönetime gelemeyiz. Farklı yollarla birilerinin kendilerini iktidara getirmesini hayal edebilirler ancak milletimiz haklarını kimseye gasbettirmez, kimsenin telkiniyle yol yürümez. Bizim ithal demokrasiye değil, tüm partiler açısından millî ve yerli bir duruşa ihtiyacımız vardır.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

7.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde bütün engelli kardeşlerini saygıyla selamladığına, vefat eden 22 ve 23'üncü Dönem Mersin Milletvekili Ömer İnan'a Allah'tan rahmet dilediğine, vefatının 4'üncü yıl dönümünde Berkay Şipal'i rahmetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü münasebetiyle tüm engelli kardeşlerimizi canıgönülden saygılarımla ve sevgilerimle selamlıyorum.

Hepimizin birer engelli adayı olduğu düşüncesiyle engelli kardeşlerimizin sorunlarının çözüldüğü, her yönüyle engelsiz bir Türkiye'yi hep birlikte inşa etmek en büyük temennimizdir.

Vefatını büyük bir üzüntüyle öğrendiğim 22 ve 23'üncü Dönem Mersin Milletvekilimiz Profesör Doktor Ömer İnan'a Allah'tan rahmet diliyor, kederli ailesine başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Çok kıymetli kardeşim ve ülküdaşım Berkay Şipal'i vefatının 4'üncü yıl dönümünde rahmetle ve özlemle yâd ediyorum; ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

8.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, açıklanan son kısıtlamalarla birlikte esnafın tamamen entübe olduğuna, yeni düzenlemeler getirilmediği takdirde esnafın bir daha açmamak üzere kepenk kapatacağına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pazartesi günü açıklanan son kısıtlamalarla birlikte esnafımız tamamen entübe olmuş durumdadır. Salgını durdurmak için yapılan kısıtlamalar ne kadar doğruysa, esnafı hiç düşünmeden alınmış kararlar bir o kadar yanlıştır.

KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği kredi borçları 59 milyar lira olmuştur. Esnaf artık güveneceği, ayı çevireceğim diyebileceği kredi kartının ekstresini ödemedi. Borç alacağı kimse kalmadı. Kredi çekecek 1 liralık dahi getirisi yok.

Esnafımız için bir an önce kira desteği, sınırsız kredi ertelemesi, sicil affı ve KDV ödemeleri hayata geçirilmelidir; aksi takdirde, daralan ekonomilerde dahi ayakta kalmamızın teminatı, ekonominin taşıyıcı kolunu ve lokomotifini esnafımız, bir daha açmamak üzere kepenk kapatacaktır. Esnafımızı görün, sesini duyun, onlara ilaç olun.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

9.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, salgın döneminin zorluğunu en çok yaşayanlardan okul servisi sektörünün sıkıntılarına çözüm bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"İşler durdu, alışveriş bitti, perişanız." diyor esnaf. Salgın sürecinde berberler, kahvehaneler, lokantalar, perakendeci esnaf, ayakkabıcılar, tuhafiyeciler, kantinciler, hepsi mağdur; bazıları hiç para kazanamadılar, bazıları mart ayında 25 bin lira kredi çekti, onun da ödeme zamanı geldi, ödeyecek güçleri yok, kiralari ödeyemiyorlar. Sayıları 340 bin olan okul servisçileri 13 Martta kontakları kapattılar, altı ay süreyle çalışmadılar. Seçim bölgesinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin küçük bir katkısından başka hiçbir gelirleri olmadı ama çalışmayan araçlarının trafik sigortasını ve muayenesini yaptırmak zorunda kaldılar; buna karşın, kirası, elektriği, suyu, vergisi, hatta BAĞ-KUR gibi ödemeleri devam ediyor. Okul servisleri salgın döneminin zorluğunu en çok yaşayan sektörlerin başında gelmektedir. Sıkıntılarına bir an önce çözüm bulunması gerekir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

10.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, çiftçiye yasaya göre verilmesi gereken desteği dahi vermeyen Hükümetin bir de vergi kesintisi yapmasının izaha muhtaç olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden vergi alınabilmesi hüküm altına alınmıştır. Tarımsal destek ödemeleri zirai mahsul veya hizmet satın alma niteliğinde değildir. Buna rağmen, hayvancılık için yapılan desteklemelerden yüzde 2, diğer tarımsal desteklemelerden yüzde 4 oranında vergi kesintisi yapılmasının yasal dayanağı nedir? İktidarınızın ilk yıllarında çıkarılan Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesinde tarımsal desteklemelerin oranının millî gelirin yüzde 1'inden az olamayacağı hükmünü dahi uygulamıyorsunuz. Çiftçiye yasa hükmüne göre verilmesi gereken desteği dahi vermeyen Hükümetin, bir de dayanağı kanuni

olmayan bir vergi kesintisi yapması izaha muhtaçtır. Hasıllata dayalı olmaksızın yapılan, gübre, mazot, tohum gibi desteklemelerden yapılan kesintileri çiftçilerimize iade etmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

11.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Kültür ve Turizm Bakanlığının sosyal medya sitesinde bir tiyatro tanıtım videosu olduğuna, pandemi nedeniyle tiyatroların kapalı olduğu bugünlerde bu tanıtım videosunun kimlerin para kazanması için yaptırıldığını sorduğuna, yeni kısıtlamalarla ülkedeki tüm lokantaların kapalı olduğuna ancak Meclisteki lokantaların açık olduğuna ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz, Kültür ve Turizm Bakanlığının sosyal medya sitesine baktığımız zaman, burada bir tiyatro salonunun tanıtım videosu yapılmış ve bu tiyatro salonunun açılış tarihi ise 3 Aralık 2020 olarak yazılmış. Şu anda tüm tiyatro salonları kapalı, sinemalar kapalı, her taraf kapalı. Yani burada, Kültür ve Turizm Bakanlığı bu kapalı olan tiyatro salonunun açılışını yapmak üzere bu tanıtım videosunu kimlerin para kazanması için yaptırdı? Kaç TL para verdi? Kime yaptırdı? Birilerinin zengin olması yerine tüm sanatçıları destekleme adına eşit, adil bir şekilde diğer sanatçılara bu imkânın yaratılmasında yarar var.

Sayın Meclis Başkan Vekili, şu anda Türkiye'deki tüm lokantalar kapalı ancak paket servisi yapılabiliyor, Mecliste tüm lokantalar açık. Mademki bu pandemi sınır dinlemiyor, herhangi bir ayırım yapmıyorsa, eşit bir şekilde neden buradaki lokantalar kapalı değil?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Topal...

12.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ili Defne, Arsuz, Payas ilçelerine hastane yapılamıyorsa en azından yaşanan pandemi sürecinde sahra hastanesi yapılması için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya seslendiğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Sağlık Bakanımıza sesleniyorum; seçim bölgem Hatay'da Covid vakaları birkaç misli arttı, bunu en iyi sizler biliyorsunuz. Hastaneler dolu, yoğun bakımda yer yok; bu nedenle ölüm oranları çok iç yakıcı hâle geldi maalesef. Gece yaralarına kadar bile vatandaşlarımız defin işlemleri yapıyor.

Burada ısrarla defalarca dile getirdim; “Defne ilçemizde, Arsuz ilçemizde, Payas ilçemizde hastane yapalım.” dedik ama olmadı. “Proje” dendi, “ihale” dendi, ortada henüz bir şey yok.

Sayın Cumhurbaşkanı, Defne halkı, Arsuz halkı, Payas halkı ve Hatay halkı tedavi olamadan maalesef yaşamını yitiriyor; buna acil önlem alın, hastane yapamıyorsanız hiç olmazsa pandemi sürecini geçirecek sahra hastanesi yapın. Bu sadece Defne, Arsuz, Payas halkının değil, Hatay halkının ortak sorunudur; bir an önce pandemi sürecinde bu sorunu çözün.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

13.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, ekonomik ve sosyal alanlarda birçok engelle karşılaşan ve âdeta evlerine hapsedilen engellilerin sorunlarının çözümü için tüm sorumluları göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü uluslararası bir farkındalık olarak kutlanmaktadır. Bu 3 Aralıkta da milyonlarca engellinin sorunları çözülmemiş, eğitim ve iş olanaklarından yoksundurlar. En önemli sorunları ulaşılabilirlik olan engelliler, çözüm beklemektedir. Türkiye nüfusunun yüzde 7'sine, kimi istatistiklere göre ise yüzde 9'lara varan engelli vatandaşların sayısı trafik kazaları, çatışma ortamları, kadına yönelik şiddet gibi çeşitli nedenlerle artmaktadır. Eğitimden sağlığa, ulaşımdan iş hayatına, ekonomik ve sosyal mekânlara kadar her türlü alanda birçok engelle karşılaşan, bu engeller nedeniyle âdeta evlerine hapsedilen engelliler her 3 Aralıkta törenlerle, etkinliklerle, kâğıt üzerinde kalan sözlerle gündeme getirilmektedir. Oysa engelliler, tören, konuşma, güzellere değil, çözüm beklemektedir.

Toplumsal ve kamusal alanlara tam ve bağımsız bireyler olarak katılmalarının önündeki tüm engellerin kaldırılması, engellilere karşı ayrımcılığın önlenmesi, engelli haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelerin -sosyal devlet olmanın, Anayasa ve yasalar gereği- ertelenmeden yerine getirilmesi için tüm sorumluları göreve davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

14.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Fransa'nın tarihindeki katliamların uluslararası kamuoyunun vicdanını rahatsız etmeyi sürdürdüğüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sömürgecilik faaliyetleri kapsamında koloniler kurarak sömürgelerinde büyük insan hakları ihlalleri yapan Fransa'nın tarihindeki katliamlar uluslararası kamuoyunun vicdanını rahatsız etmeyi sürdürüyor.

Fransa, 1520'de Afrika'nın kuzeyinde ve batısında 20'den fazla ülkede sömürgecilik faaliyetleriyle hâkimiyet kurdu, üç yüz yıl boyunca Afrika'nın yüzde 35'i hâkimiyetinde kaldı, bağımsızlık mücadelelerini şiddetle bastırdı, 2 milyondan fazla insanın ölümünde sorumluluğu vardır. Fransa, soykırım belgelerine erişimi de engelliyor. Cezayir ve Ruanda'daki soykırımları tarihe kara bir leke olarak geçmiştir. Fransa eski Cumhurbaşkanı François Mitterrand “O ülkelerde bir soykırım yaşanması o kadar da önemli bir şey değildir.” demişti.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 10 milyona yakın çalışanı ilgilendiren 2021 yılı asgari ücret görüşmelerinin başlayacağına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

10 milyona yakın çalışanı doğrudan ilgilendiren 2021 yılı asgari ücret görüşmeleri başlıyor. Uluslararası Çalışma Örgütü, asgari ücret tespitinde işçinin ve ailesinin ihtiyaçları, genel ücret seviyesi, yaşam pahalılığı gibi yaşam standartlarının dikkate alınmasının gerektiğini belirtiyor.

Pandemi sürecinde, çalışanlar büyük fedakârlık göstermiştir. Mevcut asgari ücret net 2.324 lira olarak uygulanmaktadır. Bu rakam açlık sınırının altındadır. Asgari ücret en az, net 3.100 lira olarak belirlenmelidir. Asgari ücret vergi dışı bırakılmalıdır. Asgari ücret belirlenirken AKP iktidarı her kere, işveren gibi, işçi talepleri karşısında durmaktadır. Doğal gaz, elektrik, gıda gibi ürünler sürekli zamlanmaktadır. İşçilere en az, net 3.100 lira asgari ücret verilmesi ve işçilerin sorunlarının dikkate alınması önemlidir.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Akçay, buyurun.

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutladığına, yeraltı madencilği sektöründe adaleti tesis etmek için 3213 sayılı Maden Kanunu'nda redevans sözleşmeleriyle işletilen maden ocaklarında çalışanların kıdem ve ihbar tazminatlarının Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından ödenmesine yönelik bir düzenleme beklentisi olduğuna, şair Yahya Kemal Beyatlı'yı doğumunun 136'ncı yıl dönümünde rahmetle anmak istediğine, vatan şairi Namık Kemal'in vefatının 132'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

13 Mayıs 2014'te, Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez Maden Ocağı'nda yaşanan faciada 301 madencimiz hayatını kaybetti ve 486 işçimiz de yaralanmıştı. Bu kazayla anne ve babalar evlatlarını, kadınlar eşlerini, çocuklar babalarını yitirdi.

Soma Kömür İşletmeleri 301 madencimizin hayatını kaybettiği Eynez Maden Ocağı'nı Türkiye Kömür İşletmelerinden hizmet alım sözleşmesiyle aldığı için, Türkiye Kömür İşletmeleri bu maden ocağında çalışanların ihbar ve kıdem tazminatlarını 2020 yılının ilk çeyreğinde yasal faiziyle birlikte ödemiştir. Fakat Soma Kömür İşletmeleri tarafından redevans yöntemiyle işletilen Işıklar, Geventepe ve Atabacası'nda çalışan 840 madencimiz kıdem ve ihbar tazminatlarını alamamışlardı. 23 Temmuz 2020 tarihinde, İş Kanunu'nun geçici 11'inci maddesine yapılan bir eklemeye Soma Kömür İşletmeleri Kurumuna ait redevans sözleşmeleri kapsamında yer alan Işıklar, Atabacası, Geventepe ocaklarında çalışanların tazminatlarının ödenmesine yönelik düzenleme de yapıldı. Ancak 17 Aralık 2003'te redevans sözleşmesiyle Türkiye Kömür İşletmelerinden Darkale Maden Ocağı'nı alarak işleten ve 4 Ocak 2014'te redevans sözleşmesi biten Uyar Madencilik, 2012 yılında işten çıkardığı 804 madencimizin 2 aylık maaşı ile kıdem ve ihbar tazminatlarını ödememiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yeraltı madencilği sektöründe adaleti tesis etmek için, 3213 sayılı Maden Kanunu'nda redevans sözleşmeleriyle işletilen maden ocaklarında çalışanların kıdem ve ihbar tazminatlarının Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından ödenmesine yönelik de bir düzenleme beklentisi vardır. Konuyla ilgili olarak Enerji Bakanlığı yetkilileriyle ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerekli görüşmeleri yapıyoruz, bu konuda bir düzenleme yapılacağını umuyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu sorunun çözülmesi konusunda her türlü desteği vermeye de hazırız. Bu vesileyle, yerin metrelerce altında son derece tehlikeli ve zor koşullarda, alın teriyle ekmeklerini kazanan madencilikimizin 4 Aralık Madenciler Günü'nü kutluyor, bir avuç kömür için bir ömür feda eden, hayatını kaybeden bütün madencilerimizi rahmetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bugün, Türk şiirinin usta kalemi, şair, diplomat, siyaset adamı Yahya Kemal Beyatlı'nın doğumunun 136'ncı yıl dönümüdür. Yahya Kemal Beyatlı evladıfatihan şehri Üsküp'te doğmuş ve Türk-İslam mührünü şiirlerinde ilmek ilmek işlemiştir. “Dilimiz vatanımızdır.” diyerek her zaman Türk dilinin önemine vurgu yapan büyük şairimizi, Türk ordusuna duyduğu güveni ve inancı dile getirdiği “26 Ağustos 1922” şiirinden bir dörtlükle rahmet ve minnetle anmak istiyorum:

“Şu kopan fırtına Türk ordusudur ya Rabb'i.

Senin uğrunda ölen ordu budur ya Rabb'i.

Ta ki yükselsin ezanlarla müeyyed namın,

Galip et çünkü bu son ordusudur İslâm'ın.” (MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bugün, aynı zamanda, hürriyet ve vatan şairi Namık Kemal'in vefatının 132'nci yıl dönümüdür. Osmanlı aydınlarının fikir babası, gür sesli, hür tavırlı Namık Kemal, eserleriyle Türk milliyetçiliğinin ruhunu vatan sedasıyla nakış nakış işlemiştir. Namık Kemal, dizelerinde yığınla karşı azmi, esarete karşı bağımsızlığı öğütlemiş, genç aydınların dimağında önemli tesirler bırakmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu durumu veciz sözleriyle şöyle ifade eder: “Bedenimin babası Ali Rıza Efendi, fikirlerimin babası Ziya Gökalp, hislerimin babası Namık Kemal'dir.” Namık Kemal'in 93 Harbi'nden duyduğu teessür, dizelerine şu şekilde dökülmüştür: “Vatanın bağrına düşman dayadı hançeri. Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini?” 13 Ocak 1921'de, Meclis Başkanı sıfatıyla Mustafa Kemal Atatürk'ten cevabi mısralar gelmiştir Namık Kemal'in bu sözüne karşılık: “Vatanın bağrına düşman dayasın hançerini. Bulunur kurtaracak bahtı kara maderini.”

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Özgür Ülke gazetesinin bombalanmasının 26'ncı yıl dönümüne, özgür basın geleneğinin bundan sonra da hiçbir baskıya boyun eğmeden çalışmalarını sürdürmeye devam edeceğine, 3 Aralık Dünya Engelliler Gününe, engelliler için en yaşamsal ve temel hakkın istihdam olduğuna, engelli olmanın yanı sıra kadın olmalarından dolayı 2 kez dezavantajlı konuma gelen kadın engellilere karşı pozitif ayrımcılık yapılması gerektiğine, Hakkâri ili Derecik ilçesinde 3 kişiye ateş açılması sonucu Özcan Erbaş'ın yaşamını yitirmesine ve Hakkâri Valiliğinin yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Özgür Ülke gazetesinin bombalanmasının 26'nci yıl dönümü. 3 Aralık 1994 tarihinde, Özgür Ülke gazetesinin İstanbul'daki teknik binası, Cağaloğlu'ndaki merkezî bürosu ve Ankara bürosu bombalı saldırıya uğramıştı. Saldırı sonucunda gazetenin ulaştırma görevlisi Ersin Yıldız yaşamını yitirmişti ve 32 çalışanı yaralanmıştı -1994 tarihinde oldu, bundan yirmi altı yıl önce- ve bu saldırıdan on beş gün geçtikten sonra “gizli” ibareli bir belge ortaya çıkmıştı. Dönemin Başbakanı Tansu Çiller imzalı bu gizli belgede Özgür Ülke gazetesinin bombalanmasına ilişkin talimatın nasıl verildiği ortaya çıkmıştı. Aradan bu kadar zaman geçti -yirmi altı yıl- ve faileri bulunmadı. Biz, tabii ki failerin kimler olduğunu biliyoruz; hangi odakların, hangi kurumların bunun arkasında olduğunu elbette ki biliyoruz ama hukuken bu gazetenin bombalanmasının faileri bulunmadı.

Özgür Gündem gazetesi de daha sonra saldırılarla karşı karşıya kaldı. Bugün Yeni Yaşam gazetesi de saldırılarla karşı karşıya. Genel olarak baktığımızda, özgür basın bugün, maalesef, saldırılarla karşı karşıya kalıyor, ya gözaltı ve tutuklamalar ya yasaklamalar ya engellemeler... Yani bakalım en son “Yeni Yaşam gazetesinin çalışanlarından kimleri gözaltına alıp tutukladılar?” diye. İki tane çok tipik olay var: Bir tanesi, Kemal Kurkut'un polis tarafından vurulmasının fotoğrafını çekmiş olan muhabir, şu anda tutuklu ve yirmi yıl hapis istemiyle yargılanıyor. Van'daki Osman Şiban ve Servet Turgut işkencesini ve helikopterden atılma olayını haberleştirmiş olan Yeni Yaşam muhabirleri aynı şekilde şu an cezaevinde tutuklular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama yirmi altı yıl boyunca şu görüldü: Bütün bu baskılara rağmen, özgür basın

geleneği bugüne kadar sürdürüldü ve gerçekleri yazmak, yaşanan insan hakları ihlallerini, Kürt halkına yönelik saldırıları belgelemek ve bunları haber yapmak konusunda asla geri bir adım atılmadı. Özgür basın geleneği, bundan sonra da hiçbir baskıya boyun eğmeden bu çalışmalarını sürdürmeye devam edecektir çünkü basın olmanın gereği budur esas itibarıyla. Hem Türkiye'deki basın çalışanlarına, emekçilerine hem de bütün dünyaya örnek oluşturmaktadırlar.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü ve bu vesileyle engellilerin sorunlarına ilişkin bir kez daha birkaç noktaya değinmek istiyorum. Ne yazık ki elimizde 2005 yılından bu yana tam anlamıyla uygulanmayan bir Engelliler Yasası var ve 2009 yılından bu yana da uygulamalara yansıtılmayı bekleyen bir Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi bulunuyor; her iki alanda da ciddi sorunlar yaşanıyor.

Engelli nüfusa dair güncel ve kapsamlı bir veri henüz elimizde yok; çeşitli rakamlar konuşuluyor, söyleniyor ama baktığımızda bu konudaki net bir resmî rakama ulaşmak zor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Fakat çeşitli veri tabanlarına göre, Türkiye'deki resmî olmayan rakamlara göre yüzde 13 civarında yani 9 milyon civarında engelli yurttaşımız bulunuyor. 2021 bütçesine baktığımızda engellilerin çok fazla düşünülmediğini görüyoruz. Aşağı yukarı yüzde 13 engelli yurttaş bulunurken bütçenin sadece yüzde 1,6'sı engellilerle ilgili ayrılmış vaziyette.

İstihdam, engelliler için en yaşamsal ve temel hak. Maalesef, bu alanda çok ciddi sorunlar yaşanıyor. En son, Covid nedeniyle engelliler ciddi sorunlarla karşı karşıya ve engellilere ücretsiz ve nitelikli bir Covid aşısının yapılması gerekiyor. Eğitim açısından baktığımızda, engellilerin ciddi sorunları var, ailelerin desteklenmesi, seyahat hakkının korunması, erişilebilirlik ve evrensel tasarımın esas olması; bunların hepsi engellilerin çok ciddi sorunları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bir de şöyle bir konu var: "Engelli" deyince biz genel olarak engellileri hep erkekler olarak değerlendiriyoruz fakat kadın engelliler, engelli olmanın yanı sıra kadın olmalarından dolayı da 2 kez dezavantajlı konuma geliyorlar ve özellikle, engelli kadınların hayatı engelli erkeklerle göre çok daha zor bir biçimde sürmekte. Dolayısıyla kadın engellilerin bu dezavantajlı durumları karşısında pozitif ayrımcılığın yapılması ve özel önlemlerin alınması gerekiyor.

Bütün bunları Engelliler Günü vesilesiyle bir kez daha dile getirmek, konuşmak, tartışmak; yılda bir kere hatırlamamak, engellilerin sorunlarını ve çözüm yollarını bu Mecliste ve Meclisin dışında da bütün alanlarda konuşmak ve takip etmek hepimiz için önemli bir sorun. Vekilimizin de burada söylediği gibi, engelliler merhamet beklemiyor; engelliler, esas itibarıyla, insanca bir yaşam sürdürebilecekleri bir ortamın sağlanmasını istiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Son olarak bir noktaya değinmek istiyorum. Dün, Hakkâri'nin Derecik ilçesinde palamut toplamak ve piknik yapmak için giden 3 kişiye ateş açıldı ve 16 yaşındaki Özcan Erbaş yaşamını yitirdi. Hakkâri Valiliği açıklama yaptı ve açıklamada "havaya atılan uyarı atışı" "yanlışlıkla vurulma" "kaza sonucu ölüm" gibi laflar yer aldı ve tabii ki kaçakçı olarak lanse edildi bu gençler, Özcan Erbaş da içlerinde olmak üzere. Yani valilerin bu standart açıklamaları, hazırlanmış, belli ki matbu duruyor; bu açıklamaları bütün valilikler özellikle illerimizde yapıyorlar. Van Valisinin açıklamasını da hatırlatmak istiyorum: "Usulüne uygun muhafaza altına alındı." dediği Servet Turgut yoğun bakımdan çıkamadan yaşamını yitirdi. Osman Şivan hastanelikti, hafızasını yitirmişti Van'daki işkence sonucunda. Yani İçişleri Bakanlığına önerimizdir: Valilere bu matbu açıklamalar yerine daha anlamlı açıklamaları yapabilecekleri imkânları sağlasınlar. Aksi takdirde, valilerin yaptığı bu açıklamaların hiçbir tanesinin inandırıcılığı, güvenilirliği yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, son kez açıyorum mikrofonu.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu açıklamalar tamamen sahte ve yalana dayalı açıklamalardır, ne Türkiye'de ne dünyanın hiçbir yerinde de bir inandırıcılığı, güvenilirliği yoktur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben, Grup Başkan Vekillerimizin de -eğer sorun yaşamıyorlarsa- mutlaka sisteme girmelerini rica ediyorum. Aksi takdirde, buradan kontrol edemiyoruz, arka taraftan kontrol edilmesi gerekiyor ve sorun yaşıyoruz.

Buyurun Sayın Türkkan.

18.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde meydana gelen kazada yaralanan ve kaldırıldığı hastanede şehit olan Piyade Sözleşmeli Onbaşı Osman Güler'e Allah'tan rahmet dilediğine, vefatının 132'nci yıl dönümünde vatan şairi Namık Kemal'i rahmetle andıklarına, asgari ücret tespit görüşmelerinin 4 Aralık 2020 tarihinde başlayacağına, İYİ PARTİ olarak asgari ücretin brüt 3 bin liraya çıkarılıp, çalışana brüt ücretin tamamının ödenmesini istediklerine, TÜİK'in gerçekten uzak rakamlarla yılın üçüncü çeyreğinde ekonominin yüzde 6,7 büyüdüğünü açıkladığına, Saudi Arabian Oil Company isimli Suudi Arabistan firmasına yatırım onayı verildiğine, Kaz Dağları'ndan sonra bir başka Kanadalı altın arama şirketinin Kapadokya'da ortaya çıktığına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hakkâri Çukurca bölgesinde dün, üs bölgesine intikal esnasında meydana gelen araç kazası sonucu yaralanan askerimiz Piyade Sözleşmeli Onbaşı Osman Güler kaldırıldığı hastanede ne yazık ki şehit oldu. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Bugün, Türk edebiyatına eserleriyle ve fikirleriyle ışık tutan Namık Kemal'in ölüm yıl dönümü. Vatan ve hürriyet şairimiz Namık Kemal'i saygıyla, rahmetle anıyoruz.

Evet, milyonlarca işçiye ve ailelerini ilgilendiren asgari ücret görüşmeleri bu hafta, 4 Aralık'ta başlayacak. Kışa giriyoruz, insanların masrafları artıyor, asgari ücretle geçimini sağlayan vatandaşlarımızın, işçilerimizin, emekçilerimizin yükü çok daha fazla ağırlaşıyor. Bu insanlar ödemelerini nasıl yapacak, geçimlerini nasıl sağlayacaklar? Hükümet, asgari ücretle zor şartlar altında geçimini sağlayan bu vatandaşlarımızı, işçilerimizi, emekçilerimizi tamamen açlığa terk ediyor. Devlet, vatandaşını mağdur etmemekle yükümlüdür. Türkiye istihdamsız değil, istihdamla büyüsün diyoruz; rantla değil, üretimle kalkınsın diyoruz. Bu düşünceyle, işverenlerimizin üzerindeki yükü de hafifletip onların yeniden istihdam yaratmalarını sağlamak, dar gelirli vatandaşlarımızı da borç sarmalına sürüklemeyecek, hakkaniyetli bir asgari ücret modeli uygulansın istiyoruz. Mevcut durumda brüt asgari ücret 2.943 lira, kesintiler yapıldıktan sonra çalışanımızın eline net 2.325 lira geçiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Dün Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in de ifade ettiği gibi, İYİ PARTİ olarak biz, brüt ücreti 3 bin liraya çıkarıp asgari ücretli çalışanımıza brüt kazancının tamamını ödeyelim istiyoruz; devletimiz, çalışanımızın gelir vergisi ve SGK primini üstlensin istiyoruz. Böylece, asgari ücretle çalışan vatandaşımızın eline 3 bin lira geçerken, işverene olan maliyetiye 3.458 lira olmaya devam edecek. Ayrıca, bu düzenleme sadece asgari ücretliyi kapsamasın, asgari ücretin üzerinde maaş alan çalışanların da asgari ücretten doğan SGK primini ve gelir vergisini devlet üstlensin. Devlet, bütün çalışanların cebine aylık 675 lira koysun ama bu parayı işverenden almasın yani işverenimiz çalıştırdığı asgari ücretli vatandaşlarımızın gelir vergisi ve SGK primini devlete değil, çalışanına versin.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu düzenlemeyle, ekonomimizin daraldığı bu dönemde asgari ücretli vatandaşlarımızın harcanabilir geliri de artmış olacak.

TÜİK, yılın 3'üncü çeyreğine ait gayrisafi yurt içi hasıla sonuçlarını iki gün önce açıkladı. Buna göre, ekonomimiz, tüm dünyayı saran Covid-19 salgının olumsuz etkilerine rağmen yılın 3'üncü çeyreğinde yüzde 6,7 büyümüş. TÜİK'in bu rakamlarını millete fıkraya diye anlatmak lazım, gerçekten uzak bu rakamları.

Rekabet Kurumunun, Türk ürünlerini boykot eden Suudi Arabistan'ın ulusal petrol ve doğal gaz şirketi Saudi Arabian Oil Company firmasına yatırım onayı verdiğini basında çıkan haberlerden öğrendik. Firmaya, Türkiye'de petrol ve doğal gaz uygulamalarında kullanmak üzere metalik olmayan kompozit ürünlerin geliştirilmesine yönelik üretim tesisleri kurma ve işletme izni verilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Türk düşmanlığından beslenen ve Türk ürünlerini boykot eden Suudilere karşı AK PARTİ Hükûmeti nedense Fransız kalmaya devam ediyor, biz de hayretle izliyoruz.

Son olarak yine bir talandan söz etmek istiyorum. İktidarın Kaz Dağları'nı talan etmesine izin verdiği Kanadalı altın şirketini hepimiz biliyoruz. O korkunç manzara ve yıkım ortadayken bu sefer, bir başka Kanadalı altın şirketi Kapadokya'da ortaya çıktı. Kapadokya'nın yanı başında Nevşehir'in Avanos ilçesi Özkonak kasabasında altın arama çalışmalarına başlayan Kanadalı şirket, ağaçlandırma alanı olarak belirlenen bölgedeki ağaçları kesti, hem de 2015 yılında düzenlenen ağaç kampanyasıyla ağaçlandırılan ve orman arazisi olan araziye talan etti. Ağaç dikmeyi çevrecilik zanneden AK PARTİ iktidarının bugüne kadar hiçbir orman saygısını görmedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Kaldı ki turizm gelirlerine ihtiyacımızın her zamankinden fazla olduğu bir dönemde, Özkonak Yeraltı Şehri ile Belha Manastırı'na ev sahipliği yapan dünya kültür mirası olan Kapadokya'da turizmi de baltalıyorlar böylece. Çevre Ajansını görüştüğümüz bir haftada, görüyoruz ki sizden olsa olsa çevreci değil hafriyatçı olur.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Hakkâri ilinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan Piyade Sözleşmeli Onbaşı Osman Güler'e Allah'tan rahmet dilediklerine, doğumunun 136'ncı yıl dönümünde Yahya Kemal Beyatlı ve vefatının 132'nci yılında vatan şairi Namık Kemal'i rahmetle andıklarına, Köy Kanunu'na eklenen geçici bir maddeyle köylerde muhtar ve ihtiyar heyeti kararıyla evi olmayanlara arsa verildiğine ve bu arsalar 31 Aralık 2020'ye kadar ev yapılmadığı takdirde arsaların ellerinden alınacağına, köylülerin mağduriyetlerinin giderilmesi için bu sürenin uzatılmasını talep ettiklerine, esnafın kredi borçlarının ertelenmesi gerektiğini bir kez daha hatırlattıklarına, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin taşra teşkilatına 826 kadrolu işçi alımı yapılacağı açıklamasına Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesindeki geçici ve mevsimlik işçilerden ciddi tepki olduğuna, kimsenin pandemi döneminde alınan tedbirlerin yeterli olduğunu düşünmediğine, Covid-19'un meslek hastalığı sayılmasına, Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünün yeniden açılmasına, kapatılan devlet hastanelerinin değerlendirilmesine, özel hastanelerin yoğun bakım sistemlerinin de kamunun kullanımına açılmasına, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un seçilmiş siyasetçilere hakaret ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Trafik kazasında şehit olan Piyade Onbaşımız Osman Güler'in haberi hepimizin yüreğini yaktı. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyoruz.

2 Aralık, 2 büyük şairi bir araya getiren bir gün: Yahya Kemal Beyatlı'nın doğum günü. Divan edebiyatından modern şiire geçişin köprüsü olarak kabul edilen ve Dört Aruzculardan birisi olan Yahya Kemal Beyatlı'yı doğum gününde; 19'uncu yüzyıl aydınlarımızdan, vatan ve hürriyet şairi Namık Kemal'i ölüm gününde, "Vatan Yahut Silistre" oyunuyla ünlü olan Namık Kemal'in sürgünlerle geçen ömrünün Sakız Adası'nda son bulduğunu hatırlayarak, hatırlatarak, fikirleri 20'nci yüzyıldaki cumhuriyet devrimleri ile etkilemiş bir isim olarak kendisini de rahmetle ve minnetle anıyoruz.

Sayın Başkan, daha önce dile getirdiğimiz bir hususu yüce Meclisin bir kez daha dikkatine sunmak istiyoruz. Konudan, benim Salihli ilçemizde bir köyü ziyaretimde vatandaşlar tarafından dikkatim çekilerek haberdar oldum. Araştırdım ki büyük bir sıkıntı bütün Türkiye'yi, bütün köyleri bekliyor. Tüm köyler için, 28 Kasım 2017'de Köy Kanunu'na bir geçici madde eklendi. Köylerde muhtarların ve ihtiyar heyetinin kararıyla evi olmayanlara arsa verilebiliyor, biliyorsunuz. Bu geçici maddeye göre denildi ki: "Bu arsalar 2020'nin 31 Aralığına kadar ev yapmazsan, köy tüzel kişiliği duruyorsa buraya yoksa -büyükşehir kanunuysa- ilgili belediyeye gidecek bu arsalar." Vatandaş diyor ki: "Bir buçuk yıldır bu süre gitgide azalıyor ve..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "...bu sene tamamen pandemiyle geçti. Şehirler arası ulaşım yasak, işçilerin gelmesi yasak, bizim gitmemiz yasak. Zaten bu işe ayıracak para kalmadı, herkesin işi bozuk ve şu anda da hani yapayım desen, sokağa çıkmak yasak, bunu yapmak yasak. Pandemide herkese süre tanınıyor..." Bu konuda basit bir uzatma talep ediyorlar. Bunu dikkate sunuyoruz.

Esnaflarımız son derece dertli. 22 Temmuz 2020 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla Halk Bankasına kredi borcu olan esnafın ödemeleri aralık sonuna kadar ertelenmişti. Şimdi, o sürenin de sonu geliyor ama kısıtlamalar devam ediyor, vaka sayıları artıyor, çalışmıyor. Bu noktada, mutlaka bir ertelemenin, bir uzatmanın yapılması gerektiğini bir kez daha hatırlatıyoruz.

Benim yıllardır da çok severek kendisine gittiğim berberim -hepimizin berber sadakati çok yüksektir bu ülkede- Mustafa kardeşim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...bana gecenin 22.46'sında şöyle bir şey yazmış, bunun bir tek bende olduğunu da sanmıyorum: "Vekilim sizden ilk defa kendim için bir istirahatda bulunacağım. Bu iktidarın sunduğu bu şartlarda ne ev kiramı ne de iş yeri kiramı ödeyemiyorum. İşlerim zaten yüzde 50 düşmüştü, bir de kısıtlama girdi işin içine. Bana uygun gördüğünüz ne iş olursa ben yapmaya razıyım. Bu saatte rahatsızlık verdiğim için kusura bakmayın." Bu bir kuaför, berber arkadaş. Bu çılgılığı duymamız lazım; bunun partisi, siyaseti, bilmem nesi olmuyor. Ve bakın "İlk kez bir şey istiyorum." diyor ya yani yeni yoksullar, yeni mağdurlar var. Daha önce hiçbir isteği olmamış, kendi yağıyla kavrulan insanlara bir el uzatmak gerekiyor.

Yine, Meclise, çok önemli gördüğümüz bir hususu daha hatırlatacağız. Tarım Bakanı Sayın Pakdemirli 26 Kasım günü dedi ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "İŞKUR üzerinden gerekli şartları taşıyanlardan kurayla taşra teşkilatına 826 kadrolu işçi alımı yapacağım." Buna Tarım Bakanlığı bünyesinde çalışan geçici işçilerden, mevsimlik işçilerden çok ciddi tepki var. Bir kere bunlara verilmiş devlet sözü var, bir de devlet ahlakı gereği de bu... Sen geçici, kadrosuz bir işçi çalıştırıyorsun; 826 kadro varsa bu kadroyu bunlara verip bir başka ihtiyacı karşılamak gerekiyor. Geçen sene 1.111 işçi alımında bu çılgılığı dillendirmiştik, duyulmuştu. Bu konudaki bu çok haklı talebi mutlaka hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, pandemide alınan tedbirlerin yeterli olduğunu kimse düşünmüyor. Elbette ki en doğrusu, virüsün en uzun kuluçka süresinin 2 katı yirmi sekiz gün ama Türkiye şartlarında hiç değilse on dört günlük bir kapanmaya ihtiyaç var. Ama bunu yaparken halka doğrudan gelir desteği sağlanması gerekiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...AVM'ler ve kalabalık buluşma mekânlarının kapatılması gerekiyor; atanamayan tüm sağlıkçıların atanması gerekiyor, yitirdiklerimiz var, yorulduklar ve daha ne kadar ihtiyaç olacağı belli değil. Belki çok farklı mekânları hastanelere çevirmek gerekecek. Bir atanamamış sağlıkçı bırakmamak gerekiyor bu süreçte.

Sağlıkçılara söz verilen ek ödemelerin hakkaniyet gösterilerek yapılması, Covid-19'un meslek hastalığı sayılması, hayatını bundan kaybedenlerin şehit sayılması, Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünün yeniden açılması; şehir hastaneleri açılırken kapatılan devlet hastanesi, çocuk hastanesi, doğum hastanesi gibi hastanelerin derhâl değerlendirilerek kullanılması gereğini bir kez daha hatırlatıyoruz; özel hastanelerin yoğun bakım sistemleri de kamunun kullanımına açılmalı.

Başkanım, son olarak da bu Parlamentoda mevkidaşlarım açısından bir uyarı yapmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum mikrofonunuzu, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun; bu geçmişte yaptığı işler, vakıf malına el atma, suçüstü olunca o günkü yaptığı imza, kontrat ve bir sürü, kendi eliyle yıkmasıyla kabullendiği birtakım yalan yanlış işler var; güç zehirlenmesi, aldığı makamı kendi lehine kullanmaya varacak işler. Kendi işini yaparken de hakaret ediyor. Kime? İlk başta AK PARTİ Grup Başkan Vekillerine, Ömer Çelik'e, Bakanlara, AK PARTİ'deki seçilmiş siyasetçilere hakaret ediyor. Sanki AK PARTİ'ye ya da Genel Başkanlarına yapılan bir eleştiriyi cevaplayanlar kifayetsiz, yetersizmiş gibi, onu söyleyerek, o iddiayla, o kibirle çıkıyor, biz siyasetçilere, Genel Başkanlar düzeyinde hakarete varan şeyler... Ya bu kadar AK PARTİ'li milletvekilinin ağzı yok mu, Grup Başkan Vekilinin ağzı yok mu, parti sözcüsünün yok mu, Bakanlar Kurulunun üyelerinin yok mu da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son sözüm.

...bu "Pergolacı Fahrettin" hepsinin yerine koymuş kendisini; bir kibir, bir eda... Seçilmişlerin yerine bir atanmış olarak bize söylediklerinin haddini bildiririz, onu izmarit gibi söndürüyoruz, ne olacak ona cevap vermekte ama biz, mevkidaşlarımıza yapılan bu hadsizliği, saygısızlığı onlar nasıl sindiriyor, inanmıyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

20.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, salgınla mücadelenin kararlılıkla devam ettiğine, açıklanan son verilere göre ekonominin yüzde 6,7 büyüdüğüne, Türk ordusundan ve milletinden özür dilenmesi gerektiği hakikatinin herkesin karşısında durduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Atatürk'ün muasır medeniyetlerin üstüne çıkma hedefini hayata geçiren, yedi düvele meydan okuyan kahraman bir lider olduğuna, ölümünün 132'nci yıl dönümünde vatan şairi Namık Kemal'e ve 136'ncı doğum gününde şair Yahya Kemal Beyatlı'ya rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, salgınla mücadelemiz kararlılıkla devam ediyor. Bu kapsamda sokağa çıkma kısıtlaması ve diğer tedbirlerle birlikte, vatandaşlarımızın hassasiyetiyle, inşallah, hep beraber önemli sonuçlar alacağımıza inanıyorum. Alınan tedbirlerin yanında esnafımıza, işçimize, çiftçimize, işverenimize, velhasıl toplumun bütün kesimlerine yönelik mağdur olmamaları için gereken her şey yapılmakta.

Salgınla mücadele sürecinde 3,5 milyon çalışanın yaklaşık 22 milyar liralık destek sağlayan kısa çalışma ödeneğinin süresi uzatıldı ve yeni başvurulara da bu şekilde kapı açılmış oldu. Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanan karara göre, yeni başvurular dün itibarıyla başlamış olmakla 30 Hazirandan önce başvuruda bulunmayan iş yerleri de başvuru kapsamında değerlendirilecek, bu tarihe kadar ödeneğe başvurmamış iş yerleri 31 Aralık tarihi kadar başvuruları hâlinde 1 Aralık 2020 tarihinden itibaren üç ay süreyle bu ödenekten yararlanabilecek. Sosyal devlet ilkesinin gerekleri neyse her aşamada onu takip ettiğimiz bilinmesini isterim.

Son açıklanan verilere göre ekonomimiz, üçüncü çeyrekte yüzde 6,7 oranında büyüdü; küresel salgına rağmen bu büyüme önemli bir rakamdır. İnşallah, ekonomi ve hukuk alanında atacağımız yeni reformist adımlarla, bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – ...salgının etkisinin azaltılmasıyla, inşallah, çok daha iyi duruma erişeceğimize inanırım.

Değerli arkadaşlar, dün CHP grup toplantısında Sayın Kılıçdaroğlu Sayın Cumhurbaşkanımıza hitaben "Sen kimsin?" şeklinde, hakikaten bütün milletimizi rencide eden bir konuşma ortaya koydu. Ben kim olduğunu hatırlatmak isterim. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Maraş'la ilgili söylemlerinizi eğer Rumları sevindiriyorsa, Akdeniz'deki tavrınız Yunanistan'ı sevindiriyorsa,

Dağlık Karabağ'daki tavrınız Ermenistan'ı sevindiriyorsa, Libya'daki tavrınız darbeci Hafter'i ve Türkiye düşmanlarını sevindiriyorsa, Suriye'deki tavrınız terör örgütlerini sevindiriyorsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...Türkiye'deki tavrınız FETÖ'yü sevindiriyorsa, Türk ordusuyla ilgili hakaretleriniz Türkiye düşmanlarını ve bölücülerini sevindiriyorsa dönüp aynaya bakmanız gerekir. Düştüğünüz hâli gösterecek, durduğunuz yeri, söylemleri tekrar, yeniden gözden geçirecek bir muhasebeye ihtiyaç olduğunda kamuoyu nezdinde hiçbir şüphe bulunmamakta. Bu konuda yapılan hakaretlerle gündem değiştirmeye dönük bir yaklaşım sergilendiği görülüyor ancak şerefli Türk ordusundan ve milletimizden özür dilenmesi gerektiği hakikati hepimizin karşısında duruyor.

Evet, Recep Tayyip Erdoğan'a "Kimsin sen?" diyen Sayın Kılıçdaroğlu'na buradan hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mustafa Kemal Atatürk'ün "Manda ve himaye kabul edilemez." "İstiklali tam, tam bağımsız Türkiye." "Muasır medeniyetlerin üstüne çıkma" ilke ve hedeflerini hayata geçiren, yedi düvele meydan okuyan ve "Dünya 5'ten büyüktür." diye haykıran bir liderdir, kahraman bir liderdir Recep Tayyip Erdoğan! [AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; İYİ PARTİ sıralarından alkışlar(!)]

Sonuçta, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde güçlü ve büyük Türkiye'yi inşa etmeye herkese rağmen ve her şeye rağmen devam edeceğimizi hatırlatmak isterim.

Evet, hakikaten bu konuşma dün milletimiz tarafından da hayretle izlenmiş vaziyette, milletimizin maşerî vicdanında gerekli karşılığı bulacağından hiç şüphemiz bulunmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, vatan şairimiz Namık Kemal ölüm yıl dönümü nedeniyle anılıyor, kendisine rahmet diliyorum.

Aynı şekilde, Yahya Kemal'i, bu vatan şairimizi de doğum yıl dönümü münasebetiyle hep beraber anıyoruz. Yahya Kemal kahraman ordumuzla ilgili dörtlüğüyle bütün milletimizin vicdanında yerini almıştır. Ne güzel ifade etmiş:

"Şu kopan fırtına Türk ordusudur ya Rabbi,

Senin uğrunda ölen ordu budur ya Rabbi.

Ta ki yükselsin ezanlarla müeyyed namın,

Galip et çünkü bu son ordusudur İslam'ın."

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yaptığı konuşma sırasında Genel Başkanla ilgili söylediği bazı ifadelerin cevaba muhtaç olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Yerinizden söz vereceğim.

Buyurun.

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Hiç değilse Fahrettin Altun'a kalmadan Genel Başkanlarıyla ilgili bir savunu yapabileceğini gördük. Bence böyle olmalı, muhataplar siyasiler olmalı veya atanmışlar bu noktada asla ve asla mevkidaşlarımızın rolüne soyunmamalı.

Tabii, Recep Tayyip Erdoğan Cumhurbaşkanlığı sıfatının dışında bir partinin Genel Başkanlığı sıfatını taşıyor. Öyle olunca da tarafsız ve devleti temsil niteliğindeki Cumhurbaşkanına karşı kullanılacak dil ile sürekli polemik yapan ve her imkânla siyasi muhataplarına saldıran birisine karşı kullanılacak dilin aynı olmasını beklememek lazım. Milletin başındaki Cumhurbaşkanını bu duruma kendiniz getirdiniz. Şimdi, odur budur ama şudur: Türk askerinin kafasına çuval geçirilir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum mikrofonunuzu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaade edin de...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dakikalarca konuştu aynı konuda.

BAŞKAN – Hayır, sizden daha az konuştu; buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Daha az konuştum, herkesten az konuştum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır, cevaplayacağım konuda.

Odierno... Çuval geçirilir, sesini çıkarmaz. "Nota ver." deriz, "Müzik notası mı bu, Amerika'ya veriyorsun?" der. Odierno'dan, kafaya çuval geçirenlerin komutanı Odierno'dan madalya alan kişiyi Millî Savunma Bakanı yapar. Süleyman Şah Türbesi'ni bir gece ansızın kaçıtır gelir. "Rusya uçağını ben düşürdüm." der, Rusya'nın ambargosu can yakar, geri gitmez, damadının IŞİD petrollerini pazarlaması konusunda "Birleşmiş Milletlerde video oynatacağım." deyince Putin, özür mektubu yollar. Amerika Birleşik Devletleri'yle didişirken "Mal varlığını araştıracağız." dediklerinde U dönüşü yapar. FETÖ'nün önünü açacak tüm atamalarla 15 Temmuzdaki yapılan hain darbe girişiminin hazırlıklarına alet olur, ne istedilerse verir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İşte sizin savunduğunuz böyle biridir Recep Tayyip Erdoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, satışmadan kürsüden söz vereceğim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasında AK PARTİ Grubuna ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a satışması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben "Üslububeyan aynıyle insan." diyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Tabii ki siyasi eleştiriler olabilir, bundan daha doğal bir durum yok, hepimiz siyaset yapıyoruz ancak yalan, dolan, iftirayla, fitne fesatla hakikatleri ters düz etmek, hakaretlerle saldırmak hiç kimsenin ne haddidir ne harcıdır. Dolayısıyla bizim konuşmamız bu çerçevede her muhatabına cevap vermekle ilintilidir.

Şunu ifade etmek isterim ki: Çuval geçirmeyle ilgili olayları, siz, lütfen, bütünüyle beraber değerlendirin. Mehmetçik'imize çuvalı geçirenlerin kafasına biz El Bab'da, Cerablus'ta, Afrin'de çuvalı geçirerek yerle yeksan etmedik mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır, yapmadınız, keşke yapsaydınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

NURAN İMİR (Şırnak) – Çuvalı geçirenleri değil Kürtleri katlettiniz, Kürtleri katlettiniz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Ettik. İşte, siz, maalesef bunu göremiyorsunuz.

NURAN İMİR (Şırnak) – Kandırmayın kimseyi, kandırmayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Sonuç itibarıyla, oluşturulmaya çalışılan terör devletini yerle yeksan eden, Türkiye'yi muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkarma noktasında seksen yıllık Cumhuriyet Dönemimizde yapılan yatırımların son on sekiz yılda Cumhuriyet Dönemimizde yapılan yatırımlarla mukayesesinde 3-4 misli büyüten ve gerçekten Atatürk'ün "İstiklali tam, tam bağımsız Türkiye." hedefini, dış politikada da ordumuzla beraber destanlar yazarak tarihe geçiren liderdir Recep Tayyip Erdoğan! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

NURAN İMİR (Şırnak) – Daha dün borsanın yüzde 10'unu verdiniz Katarlılara. "Tam bağımsız"mış(!)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sizin talebiniz nedir Sayın Özel?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sataşmadan, aynı şekilde.

RECEP TAYYIP ERDOĞAN (İsparta) – Sataşmadı ki, Kılıçdaroğlu'na bir şey demedi ki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşma yok, hiç sataşmadım.

BAŞKAN – Bir dakika... Ne dedi de sataştı? Ben bu konuşmasında bir sataşma görmedim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hiç bir sataşma yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, müsaade etsek buna da mı engel olacaksınız?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır ama sataşmam yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, bana soruyor, sen konuşuyorsun.

BAŞKAN – Sayın Özel, bakın, ben bir sataşma görmedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Bühtanlarla, yalanlarla..." diyerek...

BAŞKAN – Ha, yalan söylediğinizi söyledi, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir şaka yapıyorsanız şaka sınırında kalın.

BAŞKAN – İki dakika, sataşmadan veriyorum.

Buyurun.

MAHİR POLAT (İzmir) – Böyle bir üslup yok Başkanım. Siz söyleyemezsiniz ki "Yalan söyledi." diye.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yalan söylediğini iddia ettiniz.

BAŞKAN – Nasıl söyleyemem arkadaşlar? Tutanaklara göre söylerim ben.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İtham ediyorsunuz o zaman.

ORHAN SÜMER (Adana) – İtham etmeyin o zaman.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, siz tartışmanın tarafı olamazsınız.

BAŞKAN – Tartışmanın tarafı olmadım. Doğru, evet, sizin yalan söylediğinizi söyledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Süreyi yeniden başlatır mısınız Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; elbette Genel Başkanınızı savunacaksınız ama savunduğunuz alana bir bakalım: Rusya'da uçak düşürülmüş, uçak düşürülünce devrin Başbakanı ile Cumhurbaşkanı yarışa girdi "Ben düşürdüm." "Ben düşürdüm, talimatı ben verdim." diye. Rusya narenciye üreticisinin canına okudu, canına okudu ticaretin, canına okudu turizmin, "Özür dilemem, dilemem." dediniz; Putin "Birleşmiş Milletlerde sunum yapacağım." dedi, öyle bir özür mektubu yazdınız ki Türkiye Cumhuriyeti tarihinde böyle bir şey yok.

Suriye'de 36 askerimiz şehit oldu, hepimizin içi yandı. İlk, Rusya ziyareti. Rusya'nın sorumluluğunu biliyorsunuz. Rusya'nın resmî yayın organı -yani sizin a Haber veya TRT- çekmiş sizinkileri, iki dakika sayaç yürütüyor orada "Bakın, Putin kapıda nasıl adam bekletiyor." diye; benim ulusal onurum zedeleniyor, siz buna bir şey söylemiyorsunuz.

MAHİR POLAT (İzmir) – "Tam bağımsızlık" diyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Birisi "Şehit cenazesi istemiyoruz." deyince "Askerlik yan gelip yatma yeri değildir." diye söyleyecek Recep Tayyip Erdoğan, ona bir ses çıkarmayacaksınız. Söylediğiniz sınır ötesi operasyonlarda ne Amerika'ya ne bir başka yere... O çuvalı geçiren Amerikalılardı. O çuvalı geçirenlerin komutanı Odierno'dan üstün liyakat madalyası alan adam şimdi Kabinenizde, Kabinenizde! Bundan üzülmiyorsunuz, sonra tutuyorsunuz diyorsunuz ki: "Efendim, çok başarılıyız -başarı varsa orduda- Recep Tayyip Erdoğan'a kamuflej ne de yakıştı." Ya, bir Erdoğan'a yakışacaksa bu kamuflej, keşke Bilal Erdoğan'a da yakışsaydı be, keşke Bilal Erdoğan'a da Burak Erdoğan'a da yakışsaydı! (CHP sıralarından alkışlar) Bedelli askerlik yap, çürük raporuyla askerlik yapma; kamuflej üzerinden siyaset yap; hadi canım sen de! (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sataşma yok, gerçekleri söyledi. Bilal Erdoğan askerlik yapmadı ki.

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel, hakikaten, hatibin böyle heyecanlı bir şekilde, gerçekleri ters yüz eder şekilde konuşmasını hayretle dinledik. Hiç kimseden özür dileyen bir mektup yok, olmadı da.

ATILA SERTEL (İzmir) – Askerlik yaptı mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah'tan korkun, Allah'tan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sonuç itibarıyla, bizim uluslararası proaktif dış politikamız ile millî menfaatlerimiz doğrultusunda milletin, devletin çıkarları öncelikli olarak bütün ülkelerle münasebetlerimiz söz konusudur ve olacaktır. Burada birincil önceliğimiz, milletimizin ve devletimizin menfaatleridir.

İkinci olarak: Hakikaten birtakım acziyetin bir ifadesi olarak ailelerle ilgili şahsiyetleştirme aslında tam bir acziyet. Gerçekten bu konuda seviyeyi belirleme noktasında utanılması gereken bir durum olarak görüyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

ATİLA SERTEL (İzmir) - Bizim çocuklarımızın hepsi askerlik yaptı, hepsi askerlik yaptı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bizim Genel Başkanımızın çocuğu askerlik yaptı, sizin Genel Başkanınızın çocuğu askerlik yaptı mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Zira tamamen gerçek dışı yaftalamalarla birtakım beyanlarda bulunuluyor.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Güneydoğuda askerlik yaptı bizim çocuklarımız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Hukuki olarak ne yapılması gerekiyorsa onların hepsi yapılmıştır. Bu konuda en ufak bir tereddüt yoktur. Bu konulardaki bütanlar, iftiradır ve yalandır.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Nasıl iftira ya? Yaptı mı askerliğini?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Bunu ifade etmek isterim.

Sonuç itibarıyla Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya'yla da egemen bir devlet, eşit bir devlet olarak onları protokol imzalamaya zorlayan bağımsız bir Türkiye ve terör devletini yerle yeksan ederek, çöp sepetine atarak bütün bu iradeleri ilgili yönetimlerin başına geçiren bir Türkiye var elhamdülillah. Bu konuda, tam bağımsız Türkiye olarak hedeflerimize sonuna kadar ilerleyeceğimiz konusunda kamuoyunun hiçbir endişesi olmamakla beraber sizleri de bu konuda muhasebeye davet ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bizim çocuklarımız askerlik yapıyor, siz edebiyatını yapıyorsunuz, edebiyat yapıyorsunuz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hem Sayın Türkkan'ın ilerleyen saatle ilgili, programıyla ilgili bir ricası oldu hem sizin; onun için sadece tutanağa geçsin.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak kendimiz, evlatlarımız, çocuklarımız, ailelerimizle gurur duyarız; Türkiye'deki her askerle, her askerin ailesiyle gurur duyarız; askerin, ordunun her başarısından gurur duyarız amma velakin tutup da mangalda kül bırakmayıp, orduyu bir partinin ordusuymuşçasına söyleyip o partinin dışındaki partileri ordunun karşısındaymiş gibi konumlandırın dil, orduya da fayda sağlamaz, millete de fayda sağlamaz.

Çok net olarak söyleyeceğim şey de şudur: Bizim, Sayın Genel Başkanımızın oğlu giydi kamuflajı, sekiz ay Sivas'ta askerlik yaptı, kurdan neresi çıksa orada yapmak için kendini emanet etti. Hepimiz biliyoruz ki Sayın Genel Başkanınızın 2 oğlu da askere gitmedi. Kamuflaj edebiyatı üzerine, madem yakışıyorsa onun da evlatlarına yakışsındı bizimki gibi diye bir hatırlatma yaptım. Bunun dışında, ordu üzerinde hiçbir şey yoktur. Erdoğan'a yakışan kamuflaj Burak'a yakışsın, Bilal'e yakışsın. Hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben de tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum.

Sonuçta, ordu milletimizin ordusudur, Peygamber ocağıdır ve milletimizin göz bebeğidir. Biz bu konudaki çağrılarımızı herkese yaptık.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Niye gitmedi onlar askere o zaman?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kim ordumuza hakaret ederse onun dili kopartılmalıdır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kim etmiş ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eden yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ancak, maalesef, bu konuyla ilgili CHP yönetiminin ordumuza hakareti savunucu yaklaşımı milletimizin takdirindedir, gözümün önündedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuyla ilgili ailelere ilişkin sözlerin hiçbiri doğru değildir, yanlıştır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yapmadı, yapmadı; Genel Başkanınızın oğulları yaptı mı askerlik?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve şahsiyatla ilgili hiç kimsenin burada konuşmaması lazım gelir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Askere gitti mi Genel Başkanınızın oğulları?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu, hakikaten hepinizin, hepimizin dikkat etmesi, özen göstermesi gereken İç Tüzük'ün de zorunlu kıldığı bir tutum ve davranıştır, eylemdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutanağa bir cümle...

Cumhuriyet Halk Partisinde orduya söz söyleyen bir tek kişi, bir tek milletvekili yoktur; orduya sahip çıkan milletvekilleri vardır. (AK PARTİ sıralarından "Ooo!" sesleri, gürültüler) Sorun...

BAŞKAN – Arkadaşlar müsaade edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sorun, Katar'a peşkeş çekilen ordunun bir kurumunun satışının eleştirilmesine karşı ayıbını örtmek isteyenlerin yaptıkları haksız itibar suikastidir, reddediyoruz! (CHP sıralarından alkışlar)

AYDIN ÖZER (Antalya) – Çıksın özür dilesin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakınız, biraz evvel konuşan sayın mevkidaşım "Orduya hakaret yok, ordunun bir parçasının satılması, Katar'a satılmasıyla ilgili bir eleştiri var." diyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen.

SERMIN BALIK (Elâzığ) – "Peşkeş çekilmesi" diyor, "satılması" da demiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu, külliye yalandır ve iftiradır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalana sarıldınız, yalana!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu ispatlamayan müfterdir. Ordumuzun fabrikası satılmamıştır, Millî Savunma Bakanlığının ve Hazinesin mülkiyetindedir, bunu da herkes biliyor. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, değerli Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşıladık. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Dalkılıç buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç'ın, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kayseri ilinde muhtarlarla yaptığı toplantıda milletvekillerinin milleti temsil etmediğini, ihale takip eden kişiler olduğunu beyan ederek 600 milletvekiline hakaret ettiğine ilişkin açıklaması

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biraz önce Sayın Özgür Özel, seçilmiş kişilere hakareten bahsederken ben bir örnek vermek istiyorum. Her fırsatta Parlatmentonun itibarından dem vuran "Ce-Ha-Pe" Genel Başkanı bugün Kayseri'de muhtarla yaptığı toplantıda milletvekillerinin milleti temsil etmediğini, ihale takip eden kişiler olduğunu beyan etmiştir. (CHP sıralarından gürültüler) Doğrusu 600 milletvekiline hakaret etmiştir, Parlatmentoya suikast yapmıştır; sorumlu davranıp hemen bunu açıklamasını rica ediyoruz. Değilse kendi grubunu tanıyordur, herhâlde kendi "Ce-Ha-Pe" milletvekillerini kastediyor Genel Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Ben Genel Başkanı biraz daha sorumlu davranmaya davet ediyorum. Ayrıca, son dönemlerde Sayın Kılıçdaroğlu Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere hakaret, bir taraftan "Ce-Ha-Pe" milletvekilleri ordumuza hakaret, dün Cumhurbaşkanımıza grup toplantısında hakaret; neyi amaçlıyor Cumhuriyet Halk Partisi gündemi bu hâle getirirken? (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O laflar AKP Genel Başkanına.

BAŞKAN – Sayın Erdem buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, engelli vatandaşların en büyük sorununun işsizlik olduğuna, meslek gruplarına göre engellilere öncelikli atama hakkı tanınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü tüm dünyada engelli haklarına dikkat çekilen anlamlı bir gündür. 13 milyon civarında engelli vatandaşımız varken gerek yasal düzenlemeler ve uygulanması açısından gerekse toplumsal farkındalık ve kuralların toplumun bütününe yansıtılması açısından eksik kalan düzenlemelerin ivedilikle yapılması gerekmektedir. Engelli vatandaşlarımızın önündeki engelleri kaldırmamız gerekmektedir. Engellilerimizin ve engelli ailelerinin yaşam kalitesi yükseltilmelidir. Engelli kardeşlerimizin en büyük sorunu işsizliktir, öncelikle işe yerleştirilmeliler; üretime katılmaları ve sosyal hayatta tam anlamıyla varoluşları hususunda gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Engelli kardeşlerimize meslek gruplarına göre öncelikli atama hakkı tanınmalı ve yeterli oranda gerçekleştirilmelidir. Bir avuç engelli öğretmenimizle ilgili 2021 yılında Millî Eğitim Bakanlığında bir müjde temennimiz vardır.

Saygılarımı sunarım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, yerinizden söz vereceğim.

Buyurun.

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Genel Başkanın konuşma metnini ve konuşmasını duymadım, şu anda haberdar oldum kendisinin söylediğinden. Ancak Genel Başkanın benzer durumlarda neler söylediğini biliyorum, takip ediyorum.

Burada bir sorun var: Partinizin 2'nci Genel Başkanı iktidara geldiğinde, Başbakan olduğunda sözû GRECO kriterlerine uymaktı, siyasi etik yasasını çıkarmaktı. Partinizin ilk Genel Başkanına bu fikrini açıp kamuoyuna söyledikten sonra aralarında çıkan sürtüşmede "Siyasi etik yasasını çıkarırsam ilçe başkanı yapacak, il başkanı yapacak adam bulamazsın." demişti. Belki o konuyla bağlantılı bir konuya işaret ediyor olabilir.

Teşekkür ederim.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Yok, karşılıklı bir şey değil.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Ama Başkanım ben...

BAŞKAN – Sayın Dalkılıç size söz verdim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Gayet açık, 13'üncü dakikada direkt "Milletvekilleri iş takip eden, ihale takip eden adamlar." demiştir arsızca.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman, işte siyasi etik yasasından korkan bir partiye işaret ediyordur.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Ben "Ce-Ha-Pe"yi kastettiğini düşünüyorum, bizi bağlayan bir şey yok.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kendi milletvekillerini kastetmiştir.

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, lütfen şu maskenizi indirmeyin, rica ediyorum.

Buyurun Akbaşoğlu.

25.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasete ilke ve etik getiren, ahlakını eylem ve davranışlarıyla ortaya koyan bir lider olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu ifade edeyim ki Sayın Genel Başkanımız yaptığı söyleyen, söylediğini yapan, siyasete ilke ve etik getiren, ahlakı sadece söylemde değil eylem ve davranışlarıyla, ispatıyla ortaya koyan bir liderdir, bir Genel Başkan'dır. Bu konuda bize karşı tutum ve davranışları da bize karşı tavsiyeleri de milletimize karşı tavsiyeleri de hep bu yönde olmuştur, bu noktada en ufak bir tereddüt bulunmamaktadır.

Teşekkür ederim.

ATILA SERTEL (İzmir) – Ya millet aç aç, daha neden bahsediyor ya? Ya millet aç, insanlar ölmüş, sen hâlâ anlatıyorsun!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kayseri ilinde yaptığı konuşmaya ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok özür dileyerek... Sayın Genel Başkanın konuşması geldi şimdi, o diyor ki: "Eğer bir milletvekili, milletin vekilliğini yapmıyor da ihale takip ediyorsa siz buna 'milletin vekili' der misiniz? Bunları engellemek

için bir siyasi etik, bir siyasi ahlak kanunu lazım.” (CHP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sizi kastediyor sizi, bizimle bir alakası yok.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından Türkiye Varlık Fonunun finansal faaliyetlerinin kamu yararını gözetmek amacıyla incelenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/12/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye Varlık Fonunun finansal faaliyetlerinin kamu yararını gözetmek amacıyla incelenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/12/2020 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu grup önerisini vermemize gerekçe olan bir tane mesele var, o da şu: Türkiye Cumhuriyeti devleti âdeta bir aile şirketi gibi yönetiliyor. Bunun en büyük kanıtı “Türkiye Varlık Fonu” adı altında kurulan saray ipotek fonudur; bunun ismi saray ipotek fonudur, Türkiye Varlık Fonu değildir.

Bir siyasal rejim düşünün, partili cumhurbaşkanı, kendisini bir kararnameyle Varlık Fonunun yönetim kurulu başkanı olarak atıyor, başkan vekilliğine de damadını atıyor; başkanı olduğu fon devletin nesiller boyu elde ettiği tüm kazanımlarını kendi bünyesinde toplamış; içinde kamu bankaları var, petrol şirketleri var, maden şirketleri var, telekomünikasyon şirketleri var; içinde cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar olan, on milyonların ortak katkısıyla ve alın teriyle var ettiği kamu kaynakları var. İşte, bütün bir ulusun sahip olduğu varlığın ve alın terinin tek adamın keyfi idaresine terk edildiği bu rejimin adı Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi.

Bir memlekette Varlık Fonu kurulabilmesi için öncelikle orada bir bütçe fazlası olması gerekiyor, varlıktan bahsetmek için. Türkiye’nin bütçe fazlası var mı? Keşke olsa ama yok. Bırakın bütçe fazlasını, partili cumhurbaşkanlığı sistemiyle memleketi getirdiğiniz bu noktada, 2020 yılının ilk on ayında 145 milyar lira bütçe açığı var. Türkiye’nin son on sekiz yılda sadece tefecilere ödediği faiz 192 milyar dolar. Merkez Bankasının bütün birikimleri sıfırlandı. “Cep delik, cepken delik.” derler ya, o hâle geldi. Olmayan varlığa dayalı menkul yaratmak, açık bir finansal çukurun içine bütün bir memleketi itmektir. İşte, Adalet ve Kalkınma Partisinin de yaptığı budur. Memleketin yalnızca bugününü değil, istikbalini de ipotek altına almaktır; dolayısıyla Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından kurulan bu Fon bir ipotek fonudur, bir varlık fonu değildir. Üstelik bu Fon sadece Sayıştay denetiminden muaf da değil; bu Fon, kamu ihalesinden muaf, sermaye piyasalarının kontrolünden de muaf, devlet memurları mevzuatına da tabi değil.

Bakın, Başkanı kim atamış? Cumhurbaşkanı. Bu Başkanı denetleyen kim? Yine Cumhurbaşkanı. Yani Başkanı olduğunuz kurumu burada kim denetleyecek? Cumhurbaşkanlığı. Onu da aynı kişi denetliyor. Böyle bir şey olabilir mi ya? Bunları dışarıya anlattığınız zaman gülerler size. Hiçbir denetim mekanizmasına tabi değil.

Türkiye’nin en kıymetli millî kazanımlarını Türkiye Varlık Fonu üzerinden savaş ganimeti gibi sattınız, satmaya da devam ediyorsunuz. Bankalar gitti, limanlar, Kanal İstanbul arazileri, hatta ordumuza zırlı araç üreten Sakarya Tank Palet Fabrikası. Âdeta hayırsız evlat gibi, cumhuriyetin alın teri ve emekle elde edilmiş tüm kazanımlarını haraç mezat sattınız. Nereye sattınız? Bir ülkeye: Katar’a. Bunlar yetmedi, şimdi de Borsa İstanbulun yüzde 10’luk payını kapalı kapılar ardında Katarlılara sattınız.

Nedir bu Katar sevdası, merak ediyorum. Sayın Erdoğan, Katar için “kara gün dostumuz” demişti. Katar, Erdoğan ailesinin dostu olabilir, eyvallah; ancak, Türkiye Cumhuriyeti devletinin dostu değildir. Körfez Arap Ülkeleri İş Birliği Konseyi üyelerinden, Güney Kıbrıs Rum kesimiyle ilk diplomatik ilişki kuran yani onların sözde “Kıbrıs Cumhuriyeti”ni tanıyan ülke hangisi, biliyor musunuz? Katar, “dostumuz” dediğiniz Katar. Peki, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum kesimiyle birlikte Türkiye’ye karşı Doğu Akdeniz’de iş birliği yapan Körfez ülkesi kim? O da Katar, “dostunuz” Katar.

Bunlara karşı neden sessizsiniz siz? Ekonomik hürriyetlerini kaybeden ülkeler, gün gelir egemenliklerini muhafaza edemez hâle gelirler. AK PARTİ iktidarında memleketin içine düştüğü durum tam da budur. Sizin devlet yönetme anlayışınız, yaptıklarınıza sessiz kaldığınız 2 milyon nüfuslu bir ülkeye 83 milyon varını yoğununu satıp savmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; varlık fonları geleceğe miras bırakmak için kurulur. Bizdeki Varlık Fonu ise cumhuriyetin mirasını yemek için kurulmuş bir fondur. Bakın, sizi uyarıyoruz: Osmanlıyı çökerten zihniyet de tam olarak buydu. Bu yolun sonu Düyun-ı Umumiye’dir. Varlık Fonu üzerinden satışa çıkarılan şirket hisseleri değil, bir milletin istikbalidir aslında. Bugün Borsa İstanbul satıldı, böyle giderse yarın Türk Hava Yollarının isminde sadece “Türk” kalacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – ÇAYKUR, BOTAŞ gibi millî varlıklarımız, kamu bankalarımız bu siyasi iktidarın yönettiği Türkiye’de tehdit altındadır. Yarın Cumhurbaşkanlığı çıkarsa “Varlık Fonu içerisindeki Halk Bankasını 1 dolara sattım.” dese buna “Hayır.” diyecek bir kurum var mı, bunu denetleyecek bir kurum var mı? Kim durduracak bunu? Bütün memleketin varlıklarını bir kişiye teslim ettiniz. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, Türkiye’nin iktisadi geleceği açısından artık bir millî güvenlik meselesi hâline gelmiştir. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye ekonomisi dibe vurmuş durumda olduğu için Türkiye’nin varlıkları yok pahasına satılıyor. Ancak şunu bilin: Batan geminin malları misali, Türkiye, bu millî servetin yağmalanmasına müsaade etmeyecek. Bu serveti alanları da buradan

uyarıyorum, bu aldıklarınızı teker teker Türkiye Cumhuriyeti devletine geri alacağız. Bunu da buradan uyarıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye, böylesine aciz içinde olan bir iktidara da mecbur değildir, muhtaç da değildir. İYİ PARTİ iktidarında, Allah nasip ederse başka bir ekonomi olacak, başka bir gelecek olacak, başka bir Türkiye de mümkün olacak.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, konuşmalar sırasında doğru bilgiyi vermeye özen göstermek gerekir. Varlık Fonunun kuruluş tarihi 26 Ağustos 2016, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Anayasa referandumu 16 Nisan 2017 ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin fiilen yürürlüğe girdiği tarih 24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra. Dolayısıyla, her şeyi daha evvel, beş yıl önce, on yıl önce, yirmi yıl önce yapılan eleştirileri de gelip Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi üzerinden yapmayı bir mantık çarpıtması olarak görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz sonra grubumuz adına konuşacak olan değerli arkadaşımız zaten bunların cevabını verecektir diyorum, bunun tutanaklara geçmesini istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından Türkiye Varlık Fonunun finansal faaliyetlerinin kamu yararını gözetmek amacıyla incelenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki.

Buyurun.(HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Varlık Fonunun finansal faaliyetlerinin kamu yararını gözeterek incelenmesi için bir Meclis araştırması açılmasıyla ilgili önerge hakkında grubumuz adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komitenin 6'ncı toplantısının ardından Türkiye Varlık Fonu bünyesinde bulunan Borsa İstanbul yüzde 10'luk hissesi Katar'a satıldı. Yüzde 10'luk hisse Katar'a hangi şartlarla satıldı bilmiyoruz. Yüzde 10'luk hisse Katar'a kaçta satıldı; 200 milyon dolara mı, 300 milyon dolara mı, 400 milyon dolara mı bilmiyoruz. Yüzde 10'luk hisse Katar'a hangi kriterlerle, hangi ölçütlere göre satıldı bilmiyoruz. Bu satış bir kez daha gösterdi ki Türkiye Varlık Fonu şeffaflıktan da denetimden de uzaktır. Varlık Fonu tartışmasında başa döndük. Muhalefetin ilk gün yaptığı eleştirilerin ne kadar haklı olduğunu bir kez daha görmüş olduk. Biliyorsunuz, bu varlık fonları ilk kez Kuveyt'te kuruldu 1953 yılında ama dünya çapında yaygınlaşması daha yeni ve 7,5 trilyon dolarlık bir ekonomik büyüklükten bahsediyoruz.

En büyük iç varlık fonu Norveç Emeklilik Fonu 922 milyar dolar değerinde; Abu Dabi Varlık Fonu 822 milyar dolar değerinde; Çin Varlık Fonu ise 813 milyar dolar değerinde.

Varlık fonlarının toplam gelirlerinin yarısından fazlası petrol ve gaz dayanıyor; petrol ve gaz gelirlerine dayanmayan varlık fonları ise -Çin, Hong Kong, Singapur, Güney Kore, Avustralya devletlerine ait fonlarda olduğu gibi- ticaret fazlasına dayanıyor.

Devasa kaynaklara sahip varlık fonlarının temel amacı ne? Ülke kaynaklarını tek bir çatı altında toplamak, bu kaynakları uluslararası piyasalarda değerlendirmek, doğal kaynaklar açısından zenginliği gelecek kuşaklara aktarmak. Peki, Türkiye'nin böyle bir kaynağı var mı? Yok. Bakın, Norveç Varlık Fonu; kaynağı petrol ve doğal gaz. Çin yatırım şirketinin kaynağı döviz rezervleri, Abu Dabi yatırım otoritesinin kaynağı petrol ve doğal gaz, Singapur Temasek Holdingin mali fazla, Katar Varlık Fonunun petrol ve doğal gaz, Kore yatırım şirketinin mali fazla ve döviz rezervleri. Bizim fona benziyorlar mı? Benzemiyorlar. Kim bize benziyor? Kazakistan Varlık Fonu. Onun kaynağı ne? Devlet bağlantılı şirketler ve özelleştirme gelirleri. 6741 sayılı Yasa 26 Ağustos 2016'da yürürlüğe girdiğinde ne dediniz? "Nakit fazlasından oluşacak gelirlerden, ihtiyaç fazlası gelirlerden oluşacak; Türkiye Varlık Fonu tarafından sağlanan finansman ve kaynaklardan; son olarak, para ve sermaye piyasası dışında diğer kaynaklardan oluşacak."

Türkiye'nin nakit fazlası yoktu, hâlâ yok. Türkiye'nin ihtiyaç fazlası bir geliri ve kaynağı yoktu, hâlâ yok. Kalan tek gelir neydi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) - Toparlıyorum Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Borçlar olacaktı, bu yüzden eleştirdik. Zengin doğal gaz kaynaklarına sahip değiliz. Ticaret fazlası vermediğimiz gibi cari açık veriyoruz. "Borçlu Varlık Fonu kurulmaz." dedik. İktidar ne yaptı? OHAL KHK'leriyle ülkeyi yönetmeye alıştı. 684 sayılı KHK'yle ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Borsa İstanbulu da PTT'yi de TÜRKSAT'ı da TPAO'yu da Halk Bankasını da BOTAŞ'ı da Eti Maden İşletmelerini de Çay İşletmelerini de at yarışlarını da şans oyunlarına ilişkin lisans hakkının tamamını da Fona devretti. Peki, Fon şeffaf mı, hesap verebilir mi? Değil, Katar satışından gördük. Fon, Sayıştay denetimine tabi mi? Değil, Cumhurbaşkanlığı tarafından görevlendirilen 3 kişi denetleyecek. Evet, ülkenin zengin doğal kaynakları yok, ticaret fazlası yok, sahip olduğu doğal kaynakları Fona devrettiniz; gelecek kuşaklara gelirimizi değil, borçlarımızı devredeceğiz. Yaptığı icraat, Borsa İstanbulu Katar'a satmak, ne diyelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Aykut Erdoğan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Varlık Fonu üzerine az sonra

bir önerge daha var, daha detayıyla orada konuşacağız ama bugün burada süren bu Tank Palet Fabrikasıyla ilgili kör dövüşüne bir açıklama getirmekte yarar görüyorum.

Değerli arkadaşlar, bizler sonuçta birincil olarak milletvekiliyiz, ikincil olarak da belirli partilere üyeliklerimiz ve aidiyetlerimiz var ama bütün milletvekillerimizin doğru bilgi sahibi olması gerekiyor. Burada görüyorsunuz, birkaç gündür "Tank Palet Fabrikası satıldı mı, satılmadı mı?" tartışması var. Konuya açıklık getirelim: Tam adı "Arifiye Ağır Bakım Fabrikası"dır, ağır silahlar üretmekle görevli stratejik bir tesisimizdir. Bu tesise yapılan işlem özelleştirmeye benziyor, işletme hakkının yirmi beş yıllığına devredildiği özelleştirmeye benziyor. "Özelleştirme" diyemiyorum çünkü bir özelleştirme değil. Çünkü özelleştirmenin prosedürü belli; özelleştireceğiniz tesis önce Yüksek Kurula gider, karar alınır, değerlendirilir, ihale yapılır ve yöntemi neyse devredilir. Arkadaşlar, bu özelleştirme değil, bu satış da değil; satış bir bedel karşılığında olur; bu, direkt verildi. Şimdi size bütün kalbimle ve samimiyetle söylüyorum: Değerli arkadaşlar, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ağır silahlar üreten stratejik bir fabrikasının bir yabancı devlet ortaklığına verilmesi beni hem ürkütüyor hem çok üzüyor. Şimdi bizim Katar'la ilişkilerimiz iyi. Sizin gözünüzde Katar, zor bir dönemimizde bize yardım eden yabancı, dost bir devlet. Peki, yarın öbür gün bu strateji değiştiğinde, Katar'la aramız açıldığında bu ağır silahları üreten bu tesisimizin bütün teknolojik sırlarının, yönetiminin bu devletin ortaklığına geçmesi sizce doğru mu? Bence kesinlikle doğru değil ve gurur kırıcı, onur kırıcı. Bu ülkenin teknolojisi, bu ülkenin mühendisleri, bu ülkenin çalışma biçimi bu fabrikayı Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman personeliyle muhteşem bir şekilde çalıştırdı; devam edebildik ama yaptığınız işlem dolayısıyla hem çok büyük bir stratejik açığa düştük, millî güvenlik açığına düştük hem de çok incinmiş olduk.

Şimdi gelelim Varlık Fonuna. Değerli arkadaşlar, Varlık Fonu meselesinde -sayın konuşmacılar anlattı- Varlık Fonunun ön koşulu bir varlıktır, keşke olsa. Özellikle cari fazla verirsiniz, cari fazlanız bütçe fazlasına dönüşür, elinizde bir fon olur, bunu gelecek nesillere daha verimli bırakmak amacıyla bir fon oluşturursunuz ve bunun yönetimini oluşturursunuz. Diğer ülkelerde bunlar oluşturuldu; ha, bunu da söyleyeyim, onun da bir sürü tartışması var ülkelerde, ideolojik tartışmaları var ve ideoloji faydalıdır, bildiğinizden daha faydalı bir kavramdır. Şimdi, Türkiye'deki meseleye bakıyorsunuz, bir varlığımız var mı değerli arkadaşlar? Arkadaşlar, yok. Bakın, şöyle bir şey: Varlık verebilmeniz için bir fazla vermeniz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Biz üst üste cari açık verdiğimiz için bizim varlığımız yok. Bizim 450 milyar dolara yakın dış borcumuz var. Üstelik o kadar varlıksız ki bizim bugün bir Varlık Fonu kurmamız komik görünüyor çünkü şu an itibarıyla 450 milyar dolar dış borcunuz var, sürekli cari açık vermeye devam ediyorsunuz, bütçeniz 250 milyar lira açık vermiş; tabii ki pandeminin etkisi var, haksızlık etmeyeyim ama daha öncesinde sürekli açık verdiğiniz için kamu borcu devasa bir boyuta geliyor. Şimdi hem cari açık veriyorsunuz hem bütçe açığı veriyorsunuz, üzerine Varlık Fonu koyuyorsunuz. Bir Varlık Fonu yok ortada. Bu Fonun mantığı ne biliyor musunuz? Bu Fonun mantığı, Türkiye hukuk sisteminden Türkiye'nin millî varlıklarını dışarıya almak. Ne ihale hukukuna tabi, ne özelleştirmeye tabi.

Değerli arkadaşlar, Borsanın yüzde 10'u satıldı değil mi? Öyle konuşuyoruz. Az sonra teknik detaylarına gireceğiz. Sattığımız mal kimin malı? Bütün milletin malı değil mi? Hangi hak ve cesaretle hiçbir ihale yapmadan bedelini açıklamadan bir masaya oturup "Ben bu milletin malının yüzde 10'unu sattım." diyebilirsiniz?

Sürem bitti, biraz sonra devam edeceğim.

Teşekkür ediyorum, saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, sadece tutanaklara geçmesi açısından ben Sayın Milletvekiline teşekkür ediyorum bugüne kadarki CHP tezlerini çokerttiği için. Çünkü Sakarya'daki fabrikanın satılmadığını ikrar etmiş oldu, bu nedenle teşekkür ediyorum. Bu konuyla ilgili 26 Kasım 2019 tarihinde Meclis tutanaklarında detaylı bir şekilde bunun ne olduğunu, bunun bir satış olmadığını, kendi özel kanunu çerçevesinde nasıl bir prosedür izlendiğini detaylı bir şekilde açıklamışız, o konuda tutanaklara başvurabilirler.

Teşekkür ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkanım, sözlerim bağlamından kopararak şahsi bir sataşmaya girilmiştir. Ben bunları...

BAŞKAN – Sataşma yok ama buyurun, söylediklerinizi kayda geçireyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Partisinin tezini çökertmek...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Partimin tezini çökerterek... "Tezini çökertmek" deyimi bir sataşmadır. Beni nezaketsiz duruma itmeyiniz. Bu bir sataşmadır ve buna cevap vermek istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Partisinin tezini çökertir mi yani?

BAŞKAN – Hayır, partinizin tezini çökertmek ayrı bir şey. Sadece şunu söylüyor: "Bir satış olmadığını kabul etti Sayın Milletvekili." diyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bugüne kadar hep satış olduğunu söylüyordu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, iki tane şey birden: Bir, "Partinizin tezini çökertmek" diyerek şahsıma sataşıyor. İki, konuşmam bağlamından kopararak söylemediğim bir şeyi söylüyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşma yok efendim, sataşma yok.

BAŞKAN – Sataşmadan iki dakika, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hakkım olanı aldım, hakkım olanı aldım.

BAŞKAN – Yani yok, aslında vermezdim de, neyse.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, siyasette nezaket bir üsluptur. Elimden geldiğince nazik anlatmaya çalıştım ama daha net anlaşılması için sertleşmem gerekiyorsa Sayın Grup Başkan Vekili, söylediğimi hiç anlamamışsınız. Satıştan daha ağır bir şey söyledim, "Verildi." dedim. Satış bir bedel karşılığı olur, üstelik kamunun nasıl bir mal satacağı, nasıl bir işletme satacağı -ki onun adı da özelleştirme- kanunlarla belirtilmiştir. Bunların hiçbirini yapılmadı burada. Bunun ihalesini o Ethem Sancak denen Beyefendi kürsüde kendisi yaptı ve aynen şu cümleleri kullandı; bu, bu ülke açısından üzücü bir durum; bir iş adamı çıkıyor diyor ki: "Sayın Cumhurbaşkanını aradım. 'Efendim, bende böyle bir para yok.' dedim." Ya, bir dakika kardeşim, sen kimsin ki bu ihaleyi almış gibi konuşuyorsun? İki: "Sayın Cumhurbaşkanı Katar'a telefon açsın." dedim. Onlarda para... Allah aşkına, bir canlı hayvan böyle satılmaz, ya bu ordunun silah fabrikası! (CHP sıralarından alkışlar) Onun için size anlatmaya çalışacağım, sizi incitmeden anlatmaya çalışacağım.

Bakın, satışın bir bedeli olur. Ne kadara verdi? Katar size ne verdi? 50 milyon dolarlık yatırım sözü verdi değil mi? 50 milyon dolarlık yatırımı biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bu ülkenin kurucu partisi olarak kendi aramızda toplayacağız, getireceğiz, vereceğiz ve kendimiz değil, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman mensuplarına emanet edeceğiz, aynı işi yapacağız çünkü bizim için bu bir onur meselesi. Biz bir yabancı devletin bizim en stratejik fabrikamıza girip ağır silahlarımızı üreten bir fabrikada hissedar olmasını kabul edemiyoruz. Bu, bizim politik duruşumuz. Bunu beğenebilirsiniz, beğenmeyebilirsiniz; sizin yaptığınızın karşısında bu şekilde duruyoruz.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Erdoğan, yapmayın Allah'ınızı severseniz ya!

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Tekrar söylüyorum, söylediğim, satıştan daha ağır bir şeyden bahsediyorum, satışın bir bedeli vardır.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – İstismar ediyorsunuz.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Neyi istismar ediyorum? Size sataşıyorum. “Etmedim beyefendi.” diyorum, sataşıyorum; gelin bakalım neyi istismar etmişim?

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Erdoğan, yapmayın Allah aşkına ya!

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Buyurun, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Grup Başkan Vekili “Anlattıklarımı anlamamış.” diyerek şahsıma karşı satışmada bulunmuştur, o nedenle açıklamayla ilgili söz istiyoruz.

BAŞKAN – Siz de buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

5.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben Sayın Milletvekiline teşekkür etmiştim. Zira, hafta sonu bir milletvekili arkadaşınız “Ordu, Katar'a satıldı.” ondan sonraki sözünde de “Orduda ait Sakarya'daki fabrika satıldı.” diyerek bütün kamuoyunu meşgul etmişti. Genel Başkanınız da satıldığıyla ilgili beyanlarda bulundu. Grup Başkan Vekilleriyle de geçen sene bu zamanlarda bunların tartışmasını yaptık. Atıf yaptığım tutanaklara bakarsanız, onlarda detaylı olarak yazıyor; olayları karıştırmayınız, birbirinden farklı. Tank Paletleri Bakım Fabrikasıyla ilgili, orada prototip üretilirken Amerikan ortaklı bir firma orayı kullandı, 3 tane firma ihaleye girdi; İngiliz, Amerikan ve Katar ortaklığı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne ihalesine girdi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sonuç itibarıyla 6 milyar euroya seri Altay tanklarının üretilmesiyle ilgili ihaleyi 3,5 milyar teklif veren firma, şirket, İhale Kanunu çerçevesinde aldı ve daha önce kullanılan mekânı modernize etmek suretiyle kullanma imkânı elde etti. Satış yok, maalesef satış yok ama şöyle bir satış oluyor: Siz, ordumuzla ilgili sıralara vesaireye vurgu yapıyorsunuz ya, o konuda Millî Savunma Bakanlığının tam denetimi var, müstehil olunuz; o konuda, millî hassasiyetler konusunda hiç kimse bizleri geçemez, müstehil olun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Ya, kozmik odayı patlattınız ya! Kozmik odayı patlattınız!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ama “İran'la, Suriye'yle Türkiye karşı karşıya kalsa Suriye'nin, İran'ın yanında yer alırım.” diyen milletvekillerinize bakın siz. O konuyla ilgili yaklaşımlara bakın siz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Asla öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, Allah kahretmesin ya! Olacak laf mı ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bu konuda işin hayati önemi haiz olduğunu hep beraber geçen sene de ortaya koyduk, bugün de bunu sonuna kadar tartışmaya varız. Bu konuda sözlerimiz hakikati ortaya koymak bağlamındadır, yalan dolan ve iftiraya ait değildir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şahsa bir satışma yok ki burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, gruba yapılan satışmadan söz istiyoruz. Sayın Aykut Erdoğan grup adına konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Üç dakikalık konuşma oluyor on beş dakika.

6.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP'ye satışması nedeniyle konuşması

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, bu elimdeki, Tank Palet Fabrikasıyla ilgili Cumhurbaşkanlığı kararı. Yerini, adresini söyledikten sonra “Özelleştirme uygulamasının işletme hakkı verilmesi yöntemiyle gerçekleştirilmesi ve işletme hakkının yirmi beş yıl olarak verilmesine.” diye bir karar var. Tam bunu anlatmaya çalışıyorum ben de. Onun için ben dedim ki...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ayrı bir şey işte, ayrı. Satış değil, satış değil... Ama sizinkiler de “satış” diyor.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Aynen onu söyledim, dedim ki: Zaten bu olsa özelleştirme olurdu. Ben buna “özelleştirme gibi” dedim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mersin Vekili “satış” diyor.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – İnsicamımı bozmaya çalışarak sadece gerçeği saptırmaya çalışırsınız.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, siz Grup Başkan Vekilisiniz, lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Bakın, karar ortada, üstelik buna göre de yapılmadı, keşke buna göre yapılsaydı, bu da bir yöntemdi. Buna da karşıyız, o fabrika özelleştirilemez. Aynen bunu söyledim, dedim ki: Hatta Genel Başkanımız ve Grup Başkan Vekilimiz nezaketlerinden “satış” diyor, ben daha ağır bir şeyi söylüyorum, “Verildi.” diyorum. Satış bir bedel karşılığında olur, Katar'ın burada bize verdiği bir şey yok, üstelik bunu basit bir projeye indiriyorsunuz, Tank Üretim Projesi'ne. Tank Projesi'nde işletme hakkı devrediliyor mu fabrikanın? “Biz F-35 projesine ortağız.” diye bir savunma içerisindeyiz. Siz F-35 üretimi yapılan tesisin işletme hakkını mı alıyorsunuz? Siz işletme hakkının alınması ile eğer bir projenin yapılmasını karıştırıyorsanız diyecek bir şeyimiz yok ki zaten; aynı sayfada değiliz, aynı şeyi konuşmuyoruz demektir. Birinde bir tesisin işletme hakkının ortaklığını yüzde 49 olsa dahi bir yabancı devlete veriyorsunuz, diğerinde bir proje, bir silah üretimi ihalesi açılıyorsunuz -bu, F-35 olabilir; bu, Leopard tanklar olabilir- o proje çerçevesinde çalışıyor.

Onun için kavramları, olayları, ilişkileri birbirine karıştırırsanız... Bunu iyi niyetli yapıyorsanız kötü, kötü niyetli yapıyorsanız çok daha kötü.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından Türkiye Varlık Fonunun finansal faaliyetlerinin kamu yararını gözetmek amacıyla incelenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Uğur Aydemir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum. Biraz evvel açıklamalarıyla Sayın Vekil, en başta söylediğimiz sözü tekrarlamıştır.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Uğur Bey’e saygısızlık olmasın, o konuştuktan sonra tutanağa geçireceğim.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, önergeye baktığımızda, gerekçelerine baktığımızda birkaç tane konu var: Varlık Fonunun kurulması ve nasıl kurulur bir varlık fonu, onun üzerinde birkaç cümle söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, emtia fazlası, gelir fazlası olduğunda varlık fonu kurulur, doğru ama devletin kendine ait şirketlerinde de bir araya getirerek bir fon kurulabilir mi? Kurulabilir. Bunu daha önce dünya ülkeleri yapmış mı? Dünya ülkeleri de yapmış, örnekleri de var, biz de şirketlerimizi bir araya getirerek bir Varlık Fonu kurduk ve bu Varlık Fonu, değerli arkadaşlar, ne yapmış? Borsa İstanbulun yüzde 10 hissesini satmış. Bu Varlık Fonu Borsa İstanbulun yüzde 10 hissesini daha önce satmış mı diye baktım, araştırdım; bu grup önerisini arkadaşlarımız vermiş de acaba daha önce -bizden önce- satıldığı zaman grup önerisi var mı, araştırma önergesi var mı dedim, herhangi bir şeye rastlayamadım. “Acaba niye bugün grup önerisi verme ihtiyacı hissetti İYİ PARTİ?” diye düşündüm, aklıma bazı şeyler geldi ama zamanım yeterli değil, onlar üzerinde durmak istemiyorum.

Bizden önce 2013 yılında -yani bu Varlık Fonundan önce, 2013 yılında- “NASDAQ” diye bir teknoloji borsası Borsa İstanbulun yüzde 7’sini satın almış, daha sonra 2018 yılında hissesini devrediyor. 2015 yılında da Avrupa Yatırım Kalkınma Bankası Borsa İstanbulun yüzde 10 hissesini satın almış, 2019 Kasım ayında da devretmiş. E, bugüne kadar bir tane önerge var mı? Yok. Soru soran var mı? Yok. Ne zaman ki Katar 26 Kasım’da Borsa İstanbulun yüzde 10 hissesini satın alıyor, Türkiye’yi ayağa kaldırıyorlar. Efendim “Değerlerimizi, birikimlerimizi sattınız.”

Az önce, İYİ PARTİ’li konuşmacı hatip arkadaşımız da ne dedi? “Katar, Türkiye’nin dostu değil.” dedi. Acaba onun için mi itiraz ediyorsunuz? Yani burada 28 Şubat’taki gibi sermayenin rengine girmek istemiyorum ama bugün baktığımızda Borsa İstanbulun yüzde 10 hissesi kaç paraya satılmış? Bunu Türkiye Büyük Millet Meclisinden talep ediyorum. Katar’a 200 milyon dolara sattık ama kaç paraya satın aldığımıza dair Sayın Başkanım, sizlerden rica ediyorum; Avrupa Yatırım Kalkınma Bankasıyla gizlilik anlaşması vardır, alış fiyatı söylenmemiştir, Avrupa Yatırım Bankası şerh düşmüştür ancak resmî kurumlardan gelen talep üzerine bu rakam açıklanabilir. Ben de yüce Türk milleti adına, hepimizin adına Türkiye Büyük Millet Meclisinden talep ediyorum; Varlık Fonuna resmî bir yazı yazarak Avrupa Yatırım Kalkınma Bankasından yüzde 10 hisse kaç paraya satın alınmıştır, kaç paraya sattık? Değerli arkadaşlar, 2019 yılında bu hissenin yüzde 10’unu devraldık, pandemi yok, bir şey yok; aralık ayında satıyoruz, pandemi var. Kaç paraya sattık?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Demek ki biliyorsun Uğur Bey kaçta satıldığını.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayınız lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Aradaki farkı görelim ve bu işi başaran Varlık Fonu mensubu kıymetli arkadaşlarıma ve Varlık Fonu yönetimine teşekkürü hep beraber borç bilelim ve açıklanmasını özellikle Meclis Başkanlığından rica ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, diğer bir konu “Varlık Fonu denetime tabi değil.” Varlık Fonu denetime tabi. Bağımsız denetim var mı? Var. Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığı denetliyor mu? Denetliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu denetliyor mu? Denetliyor. Yani denetimden bir şey kaçırıldığımız yok, daha da fazla denetim var. Özellikle, Sayıştay da zaten, bu şirketleri önceden beri denetliyordu, denetimine devam ediyor.

Diğer bir konu: “Birikimlerimizi satıyorsunuz.” İnşallah, 2021 yılının ikinci yarısında Varlık Fonu, Adana’da petrokimya tesisinin temelini atacak. Bakınız, gelin, hep beraber, 600 vekil olarak gidelim, bizim bu evlatlarımızla, bu Varlık Fonu yönetimiyle gurur duyalım, alkışlayalım. Kahramanmaraş Elbistan’da bir yatırım yapıyoruz, 4-5 milyar dolarlık bir yatırım, bunu da alkışlayalım. Yani değerlerimize değer katan bir Varlık Fonu var.

Değerli arkadaşlar, bu Varlık Fonunun vizyonunu ortaya koyan başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere Genel Müdürlüğümüzden yönetimine kadar emek sarf eden bütün kardeşlerimize ne yapalım? Teşekkürü borç bilelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, artık ezber bozuyoruz. İşte “Bizim petrolümüz yok -tamam, yok- biz bir şey yapmayalım.”

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Arkadaşlar, petrolümüz yoksa yan gelip yatacak mıyız?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Gazımız var Karadeniz’de.

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Biz millet olarak, 83 milyon olarak çalışacağız, çalışacağız ve tüyü bitmemiş yetimin hakkını koruyarak ne yapacağız? Evlatlarımıza en iyi mirası bırakacağız diyorum, teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, size sataşmadı, İYİ PARTİ’ye sataştı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır... Ben, hatip kürsüdeyken konuşmak şık olmadığı için –kendisi öyle tercih etti ama- “Hatibe saygısızlık olmasın.” diye sonraya bırakmıştım.

Bir cümle söylüyorum: Aykut Erdoğan'ın kullandığı ifadeler, Cumhuriyet Halk Partisinin savunduğu tezi en iyi şekilde tutanaklara geçiren ve bizim bastırıp da dağıttığımız, sizin de rahatsız olduğunuz, Tank Palet Fabrikasının satışıyla, peşkeş çekilmesiyle ilgili broşürün özüdür. Konuyla ilgili, partimizdeki yetkin isim de kendisidir, partimizin tezlerini doğrudan anlatmıştır.

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gerekli cevabı verdik.

Teşekkür ederim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, satışa için kürsüden mi, yerinizden mi söz istiyorsunuz?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yerimden yapayım efendim, vekâlet ediyorum çünkü.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisinin sözcüsü olan arkadaşımız İYİ PARTİ'nin böyle bir önergeyi, böyle bir zamanda niye vermiş olabileceğini, aslında aklına bazı şeyler geldiğini fakat zamanı yetmediği için açıklamadığını, açıklayamayacağını ifade ettiler. Ben, buradan kendisine satışıyorum. Bu satışa bağlı olarak iki dakikalık söz almasını da zatîalınızdan hassaten istirham ediyorum. Neden böyle bir zamanda böyle bir önergeyi verdiğimizizi, kafasındaki vehimlerin ne olduğunu lütfedip açıklasınlar; bu bir.

BAŞKAN – Ama satışmadınız.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi satışacağım.

Biz sadece “Türkiye'nin dostu değildir Katar.” demedik, “Katar, Sayın Cumhurbaşkanımızın şahsi dostudur.” dedik ve dolayısıyla bu ifadem kısmen satışa olarak da değerlendirilebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Biz, Türk milletinin bize sorduğu soruların cevabını arıyoruz. Önünüze gelen şeyleri satıyorsunuz, cumhuriyetin değerlerini satıyorsunuz, kaç satışınız belli değil. Denetime tabi değilsiniz, ne kadar müddetle verdiğiniz belli değil. Kiralık mı, satılık mı tartışması iki buçuk seneden beri bu Mecliste sürüyor. Tatmin edici bir açıklamada bulunmuyorsunuz, ondan sonra da siyasi partileri töhmet altında bırakabilecek ifadeler söylüyorsunuz.

Açık ve net olarak söylüyorum: Hiçbir hesabımız yok. Türk milletinin bize verdiği yetkiyle sizden hesap soruyoruz, o sebeple konuşuyoruz burada. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım teşekkür ederim.

Şunu ifade etmek isterim ki şahsi dostluklar tabii ki ayrıdır, bununla beraber devletler arası dostluklar uluslararası hukuk nezdinde ikili anlaşmalarla ortaya konulan yaklaşımlardır. Her bir ülkenin kendine ilişkin sorumlulukları çerçevesinde, ülkemizin millî menfaatleri doğrultusunda ortaya konulan dostluklar, yaklaşımlar, anlaşmalardır. Bu konuda bizim her zaman önceliğimiz milletimizin, devletimizin menfaatleri, çıkarlarıdır. Ulusal egemenliğimizin gereklerini her zaman ve her zeminde yerine getiren bir liderimiz, bir Cumhurbaşkanımız söz konusudur ve söz konusu Varlık Fonu da Sayıştayın denetimine tabidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Varlık Fonu Sayıştay denetimine tabi değil. Nerede tabi!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayıştay denetimine tabi değil, onu bilmiyorsunuz. Olsun istiyoruz, keşke olsa. Bağımsız denetim firmasına denetletiliyor, onu da Cumhurbaşkanı seçiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım “Uğur Bey'e satışıyorum.” dedi zaten.

BAŞKAN – Ne dedi de satış? “Satışıyorum.” dedi ama satışmadı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Şimdi satışıyorum.” dedi.

BAŞKAN – Ama satışmadı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Ülkenin varlıklarını satıyorsunuz, hesap belli değil, kitap belli değil.” dedi. Hesap da belli kitap da belli.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Kaygılarınızı anlatın Sayın Aydemir.

VII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasında AK PARTİ'ye satışması nedeniyle konuşması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Benim İYİ PARTİ'ye sorduğum şu: NASDAQ teknoloji borsası 2013 yılında Borsa İstanbulun yüzde 7'sini satın aldı mı? Bir önerge var mı? Bir araştırma önergesi var mı? Grup önerisi var mı? Yok; bu, bir.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – 2013'te biz burada mıydık?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 2013'te biz burada yoktuk.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – İkincisi: Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası 2015 yılında Borsa İstanbulun yüzde 10'unu satın aldı mı? Aldı. Grup öneriniz var mı? Yok. Araştırma önergesi var mı? Yok. Bugüne kadar bir şey var mı? Yok.

Üçüncüsü: “Hesap belli değil, kitap belli değil.” diyorsunuz; sattığımız para belli, Varlık Fonu 200 milyon dolara Katar'a sattı. Alış fiyatını sormanız lazım “Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasından bu hisseyi kaç paraya aldık?” diye sormanız lazım, bunu sorun. Ben de soruyorum Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilimize, bunu Varlık Fonuna resmî yazıyla sorsunlar -çünkü gizlilik anlaşması var- Varlık Fonunun ne kadar güzel bir iş başardığını milletimiz duysun, milletimiz gurur duysun arkadaşlar. Pandemiye rağmen bu satış yaptı biz, pandemiye rağmen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

“Denetime tabi değil.” diyorsunuz. Arkadaşlar, Varlık Fonunun her iş ve işlemi denetime tabidir, bağımsız denetçilik diye

bir kurum vardır, bunları artık herkes biliyor. “Bağımsız denetim kurumuna biz güvenmiyoruz.” dersiniz bütün Türkiye’yi, TÜRMOB’u karşınıza alırsınız, bağımsız denetim kurumunu karşınıza alırsınız. Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığı var, denetim yapıyor; Plan ve Bütçe Komisyonu var, denetim yapıyor değerli arkadaşlar. Kaldı ki -az önce Grup Başkan Vekilimiz de söyledi- Sayıştay denetimi derken devletin mevcut şirketlerini Sayıştay hâlâ ne yapıyor? Denetlemeye devam ediyor.

Dört: Adana’da petrokimya fabrikasının temellerini beraber atalım, neler yaptığımızı orada görün diyorum inşallah. İnşallah, Kahramanmaraş’ta termik santralimizin kuruluşunun temelini gelin hep beraber atalım, 4-5 milyar dolarlık yatırım, Adana’daki 10 milyar dolarlık yatırım dolayısıyla Türkiye’nin değerlerine değer katan bir ne var? Varlık Fonu var. Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere Yönetim Kurulu Başkanımız ve Genel Müdüründen, emek sarf eden bütün kardeşlerimize teşekkür edelim, şevkleri artsın arkadaşlarımızın, arkadaşlar. Anadolu’nun evlatları bunları başarıyor arkadaşlar.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ben, sayın hatibe sorduğum sorunun cevabını alamadım. 2013’ten örnekler verdiler. 2013 yılında İYİ PARTİ, Türkiye Büyük Millet Meclisinde değildi. Dolayısıyla, o satışlarınızla ilgili herhangi bir soru ya da araştırma önergesi verebilme imkânı yakalayamadık.

Şimdi denetime tabi değildir diyoruz. “Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetleniyor.” deyip...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bağımsız denetçi...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – “Onun tarafından denetleniyor.” diyorsunuz. Devlet Denetleme Kurulunu siz atıyorsunuz. Hem satıyorsunuz hem yapıyorsunuz hem de burada konuşuyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bağımsız denetim...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ben diyorum ki: Milletin bilgisi dışında satış yapılmış, millet bunun fiyatına muttali değil. Çıkin, açıklayın diyoruz, iktidar grubuna bir şans veriyoruz, sanki kuru kuruya muhalefet yapıyormuşuz anlayışını hâkim kılmaya çalışıyorsunuz. Çıkin, açıklayın.

Değerli hatip, milletten milletin malını kaçırmayın, milletin kafasında soru işareti ve istifham uyandırmayın, bunu söylemeye çalışıyoruz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, aslında sizin kendinizi savunmanız açısından da size tanınmış bir fırsattır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına çağrıda bulundum, resmî yazı yazacağım ve cevaplar gelecek. Sakladığımız bir şey yok.

BAŞKAN – Kusura bakmayın, sizin... Sayın Aydemir, bu şekilde kürsüden yapmış olduğunuz çağrının da bir geçerliliği yok. Benim de size tavsiyem, Plan ve Bütçe Komisyonu olarak Başkanlığımıza bu konudaki talebinizi resmî olarak gönderin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, gıyabımda söylenen bir ifade var, onu müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Oylayalım Başkanım.

BAŞKAN – Arkadaşlar müsaade edin, müzakere ediyoruz.

Buyurun Sayın Türkkan.

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Benim kürsüden ifademde Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine atfen söylediğim ifadelerle Sayın Erkan Akçay 2016’da kurulduğunu söylemiş, doğru. Ama 10 Temmuz 2018 Cumhurbaşkanlığının 1 no.lu Kararnamesi var, bizzat kendine bağlıyor Cumhurbaşkanını. 12 Eylül 2018’de de Resmî Gazete’de yayınlayarak orada Yönetim Kurulunu atıyor yani demem o ki Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtikten sonra Sayın Cumhurbaşkanı kendisine bağlı olan kurumun başına kendisini, Başkan Vekilliğine de Sayın Berat Albayrak’ı atıyor. Söylemek istediğim buydu.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, filen 9 Temmuz 2018, seçimlerden sonra Sayın Cumhurbaşkanının yeminiyle ve bakanların atanmasıyla birlikte bir seri Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yayımlandı, o da yürütmenin düzenlenmesiyle ilgili, Sayın Türkkan’ın bahsettiği husus da ona ilişkin. Yüzlerce kurumla ilgili belki de binlerce karar alındı anayasal yetkiye dayanarak.

Benim vurgulamak istediğim, bir tarih çarpıtması mantığı içerisine girilmemesi. Pek çok hatip burada on yıl evvel, yirmi yıl evvel, beş yıl evvel yapılan birtakım eleştirileri de bu defa sistem üzerinden yapıyorlar. Buna vurgu yapmak istemişim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, size de yerinizden söz vereceğim.

Buyurun.

33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir’in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısaca şunu söylemem gerekiyor bu Varlık Fonu meselesinde: Bu konuyla ilgili düzenleme yapılırken bu işi bilen herkes yalvardı “Sayıştay denetimini koyalım çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapar.” diye. Yapılan denetim, siz...

BAŞKAN – Komisyon Başkanı bendim o dönemde Plan ve Bütçede.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, aynen öyle.

BAŞKAN – Ve konuşmıyorum burada.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birincisi: “Bağımsız denetçi...” Onu kim seçiyor? Cumhurbaşkanı belirliyor kime denetleteceğini. İki: “Devlet Denetleme Kurulu var.” Cumhurbaşkanıya bağlı Devlet Denetleme Kurulu. Üçüncüsü: “Plan ve Bütçeye geliyor.” Gelince bakıyorsunuz, içinde -hem geç geliyor, süresinde gelmiyor, sekiz ay... Yüz kere söylüyoruz, geliyor- iyi yönetim, yerindelik, beceri denetimi yok, şekli bir şey, “Baktık, yerinde duruyor.” Ben de biliyorum ÇAYKUR yerinde duruyor, durmayan da var ama bu millet adına denetimden kasıt Sayıştay denetimidir. Neye sığınıyorsunuz Sayın Aydemir? “Meclis sorsun.” Bak, çaresizliğe bak!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum, son...

BAŞKAN – Evet, son cümlelerinizi alayım, kifayetimizakere...

Evet, on beş dakika ara vereceğim oylama yapmadan o zaman, bunun sonu yok çünkü.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oysaki Sayıştay denetimi olsaydı Plan ve Bütçe Komisyonuna dört başı mamur Sayıştay raporları gelirdi. Kaldı ki bunun dışında da söylediğiniz her şey sistemin ana hatası, ana sorunu yüzünden, her şey bir kişiye bağlı “Minareden at beni, in aşağıya tut beni.”ye dönüyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

34.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel değerli arkadaşlarımız konuyla ilgili yeterli derecede teknik açıklamada bulundu, Varlık Fonu nasıl denetleniyor, bunları açıkladı. Varlık Fonunu oluşturan şirketler Sayıştay denetimine zaten tabi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepsi değil.

BAŞKAN – “Sayıştay denetimine tabi olan.” diyorsun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Evet, tabi olanlar var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepsi değil, hepsi değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla tümü bir denetim içerisinde mutlaka yer alıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepsi değil. Hiç bilmeden konuşuyorsun. Tümü değil ya, tümü değil. Yanlış... Değil, değil... Olan var, olmayan var; işte, Başkan orada.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Öyle söyledim.

Yürütmeyi temsil eden Sayın Cumhurbaşkanını da milletimiz seçiyor ve milletimiz denetliyor. Bu hususu kayda geçirmek istedim.

Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan Vekilini uyarın, bağlı kurumlar arasında Sayıştay denetimine tabi olmayan kurumlar var. Uyarın, dersine iyi çalışmamış.

BAŞKAN – Sayın Türkkan, şimdi “Uyarın.” derken eğer içeriğine ilişkin girmeme müsaade ediyorsanız ben size bir açıklama yapayım istiyorsanız yani.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Eyvallah, buyurun efendim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından Türkiye Varlık Fonunun finansal faaliyetlerinin kamu yararını gözetmek amacıyla incelenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.14

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.35

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağız.

2.- HDP Grubunun, Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, işçi haklarının korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/12/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Aralık 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, işçi haklarının korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 9999 grup numaralı Meclis Araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/12/2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Serpil Kemalbay

Pekgözegü.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayatta her şeyi üreten işçilerden bahsetmek istiyorum. Oturduğumuz masaları, koltukları, konuştuğumuz mikrofonları, bindiğimiz araçları, yaşadığımız binaları, gıdayı, her şeyi işçiler üretiyor fakat üreten işçilerin, hayatın içerisinde hiçbir şekilde söz sahibi olduğunu göremiyoruz.

Özellikle pandemi döneminde işçilerin çok daha ağır koşullara mahkûm edildiği ortada. Bir araştırma var, bu araştırma pandemi döneminde işçiler daha da yoksullaşırken patronların daha da zenginleştiğini gösteriyor. İşçiler, pandemi sürecinden önce millî gelirden yüzde 35,1 pay alırken şimdi yüzde 26,6 pay alıyorlar. Sermaye sınıfı ise yüzde 56,2 pay alırken daha önce, şimdi yüzde 63,9 pay alıyorlar. Bunu TÜİK'ten yapılmış bir analizden size aktarıyorum. Yani, her şeyi üretenler, her gün daha da fazla yoksullaşıyor. Pandemiye fırsata çevirense patronlar oldu. Tablo çok karanlık, işçiler her gün sokakta ve seslerini duyurmak istiyorlar. Örneğin, Bimeks işçileri patronlarından, Vedat Akgiray'dan haklarını istiyor, dört yıldır haklarını isteyen bu işçiler neden haklarını alamamışlar diye bizim hiç oturup konuşmadığımızı görüyoruz. Yine Ermenek'ten maden işçileri kıdem hakkını, tazminat haklarını, ücret haklarını almak için yürüyüş yaptılar fakat devletin zor aygıtlarıyla karşılaştılar, albaylarla muhatap oldular, alay komutanlarıyla muhatap oldular. Ermenekli maden işçilerinin sorunları çözülmedi, AtlasJet işçilerinin, Sinbo işçilerinin, Vestel işçilerinin, Uzel işçilerinin, Cargill işçilerinin, PTT, metal işçilerinin ne yazık ki sorunları çözülüyor. Bunlar sadece bir kısmı. Cargill işçileri mahkemede kazandıkları hâlde haklarını alamıyorlar. Peki, ne oluyor? Gelin, araştıralım. Bu sorunlar neden çözülüyor? Neden işçiler sokaktalar, neden işçiler polisler tarafından dövülüyorlar, hapsediliyorlar, gözaltına alınıyorlar? Hükûmet, sendikaların varlığına neden saygı duymuyor, neden sendikalı olmak suçmuş gibi gösteriliyor ve sendikalı işçiler bir taraftan işverenlerin işten atmalarına maruz kalırken, öbür taraftan bu hakları Anayasa'yla, yasalarla güvence altına alınması gerekirken neden güvence altında değil? Bizler, bu kıdem, ihbar, ücret alacaklarının alınamaması, iş yerinde işçi sağlığı, iş güvenliğiyle ilgili sorunların çözülmemesi, her gün iş cinayetlerinde en az 5 işçinin yaşamını yitmesi gibi sorunlarla yüzleşmeliyiz ve bu sorunları ortadan kaldıracak çözüm önerileri mutlaka üretmek zorundayız. Kaldı ki bugün pandemi sürecinde şartlar daha da ağırlaştı. İşçilere herhangi bir ekonomik paket açılmazken, yasaklarla pandemi süreci sözde yönetiliyor. Burada biraz önce Grup Başkan Vekili "Her şeyi biz sağlıyoruz, pandemiye çok güzel yönetiyoruz, işçilere, emekçilere her şeyi veriyoruz." işte, kısa çalışma ödeneğini göstererek "Efendim, biz zaten sorunları çözüyoruz." diyor. Hayır Sayın Grup Başkan Vekili, hiçbir sorunu çözümüyorsunuz, işçileri açlığa mahkûm ettiniz, işçileri ölüme mahkûm ettiniz. Bugün Vestelde yüzlerce işçi pandemi sebebiyle hastalandığı hâlde, hatta ölüm yaşandığı hâlde Vestel işçileri çalışmak zorunda. Demek ki siz sorunları çözümüyorsunuz. PTT işçileri aynı şekilde, artık tükenmiş durumdadır ve PTT işçileri sorunlarına çözüm bekliyor ve ücretli izin hakkı talep ediyor işçiler. Ücretsiz izin, açlığa mahkûm etmek demektir. Bu nedenle, biz, bir an önce pandemi koşullarındaki ekonomi paketlerinin işçilerden, emekçilerden yana açılmasını bir kez daha burada istiyoruz ve güvenceli bir kapanmaya, tam kapanmaya gidilmelidir diyoruz. Ücretli bir tam kapanma, en az on dört gün sürecek ücretli bir tam kapanma; işçilerin, esnafın, işsizlerin, yoksulların haklarını koruyan tam kapanmanın mutlaka işçilerin sorunlarını belli ölçüde çözeceğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) - Aynı zamanda, sağlık işçileri de tükenme noktasında olduklarını sürekli olarak açıklıyor. Bugüne kadar 200 bine yakın sağlık emekçisi Covid oldu ve bir haftada 20 sağlık emekçisi yaşamını yitirdi. Bu ölümlerin sorumlusunuz, bu süreci doğru yönetmeyerek, Türkiye'yi pandemide 3'üncü sıraya yükselterek bu ölümlerden sorumlu oldunuz. Bir an önce sağlık emekçilerinin sorunlarını çözmek için de ücretli, güvenceli tam kapanmaya gidilmeli ve sağlık emekçileri açısından da tüm emekçiler açısından da Covid-19'a bağlı iş yerindeki hastalanmalar meslek hastalığı sayılmalıdır diyoruz ve bunun için Meclisi çalışmaya davet ediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yarın Engelliler Günü. Engellilerin önlerindeki engellerin kaldırıldığı, sorunların çözüldüğü bir Türkiye temennisiyle hepsine, tüm engellilere saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'deki iş hayatının, çalışanların ekonomik ve sosyal durumlarının ne olduğunu defalarca bu kürsülerde anlattık, anlatmaya devam edeceğiz. Bugün -bu önerge dolayısıyla- özellikle PTT ve kargo çalışanlarının pandemiyle beraber neredeyse ekmekleri ile canları arasında sıkışıp kaldıklarını görüyoruz, aynı sağlık çalışanlarının olduğu gibi ve bu çalışanlar, maalesef, çok zor şartlar altında kargo işlemlerini yapıyorlar, posta işlemlerini yapıyorlar ancak ne sağlıklarıyla ilgili ciddi bir gayret var ne çalıştıkları ortamların sağlık şartlarını yitirdiklerini gayreti var. Maalesef, tabiri caizse, kaderlerine terk edilmiş durumda. PTT ve kargo çalışanlarının maske, eldiven, dezenfektan ve kolonya gibi eksiklikleri var. PTT iş yerlerinin dezenfeksiyonu yapılmıyor. PTT çalışanlarının, adli tebligat dağıtımında vatandaşın imzasının alınması nedeniyle teması söz konusudur. Temasın önlenmesi için temassız kodla tebligat dağıtımına geçilemiyor. Eksik personelle çalışan PTT'de maalesef boş kadrolar doldurulamıyor. Hastalık sebebiyle yüzlerce PTT çalışanı ayrılmış durumda, onların yerini dolduracak kimse yok ve bu insanlar mesai mefhumu tanınmadan çalıştırılıyorlar. Artık PTT de kargo çalışanları da tam manasıyla büyük bir kaos yaşıyor ama ne yazık ki bunların sorunlarını çözecek bir hamle de yapılmıyor.

Yine, hepimiz biliyoruz, Ermenek ve Soma işçileri ayıldır sokaklarda. Soma işçilerinin önemli bir bölümünün sorununun çözüleceği İçişleri Bakanlığı tarafından, taahhüt bakanı tarafından taahhüt edilmişti ama Ermenek maden çalışanları altı yıldan beri hak ettikleri, ölüm sonucu çocuklarına kalan miraslarını bile alamadıkları bir ortamı yaşıyorlar. Ancak bu konuda ülkemizi yönetenlerin maalesef hiçbir gayreti yok.

Yine, işsizlik almış başını gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – İş hayatı pandemiyle beraber olağanüstü şartlar yaşıyor ama sağ olsun, bir milletvekilimiz çıkıyor, diyor ki: "İş beğenmiyorlar." Yani 10 milyon işsize hakaret ediyor. "Onların yerine Suriyeliler ve Afganlar çalışıyor." diyor. Allah aşkına, bir iktidar milletvekilinin bu sözlerinin neresini doğrultalım, neresini düzeltelim? Eğer bir ülkede, özellikle özel sektörde iş talep etmiyorsa insanlar, "Aman, devlette çalışalım." diyorsa bu zaten sizin ayıbınız. Eğer ki Afganlı ve Suriyeli çalışıyorsa bu ülkede kayıt dışı, bu zaten sizin ikinci bir ayıbınız. Yani her yeriniz ayıplı. Ayıplı bir iktidar, ayıplı bir yönetim ve işsizlere "İş beğenmiyorsunuz." diyorsunuz. İş güvencesini sağladınız da haklarını aldınız verdiniz de... Devlette çalışan, devlet madeninde çalışan insanların bile hakkının verilmemesi bir ülkede, Allah aşkına, niye bunları söylersiniz, gerçekten sizi anlamakta

güçlük çekiyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnafı, çiftçisi, işçisi, emeklisi, engellisi, işsizi pandemi döneminde sorunlarına çözüm üretilmediği ve gelir kayıpları yönünden destek verilmediği için tamamı mağdur durumda. Bunların yanında kıdemini, ihbarını, ücret ödemesini almadan işten çıkarılan işçiler var.

Ülkenin her tarafından hepimize ulaşanların ifade ettiği gibi, ne yazık ki sorunlu bir süreç yaşıyoruz. Eğer Sayın Cumhurbaşkanını ve Adalet ve Kalkınma Partisinden milletvekili arkadaşlarımız “Ülkede sorun yok.” diyorsanız, İçişleri Bakanına bir talimat verin “İşçiden, çiftçiden, esnaftan sorunlu olanlar Ankara’ya yürüyebilir.” deyin. Onların size karşı davranış biçimlerini... Askerle, jandarmayla önlediğiniz yerdeki barikatları kaldırın, bakın, ülke ne hâlde.

Bunun için, arkadaşlar, şu ortamda, pandemi sürecinde dahi işçiler yaşamlarını hiçe sayarak çalışıyorlar, üretiyorlar ama iş güvenliği ve iş sağlığı açısından gerekli önlemler alınmadığı için sıkıntılar katlanıyor. Bugün konu olan PTT işçilerinden 17 bini hâlâ taşeron olarak çalışıyor. Yani güvenceli bir çalışma dahi bunlara sağlanmamış. Kamuda kiralık araç şoförleri mağdur, hastanede çalışan bilgi işlemciler, görüntüleme merkezi çalışanları, sosyal tesis çalışanları, yemekhane çalışanları, güvenlik görev yapanlar yani canlarını, yaşamlarını sizler için ortaya koyanlar hâlâ taşeronda. Bunların sorunları çözülmemiş. Ücret desenz açlık sınırının altında. Biraz sonra burada oylama yapılacak, bu araştırma önergesine ret oyu vereceksiniz ama şunu bilin ki işçi de çiftçi de emekli de engelli de boğazına kadar sorunlarla boğuşuyor, “yaşamak” denilen olgu onlar için eziyete dönüşmüş durumda.

Değerli arkadaşlar, BİRLEŞİK METAL-İŞ işçileri, Ermenek işçileri diyorlar ki: “Biz sorunlarımızı anlatmak için Ankara’ya gelelim.” Bunların yolları kesiliyor, yollar açılmıyor. Bakınız, Adalet ve Kalkınma Partisi nedense işçilerle ilgili düzenlemelerde ya ortada yok ya da ağır davranıyor. On üç yıl önce Uzel Makine işçileri işten çıkarılmış, hâlâ kıdem tazminatlarını alamamış, bugün çıkarılanlar da kıdemini, ihbarını alamıyor. İş güvenliğiyle ilgili düzenleme yapılmıyor, mağduriyetler katlıyor ve emekçilerin, ne yazık ki evlerine ekmek götürme mücadelesindeki insanların sağlığı hiçe sayılıyor. Yapılacak bir araştırmayla bunların durumunun görülmesi, mağduriyetlerini giderici düzenlemeler yapılması Meclisin asli görevi olmalıdır. Bu bağlamda, verilen önerge dikkate alınarak işçiler için kabul oyu vermek bir yerde vicdani sorumluluktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Her konuda vermiş olduğumuz kanun teklifleri var. Emekli için, işçi için, çiftçi için, esnaf için iyileştirmeler talep ediyoruz. Bunları niye istiyoruz? Halkımız mutlu yaşasın, hiçbir çocuk akşam yatağa aç girmesin, iş, aş sorunu bu ülkede kalsın, insanların yüzü gülsün diye istiyoruz. Değerli arkadaşlar, bu, hepimizin sorunu olmalı. Varsa sorun, bu sorunun açığa çıkması için el birliği içinde getirilen önergeleri değerlendirmeliyiz, kanun tekliflerini Meclisten geçirmeliyiz ve buradan bu ülkenin insanının mutlu yaşayacağı çözümler üretmeliyiz. Ne yazık ki Meclis, bu konuda bizim vermiş olduğumuz kanun tekliflerini görüşmüyor, Bakanlardan milletvekillerine verilen ve onlar eliyle gelen, halkın doğrudan yaşamıyla ilgili olmayan konuları görüşüyor. Bu pandemi döneminde olsun, işçinin, emekçinin, engellinin, çiftçinin, esnafın sorunlarını çözecek çözümleri birlikte üretelim diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Yegin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; HDP Grubunun vermiş olduğu önerge hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

3 Aralık Engelliler Günü münasebetiyle tüm engellilerimize selam ve saygılarımızı iletiyor, onların hayatını kolaylaştıracak düzenlemeleri hayata geçiren Meclisimize ve bunları yürütmeye aracılığıyla hayata geçiren Cumhurbaşkanımıza da onlar adına teşekkürlerimi iletiyorum.

Öncelikle, salgın nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine sabır, zorlu hastalığa yakanmış ve tedavi altında olan vatandaşlarımıza da Yüce Allah’tan şifalar diliyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Covid-19’un ortaya çıkmasının ardından devlet olarak gerekli tedbirleri almaya başladık ve alınan tedbirler sayesinde salgının seyrini yavaşlatıp kontrol edilebilir bir seviyede tutmayı başarinca tedbirlerde yeni normale geçtik. Ancak tüm dünyada salgının seyri sonbaharla birlikte yeniden tırmanışa geçince, hem Avrupa’da hem dünyanın pek çok yerinde hem de ülkemizde tedbirlerin sıklaştırılması kararları, evet, alınmıştır.

Aşı çalışmalarında ümit verici gelişmeler yaşanmakla birlikte tüm dünyada tehdidin artarak sürdüğü ve salgının ilk başladığı dönemlerdeki öngörülerin çok ötesinde seyrettiği görülmektedir. Şimdiye kadar yaklaşık 1,5 milyon kişinin hayatına mal olan, insanlık tarihinin yakın zamanda yaşadığı bu en büyük salgının önüne geçecek kesin bir çarenin henüz bulunduğu da maalesef söylenemiyor.

Büyük ekonomilerin bile ciddi daralmalar yaşadığı bu dönemde, Avrupa ve Amerika’nın en büyük şirketleri, süreç yönetimine, çalışanlarının işine son vererek çare aramaya başlamışlardır. EUROSTAT verilerine göre, üye ülkelerde nisan ayında yaklaşık 400 bin, mayıs ayında 250 bin, haziran ayında 300 bin kişi işini kaybetmiştir. Avrupa genelinde yaklaşık 60 milyon kişi ücretsiz izne gönderilmiş, 1,5 milyon iş yeri batmış, turizm geliri yüzde 70, otomotiv satışları yüzde 71 azalmış, enerji şirketleri yüzde 55 değer kaybetmiş ve milyonlarca kişi işsiz kalmıştır örnek vererek anlattığınız ülkelerde ve bölgelerde.

Türkiye’de ise salgın sebebiyle bu denli acı reçeteler ortaya çıkmasını diye Hükûmetimizin gayretlerinin ve Mecliste hep beraber yaptığımız düzenlemelerin, muhtemel olumsuzlukları göğüsleyerek hayatı her yönüyle ayakta tutan bir denge oluşturduğuna şahitlik ediyoruz. Türkiye’nin, hepimizin, salgınla mücadeleyi, ekonomiyi ayakta tutarak başarıya ulaştırma mecburiyetimiz var. Bu sebeple, tedbirleri alırken buna göre politika oluşturmaya gayret ediyoruz; hem halkımızın sağlığını en üst düzeyde korumayı hem de üretimi, ticareti, istihdamı, eğitimi, sosyal hayatı sürdürmeyi birlikte sağlayacak yöntemler bulmaya çalışıyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, bu zorlu süreçte devletimiz, sanayiciden ihracatçıya, esnaftan işçiye kadar ihtiyaç duyan her kesime destek vermeye çalışmış, salgının ekonomiye etkisini sınırlamak için tüm imkânları seferber etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Salgın sebebiyle iş gücü piyasasında yaşanan gelişmeler karşısında istihdamın korunmasına, dolayısıyla işçilerimizin korunmasına yönelik önemli tedbirleri hızla hayata geçirdik. Mücadelenin ilk fazında, kısa çalışma ödeneğinden yararlanmayı kolaylaştırdık, iş akıtlarının işveren tarafından feshini yasakladık, esnek ve uzaktan çalışma

modellerini yaygınlaştırdık, sosyal güvenlik primi destek ödemelerinde kolaylık sağladık. Bakın, bir rakam vereyim, kasım ayı itibarıyla kısa çalışma uygulamasından yaklaşık 480 bin iş yerinde yaklaşık 3,6 milyon işçimize 21,8 milyar ödeme yapılmıştır. Yine, ilk kez uyguladığımız nakdî ücret desteğinden kasım ayı itibarıyla yaklaşık 2 milyon vatandaşımıza 5,8 milyar TL ödeme yapılmıştır.

Daha birçok şey var, bunları aslında sürem yetmediği için anlatamayacağım ama şunu söylemek isterim: Kıymetli milletvekillerimiz, devletimizin imkânları doğrultusunda, işçi-işveren, çalışan-emekli, genç-yaşlı, kadın-erkek, esnaf-ücretli demeden, salgından etkilenen tüm kesimlere elini uzatmaya çalışan düzenlemeleri hep beraber hayata geçiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – Sürem bitti.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- İstanbul milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az evvel konuşan hatip "Örnek verdiğiniz Avrupa ülkelerinden" dedi fakat bizim konuşmacımız Avrupa ülkelerinden herhangi bir örnek vermedi, herhâlde öyle bir beklentisi vardı, birincisi onun kayıtlara geçmesini istiyorum.

İkincisi, şunu söyleyeyim: Şimdi, geçen gün açıklanan millî gelir var, biliyorsunuz. Son bir yılda 4,7 trilyon Türk liralık mal ve hizmet üretilmiş, yaklaşık 700 milyar dolar civarında. Bunun yüzde 30'u tahminen devlete vergi ve prim olarak gitse, bu 1,4 trilyon Türk lirası ediyor. Şimdi, sizin "Pandemi döneminde çok başarılı olarak yurttaşlara yardım edildi, destek verildi." dediğiniz rakam 6 milyar Türk lirası. Yani bunun yüzde yarımı bile değil, yüzde yarımı bile değil. Dolayısıyla, bunu büyük bir başarı hikâyesi diye anlatmanız hakikaten çok tuhaf oluyor. Hani, algı operasyonu yaparak pandemiye yönetmeye çalıştınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...ancak insanlar gerçek hayatlarında kendilerine destek olunmadığını, sosyal güvencenin sağlanmadığını, evde kalarak ciddi bir yoksullaşma yaşadıklarını görüyorlar, biliyorlar. Yani algı operasyonu bu gerçekleri ortadan kaldıracabilecek hâliniz yok. Üstelik de dediniz ki: "Hep birlikte bu Mecliste bu kararları aldık." Öyle olmadığını biliyorsunuz. Bu kararları siz aldınız, yürütme aldı, iktidarın aldığı kararlardır bunlar. Mecliste, biz, bunların yetersiz ve yanlış kararlar olduklarını bütün muhalefet partileri olmak üzere defalarca anlattık ama dinlemediniz, ortak akıl oluşturalım dedik ama bunu yapmadınız. Hani, şimdi, sanki hep birlikte bu kararları almışız da yanlışın ortağımız gibi de ifade edilmiş olmasını doğru bulmuyorum, kayıtlara geçmesini istedim o yüzden.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, işçi haklarının korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Grubumuz adına Sayın Yegin bir açıklamada bulunmak istiyor.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Yegin, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, bizim sürekli olarak "Avrupa ve dünyadan, Amerika'dan örnekler derken" kastımız grubun konuşmacısı değil, genel anlamda muhalefetin bu anlamda Türkiye'yi eleştirmek üzere kullanırken Avrupa'yı veyahut da dünyayı örnek göstermesiyle alakalı olarak söylemiştik.

Bir de, 3,6 milyon işçimize kasım ayına kadar kısa çalışma uygulaması kapsamında ödenen 21,8 milyar, nakdî ücret desteği olarak da 2 milyon vatandaşımıza 5,8 milyar olarak ödenen ayrı paralar... Onun haricinde, eğer farklı konulara da girersek... Hani bir polemik olsun diye değil ama kullanılan krediler, ertelenen krediler, SGK ertelemeleri, vergi ertelemeleri, Biz Bize Yeteriz Kampanyaları; normalleşmede ise işsizlik ödeneği, nakdi ücret, kısa çalışma, Sosyal Destek Programı... Yaklaşık 500 milyar TL'nin üzerinde bir finansal alan açılıyor. Dolayısıyla eksikler, noksanlıklar... Yeterlilikler çok üst düzeyde mi? Elbette değil ama elinden gelen bütün gayreti bu dönemde ortaya koymaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen sözlerinizi.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani sorunlara kör durumda değiliz kesinlikle Başkanım ama ülkemizin imkânlarını en üst düzeyde değerlendirerek, ülkemizi büyütürken hem bu pandemi döneminde hem de bütün zamanlarda milletimizin, dar gelirliimizin, çalışanımızın, işimizin yaşam standardını yükseltmeye, hayatının zorluklarını sırtından almaya gayret ediyoruz hep beraber.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Başkanım...

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından Borsa İstanbul hisselerinin devri başta olmak üzere Katar'la imzalanan anlaşmaların kamuoyuna açıklanması amacıyla 1/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 02/12/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından, "Borsa İstanbul hisselerinin devri başta olmak üzere Katar ile imzalanan anlaşmaların kamuoyuna açıklanması" amacıyla 01/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin (2126 sıra no'lu), diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 02/12/2020 Çarşamba günü Birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun, bir söz talebiniz vardı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sadece kayıtlara geçmesi için... Ben 6 milyar Türk Liralık bir destekten söz etmiştim, sayın hatip 500 milyar TL'den söz etti. Yani yanlış anlaşılmasın diye... Biliyorsunuz, bir Hazine ve Maliye Bakanınız vardı, çarpan etkisi diye 500 milyar gibi bir rakam ortaya atıyordu fakat o çarpan etkisinin nasıl bir çarpma yarattığını gördünüz değil mi? Lütfen bu çarpan etkisinin gerçek bir şey olduğunu konuşmayın daha fazla çünkü Hazine ve Maliye Bakanınız o etki yüzünden de çarpıldı. Onu da kayıtlara geçmiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, kayıtlara geçti.

MUMAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bütün kalemleri Sayın konuşmacımız teker teker ifade etti, kayıtlara geçti zaten.

BAŞKAN – Geçti Sayın Akbaşıoğlu.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Aykut Erdoğan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önerimizin gerekçesini açıklayacağım ama bazı konularda işin temel prensiplerinde eksik bilginiz olursa yanlış karar veririz diye yüce heyetinizi biraz bilgilendirme ihtiyacı duyuyorum.

Şimdi burada yapılan konuşmalar da Türkiye Varlık Fonunun en önemli eksiğiyle ilgili, denetimiyle ilgili açıklamalar yapıldı. Arkadaşlar, söylenen özetle şu: Varlık Fonunda 4 aylık bir denetim var deniliyor. Birini siz söylemediniz ama ben ekleyeyim, iç denetim var deniyor. İç denetim kontrol mekanizmaları kurar, bizim beklediğimiz denetimle hiçbir alakası yok. İkinci denetime kamu denetimi dediniz. Konuşmacınız çıktı "Devlet Denetleme Kurulu var." dedi. Arkadaşlar, Devlet Denetleme Kurulu kime bağlı? Cumhurbaşkanına bağlı. Fonun başkanı kim? Cumhurbaşkanı. Şimdi Cumhurbaşkanının başkanlık ettiği bir fonda Cumhurbaşkanına bağlı bir denetim biriminin bağımsız denetim yapabilmesi, uluslararası standartlarda bir denetim yapılabilmesi mümkün değil. 3 kişilik bir heyet var bunu da Cumhurbaşkanı atıyor, böyle bir denetim yapılabilmesi mümkün değil. Üçüncü ayağı güçlü bir şekilde savunmaya çalıştınız, bağımsız denetim. 5 büyük denetim firmasından biri denetim yapıyor. Ben bu denetimi doğru bulmuyorum ancak şunu da söyleyeyim. O denetim raporuna baktınız mı? Arkadaşlar, o denetim raporuna baktıysanız şartlı görüş verilmiştir. Şimdi "şartlı görüş" teknik bir kelime, "şartlı görüş" şu demek: Ben bazı şartlar altında bu denetimi yapamadım demek. Zaten saymışlar: BOTAŞ'ı denetleyemedim, onu denetleyemedim, bunu denetleyemedim. Yani bağımsız denetim firması sorumluluktan korktuğu için "Ben buraya olumlu görüş veremiyorum, şartlı görüş veriyorum." diyor. Şartlı görüş literatürde kısmen olumsuz görüş demektir. Ve dördüncü ayak olarak diyorsunuz ki: "Plan ve Bütçe Komisyonunda denetim var." Plan ve Bütçe Komisyonunun denetimi nereye dayanıyor? Orada yapılmayan denetimin raporuna dayanıyor. Günün sonunda mesele şu: Türkiye Varlık Fonu denetlenmiyor arkadaşlar. "Canım, denetlenmesin, ne olur?" diyorsanız, bunu bir futbol maçı gibi düşünün, denetçi o maçın hakemidir, hakeme güvenmediğiniz bir maçta "Rekabet var." diyemezsiniz.

Şimdi, gelelim, hani "CHP bir şey önermiyor." diyorsunuz. Arkadaşlar, ne olması gerekiyor? Öncelikle, samimiyetle söyleyeyim, bu Varlık Fonunun külliyen kapatılması lazım, bizce ülkeye zararlı bir fon. Ha, bu şekilde yaparsanız, eğer devam ettirecekseniz, yapılması gereken iki şey var. Birincisi, şeffaflığı sağlayacaksınız; en nitelikli denetim şeffaflıktır. Şeffaflık, kamu işlemlerinin bütün millet tarafından bilinmesidir. Ama bizde öyle bir hâle geldi ki şeffaf olması gereken işler gizli, gizli olması gereken işler şeffaf hâle getirildi. Bunun çok ağır zararını göreceksiniz, bu denetim eksikliğinin çok ağır zararını göreceksiniz.

Peki, denetimde ne olması gerekiyor? Arkadaşlar, birincisi, Cumhurbaşkanının bu Fonun Başkanı olması bu ülkeye çok zararlı. Ya, birincisi, yakışmıyor, koskoca Cumhurbaşkanı Varlık Fonunun Başkanı. Hadi velev ki bu durumu kabul ettiniz, bu durumu sürdürmek istiyorsunuz, sizin kurduğunuz, bizim istemediğimiz, ülkeye zarar verdiğini düşündüğümüz, şu anki Anayasa'ya göre yapmanız gereken, güçler ayrılığı ilkesi gereğince, eğer yürütmenin başındaki şahıs Varlık Fonunun başındaysa, kuvvetler ayrılığına göre başka bir kuvvetin, bağımsız bir kuvvetin, yasama kuvvetinin denetlemesi gerekiyor. Yasama kuvvetinin denetim organı ne? Bağımsız mahkeme olan Sayıştay. Sayın Başkan orada Başkandı. Üç dört kere söz aldım "Lütfen burayı Sayıştay denetlesin." diye, Sayıştaya denetletmediniz çünkü Sayıştayın denetimi nispeten bağımsız olacaktı. Bu arada Sayıştayın belli kırıldı, onun farkındayım. Ama en azından başkasına, elin oğluna derdik ki: "Bak, böyle bir denetimimiz var." Bu denetim yapılmadı, üçlü bir denetim mekanizması kuruldu, onu da Cumhurbaşkanı atıyor.

Arkadaşlar, bütün bunları yaptınız "Canım ne olacak!"- Varlık Fonunu 20 kanundan istisna tutunuz, 20 tane kanun; İhale Kanunu, SPK Kanunu, Vergi Kanunu... Ya, arkadaşlar, bu kanunlar kötüyse millet niye uyuyor buna, diğer şirketler niye uyuyor? Madem bu kanunlar kötü, bu kanunlar başımıza bela oluyor, iyi çalışmamıza engel oluyor, ya, bir tek siz mi akıllısınız, kaldırın bu kanunları, kimse uymasın değerli arkadaşlar. Olmaz, bunlar ülkeye büyük zarar veren şeyler. Şimdi siz diyorsunuz ki -bu eksik bilgilerle milletvekilleri yanlış kararlar veriyor ya- "Canım ne olacak." Şu olacak biliyor musunuz arkadaşlar: Ülke bir ekonomik

buhran içerisinde. Bakın, samimiyetle, korkarak ve üzümlere söylüyorum, ülke bir çöküşe gidiyor. Ağır çekim bir depremin içindeyiz, kolonlar patlıyor şu an, sütunlar çöküyor, altı ay sonra binalar çökmeye başlayacak. Buna engel olabilirsiniz. Kendi iç siyasi denetim mekanizmasında engel olabilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Tamamlayabilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun, sözlerinizi tamamlayın.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) - Ama buraya çıkan konuşmacılar bize doğru bilgi verse, siz iç mekanizmalarınızdan Genel Başkanınızı uyabilirsiniz “Bu işte yanlışlık var Sayın Genel Başkanım, Sayın Cumhurbaşkanım.” diyebilirsiniz ama siz eksik bilgiye sahip olursanız bunu söyleyemiyorsunuz. Günün sonunda geldik, insanlar işsizlik ve pahalılıktan kırılıyor. Yüzde 30 fiilen işsizlik var, işten çıkarma yasaklanmasa yüzde 40 olacak. Enflasyon fiilen yüzde 20’nin üzerinde, istatistiklerimize dünyada hiç kimse güvenmiyor. Siz sanıyorsunuz ki burada siz anlattınız olay bitti, bütün dünya bu olanları görüyor. Rezervlerimiz eksi 50 milyar dolar, 70 sente muhtaç hâle geldik; ortada varlığımız yok, korkunç bir boşlukta, borç içindeyiz, varlıklarımız elimizden gidiyor ve bundan kurtulmanın... “Yapısal reform, yapısal reform.” diye bu ülkenin başına bela ettiler ya zengini zengin etme reformu olarak... “Yapısal reform.” diyorsanız şu anlattığımı yapın. Ve sizden rica ediyorum bu konuşmayı alın metne koyun, altına bir AK PARTİ milletvekilinin adını yazın, vicdanlı birine götürün “Bu adam doğru söylüyor mu?” diye sorun. Doğru söylüyor mu ondan, bilen birinden öğrenin diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Erhan Usta...

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Varlık Fonu ve son dönemde Katar’la yapılan anlaşmalar konulu Meclis araştırması önergesiyle ilgili grup önerisi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dünyada varlık fonları bildiğiniz gibi varlık biriktirmek için kurulur, bugünün kaynaklarını gelecek nesillere aktarmak için kurulur. Bizde ise elimizde olan varlıkları satmak, onları birilerine peşkeş çekmek, ayrıca bugün borç alıp gelecek nesillere borç aktarmak için kurulmuş bir Varlık Fonu var; bu, bu kadar açık. Bugüne kadar yapılan icraatlarına baktığınızda bunu görürsünüz. Burada keyfî bir kullanım alanı oluşturulmuştur, denetimsiz bir alan oluşturulmuştur ve içindeki şirketler hızla değer kaybetmektedir.

Arkadaşlar, son bir yılda Varlık Fonuna hazine den yapılan destek, katkı 68 milyar TL’dir. Varlık Fonunun hâlâ düzgün bir şey olduğunu nasıl savunabilirsiniz? Dolayısıyla Varlık Fonu artık bir kara delik hâline gelmiştir, bu delik kapatılmalıdır.

Şimdi, burada bir de Cumhurbaşkanının Varlık Fonunun Başkanı olması bütün ilkelere aykırı bir şey. Mesela Cumhurbaşkanı Varlık Fonunun stratejik planını masanın bu tarafına geçiriyor Yönetim Kurulu Başkanı olarak hazırlıyor, masanın öbür tarafına geçiriyor onu onaylıyor. Efendim, Cumhurbaşkanı masanın bu tarafına geçiriyor denetim raporunu hazırlıyor, masanın öbür tarafına geçiriyor buna da onay makamı olarak “Denetimde sorun yoktur.” diye imza atıyor. Yani hem vesayete tabi hem vesayet makamı hem denetleyen makam hem denetlenen makam. Böyle bir saçmalık dünyanın hiçbir yerinde olmaz; bu yüzden kapatılmalıdır.

Ama benim üzerinde durmak istediğim esas konu: Biliyorsunuz, geçen hafta bu Katar Şeyhi Emir Tamim Türkiye’ye geldi ve bir dizi anlaşmalar yapıldı. Hemen bir gün sonra ise Sayın Cumhurbaşkanı bu anlaşmalara ilişkin bir kısım değerlendirmeler yaptıktan sonra “Biliyorsunuz, benim bir çılgın projem var; Kanal İstanbul. Buraya yerli ve küresel talepler var ve proje durmadı, devam ediyor.” dedi.

Arkadaşlar, bu Katar Emiri Türkiye’ye gelmeden bir hafta önce Plan ve Bütçe Komisyonunda Ulaştırma Bakanı bize bir sunum yaptı. 25 sayfa şu konuşma metnini okudu, ayrıca şu kocaman kitabı bize dağıttı. Bakın, burada 2035’e ilişkin bile bir sürü proje fikri var, şunları yapacağız, bunları yapacağız; 2035’e kadar. Şu kitabın içerisinde bir kelime “Kanal İstanbul” yok. Şu konuşma metninin içerisinde bir kelime “Kanal İstanbul” yok; nasıl oluyorsa Cumhurbaşkanı bu Katar Şeyhinin Türkiye’yi ziyaretinden sonra “Bu proje durmadı, devam ediyor.” diyor. Aklımıza hemen şu soru geliyor: Burada nasıl bir ilişki var acaba? Tabii, Katar ailesinin bu Kanal İstanbul bölgesinde ciddi bir arazi aldığını da biliyoruz. Ben şu soruyu soruyorum: Katar, Türkiye’yi sıkıştırıyor mu? Hatta daha ötesini soruyorum: Katar, Türkiye’yi tehdit mi ediyor? Yani Ulaştırma Bakanı şu kadar koca kitabın içerisinde saatlerce konuşurken hiçbir şey... Biz “Niye Kanal İstanbul’dan bahsetmiyorsunuz?” diye sıkıştırdığımız zaman soru-cevapta sonradan bir miktar söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Devamla) – Ama kendi orijinal sunumu ve kitabında bir kelime bile Kanal İstanbul’dan bahsetmeyen Ulaştırma Bakanı... Bu Katar Emiri geldikten sonra Sayın Cumhurbaşkanı böyle bir şeyden bahsediyor. Arkadaşlar, bu Katar’la ilişkilerde bir tuhaflık var. Ticaretimiz sadece 1,3 milyar dolar fakat parasal ilişkilerimiz olağanüstü büyük. Bize 15 milyar dolar swap kanalı açıyor, efendim, 2,6 milyar dolar doğrudan yatırım yapıyor, Sayın Erdoğan’a uçak hediye ediyor. Katar’la olan bu karanlık ilişkilerin mutlak surette gözden geçirilmesi lazım.

Bu anlamda, ben bu araştırma önergesini çok önemsiyorum. Mutlak surette bunun aydınlatılması lazım yoksa diğer türlü başımıza çok ciddi sıkıntılar gelmesinden endişe ediyorum. Bakın, bir zamanlar Suriye’yle ilişkiler de böyleydi, kankaydık. Suriye’yle geldiğimiz durum ortada. Bu ilişkiler kurumlar üzerinden yürümeli, bu ilişkiler diplomatik kanallar üzerinden yürümeli. Böyle al gülüm ver gülüm ilişkiler olmaz. Katar’dan gelen bu paralar kimin paralarıdır? Bu konunun mutlak surette aydınlatılması gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda, önergeye destek vereceğimizi ifade ediyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kayıtlara geçmesi açısından şunu ifade etmek istiyorum ki...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, Akbaşoğlu Meclisin bu çalışma saatini engelliyor. Zaten corona var. Lütfen, yani bu konuda biraz daha hassas olalım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel kürsüde konuşan hatibin bütün sözleri hakikaten talihsiz sözler olarak kayıtlara geçmiştir. İlişkiler, devletler arası hukuk çerçevesinde söz konusudur. Sorduğu sorulara hakikaten “Zırva tevil götürmez.” kabîlinden cevap vermeyi sakil addediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hadi canım sen de! Hadi canım sen de!

ERHAN USTA (Samsun) – Yazıklar olsun!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Zırvalıyorsun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hakikaten bu konuda ailelerle ilgili birtakım sözlerin söylenmesi çok talihsiz bir yaklaşımdır. Hakikaten kabul edilemez.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Zirvalıyorsun! Bu kadar zirva fazla bu Genel Kurula.
BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi Grup...
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan sataşmadan söz istiyor.
ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, sataşmadan söz istiyorum. “Zırva” dedi.
BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ERHAN USTA (Samsun) – Bu kadar mı vicdandan yoksunsunuz? Yani aklınıza ve vicdanınıza hitap ediyorum. Arkadaşlar, belgelerle konuşuyoruz, Ulaştırma Bakanı geliyor, üç yıllık bütçe yapıyor ve koskocaman kitap getiriyor, 2035’e kadar hedeflerinden bahsediyor: Demir yolu ağları, hava yolu ağları, şunları yapacağız, bunları yapacağız. Bir tane Katar cümlesi yok burada. Ondan sonra Katar Emiri geldikten sonra Sayın Cumhurbaşkanını bir anda diyor ki: “Biz bu Katar’la, bu çılgın proje durmadı, devam ediyoruz.” Buna başka nasıl bakabilirsiniz? Orada arazi alındığını da biliyoruz. 1,3 milyar dolar ticari ilişkiniz olan bir ülke size niye 15 milyar dolar swap limiti açar? Niye bize uçak hediye ediyor? Bütün ilişkiniz 1,3 milyar dolar. Yani bu konunun aydınlatılması gerektiğine siz inanmıyor musunuz? Sonra...(AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yani böyle bir şey olabilir mi? Arkadaşlar, bu ilişkiler karanlık ilişkilerdir tekrar söylüyorum, bu ilişkilerin mutlak surette aydınlatılması gerekir. Böyle bir şey olabilir mi? Yazıktır günahıdır bu ülkeye. Yani devlet dediğiniz şey... Bu kadar büyük bir proje, devletin bütçesinde hiç yokken bir ziyaretten sonra hemen “Biz bunu tekrar yapıyoruz.” demeyi başka nasıl açıklayabilirsiniz? Birisi bize bu konuda bir şey söylesin. Bak, biz polemik falan yapmıyoruz, biz belgelerle, bilgilerle konuşuyoruz ancak hakareti kendisine şiar edinmiş bazı arkadaşlar tutup burada bize hakaret ediyorlar. O sözün aynısını ben size iade ediyorum, başka bir şey yapmıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)
MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – “Karanlık ilişki” denmez.
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kapkaranlık ilişki denir.
BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu, yerinizden söz vereceğim, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hakikaten... Yani Sayın konuşmacı eski bir bürokrat. Bu konuda gerçekten vicdanına havale ediyorum sözlerini. Bir kendi elini şöyle başına koysun düşünsün sözlerini, yanlış söylediğini mutlaka kararlaştıracaktır. Şunu söyleyeyim, Kanal İstanbul Projesi hiçbir şekilde rafa kaldırılmadı. ÇED raporları, her türlü ilgili alt yapısı oluşturuldu ve bu konuda hiçbir şekilde vazgeçilmedi, bu hep kamuoyunun önünde. Bunu Sayın Bakanımız da Sayın Cumhurbaşkanımız da kamuoyuyla devamlı paylaştı. Bu konuda herhangi bir farklılık söz konusu değil. Koskoca Türkiye Cumhuriyeti devletini tehditle iş yapar noktada göstermek eski bir devlet adamına, devlet bürokrasisinde yer almış bir kişiye yakışmadığı için “Zırva tevîl götürmez.” demiştim. Başka manada kullanmadım.

Teşekkür ederim.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?
BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade eder misiniz?
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

38.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, bakanlara, yürütmeye yönelik yapılan sataşmalara AK PARTİ Grubunun cevap veremeyeceğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben şunun için söz almak istemişim Sayın Başkanım: Takdir edersiniz İYİ PARTİ, Ulaştırma Bakanıyla ilgili bir açıklamada bulundu veya diğer bakanlıklarla aynı zamanda. Şimdi bunun muhatabı, buradaki yasama organında, AK PARTİ Grubu değil. Eğer varsa böyle bir derdi, muhatap olan Ulaştırma Bakanındır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O zaman burada dile getirmeyin, Ulaştırma Bakanına gidin söyleyin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ayrıca bu, kuvvetler ayrılığı sistemi...

BAŞKAN – Yani şunu mu yapmam lazımdı: Erhan Bey’in konuşmasının içeriğine mi müdahale edeyim? Ne diyorsunuz anlamıyorum ki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, özür dilerim. Sayın Başkanım, bakın, siz İç Tüzük’ü bilen bir Meclis Başkan Vekilisiniz.

BAŞKAN - Erhan Bey, niye gündeme getiriyorsunuz bu konuları?
MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Söz nerede söylenirse cevabı orada verilir.
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın Sayın Başkanım, özür dilerim, bitiriyorum.

BAŞKAN – Bitirdiniz, yeter. Sayın Tanal, korsan bildiriye döndü.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Korsan bildiri değil efendim. Ben hukukçuyum, siz İç Tüzük’ü de bilen bir Meclis Başkan Vekilisiniz, arkanızda Kanun Kararlardan arkadaşlarımız var yani burada mevcut olan bakanlara yönelik bir sataşmayı... AK PARTİ Grubu sürekli bu hakkı kötüye kullanarak böyle zırt pırt cevap veremez ki. Burada coronavirus var. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bakanı korumak adına verilen bir cevap değildi Sayın Tanal, siz tutanakları alın bir okuyun baştan.

Sayın Türkkan, buyurun, yerinizden söz vereceğim.

39.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, komik olmayan bir fıkra anlatmak istediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben Sayın Akbaşoğlu’na komik olmayan bir fıkra anlatmak istiyorum: Bir ülke başka bir ülkenin cumhurbaşkanına 500 milyon dolarlık bir uçak hediye etmiş, sonra gitmiş 50 milyon dolara o ülkenin Türk Silahlı Kuvvetlerine ait Tank Palet Fabrikasını almış.

Teşekkür ediyorum.
MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok ayıp hakikaten.
CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yazık ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tutanaklara geçmesi açısından şunu söylüyorum Sayın Başkanım: Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsına hediye edilen bir uçak yok, Türkiye Cumhuriyeti devleti Cumhurbaşkanlığına gelen bir uçak var. Bütün Cumhurbaşkanlarının kullanabilecekleri bir uçak var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Usta. (Gürültüler)

Arkadaşlar müsaade eder misiniz lütfen?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Akbaşoğlu yerinden konuşmasında “zırva” diyerek tekrarlamış, bize karşı sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Yok yok, “Ben bundan dolayı böyle söyledim.” dedi.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır hayır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır hayır, açıklama yaptım, sataşma yok.

BAŞKAN – Burada ikinci bir sataşma yok.

Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Burada iki türlü sataşma oldu.

BAŞKAN – Hayır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından Borsa İstanbul hisselerinin devri başta olmak üzere Katar’la imzalanan anlaşmaların kamuoyuna açıklanması amacıyla 1/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, bu yaptığınız son derece yanlış. Hayır...

BAŞKAN – Sayın Usta, sataşma yoktur.

Sayın Kenanoğlu, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir saniye lütfen.

Bu yaptığınız son derece yanlış. Bir de benim bürokratik dönemime eleştiride bulunmuştur.

BAŞKAN – Bürokratik döneminize eleştiride bulunmadı.

Sayın Kenanoğlu...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, efendim bulundu...

ŞENOL SUNAT – Sayın Başkan, bulundu.

BAŞKAN – Bürokratik döneminize bir eleştiride bulunmadı. “Tecrübeli bir devlet adamısınız, bürokratsınız.” dedi.

ERHAN USTA (Samsun) – Adil değilsiniz.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu, buyurun.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ben size iktidarın on yıllık bir Katar aşkından bahsedeceğim. Bu on yıl içerisinde neler verildi, neler satıldı? Memorial Sağlık Grubunun yüzde 40 hissesi, “English Home”ün yüzde 40’ı, Alternatif Bank, BMC’nin yüzde 49’u, Finansbank’ın tamamı, DigiTürk, Boyner... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Türkiye’nin en pahalı yalısı, Trabzon’daki arsalar, Ege Portföy ki İsviçre Sigortayı da kapsıyor, Banvit Tavuk, oteller var. Ve Kanal İstanbul’un tabii, ne kadarı satıldı, onu bilmiyoruz. Bir de hediye uçak var.

Şimdi, diyorlar ki “Bunlar özel şirket.” Şimdi, bunların tamamı da bu son on maddedeki satış anlaşması da Cumhurbaşkanlığı gözetiminde, denetiminde ve garantörlüğünde yapılıyor yani özel şirketlerle doğrudan bir ilişki yok, doğrudan Cumhurbaşkanı organizasyonu ile yapılan satışlar bunların hepsi.

Şimdi, son on anlaşmada önemli şeyler var: Tabii, Borsa İstanbulun yüzde 10’u var, İstinye Park AVM var, Haliç Altın Boynuz Projesi var, Ortadoğu Antalya Liman Projesi var ve bir de Su Yönetimi Anlaşması var, bakın Su Yönetimi Anlaşması. Esas sorun burada, bu Su Yönetimi Anlaşması nedir? Yani, biz Katar’a suların neyini satıyoruz? Su kaynaklarımızı mı veriyoruz, neyi veriyoruz Katar’a? Burası kamuoyuna açıklanmıyor, burası gizli tutuluyor. Esasında bunların açıklanması gerekiyor. Yani bu su anlaşması son derece stratejik bir durumdur. Türkiye’nin su sorunu yaşayan ülkeler içerisinde olduğunu biliyoruz, Katar’ın da denizlerden su elde ettiğini biliyoruz. HES’lerle zaten su kaynaklarımız başka bir şeye dönüştürüldü şimdi bu su anlaşmasıyla, Su Yönetim Anlaşması’yla ne yapılmak isteniyor bunun açıklanması gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından “Sizi rahatsız mı etti!” sesi) Tabii ki rahatsız ediyor, bu ülkenin bir yurttaşı olarak su kaynaklarının Katar’a satılması bizi rahatsız ediyor arkadaş. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Alakası yok.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Katar’la yapılan ticari anlaşmanın niteliği ve niceliği kamuoyuna açıklanmalıdır. Borsa İstanbul ne kadara satıldı? Sözleşme detayları nelerdir? Neden Katar’a doğrudan satış yapıldı, başka talipli var mıydı? Orta Doğu’da birçok ülkenin ambargo uyguladığı Katar’a yönelik bu denli sıkı ekonomik ilişkilerin gerçekleştirilmesinin dış politikaya etkisi nedir? Bunlar göz ardı edilmeden mi yapılıyor? Suudi Arabistan’ın Türkiye’ye yönelik ambargosunun Katar’la olan ilişkilerinde ki etkisi nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Diğer taraftan, Varlık Fonu bir aile şirkettir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, tek adam Türkiye’nin yüz yıllık birikimini kimseye hesap vermeden satmaktadır. Bu sistem var oldukça; yoksullaşma, mülksüzleşme ve dışa bağımlılık artacaktır. Varlık Fonu adı altında Sayıştay başta olmak üzere her türlü denetimden uzak bir sistemle bütün bu satışlar yapılmaktadır.

Şimdi, biz şunu söylüyoruz: Mutlaka ve mutlaka demokrasi güçleriyle birlikte bu ülkeyi biz yöneteceğiz ve en başta da bu Varlık Fonunu kapatacağız, bu ülkeyi bu beladan kurtaracağız. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne zaman?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yakın zamanda.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne zaman?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Beklersen görürsün.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yani, bir yirmi sene var mı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biraz evvelki konuşmada hatibi kürsüye çağırdığınız için müdahale etmek istemedim hatibin insicamını bozmamak adına ama arkadaşımıza 69'a göre... Sayın Grup Başkan Vekili kendisine tekraren söylediği "zırva" sözünü tekrar ediyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, öyle söylemedim.

BAŞKAN – Öyle söylemedi "Ben bundan dolayı bu zırva lafını kullandım." dedi. Tutanakları isteyin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet. Tutanaklara bakın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aynı şey değil midir efendim?

BAŞKAN – Aynı şey değil tabii ki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Aynı şey değil.

BAŞKAN – "Zırvalıyorsunuz." demedi "Ben bu yüzden bunu söyledim." dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, öyle demedim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bakın "Bundan dolayı ben size..." "Zırvalıyorsunuz" kelimesinin tekrarıdır bu. Eğer uygun görürseniz 69'a göre kendisine söz vermenizi talep ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, öyle bir şey söylemedim, tutanaklara bakılsın.

BAŞKAN – Tutanakları istedim zaten.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cemal Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunca verilen araştırma önergesiyle ilgili grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım, Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, maalesef bu konu ikidir gündeme geliyor, sabahleyin verilen bir önergede de yine bu konu vardı. Dolayısıyla değerli arkadaşımız Uğur Bey de anlattı ama ben de bazı konulara temas edeceğim.

Nedir bu Katar nefreti anlamış değilim çünkü Yatırım Ajansının verdiği bilgilere göre Katar'ın Türkiye'deki yatırım sıralaması 17'nci sırada yani Türkiye'ye Katar'ın yaptığı toplam yatırımlar 17'nci sırada. 1'inci sırada Hollanda ve ilk 10 sırada Avrupa ülkeleri ve Amerika bulunuyor. Azerbaycan bile 10'uncu sırada ama bütün mesele ne? Katar'ın Tank Palet Fabrikası'ndaki işletmeye, o fabrikayı işletecek BMC'ye ortak olmasıdır.

BMC'nin CEO'luğunu yapmış bir kardeşinizim. Bakın, bunu burada açıklamak istemezdim ama bir bilgi kirliliği var. Ben milletvekili olmadan önce İzmir'de BMC'nin CEO'suydum. BMC bir Türk şirkettir, kim ne derse desin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ercan Holdinge çökerek alınan BMC.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Ve Türk Silahlı Kuvvetlerine teçhizat üretmektedir. Öyle 50 milyon dolar falan değil.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Türk Silahlı Kuvvetlerine teçhizat üreten bir fabrikayı yabancılara nasıl...

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, siz sanayicisiniz, iş dünyasından geliyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ercan Holdinge çökerek alınan bir fabrikadır.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – 50 milyon dolarla kümes bile yapamazsınız. Bu proje yaklaşık 4 milyar doların üzerinde bir projedir, tank paleti öyle sıradan bir iş değil.

1975'te kurulmuş bir palet fabrikası, bugüne kadar bir tane de tank üretmemiştir, çok özür diliyorum ama neticede zamandan ve maliyetten tasarruf için Türk Silahlı Kuvvetlerinin o yetenekleri o firmanın emrine verilmiş ama mülkiyet Türkiye'nindir.

Efendim, Borsa İstanbul'daki yüzde 10'luk hisse, bu daha önce Avrupalıların elindeydi, bunu hepiniz biliyorsunuz. Bu hisseyi Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası satmak istemiş, niye? Onların ana sözleşmesinde şöyle bir hüküm getirmişler: Devlete ait hisselerle yatırım yapılamaz. Ve Türkiye'ye teklif ediyorlar. Türkiye'de Borsa İstanbul da bir sözleşme değişikliğine gidiyor ve Varlık Fonunun hisselerinin de yüzde 51'den fazla olması getiriliyor. Dolayısıyla konu girift ama açık ve bunu herkes biliyor. Bilmenize rağmen, çok özür diliyorum, bazı arkadaşlardaki bu Katar'a olan nefret, nefrete varan söylem niye? Katar'ın Müslüman ülke olmasından mı? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır efendim hayır, neden olduğunu anlattık.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Eğer Tank Palet Fabrikası Amerikalılara, Avrupalılara ait olsaydı, onlar alsaydı bunlar söylenecek miydi acaba?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yine aynı tepkiyi gösterirdik.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Yani, ihaleye giren diğer firmaların ortağının Amerikalı ve İngiliz olduğunu sizler de biliyorsunuz, âlem de biliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yine aynı tepkiyi gösterirdik. Yabancılara verilemez, yine aynı tepkiyi gösterirdik.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, Borsa İstanbul'daki yüzde 10 hisse 200 milyon dolara satılmış. Elimde rakamlar var, müsaade ederseniz Sayın Başkanım, bir dakikada bunları anlatmak istiyorum.

Bakın, Borsa İstanbul'un değeri 2 milyar dolar üzerinden değerlendiriliyor ve FAVÖK yani faiz amortisman ve vergi öncesi kâr üzerinden 2019 kârı 1 milyar 186 milyon lira olan Borsa İstanbul'un çarpan etkisiyle 13,2 üzerinden bu hisseler satılıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, değerlendirme raporu var mı Sayın Vekilim? Rica ederim ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şeffaflık istiyoruz, şeffaflık. Kapalı kapılar ardındaki pazarlıklarınızı açıklayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Bakın, benzer piyasalar var; mesela Rusya borsasının çarpan etkisi 8,7; Polonya borsasının 8,5; Meksika borsasının 7,9; Güney Afrika borsasının 7,1. Dolayısıyla söz konusu satış, benzer ülke endeks çarpanlarının çok üzerinde başarılı bir işlem olarak karşımıza çıkıyor ve yüzde 10'luk satış sonrasında Türkiye Varlık Fonu yüzde 80,6'lık payla Borsa İstanbul'da en büyük pay sahibi durumundaki pozisyonunu koruyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sata sata bitiremediniz, sata sata bitiremediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu notları bilelim ve konuşmalarımızı lütfen ona göre yapalım ve ülkemizi de hırpalamayalım, haksızlık etmeyelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, hatibin ifade ettiği “Katar’ın Müslüman ülke olması mı sizi rahatsız ediyor?” lafına cevap vermek istiyorum. Katar’ın Müslüman olması değil, sizinle ortak olması rahatsız ediyor bizi; öncelikli o, bir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ya, bu ekonomik istikrarsızlığın olduğu bir ortamda Katar niye para versin? Ayıp ediyor ya!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İkincisi: Katar, Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi üyelerinden bir tanesi. Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyeti denilen var ya -o Rum kesimiyle ilgili- sözde cumhuriyetle ilk diplomatik ilişki kuran ülke o bildiğiniz Katar. Şu anda hâlâ Türkiye’nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’yle ihtilafı sahasında Exxon şirketiyle petrol arayan ülke de Qatar Oil; sizin o dost dediğiniz ülke.

Onun dışında, size bir şey daha söyleyeceğim. Doğu Akdeniz’de petrol aramayla ilgili, gaz aramayla ilgili meselede bütün Avrupa’nın bize karşı çıktığı, bizi yalnızlaştırdığı o dönemde sözde Güney Kıbrıs Cumhuriyeti’yle beraber o bölgede gaz ve petrol arayan ülke Katar’dır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu Katar bizi rahatsız ediyor, size katar katar paralar gönderirken bizi rahatsız ediyor kardeşim, hayret bir şey ya. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2 talebim var. Bir tanesi, sayın hatip kürsüde konuşurken “Katar’dan niye rahatsız oluyorsunuz?” dediği sözlerinde “Azerbaycan bile 10’uncu sırada.” dedi, bu ifade düzeltilmeye muhtaç.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet, aynen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu Meclis tutanaklarında “tek millet iki devlet” olarak kendimizi ifade ettiğimiz dost, kardeş Azerbaycan’ı “O bile 10’uncu sırada.” diye bir küçümseme ve hakir görme dilini doğru bulmuyoruz, düzeltilmelidir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İkincisi “Katar’dan niye rahatsızsınız? Müslüman ülke diye mi?” lafı doğrudan grubumuza sataşmadır. O konuda da kürsüden cevap hakkımızı kullanmak istiyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu. (Gürültüler)

Arkadaşlar müsaade edin lütfen, bakın, duyamıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Burada Sayın Grup Başkan Vekilinin, değerli hatibimizin sözünü doğrudan kendi üzerine alması da ayrı bir...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kendi grubumuzun önerisi, grup önerisi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuçta, genel olarak söylenmiş bir sözdür ve Azerbaycan’la ilgili de en ufak küçültücü bir cümle kurmamıştır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Bile” dedi, “bile” dedi. Tutanağa bakın, “Azerbaycan bile” dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sıralamaya ilişkin bir istatistiki bilgi vermiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Niye “bile” dedi?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bizim kardeşlerimizi küçümsedi, “bile” dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuyla ilgili gurubumuz adına da konuşmaya cevap vermek üzere Cemal Bey’e söz verilmesini...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle sataşmadan Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Erdoğan’ya söz vereceğim.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan’ın, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk’ün CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP’ye sataşması nedeniyle konuşması

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle laik bir cumhuriyetin milletvekili olarak insanların, devletlerin dini üzerine konuşmayı doğru bulmuyorum ama madem böyle bir şeyi söylediniz: “Katar Müslüman diye mi rahatsız oluyorsunuz?” Doğru bulmuyorum ama mantığı anlatmak için... Mesela “Suriye Arap Cumhuriyeti Müslüman diye mi rahatsız oluyorsunuz?” gibi bir cevap verilir, gerek yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Ama işin teknik kısmına gelelim; Borsa İstanbulun satışı. Beyefendi çıktı dedi ki: “2 milyar dolar.” Nereden biliyorsunuz? Değerleme raporu var mı? (AK PARTİ sıralarından “Var.” sesi) Hayır yok, öyle bir şey yok, milletvekillerini doğru bilgilendirin. Eğer bir varlık satılacaksa önce değerlemesi çıkar. Denir ki: “Bunun değerlemesi bu kadardır.” Onun da yöntemleri var, 3 temel yöntemi var, böyle bir şey yok. Bu olmaz diyorum ya, bir canlı hayvan satar gibi satıldı.

“Değerleme raporu var.” diyorsunuz. Kasasında kaç para var Borsa İstanbulun? 15-16 milyar var değil mi, kasasında var sadece. Ha, emanete bırakılmış avanslar... Teknik kısımlarına girmeden söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, IBRD yani Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası yüzde 10’una ortaktı. Neymiş? Ana statüsünde böyle bir şey varmış da çıkmış. Doğru değil bu bilgi arkadaşlar, doğru bilgilendirin. Hakan Atilla’yı başkan yaptınız. Hakan Atilla -ki Halk Bankasının en masum ismidir, Halk Bankası cürmünün en masum ismidir- yabancı bir devlette hüküm giydiği için IBRD bunu kabul edemedi, IBRD bu yüzden çıktı. Yahu, doğru bilgileri söyleyelim. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bunu böyle söylediğinizde “IBRD’nin sözleşmesinde varmış...” Ya, IBRD uluslararası bir kuruluş. Sözleşmesinde o hüküm varsa girerken de vardı, değil mi? Bütün bunlarla doğru bilgilendirmemiz gerekiyorken hiç kimse bu milletin kör kuruşunu

babasının çiftliği gibi satamaz. Kanunlarda usul bellidir. Siz iktidarsınız, iktidarda yetkilerinizi kullanırsınız ama yetkilerinizi sınırlayan iki şey vardır: Bir, Anayasa; iki, kanunlar. Bunun dışına çıkamazsınız. Düşünün ki Ekrem İmamoğlu çıktı "Ben İSKİ'yi satıyorum." dedi. Siz de "Ya, olamaz böyle şey..." "Canım, ben seçildim." dese bunu doğru mu kabul edeceksiniz? Söylese yanlıştır, sizin yaptığınız da yanlıştır.

Onun için, rica ediyorum, bu yüce Meclisi doğru bilgilendirelim.

Saygılar sunuyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Grup adına bir cevap için mi söz istiyorsunuz yoksa sataşmadan mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşmadan grup adına, evet.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sataşmadan grup adına olmaz.

BAŞKAN – Sataşmadan grup adına olmuyor, evet.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşmadan dolayı.

BAŞKAN – Sataşmadan, buyurun.

10.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğdu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, tabii, benim burada verdiğim misalleri ben kendimden uydurmadım. Türkiye Yatırım Ajansından aldığım "Türkiye'deki yabancı sermayeli yatırımlar" listesinden aldım. "Azerbaycan bile" diye misal verirken Azerbaycan'ı kendimizden kabul ettiğimiz için bu misali verdim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Nasıl kendinden kabul ediyorsun? "Bile" diyorsun, küçümsüyorsun sen. "Bile" diyemezsin.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Ama hep yatırım konusunda Katar misali veriliyor; Katar'ın Türkiye'deki yatırım tutarının toplamı, sıralamada 17'nci sırada.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Azerileri mi küçümsüyorsun? "Bile" diyemezsin, "bile" diyemezsin!

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Bu, Türkiye Yatırım Ajansının bilgileri. O bakımdan, ben söz konusu olan Katar olduğundan dolayı bu örneği verdim.

Diğer bir mesele, Borsa İstanbulun değeri 2 milyar dolar olarak tespit ediliyor ve bu tespitleri de Borsa İstanbul'dan aldım ben. Dolayısıyla, 200 milyon dolarlık satış miktarı da bu 2 milyar dolar üzerinden yüzde 10'luk pay olduğu için tespit edilmiş.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – "İki devlet tek millet" deyip burada "bile" diyemezsin.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Sizin milletvekiliniz söyledi onu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ne diyorsun sen? Ne diyorsun?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, hatip kürsüde. Lütfen...

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Tabii, burada değerli arkadaşımız muhasebecidir, yeminli mali müşavirdir, bunları bilir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Denetçi o, denetçi, kamu denetçisi. Mesleğini yanlış biliyorsun, kamu denetçisi o.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Buradaki değerlendirme mutlaka çarpan etkisiyle yapılır ve misal verdim, Rusya'yı örnek verdim, diğer ülkeleri örnek verdim. O bakımdan "Katar'ın kimliği üzerinden tartışma yapılıyor." derken de niye Katar? Türkiye'de 1'inci sırada Hollanda'nın yatırımı var, kimse gündeme getirmiyor ya da Sakarya'daki fabrikaya teklif veren diğer firmalar yabancı ortaklı, onlar üzerinden bir mesele yapılmıyor. Eğer onlara verilmiş olsaydı... Hatta pazarlıksız yani ihalesiz doğrudan alma hakkı olan firma yaklaşık 6 milyar euroluk teklif verdi ama BMC ihalede 3 milyar 600 milyon euro teklif verdi. Yani, bu firmalar yüksek teklif verdiler ya da diğer adıyla, Türkiye'nin lehine teklif verdiler de Türkiye kabul mü etmedi? O bakımdan, bu tartışmaları yaparken bilgiye, belgeye dayalı konuşalım diyorum ben. (CHP sıralarından gürültüler)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkanım, tutanağa geçmesi açısından arz ediyorum: Birincisi, doğrudan...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Böyle bir şey yok Başkanım ya! Böyle bir usul mü var ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var ağabeyciğim, var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Milletvekilinin hukukuna Başkan karar verir.

Sayın Başkanım, tutanağa geçmesi açısından ve memleketi doğru bilgilendirme açısından söylüyorum: Doğrudan temin, bir ihale yöntemi değildir, sadece istisnai hâllerde uygulanabilir. Burada yapılması gereken şeffaf ihaledir.

Ayrıca "Bir değerlendirme raporu var." deniyorsa, bunun bir tek yolu vardır -ihale öncesi yöntemleri belli- raporuyla yapılır. Yoksa "Ben böyle dedim, değeri budur." demek, böyle bir şey kabul edilemez.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından Borsa İstanbul hisselerinin devri başta olmak üzere Katar'la imzalanan anlaşmaların kamuoyuna açıklanması amacıyla 1/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Aralık 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Usta, Sayın Akbaşıoğlu yapmış olduğu konuşmada sözlerinizin devlet bürokrasisinde yer almış bir kişiye yakışmadığını ifade ediyor. "Sözlerinizin yakışmadığı" bir sataşma ifadesidir, zırva tevیل götürmez değil; onun için size kürsüden iki dakika söz vereceğim.

Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, ben Akbaşıoğlu'yla aynı düzeyde bir konuşma yapmak istemiyorum.

Bir defa, ben devlette yirmi altı yıl çalıştım, şerefle çalıştım ve bunun için de size minnet duyacak filan hâlimiz yok. Biz devlete görevimizi yaptık ve çok başarılı bir bürokrat olduğum da her yerde söylenir, bilinir.

Şimdi, sizin, Katar meselesini getirip getirip böyle... Hani, hemen, bir şey olduğu zaman iş Müslümanlıktır, değildir; elhamdülillah, buradaki herkes sizin kadar Müslüman eğer öyle bir hukuk varsa ama uluslararası ilişkilere ülkelerin menfaatleri bazında bakılır "Yok, o şuydu, o buydu." diye bakılmaz.

Şimdi, mesela şurada size bir anlaşıma... Şu fotoğrafa lütfen dikkat edelim, burada kimler anlaşıyor? Katar Petrolleri CEO'su Saad Sherida el-Kaabi, Kıbrıs Enerji Bakanı George Lakkotrypīs ve ExxonMobil Başkan Yardımcısı Andrew Swiger 5 Nisan 2017'de Lefkoşa'da anlaşma imzalıyor. Sizin her şeyinizi verdiğiniz Katar bu işte arkadaşlar. Yani, bundan mı rahatsız oluyorsunuz, bunların ortaya çıkmasından mı rahatsız oluyorsunuz? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bravo!

ERHAN USTA (Devamla) – Kaldı ki ben ilişkilere böyle bakmam. Bu anlaşma olabilir ama şu çok açık bir şekilde ortada: Bu Katar'la olan ilişkiler çok karanlık ilişkilidir.

Bakın, Ethem Sancak... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir saniye arkadaşlar, sakın olun, rahatsız olmayın. Mayıs 2014'te, biliyorsunuz, TMSF'de Ethem Sancak bu BMC'yi alıyor. O zaman ki muhammen bedel 935 milyon lirayken, sadece arsaları 1,5 milyar lira ederken 751 milyon liraya alıyor. Bakın, bir ay sonra bu işi yapamayacağını, finansmanının yetmeyeceğini, ondan sonra, bu işin altından kalkamayacağını... Sayın Cumhurbaşkanına gidiyor, ondan sonra şunu ifade ediyor: "Liderimiz bana 'Ne yaparız?' dedi. Sizin büyük ferasetinizle Arapların onurlu bir bölümünü kendine getirttiniz. Katar'la neredeyse 'tek millet iki devlet' hâline geldik. Allah da gani gani para vermiş Katar'a, Emir de sizi kırmaz. Katar devletini ve Silahlı Kuvvetlerini bana ortak ederseniz bu işin altından kalkarız. Sağ olsun, Sayın Emir'i aradı, o da kırmadı. BMC'nin yüzde 50'sini Katar ordusuna sattım." diyor, tamam mı arkadaşlar. Yani, olay bu kadar açık ve net. Bu, taammüden yapılmış bir şeydir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ettim Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – İhalesiz bir şekilde...

BAŞKAN - Sayın Usta, süreniz tamamlandı.

ERHAN USTA (Devamla) – Hemen bitiriyorum cümlelerimi. Yani, önce satıyorsunuz, bir ay sonra BMC'yi Katarlılara satıyorsunuz, apaçık ortadadır.

BAŞKAN - Sayın Usta, satışmadan süreler iki dakika.

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun...

(Uğultular)

BAŞKAN – Duyamıyorum. Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen, duyamıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Grubumuza "Her şeyinizi Katar'a satıyorsunuz." diye bir satışma yapmıştır, dolayısıyla söz istiyorum kürsüden efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye satışması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, hakikaten Meclisin gündemini polemikle...

ATILA SERTEL (İzmir) – "Gerçekten" ve "hakikaten" aynı anlamda.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Evet, tekiden ve teyiden söylüyorum: Hakikaten, gerçekten Genel Kurulu boş polemiklerle meşgul etmemek gerekir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Boş polemik mi? Ülkenin satılması boş polemik mi ya?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – BMC'yi Katar'a satıyorsunuz, polemik diyorsunuz ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Katar'la... Aah, aah! Keşke şu Katar'la ilgili hassasiyetinizi... Türk ordusunun satıldığıyla ilgili ortağınız tarafından ortaya koyulan hakaretlere cevap verseydiniz keşke. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türk ordusuna yapılan hakarete maalesef Genel Başkan Yardımcınız sus pus duruyor; gelip burada, tamamen yalan ve yanlış birtakım iftiralarda, haksız yaklaşımlarda bulunuyorsunuz. Şundan herkes emin olsun ki Türkiye Cumhuriyeti devleti millî menfaatleri doğrultusunda, ikili anlaşmalar çerçevesinde kurumsal olarak hak ve menfaatlerini her zaman proaktif dış politikayla en üst ilke olarak benimsemiştir ve bu konuda Sayın Cumhurbaşkanımız da gerçekten Kafkaslarda, Orta Doğu'da, Balkanlarda, Afrika'da, Avrupa'da Türkiye'nin itibarını yükseltecek, zenginliğini yükseltecek birçok işe öncülük, liderlik etmiştir. Dolayısıyla, bunu gerçekten talihsiz bir şekilde birtakım ferdi, ailevi bir meseleye indirgemek hiç kimseye yakışmıyor, size hiç yakışmıyor diyor hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir satışma yok.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Daha ne söyleyecek ya!

BAŞKAN – Ne dedi?

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar müsaade edin.

Ne dedi Sayın Türkkan?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türk ordusuna karşı tutumumuzu eleştiren bir konuşmaydı bu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, bir satışma yok.

BAŞKAN – Öyle söylemedi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Satışma daha nasıl olacak Sayın Başkan?

BAŞKAN – Öyle demedi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ne dedi? Şişe atmadığı kaldı, daha nasıl satışacak?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Satışma yok efendim, satışma yok.

BAŞKAN – Yani kürsüden mi söz istiyorsunuz?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Evet efendim.

BAŞKAN – Yalnız şöyle söyledi yani net olarak "Türk ordusuna satılmış diyenlere, ortağınıza tepki göstermediniz." dedi, söylediği odur. Yani ne söylendiğini de satışmadan söz isterken söz isteyen milletvekili arkadaşlarımızın neden, hangi laftan dolayı söz istediklerini de söylemeleri lazım, İç Tüzük öyle emrediyor.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama Akbaşıoğlu'na sormuyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen, müsaade edin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sormuyorsunuz ama.

BAŞKAN - Sayın Türkkkan, buyurun siz lütfen.

13.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında İYİ PARTİ'ye satışması nedeniyle konuşması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; henüz iki senelik olan bu partinin değil milletvekillerine, en ücra köşesindeki ilçedeki yöneticisine, üyesine kadar Türk Silahlı Kuvvetlerinin hassasiyeti konusunda sorgulanamayacak tek parti İYİ PARTİ'dir, bu bir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Genelkurmay Başkanını cezaevine atanların arkasında vagon olmamıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin personeli olan Mehmetçik'i öldüren o şerefsizlerin ayağına savcı göndermemiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin personeli olan Mehmetçik'e kurşun sıkın o haysiyetsizlere lahmacun ismarlamamıştır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Anayasa ne oldu, Anayasa?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Bakın, Türk ordusunu tahkir eden en büyük kumpas davası olan Ergenekon davasının savcısı olan bir şahsın Genel Başkanlığını yaptığı partinin üyesisiniz siz. Türk ordusu sizden bunun gerçek hesabını zaman içerisinde soracak. Dağıttınız orduyu, duman ettiniz! FETÖ'cüler orduya yerleştirdiniz, ondan sonra onlar, şerefsizler geldi burada darbe yaptılar, bunun müsebbibi de sizsiniz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, satışmadan kürsüden söz vereceğim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hani söylemedi gerekçeyi. Hangi gerekçeyle veriyorsunuz?

BAŞKAN – Gerekçenin ne olduğunu ben biliyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bize gelince bilmiyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Adil değilsiniz.

BAŞKAN – Sayın Usta, her zaman adilim, biliyorsunuz.

Buyurun.

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye satışması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu ifade edeyim: Keşke Mersin CHP Vekilinin o programda söylediği talihsiz sözlerle, hakaretlere İYİ PARTİ'yi temsilen bulunan Genel Başkan Yardımcısı anında cevap verseydi de bunları konuşmasaydık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar, şu bir hakikattir: Evet, FETÖ kırk yıllık bir sızma harekâtıyla devletin bütün kurumlarına yerleşmiştir. AK PARTİ, devletin kılcal damarlarından FETÖ dâhil olmak üzere bütün terör örgütlerini temizleme iradesini gösteren bir partidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Ne istediler de vermediniz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kozmik odayı açan kim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Cumhur İttifakı'yla birlikte bu mücadeleyi sonuna kadar vereceğimizi bütün kamuoyuna ilan ettik ve ilan ediyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Türkçe Olimpiyatlarına kim gitti? Bank Asyayı kim açtı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Sonuçta, biz, terör örgütü olduğu ortaya çıkan FETÖ'yle mücadele ederken -hukuken ve siyaseten tescillenmiş, millet vicdanında ortaya konmuş bu yapı- muhalefet tarafından, kimi muhalefet tarafından...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - FETÖ'cü subayları orduya kim yerleştirdi? Kozmik odayı kim açtı? Bunlardan bir bahsedin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...17-25 Aralıkta iddialar, FETÖ'cü yayın organlarının ortaya koyduğu iddialar Genel Kurulda, grup toplantı salonlarında, maalesef burada, milletin huzurunda paylaşılmıştır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Harbiyeden Atatürkçü, milliyetçi öğrencileri kim attırdı, onlardan bir bahsedin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Dolayısıyla FETÖ'yle ilgili bu suçlamalarda bulunanlar dönüp kendilerine baksınlar ve Katar'la ilgili...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Katar yarın sizi de satacak!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Türkiye'nin menfaatlerine olan, Altay Tanklarını üretmesiyle ilgili büyük bir kazanım elde eden Türkiye'nin, teröristleri yok etmeye yönelik üretimine niçin bu kadar karşı durduğunuz, burada, milletin ve kamuoyunun huzurunda milleti ikna edecek şekilde anlatmalısınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşıoğlu.

Sayın Akbaşıoğlu, satışmadan süre iki dakikadır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Aksi takdirde, gerçekleri gizleyen ve çarpıtan bir konumda olursunuz. Bu noktada, inşallah, doğru bilgilendirmeyi yaparsınız.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – 60'a göre mi söz talebiniz var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, milletvekilimizin doğrudan ismini de söyleyerek hem de biraz önceki konuşmada sizin de tekrar ettiğiniz yani tutanağa ihtiyaç olmayacak şekilde hâkimiyet içinde olduğunuz o cümleyi söyledi milletvekilimizle ilgili.

BAŞKAN – Söyledi, söyledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, ona açıklık getirmem lazım. Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden söz verdim.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, dönüp de İYİ PARTİ'ye sorduğu sorunun bizce cevabı şudur: İYİ PARTİ iyi insanlardan oluşuyor. (İYİ PARTİ sıralarında alkışlar) İyi insanlar bir troll aklının peşine bir partiyi takmaz, iyi insanlar bir troll aklının peşine bir devleti takmaz. İyi insanlar troll aklının peşine sivil toplum örgütlerini ve toplumda değer verilen kanaat önderlerini takmaya çalışmaz çünkü herkes bilir ki... Bir kişi bir söz söyledi, nedir? "Ordu Katarlılara satılmış bu dönemde." Öyle deyince diyor ki: "Tank Palet Fabrikasını söylüyorum ağabeyciğim, orduyu söyleyecek hâlim yok."

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Alakası yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - İYİ PARTİ'liler buna tepki vermedilerse kötü niyetli olmadıkları için vermediler, sizin gibi yalana sarılmadıkları için vermediler. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İYİ PARTİ ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalanla siyaset yapmadıkları için vermediler, yalandan korktukları için vermediler. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

REFİK ÖZEN (Bursa) – İYİ PARTİ'nin sizin savunmanıza ihtiyacı yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, kıfayetimizakere...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Son cümle: Gerekli cevapları dün de verdik, aynı cümleleri sarf etti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalan! Yalan! Yalan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hepsiyile ilgili kendilerinin nasıl bir çarpıtma içerisinde olduğunu, nasıl bir yalan ve iftira olduğunu hep beraber ortaya koyduk. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalanla siyasete bıkkınlık verdi, bıkkınlık! Yalan!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan sizin işiniz.

BAŞKAN - Arkadaşlar, sessiz biraz lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalan! Yalan! Yalan! Her tarafınız yalan, her tarafınız!

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının sıralamasının yeniden düzenlenmesine ve 2 ve 3 Aralık 2020 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesi gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/12/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 232 sıra sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin bu kısmın 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

2 Aralık 2020 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

3 Aralık 2020 Perşembe günü birleşiminde 232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

2 ve 3 Aralık 2020 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesi gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İbrahim Aydemir.

Buyurun Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ'nin en mütebariz hâli, şeffaf olması ve insan odaklı hayata bakması olmuştur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle olduğu içindir ki on sekiz yıldır biteviye milletin yüreğinde yer bulmuş, millet tarafından kabul görmüştür. Algıya dönük, özellikle mevzu yeri olsun olmasın sırf algı yapma adına buralarda, bu kürsülerde insanların zihnini iğfal etmeye çalışmak, hiçbir şekilde aksülamel bulmaz, millet nezdinde yansıması olmaz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Bravo!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O yüzden eriyorsunuz, o yüzden. Yalana sarıldığınız için...

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Şimdi arkadaşlar bir önergemiz var. Değerli arkadaşlarım, Konya Milletvekilimiz Selman Özboyacı, Gaziantep Milletvekilimiz Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 milletvekilimizin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin gündemin 1'nci sırasına alınması üzerine bir teklifte bulunduk.

Arkadaşlar, çevre bizim için çok mübarek. Toprak, tohum, vatan; bu üçleme bizim zihin haritamızı şekillendirmiştir. Dolayısıyla, iktidar olduğumuzdan beri, siyasi zeminde yer bulduğumuzdan beri, çevre olmazsa olmazımız olmuştur ve çevreye dönük yapılması gerekenler neyse millet nezdinde de kabul görecektir şekilde düzenlemeler yapmışız. Bu teklifimiz de bunu havidir, bunu içermektedir. Teklif 35 maddeden müteşekkil, 2 bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm 1'inci ve 18'inci maddelerden müteşekkil. Bugün birinci bölüm bitinceye kadar görüşmelerin devamını teklif ediyoruz. İkinci bölüm ise 19 ve 35'inci maddeleri içermektedir.

Arkadaşlar, ikinci bölümü yarın, perşembe günü görüşeceğiz inşallah ve kanunun tamamı bitinceye kadar, teklifimiz içermektedir ki görüşmeler devam etsin.

Teklifin içeriğinde çevre kirliliğini önleyici maddeler var, yeşili korumayı, insanı muhafazayı içeren teklifler var, maddeler var. Dolayısıyla, bütün bir zemini inşa edecek, muntazam hâle getirecek kanuni düzenlemeler var arkadaşlar. Burada düzenlenen maddelerde, görüşülecek kanunda, efendim, müşteki olacak, şikâyet edilecek, itiraz edilecek hiçbir maddenin olduğunu zannetmiyorum. Özellikle bir mevzuza dikkatinizi çekeceğim arkadaşlar: “Elektrikli skuter” diye yeni bir vasıta oluştu. Oradan ciddi bir beklenti var düzenlemeye dönük. İşte bu yasa teklifi içerisinde bunlar var, bunu düzenleyeceğiz ve kamuoyu hakikaten buna dönük ciddi bir beklenti içerisinde. Arkadaşlar, bunların yapılması hâlinde, elbette ki hayat dinamik bir süreç, ara ara çevreye dönük yeni düzenlemeler de talep ediyor toplum, kamuoyu ama şu anda elde olan, mevcut beklentileri karşılayacak bir düzenlemedir. Arkadaşlar, Allah’ın izniyle bu düzenlemeden sonra çok muntazam bir hâl çıkacak orta yere.

Bir şeye özellikle vurgu yapmak istiyorum: Çevre mevzusunda bizim bakış açımızı şekillendiren ilahi bir hükümdür: “Hangi yana baksan benim veçhimi görürsün.” buyuruyor Cenab-ı Hak. Biz yaratılmış her şeye -canlı cansız- mübarek diye bakarız. Dolayısıyla, çok müteyakkız yaklaşırsınız ve oradan bereket almak için bir gayret sarf ederiz. Bunu yaptığımız için de Cenab-ı Hakk’ın inayeti hep bizimle beraber oldu, on sekiz yıl aralıksız iktidar olduk. Allah’ın izniyle daha on sekiz yıllar göreceğiz, 2053’leri genç jenerasyonumuz görecektir.

Hepinize saygı sunuyorum, önerimizin kabul edilmesini teklif ediyorum.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GURUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bu kanun teklifi üzerinde bir şey söylemeyeceğim çünkü onu biraz sonra konuşmaya başlayacağız, tümü üzerine konuşulacak fakat “Adalet ve Kalkınma Partisinin şeffaflık konusundaki hassasiyeti” lafını duyunca yani söz almayacaktım ama vazgeçemedim bu sözü almaktan. Gerçekten inanıyor musunuz her şeyi çok şeffaf yaptığınıza ve yönettiğinize?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Yani vahim olan zaten budur, zaten vahim olan sizin her şeyi şeffaf yaptığınıza inanmanızdır; zaten vahim olan bu.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz, inanmadığımız hiçbir şeyi söylemeyiz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bakın, dün burada konuştuk; pandemi yönetimini yaptınız değil mi şeffaf olarak, pandemi yönetimini. Sekiz ay boyunca halktan bütün gerçek bilgileri, vaka ve hasta sayılarını siz gizlediniz. Hani şeffaflık? Hani şeffaflık? Siz gizlediniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gizlemedik, gizlemedik, doğruları söyledik.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sadece halktan değil, aynı zamanda bütün dünyadan da siz gizlediniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu, doğru değil, hiçbir şeyi gizlemeyiz biz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hani şeffaflık? Şimdi verilen sayılar da doğru değil. Hani şeffaflık? Ölüm sayıları doğru değil. Bütün büyükşehir belediyelerinin sayılarını topladığınız zaman o ölüm sayılarının da maalesef doğru olmadığı ortada. Hani şeffaflık?

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Dün bunlara açıklık getirdik, açıkladık onları.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi diğer konulara girmiyorum.

Bakın, ben şunu söylemek istiyorum değerli vekiller, şunu söylemek istiyorum: Şeffaflığı falan bir kenara bırakalım ama vahim bir durum var pandemiyle ilgili olarak; hastaneler zorda, yoğun bakımlar zorda, sağlık çalışanları, sağlık emekçileri ve doktorlar zorda, biliyorsunuz çok ciddi bir tükenmişlik yaşıyorlar. Şimdi, burada haftalardır, aylardır konuşuyoruz, üstelik Sağlık Komisyonunda da bu konu konuşuldu -Meclisin Sağlık Komisyonunda- ve bu konuda bir mutabakat sağlandı. Şimdi eğer bu kadar çok çalışma heveslisiysek öncelikli olarak sağlık emekçilerinin ve doktorların talebini yerine getirecek düzenlemeyi yapmamız gerekiyor. Bunu yapmıyoruz, neden, neden yapmıyoruz bunu? Neden Covid-19’un sağlık emekçileri ve doktorlar için meslek hastalığı sayılmasını bir kanun teklifiyle hep beraber çıkarmıyoruz? Neden, bütün emekçiler, zorunlu olarak çalışmakta olan emekçiler için Covid-19’un bir iş kazası olması konusunu birlikte çıkarmıyoruz bir kanun teklifiyle, bunu sormak istiyorum ve yapılması gereken acil bir iştir bu. Yani elbette ki Çevre Ajansı, çevreyle ilgili her türlü düzenlemeler -eleştirilerimiz olmasına rağmen- yapılmalı, değerlendirilmeli, tartışılmalı ama çok acil bir şey var; insanlar ölüyorlar, insanlar hastalanıyorlar ve sağlık emekçileri ve doktorlar bu konuda taleplerini haftalardır, aylardır dile getiriyorlar, biz bunu duymazdan geliyoruz. Bunun mutlaka değerlendirilmesi gerekir, bunu ifade etmek istiyorum.

Bakın, sizin, bu Covid’de en büyük sorunuz nedir, biliyor musunuz? Daha evvel de söyledim, tedbir-güvence dengesini kuramadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Tamamlıyorum.

Bütün dünya tedbir ve güvence dengesini kurdu. “Güvence” derken topluma, bu hastalıktan, bu pandemiden mağdur durumda olan, buna yakalanmış olan insanlara yönelik güvence dengesini kurdu tedbirle ama Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı ülkemizde bu tedbir-güvence dengesini bir türlü kuramadı. En büyük sorun da budur. Bunu kuramamanızın birinci nedeni de nedir, biliyor musunuz? Her şeyi bildiğinizi zannediyorsunuz, muhalefetle birlikte ortak akıl yaratılması için en ufak bir adım atmadınız ve bütün hataların nedeni buradan kaynaklanıyor. Bunu da söylemiş olayım.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, bildirmeyi unuttum, özür diliyorum. Uygun görürseniz Süleyman Bülbül’e devrediyorum.

BAŞKAN – Uygundur tabii.

Sayın Bülbül, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Meclisin çalışması konusunda hep destek verdik ve Meclis kapanmadan halkın taleplerini, halkın beklediği yasaları çıkarmak adına Meclisin cuma günü değil, cumartesi değil, devamlı çalışmasını talep ediyoruz çünkü halk bekliyor arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Halk, sorunlarına çözüm bekliyor. Bu sorunlarının çözümü için Çevre Ajansı gibi çözümlerle istemiyor. Sağlık emekçileri çözüm istiyor, çiftçiler çözüm istiyor, işçiler çözüm istiyor, kapatılan esnaf çözüm istiyor ama bu çözümün Meclisten geçmesi gerekiyor. Bunun için Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz “devamlı çalışma” diyoruz. Gazi Meclis nasıl Kurtuluş Savaşı’nda kapanmadıysa Meclis de kapanmamalı ve çalışmaya devam etmelidir arkadaşlar. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Parlamento demek ne demek? Birkaç konuya girmek istiyorum. Parlamento kelime kökeni olarak İtalyanca "Parlare" eyleminden kaynaklanıyor, bu "konuşulan yer" anlamına geliyor. Konuşulan yer ne demek? Milletvekillerinin konuştuğu yer anlamına geliyor. Biz konuşuyoruz, ne oluyor? Sayın Akbaşıoğlu, devamlı "Tutanaklara girsin diye konuşuyorum." diyor. Tutanaklara giriyor mu? Nasıl giriyor? Sağlıklı mı giriyor? Nasıl çıkıyor? Arkadaşlar, Mecliste on beş günden beri tutanaklara giren kelimeler var, çıkan kelimeler var. İlk önce Meclisin namusu olan tutanaklara sahip çıkacağız ki Meclisin halk nezdinde devletin itibarı açısından önemli olan konuşmalarımızın sağlıklı bir şekilde yerleşmesini sağlayacağız.

Bakınız arkadaşlar, Mehmet Bekaroğlu'nun Plan ve Bütçe Komisyonunda Aile Bakanlığı bütçesinde kendisine yöneltilen "düzeysiz" lafı birden tutanaklardan çıktı. Nasıl çıktı? Benim Plan ve Bütçe Komisyonunda Ulaştırma Bakanlığı bütçesinde yapmış olduğum konuşmada araya giren AKP Milletvekili Nilgün Ök'ün "Araba var mı?" cümlesine daha sonra "yerli" eklendi, "Yerli araba var mı?" diye çıktı; böyle şey olabilir mi?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Orada "yerli" dedi...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Böyle şey olamaz arkadaşlar. Meclisin namusu tutanaklardır.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – "Yerli araba"yı bizim yanımızda söyledi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Bakınız, ayın 19'unda tutanaklar yazılıyor ve tutanaklarda daha sonra ne çıkıyor? "Yerli" ekleniyor. Ben itiraz edince "yerli" kaldırılıyor. Olan kime oluyor? Emekçi kardeşlerimiz oluyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, Nilgün Hanım "yerli araba" dedi, "yerli araba."

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Emekçiye, alın teriyle çalışan Tutanak Başkan Yardımcısına oluyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, Nilgün Hanım'ın ifadesinde "yerli araba" var.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Tutanak Başkan Yardımcısı istifa ediyor ama Sayın Nilgün Ök, daha, aynı sahte tutanağı burada devam ettiriyor, "tweet"i kaldırmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – "Sahte" sözünü kabul etmiyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Milletten özür dileyeceksiniz. Milletten, Türkiye Büyük Millet Meclisinden özür dileyeceksiniz. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisinden...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bülbül, bu ifadeler size yakışmıyor, bir milletvekiline yakışmıyor. Yazıklar olsun size!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sizin yaptığınız yakışmıyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı tutanaklardan geçer. Meclisin namusu tutanaklardan geçer. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey var mı? 600 vekil var.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Bu bir suçtur, bu suçun kalkması gerekmektedir. Bu nedenle yapılması gereken şudur: Bu milletvekili gelecek, özür dileyecek, Meclisten özür dileyecek; bunun başka bir çaresi yoktur. Bu bir suçtur, sorumluluktan kimse kaçmamalıdır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Teşekkür ederim arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, hem milletvekilimizi hem grubumuzu töhmet altında bırakıcı, sataşmaya yönelik, doğru olmayan, tavzihe muhtaç olan bir konu var. Onu grubumuz adına Uğur Bey...

BAŞKAN – Kusura bakmayın, nedir o konu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sahtekârlık var.

BAŞKAN – Hayır, öyle bir şey söylemediler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – "Tutanak değişti." şeklinde açıklamada bulundu. İşin teknik boyutunu açıklaması açısından, konuşmayı yaparken yanında bulunan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, bu konuyu açarsak ve bunu bir tartışma konusu yaparsak çok tartışırız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama düzeltilmesi lazım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teknik anlamda meselenin nasıl vuzuha geldiği tutanaklara geçsin, bu kadar.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün AK PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, öncelikle, Nilgün Hanım burada yok, kendisi rahatsız, ameliyat olduğundan dolayı kendisine geçmiş olsun dileklerimizi buradan iletelim.

Konuyu Sayın Bülbül ve Plan Bütçe Komisyonunda olan arkadaşlarımız, Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerimiz de İYİ PARTİ'li vekillerimiz de gayet iyi biliyorlar. Konuşmalar sırasında karşılıklı laf atmalar oluyor, stenograflar da bize uzak olduğundan dolayı her attığımız lafları tam manasıyla duyamıyorlar, dolayısıyla, attığımız bazı laflar kayıtlara geçmiyor.

Şimdi, Sayın Bülbül'ün ifade ettiği sözler, yerli araba, arabadır, değildir, ben o konuya girmek istemiyorum. Şu var: Nilgün Hanım "yerli araba" olup olmadığını teyit için ertesi gün Tutanak Hizmetlerini arıyor. Tutanak Hizmetlerinden tarafına verilen tutanakta "yerli araba" kelimesi orada geçiyor. Daha sonra, kayıtlar dinlendikten sonra "yerli araba" kelimesi net duyulmadığından dolayı o "yerli araba" çıkartılıyor tutanaktan, "araba" kalıyor. Bundan da Nilgün Hanım'ın haberi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım teşekkür ediyorum.

Ham tutanaktan sonra net tutanak eline geçtiği zaman "yerli" kelimesi oradan çıkartılıyor. Bu da Nilgün Hanım'a verilmiyor. Zaten kaldı ki Nilgün Hanım saat 20.00 sıralarında "tweet"ini atıyor. Bu tutanak kendisine gelse bu tutanağı neden değiştirsin?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Beş gün sonra...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hem Tutanak Hizmetlerini töhmet altında bırakıyorsunuz hem vekilleri töhmet altında bırakıyorsunuz. Resmî internet sitesinde zaten "yerli araba" diye geçti, sonradan kaldırdılar. Bir yanlış anlaşılma var. Hem Meclisin itibarını zedeliyorsunuz hem vekillerin itibarını zedeliyorsunuz. Sayın Bülbül bu hiçbirimize yakışmaz. Hele hele ki olayı en iyi bilen sizsiniz; bile bile, bildiğiniz hâlde tutanakla buraya çıkıp da vekilimizi böyle suçlamanız size yakışmadı, vekile yakışmıyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, olayı bire bir yaşayan birisi olarak açıklık getirelim.

En birincisi şu: Nilgün Hanım'ın rahatsızlığını şimdi öğrendik, geçmiş olsun. Eğer bundan haberdar olsaydık bu gündemi burada konuşmazdık, bunu açık söyleyeyim.

İki: Ben, mesele olduğunda Tutanak Hizmetleri Başkanını aradım. O, büyük bir üzüntü duyduğunu anlattı ve kelime kelime anlattı. İlk önce tutanakta olmadığını, telefon da değil, Nilgün Hanım'ın danışmanının geldiğini "Vekilimizin kastı yerli arabadır, orada 'yerli' vardı." deyince, emekliliğine de bir ay kalmış bir emekçi ağabeyimizin bu beyana işaret ederek oraya "yerli"yi yazdığını ama bunun ham tutanak olduğunu, milletvekilinin bunu paylaştığını, itirazlar üzerine dönüp kayıt dinlendiğinde "yerli" kelimesinin olmadığını ve çıkarıldığını söyledi. Bunun üzerine çok üzüldüklerini, rahatsız olduklarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Tutanak Hizmetlerinin orada milletvekilinin sadece beyanıyla kelime eklemesinin büyük bir hata olduğunu söyledi. Daha sonra da istifa haberi geldi.

Biz, Tutanak Dairesini elimizin üzerinde tutarız. Vekilimizin de gayreti, maksadı bu dairenin kısır tartışma içine çekilmemesi yönündedir. Onun emekleri olmasaydı bu tutanak hatalı kalacaktı. Ha, bizim buradaki temel eleştirimiz Nilgün Hanım hâlâ yanlış tutanağı tutuyor diyeydi ama öğrendik ki ameliyat olmuş. Bu şartlar altında zaten o Twitter'ını düzeltmemesine bir şey söylemeyiz ama belki grup, danışmanı vasıtasıyla kendisi açısından da sorun teşkil edecek bu yanlış tutanağı Twitter'dan da kaldırırsa çok daha doğru olur.

Teşekkür ediyorum.

Bir kez daha geçmiş olsun diliyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gerekli açıklamayı arkadaşımız yaptı.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının sıralamasının yeniden düzenlenmesine ve 2 ve 3 Aralık 2020 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Arkadaşlar, lütfen Genel Kuruldan ayrılmayalım.

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Aralık 2020 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer almasına; 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanmasına ve turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tekliflerinin maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi

2/12/2020

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 2/12/2020 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Muhammet Emin Akbaşoğlu
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili
Hakkı Saruhan Oluç
Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili

Özgür Özel
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili
Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Lütfü Türkkan
İYİ PARTİ
Grubu Başkan Vekili

Öneriler:

1) 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Aralık 2020 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 7 Aralık 2020 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması; bütçe kanunu teklifi ve kesin hesap kanunu teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

2) Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 18 Aralık 2020 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu birleşimde bütçe kanunu teklifi ve kesin hesap kanunu teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

3) Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de altmışar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

4) Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra bütçe kanunu teklifi ve kesin hesap kanunu teklifinin maddelerinin oylanması,

5) Birinci turda; istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince görüşlerini bildirmek üzere

yürütme adına yapılacak konuşmaların yetmişer dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); siyasi parti grupları ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların ikinci turda seksener dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), altıncı turda altmışar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) diğer turlarda ise yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İç Tüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmaması,

6) Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

7) Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması önerilmiştir.

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, önerge üzerinde konuşmak istiyoruz.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Duyurular

1.- Başkanlıkça, 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kuruldaki görüşme programının Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sayfasında yer alacağına ve bastırılarak üyelere dağıtılacağına; bütçe müzakerelerinde üyelerin söz kayıt işlemleri ve usullerine ilişkin duyuru

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kurulda görüşülme takvimine ilişkin Danışma Kurulu önerisi az önce kabul edilmiştir.

Bütçe kanun teklifi ile kesin hesap kanunu teklifinin Genel Kuruldaki görüşme programı Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sayfasından yayınlanacak ve bastırılarak sayın üyelerimize dağıtılacaktır. Bütçeler üzerinde şahısları adına söz almak isteyen sayın üyelerin söz kayıt işlemleri 4 Aralık 2020 Cuma günü, 11.00 ile 11.30 saatleri arasında Büyük Grup Toplantı Salonu'nda Başkanlık Divanı Kâtip Üyelerince yapılacaktır. Söz kaydını her sayın üyenin bizzat yaptırmaması gerekmektedir, başkası adına söz kaydı yapılmayacaktır. Belirtilen saatlerden sonra söz kayıtları Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına yapılacaktır.

Sayın üyelerin bilgilerine sunulur.

Sayın Baş, buyurun, bir söz talebiniz vardı.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, kabul edilen Danışma Kurulu kararıyla bütçe görüşmelerinin usulünün kararlaştırıldığına, bu oylamada "hayır" oyu verdiğine, bu karar gereği grubu olmayan partilere mensup milletvekillerinin konuşmamasının karar altına alındığına, Mecliste grubu bulunmayan 17 milletvekili bulunduğu, geçen yıl sağlanan uzlaşıyla grubu bulunmayan partilere mensup milletvekillerine açılışa ve kapanışta konuşma hakkı verildiğine ve siyasi partilerin bu yıl için de söz konusu öneriyi değerlendirmelerini umduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önce okunan ve maalesef usulen oylanıp onaylanan Danışma Kurulu kararıyla bütçe görüşmelerimizin usulü kararlaştırılmış oldu. Bir kere, bu oylamada "hayır" oyu verdiğimi kayıtlara geçirmek istiyorum. Sanıyorum buradaki hiç kimse -daha doğrusu umuyorum buradaki hiç kimse- bu niyetle "evet" dememiştir ama eğer kötü niyetli yorumlarsa, biraz önce onaylanan karar gereği, grubu olmayan partilere mensup milletvekillerinin konuşmaması karar altına alınmış oldu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Meclisin 27'nci Dönemi, bugün itibarıyla Parlamentoda grubu olmayan 17 milletvekili var. "17 arkadaşımız hiç konuşmasın" diyor biraz önce alınan karar. Bu, kötü yorumlarsa yapılacak bir uygulamadır. Ben iyi uygulamaya davet etmek istiyorum herkesi. Bunun için bir İç Tüzük düzenlemesi yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Aynı zamanda İç Tüzük değişikliği yapılabilecek kadar çoğulcu ve demokratik bir yorum mümkündür. Bu doğrultuda ben burada grubu bulunan bütün siyasi partilere çağrı yapıyorum. Geçtiğimiz yıl bütün siyasi parti gruplarının uzlaşmasıyla bir model uygulamıştık. Meclis Başkanlığımız bütün siyasi parti gruplarının onayını alarak burada grubu olmayan partilere de açılışa ve kapanışta konuşma hakkı vermişti. Umuyorum, grubu olan siyasi partiler bu önerimizi değerlendireceklerdir ve Parlamentodaki her milletvekilinin düşüncelerini, görüşlerini ifade etme hakkı sağlanacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:18.17

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

1'inci sıraya alınan, Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kırazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Çevre Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı 232) ^(x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 232 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif tümü üzerinde görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.44

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan'ın.

Buyurun Sayın Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü hakkında söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yirmi dakika çift maskeyle konuşmak ne kadar mümkün olacak bilmiyorum ama hakikaten zor.

Yine bir torba yasa, bu kez 35 maddelik bir torba yasa. Görüşmeye başladığımız kanun teklifinin ilk 10 maddesi Türkiye Çevre Ajansının kurulmasıyla ilgili. Geri kalan maddelerse, elektrikli skuterlerden alınacak işgal harcı bedellerinin uygulanması, atık motor yağlarının yönetimi, yerel yönetimler ile Karayolları Genel Müdürlüğüne bisiklet yolları ve şeritleri, bisiklet park istasyonları, elektrikli skuter şarj istasyonları, gürültü bariyerlerini yapma görevi verilmesi ve atık su altyapı yönetimlerinin kurulabilmesi gibi birbirine benzer gibi duran ama oldukça farklı ve teknik konulardan oluşuyor kanun.

Teklifin 3'üncü maddesinde "Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Bakanlıkla ilgili, tüzel kişiliği haiz, bu Kanunda belirtilen hususlar dışında -buraya dikkat- özel hukuk hükümlerine tabi Türkiye Çevre Ajansı kurulmuştur." deniliyor. Bakanlıkla ilgili kurulan bu Ajansın özel hukuk hükümlerine tabi olması ne demek? Öngörülen idari faaliyetleri, kamu kaynaklarını ve kamu gücünü kullanma yetkisi sebebiyle, özel hukuk hükümlerine değil, idare hukuku hükümlerine tabi olması gerekiyor; biz bu görüşü taşıyoruz.

5'inci maddede, Ajansın karar organı olan ve 7 üyeden oluşan Yönetim Kurulu üyelerinin Bakan tarafından görevlendirilmesi hükmü düzenleniyor. Bakan tarafından kolayca görevden alınabilecek üyelerin siyasal yapı ve baskı içerisinde görevini yapmakta zorlanacağı açık. Ya, bugün Türkiye'de hâkimler bile o tayin konusunda coğrafi teminat verilmediği için Hükûmetin gözüne bakmadan karar veremez hâle geldiler. Bu Ajans yönetimine atadığınız vatandaşların yarın görevden alınma tehlikesi varsa nasıl bağımsız görev yapacaklar? Mümkün değil. Yine, Bakan tarafından üç yıl süreyle görevlendirilen üyelerin gerektiğinde süresi dolmadan Bakan tarafından görevden alınabilecek olması -biraz evvel arz ettiğim gibi- üyeler üzerinde sıkıntı yaratacaktır. Öncelikle, üyelerin üç yıl gibi süre sınırlaması yapılmadan veya herhangi bir baskıya maruz kalmadan çalışmalarını sağlanmalıdır.

Teklifte dikkat çekmek istediğim maddelerden biri de 7'nci madde. Buradaki düzenlemede, Çevre Ajansı Başkanına, hem kurum Başkanı hem de Yönetim Kurulu Başkanı olması nedeniyle 2 ayrı maaş ödenmesi öngörülüyor. Bu konuda, bugün Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Özgür Özel'in, siyasetçilere ayar vermeye kalktığı için hatırlattığı o İletişim Kurulu Başkanı var ya, Fahrettin Altun, 4 tane maaş alıyor; buna da 2 tane maaş öngörmüşler. Bu konuda bir kere Mecliste şunu söylemek istiyorum: Arkadaşlar, bakın, bürokratların siyasetçilere ayar verdiği döneme rastladık. Eğer buna "Evet." dersanız, yarın öbür gün burada oturan bürokrat arkadaşların Meclisi yöneten Meclis Başkan Vekiline ayar vermesi kaçınılmaz olur; net, buradan söylüyorum. Eğer İletişim Başkanı bir partinin Genel Başkanına, bir milletvekiline ayar verebiliyorsa, onu "Hesap vereceksiniz." diye tehdit ediyorsa Meclis Başkan Vekilinin oturduğu o koltukta yanındaki bürokratlar aynı hakkı kendisinde görür, o da ona ayar vermeye kalkar. Siz bu memleketi nasıl yönetirsiniz? Siyasetçinin bu kadar yerle yeksan olduğu, paspas edildiği bir dönem olmadı. Mecliste görev yapan milletvekillerinin bu kadar itibarsız olduğu ikinci bir döneme daha rastlanmadı; bu da sizin başarınız. Siyasetçiler tefessüh etmiş birer meslek sahibidirler. Daha önce tefessüh etmiş meslek sahipleri vardı -ismini buradan zikretmek istemiyorum- onlara çevirdiniz siyasetçileri. Milletvekilliği makamını yerle yeksan ettiniz. Bu yarın sizin de başınıza gelecek. Sizin bu iktidardan gitmeniz çok yakın ve yarın bir bürokrat çıkıp sizin Genel Başkanınıza ayar vermeye kalkacak. Biz sizin gibi yapmayacağız ama; devleti devlet gibi yöneteceğiz, kabile gibi yönetmeyeceğiz; buna müsaade etmeyeceğiz, size yemin ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, 2 maaş ödenmesini kabul etmiyoruz; aynı Fahrettin Altun'un 4 maaş almasını kabul etmediğimiz gibi, bunun da 2 maaş almasını kabul etmiyoruz. Bu durum asla kabul edilebilir bir durum değildir çünkü bunun ismi kamu israfıdır. Sizin o çok sevdiğiniz, iktidarınız boyunca hiç vazgeçmediğiniz israftan bahsediyorum.

Kanun teklifiyle ilgili verdiğimiz önerelerde diğer arkadaşlarımız da konuşacaklar, o yüzden ben daha fazla bu kanun teklifiyle ilgili konuşmak istemiyorum. Bu kanun teklifinden çok daha önemli konuları var Türkiye'nin.

Genel Kurul başladığından beri tartışıyoruz. Şehitlerimizin kanıyla sulanan bu vatan topraklarını, nakde çevirme gayesiyle, kimsenin bilmediği metotlarla, kimsenin bilmediği şekille satışlar yapıyorsunuz. Memleketi, hani derler ya, katar katar satıyorsunuz. Yani kapitülasyona dönüştü bu satışlar. Katar Emiri bu satışlardan o kadar memnun ki her gittiği yerde diyormuş ki Katar Emiri "Erdoğan benim babamdır." E doğru diyor ya, adama babası bile yapmaz bu kadar kıyağı; doğru diyor adam yani "Erdoğan benim babam." Evet, hiçbir baba oğluna bu kadar kıyak yapmaz yani "İstediğin zaman istediğin şeyi gel al babam; neyi istiyorsan, neyi beğeniyorsan." diyor. Hâl böyleyken o aranızdaki ilişki karanlık bir kuyuya dönüştü aslında. O kuyu iktidarınızın da sonunu hazırlayacak, buradan ben size söylüyorum. Bütün yakın ortaklarınız geçmişte sizi nasıl sattıysa Katar da sizi satacak; bunu da buraya yazın. Ama biliniz ki Türkiye'nin Katar'ın karanlık kuyusuna düşmesine de biz asla izin vermeyeceğiz. Türkiye'nin elinde kalan son sermayesidir Varlık Fonu, bu milletin kurumlarıdır ve Fatih'in emaneti İstanbul'dan Katarlılarla beraber elinizi

(x) 232 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

çekeceksiniz. Küresel dünyada sermaye istediği yerde istediği yatırımları yapabilir, bunda bir beis yok ancak iktidarın elini ovuşturup Katarlılarla komisyonculuk yapması hiçbir akla ve ahlaka sığmamakta. Akla ve ahlaka sığmayan bu işlerin başındaysa Kanal İstanbul geliyor. Kanal İstanbul'un esas ismi "Katar İstanbul", Kanal İstanbul değil.

Havaların durumu ortada, yağış yok ülkede. İstanbul'un kaç günlük suyu kaldı? Seksen günlük diyorlar, daha da aşağıya düşmüş olabilir. 15 milyonluk bir şehrin sadece seksen günlük suyu varsa bu gerçek her geçen sene daha da ürkütücü bir şekilde karşımıza çıkacak demektir. Küresel ısınma her sene ülkenin suya olan ihtiyacını artırıyor. Siz, çölden gelen para uğruna "Kanal İstanbul" denilen ucube bir projeye İstanbul'da her 3 kişiden 1'ini susuz bırakacaksınız. Tam 420 milyon metreküp bu Kanal İstanbul Projesi'yle beraber ortadan kalkıyor, 420 milyon metreküp. Tüm bir habitata, doğal yaşam alanlarını ortadan kaldırılıyorsunuz bu projeye. Ne uğruna? Başta Katarlılar olmak üzere Körfez sermayesine yüz yıl ömrü olan bir gayrimenkul projesi satmak uğruna. Kanal İstanbul bir devlet projesi değil arkadaşlar, Kanal İstanbul... Hani dediler ya Ekrem İmamoğlu'na "Bu bir devlet projesidir, o yüzden soruşturma açtık." Hayır ya, bu bir gayrimenkul projesi; Ali Ağaoğlu'nun yaptığı gibi, diğer inşaat şirketlerinin yaptığı gibi bir gayrimenkul projesi bu yani devlet projesi filan değil. Biraz evvel Sayın Erhan Usta da söyledi, Bakanlığın 2023'e kadar olan bütçe projeksiyonunda "Kanal İstanbul" tek bir cümle olarak bile geçmiyor. Yani devlet projesi, devletin bütçesinde geçmez mi? Hayır, bu gayrimenkul projesi. Satış yapılacak, bir ilk satış, ondan sonra diğer satışlar; satış üstüne satış, bir gayrimenkul... "Win win" diyorlar ya İngilizler, "kazan kazan" ama kazanan burada millet değil; kazanan, Katarlılar ve Türkiye'deki meçhul ortakları. Ben biraz evvel söyledim; siz Çevre Ajansından bahsediyorsunuz ya, hafriyatçı olursunuz dedim, bir şeyi unutmuşum: Siz emlakçı da olursunuz. Çevreci filan olamazsınız ama iyi bir hafriyatçı olursunuz, iyi bir emlakçı olabilirsiniz.

Devleti şahsınız olarak gördüğünüz için milletin malını babanızın malı gibi Katarlılara dağıtmaya devam ediyorsunuz ama unutmayın, millettten büyük bir güç yok. Bir gün bütün bunların altında boğulursunuz. Özelleştire özelleştire elde kamu iktisadi kurumu bırakmadınız. 70 milyar dolar, özelleştirmeden para kazandınız. Bakın, cumhuriyetin bütün kazanımlarını özelleştirdiniz, 70 milyar dolar para kazandınız. Suriyelilere ne kadar harcadınız? Sizin deyiminizle "58 milyar." Ya, cumhuriyet boyunca kazanılan bütün kazanımları 5 milyon Suriyeliye harcadınız. Ne uğruna, bilen var mı? Sonunda ne geldi 5 milyon mülteciden başka; Suriye'nin kuzeyinde bir bataklık, bir terör vadisi yaratmaktan başka? Hiçbir şey. Para buhar oldu, devletin malı yok oldu ama ülkenin başında gelecekle ilgili ciddi bir problem de bıraktınız. Ülkenin millî güvenlik meselesi hâline gelmiştir Suriyeliler meselesi.

Elde kalan şirketleri "Varlık Fonu" denilen ama iktidarın arpalığı hâline gelen bir yere devrettiniz; hiçbir kurum tarafından değerlendirilmiyor, denetlenmiyor. Biraz evvel Aykut arkadaşım söyledi yani "Denetleniyor." dediğiniz şeyin hiçbir denetlendiği anlamına gelmez. Siz kendinizce kürsüden milleti kandırmaya devam ediyorsunuz ama bir aslı var: Denetlenmiyor arkadaşlar. Varlık Fonu denetleyicisi, Devlet Denetleme Kurulu. Devlet Denetleme Kurulu kime bağlı? Cumhurbaşkanına bağlı. Varlık Fonu Başkanı kim? Cumhurbaşkanı. Böyle bir denetleme olur mu ya, olur mu? Hesap verilmiyor, soru sorulmuyor, vergi bile ödemiyor. Bakın, ben buradan üç sene evvel, ÇAYKUR'u satacaksınız dedim. Şu anda Bakan olan, daha önce danışman olan Sayın Mustafa Varank başta olmak üzere Twitter'dan çok ciddi hakarete varan ifadeler kullandılar. Şimdi, ÇAYKUR Varlık Fonunda. ÇAYKUR, Varlık Fonuna devredilene kadar her sene kâr eden bir kuruluştur, şu anda zarar etmeye başladı, son iki senedir. Niye? Satışa hazırlanıyor. Buradan bir daha söylüyorum, Karadenizliler beni iyi dinleyin: ÇAYKUR'u satacaklar, o yüzden Varlık Fonuna aldılar. "Satmayacağız." diyenler gelsin, buradan, kürsüden söylesin, onu da tutanaklara geçirelim ki satıldığınızda yüzünüze gösterelim. Üç sene evvelki iddiam doğrulanıyor; ÇAYKUR'u satacaklar dedim, "Hayır." dediler, Varlık Fonuna aldılar. Varlık Fonuna geçtikten sonra da devamlı zarar ediyor ÇAYKUR. BOTAŞ öyle, Türk Hava Yolları öyle. Borsa İstanbulla ilgili çok konuştuk, ondan bahsetmek istemiyorum. Finansbankın önüne "QNB" gelince, Finansbank yerli bir kurum oldu. Hayır, yine Katar'a ait oldu. Önümüzdeki dönemde Halk Bankasının önüne de gelebilir mi? Evet; Halk Bankasının isminin önüne de "QNB" harfleri gelebilir, bununla ilgili de hazırlıklar yapıldığını düşünüyorum.

Bugün, Katarlılar ve Körfez sermayesi için tüm kanunları askıya alan iktidar, er veya geç adalet tekrar sağlandığında mutlaka bunun hesabını verecek. Parayla her şeyi satın alabilirsiniz arkadaşlar ama vatan satın alamazsınız ya, vatan gittiği zaman gelmiyor kolay! 1912, Balkanlardan çıkmışız -fıtuhat alanımız bizim- yüz sekiz sene geçmiş, pasaportla gitmekten başka hiçbir şey yapamıyorsunuz. Vatan toprağı öyle bir şey, gittiği zaman bir daha geri gelmesi asırlar olur.

Evet, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine kadar milyarlarca dolar kâr eden şirketler daha sonra Fona devredildi ancak bugün, Varlık Fonu baktık ki yokluk fonuna dönmüş. Varlık Fonunun mantığı nedir? Biraz evvel arkadaşlar anlattılar, gelir fazlalığı olması lazım yani geliriniz fazladır, bunu yönlendirmek için devlet bir proje geliştirir, bu proje kapsamında devleti oraya ortak eder vesair. Bizde hayır; biz sadece geleceğimizi ipotek altına alan bir fon kurmuşuz. Dış ticarete fazla mı veriyoruz? Yok. Doğal kaynak satıyoruz, para yapıyoruz, onlarla da varlığımızı mı geliştireceğiz? O da yok. Biz, borcumuz varken Varlık Fonu kuruyoruz; borcu ödemeyip para biriktirmeye çalışmamız bu işle ilgili bir tezgâh olduğunu gösteriyor. Hâliyle, bu işte bir terslik veya farklı bir niyet var. Biraz evvel söyledim, arkadaşlar, bakın, bir ülke, Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına 500 milyon dolarlık uçak hediye edip hemen arkasından, 50 milyon dolara gidip Türk Silahlı Kuvvetlerine ait, Türk ordusuna ait bir fabrikayı alıyorsa bu işte bir gariplik var ya! Bunun çok masum olduğunu iddia edemezsiniz, masum bir şey değildir bu. İlkokula giden bir çocuğa sorun bunu, kendi hâlinde der ki "Bu işte bir yanlışlık var, bunda doğru bir iş yok."

Maalesef, ülkede bütün bunlar olurken siz "Sunî gündem." diyorsunuz ya, "Sunî gündem." dediğiniz, memleketin satılması ya! Bu sunî gündem mi? Bir memleketin satılması sunî gündem midir? Bir memleketin satılması bu kadar kolay bir iş midir? Biraz evvel Sayın Akbaşıoğlu "Bunlar boş işler." mealinde bir laf etti. Bunlar boş işlerse dolu işler hangisi? Onu merak ediyorum, dolu işler hangisi? Neler yapıyorsunuz mesela dolu olan işlerden?

Maske dağıtamadınız ya, maske! Bir buçuk ay burada söyledik, bir buçuk ay bu ülkede maske dağıtılmadı, dağıtılamadı; yok "Eczanelere verdik." yok "Evlerine gelecek." Ulan, satın, parayla verin millete, taksın maskeyi ya, ne uğraştırıyorsunuz! En sonunda iş ona geldi; verdi parayı, millet aldı maskeyi, bu kadar basit. Maskeyi dağıtamamışsınız, siz neyi yapacaksınız ya?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Evlerine kadar geldi milletin, evlerine.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bir buçuk ay maske yoktu sevgili muhterem kardeşim! Bir buçuk ay maske bulamadı insanlar, parayla verseniz alacak. Başladılar evlerde bezlerden maske yapmaya, insanlar tekrar dikiş makinesinin başına oturdular. Beceriksiz bir iktidarsınız, çok beceriksizsiniz hem de.

Biz yabancı düşmanı değiliz. Türk milletinin hakkını savunmak, korumak, kollamak, sahip çıkmak millî bir sorumluluktur bizim için. Türkiye'nin dostu olan her ülke bizim dostumuzdur. Ülkeler arası dostluklar ise çıkarlara bağlıdır ancak bakıyorum, Türkiye-Katar arasındaki ilişkide ülkelerin değil şahısların çıkarları söz konusu yani Katar Emirinin çıkarına uygun bir ilişki yürüyor burada, Türkiye'nin çıkarına değil. Bugün, Katar Türkiye'de sıfırdan yatırım kurabilir, büyük teknoloji yatırımları yapabilir. Örneğin, gelsin, yerli müteşebbise geleceğin teknolojisi elektrikli otomobil fabrikası kursun, eyvallah; istihdam sağlasın, vergi kazancı sağlasın, buna eyvallah ama siz hazır kurumları onlara satıyorsunuz. Hiçbir şey yapmıyorlar. Katar'a Türkiye'nin hâlihazır değerlerini peşkeş çekiyorsunuz. Türkiye'de taş üstüne taş koymadı Katar, koymayacaktır; tam tersine, ülkenin kaynağını, emeğini, değerlerini silip süpürüyor.

Digitürk'e bakın. Ben size bir şey söyleyeyim: TMSF'nin el koyduğu, beIN Group tarafından satın alınan Digitürk var.

İhaleye çıkılmadığını ve satış fiyatının çok uzun süre açıklanmadığını hepimiz hatırlıyoruz; ihaleye çıkmadı DigiTürk TMSF'nin elinde, satış fiyatı da açıklanmadı. Bir başka bilmediğimiz konuyu daha öğrendik sonra. Geçenlerde bir spor yorumcusu, Türkiye'de DigiTürk'ü satın alan beIN Group'un Türkiye Futbol Federasyonuna ödemediği parayla ilgili konuşmuş; beIN Group'un ödemesi gereken 300 milyon lirayı Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan bir talimatla -futbol kaybetmesin diye- devlete ödetmiş. Yani kaç para satıldığını bilmediğimiz o DigiTürk var ya, beIN Group, ödemesi gereken 300 milyon lirayı da Sayın Cumhurbaşkanının talimatıyla ödemiş. Yahu Katar'ı niye bu kadar seviyorsunuz? Bu Katar, ne katar merak ediyorum! Bir tane yuvarlak topun yayını için 300 milyon lira para bulabildi Sayın Cumhurbaşkanı, Tank Palet Fabrikası için 50 milyon dolar bulamadı. Milletin aklıyla alay eder gibi "50 milyon dolarımız yok." diye Tank Palet Fabrikasını verdiniz Katar ordusuna. Aslında sattığınız ne biliyor musunuz? Bir fabrika değil, iki bin beş yüz yıllık dev bir ordunun alın teri ve birikimiydi satılan. İki bin beş yüz yıllık bir ordu Türk ordusu, onun alın terini ve birikimini sattınız. O yüzden diyoruz ya biz size, "Siz ne yerlisiniz ne de millîsiniz." Topa para var, Tank Palet Fabrikasına gelince para yok, var ama yok çünkü oraya bir kere Katar Emiri göz dikmiş Türkiye'deki ortağıyla beraber, size de yakışan onu vermektir, peşkeş çektiniz.

İktidara yakın iş insanı Ethem Sancak'ın BMC'yi nasıl aldığını da biliyoruz ama Sayın Cemal Bey orada CEO olduğunu söyledi, demek ki o dönemi en iyi o biliyor. TMSF'ye devredilmişti, Ercan Holdinge aitti BMC. Yani "Bir şirkete nasıl çökülür?"ün yarın bir kitabı yazılırsa Ercan Holdingin BMC'sinin nasıl el değiştirdiği mutlaka kitaplaşır. Alenen çöktüler Ercan Holdinge, BMC'yi aldılar oradan, TMSF'den Ethem Sancak'a verdiler. Bunların hepsi de sanki geçecek bir rüzgâr gibi, hatırlanmayacak veya hesap sorulmayacak gibi düşünüyorsunuz, inşallah Cenab-ı Allah ömür verir, o günler karşı karşıya kalırız.

Katar'la işlediğiniz bir başka günah daha var: ALTAY tankı projesi. Yerli ve millî bir tanka ihtiyacımız vardı, prototipi Koç Grubuna bağlı OTOCAR hazırladı. Sonra ne oldu? Cefasını Koç Grubunun çektiği ALTAY tankı projesinin sefasını, yüzde 49'u Katar ordusuna ait olan BMC'ye verdiniz, biraz evvel bahsettiğim BMC'ye. Böyle bir ortakla ALTAY gibi stratejik bir proje üretemezsiniz.

Görüyoruz ki paranın satın alamadığı şeyler var. Ne var? Üretim kültürü var, sanayi kültürü var. Bunlar bir kültürdür, sanayi kültürü hakikaten öyledir. Sanayici para kazanmaya bakmaz, fabrikada baca tütüyorsa, o makine sesi varsa, işçilerin maaşını, sigortasını ödüyorsa sanayici mutludur, kazandığı parayı hesap etmez; sanayicilik böyle bir kültürdür. Yani fabrikasını sattığında aldığı parayla çok daha güzel, sizin bildiğiniz o rant alanlarında para kazanmak varken o makine sesi, o bacadaki tüten duman sanayiciyi mutlu eder. Ne Katarlılarda ne de bu satıklarınızda böyle bir sanayi kültürü yok, o yüzden üretemezsiniz. Bu kültür olmadığı için de Sakarya Karasu'daki, tahsis edilen 2 milyon metrekaare araziye de o yüzden bir fabrika falan kurulamadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – İşin trajik bir başka yanıysa tank ihalesini alan firmanın tank üretecek fabrikası yok ya, düşünebiliyor musunuz? Tank ihalesini almış ama öyle bir fabrikası yok! Yani tank üretsin dediğiniz Katarlılar fabrika kurma zahmetine bile girmiyor henüz, onun yerine Türkiye'nin gözbebeği Sakarya'daki fabrikayı Katarlılara veriyoruz.

Teslimat tarihinin üzerinden epey zaman geçti ama hâlâ ortada ALTAY tankı yok. İşin özeti; Ankara yerli ve millî tank ihalesi yapıyor, ihaleyi yabancı bir ordunun ortak olduğu şirket kazanıyor ama tankı yapacak fabrikası yok, devlet avantadan fabrika veriyor, yetişmiş personel veriyor ama motor yok, motor bekleniyor. Soru şu: 2018'de yapılan ihalenin koşulu, ilk tankın on sekiz ay sonra teslim edilmesiydi, hatırlıyor musunuz, 2018'de? Şimdi, ona da çare bulundu, Savunma Sanayii Başkanı bunu da kılıfına uydurmuş, diyor ki: "Firma motoru bulduktan sonra on sekiz aylık süre başlayacak." Hani durum acildi, hani yeni fabrikanın kurulması beklenmezdi! Çin motor verirse yerli ve millî tankımız olacak! Geldiğimiz nokta bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Sayın Başkan, son cümlelerim.

Ben, buradan milletin sesini dile getirdim. Bu kürsüden gerçekleri söylemeye devam edeceğim, ister Katar olsun bu, ister Kalyon İnşaat olsun, hiç fark etmez. Bunca yıllık siyasi hayatımda sözümü hiç esirgemedim, hiç geri vites de yapmadım. Birileri gerçekleri söylememden o kadar korkmuş ki... Geçen hafta, burada 9,5 milyar lira vergisinde indirim yapılan Cemal Kalyoncu'nun sahibi olduğu Kalyon İnşaat'tan bahsettim, dedim ki: Ya, yarısı kadar, 5 milyar da bu Kredi ve Yurtlar Kurumu borçlarını silin bu çocukların, fakir fukara çocukları bunlar. Ya, Cemal Kalyoncu'dan 9,5 milyar lirayı siliyorsunuz da bu fakir fukara çocuklara 5 milyar niye vermiyorsunuz? Bu lafımdan dolayı, muhterem gitmiş, tazminat davası açmış. Buradan bir daha söylüyorum: Bu para sana kâr etmez Cemal Kalyoncu, net; çocuğuna çocuğuna da kâr etmez. Fakir fukaranın çocukları haciz korkusuyla evlerinde uyuyamazken, yeni mezun olmuş, iş bulamamış çocuklar KYK borcundan dolayı evde haciz beklerken senin aldığın bu 9,5 milyar lira sana kâr etmez. Bir daha tazminat davası aç, bir daha ödeyeceğim ama bu gerçekleri hep yüzüne haykıracağım.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi için...

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hatibin kürsüden bahsettiği hususlar daha önce grubumuzca ayrıntılı olarak izah edilmiştir, kabul etmiyoruz, reddediyoruz.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Sadir Durmaz.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SADİR DURMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, yaşadığımız dünyayı etkileyen sorunların başında, hiç şüphesiz çevre sorunları gelmektedir. Çevre sorunlarının insanlığı olumsuz manada etkilemeye ve tehdit etmeye başlamasıyla, uluslararası kamuoyu, çevre sorunlarını çözebilmek, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak adına çeşitli anlaşmalar yapmış ve farkındalık çalışmaları başlatmıştır. Ülkemiz de uluslararası sözleşmeler, anlaşmalar uyarınca sorumluluklarını yerine getirmeye çalışmakta, ilgili kurum ve kuruluşlar aracılığıyla da çevrenin korunmasına yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Geçtiğimiz yasama yılında, hep birlikte katkı sunduğumuz ve kamuoyunda "poşet yasası" olarak bilinen 2872 sayılı Çevre Kanunu'yla ilgili düzenlemeler yapılmış, plastik poşet kullanımı ve Sıfır Atık Projesi kapsamında önemli aşamalar kaydedilmiştir. Söz konusu çalışma, gerçekten başarılı bir düzenleme olmuş ve olumlu etkileri kısa zamanda görülmüştür.

Bugün üzerinde konuşacağımız Çevre Ajansı da benzer amaca yönelik olarak kurulacak ve çalışacak bir kurum mahiyetindedir. Söz konusu kanun teklifiyle, çevre kirliliğini önlemek, yeşil alanların korunup iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlamak, ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurularak işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak amacıyla bir Çevre Ajansı kurulmaktadır.

Ayrıca, ülkemizde son zamanlarda kullanımı yaygınlaşan ama yasal altyapısı olmayan elektrikli sukuterler ve bisikletle ilgili yasal altyapı oluşturulmakta, bisiklet yolu sayısının artırılması ve insanların spora teşvik edilmesiyle ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Bu düzenlemeler sayesinde, başta ambalajlı içecek atıkları olmak üzere, günlük hayatta kullanılan plastikler, pil atıkları, elektronik eşyalar, akümülatör atıkları gibi çevreyi fazlaca olumsuz etkileyen ürünlerin de zamanla depozito yönetim sistemi kapsamına alınması hedeflenmektedir.

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak çevre sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalar yapacak bu kurumun faydalı olacağını düşünüyoruz ve çevre konusunda yapılacak her olumlu çalışmaya katkı sunmayı değerli buluyoruz.

Değerli milletvekilleri, insan doğup büyüdüğü ve yaşamını sürdürdüğü çevreyle sınırsız ilişki içindedir, bu ilişkide hiç şüphesiz bir denge söz konusudur. 21'inci yüzyıl, bu dengenin büyük oranda bozulduğu, insanoğlunun yüzüğü tarihinde daha önce rastlanmamış büyüklükte çevre sorunlarıyla karşı karşıya kaldığı bir yüzyıldır dersek yanlış söylemiş olmayız. Dünya üzerinde yaşamın sürekliliğini sağlayan hava, su ve toprak gibi doğal kaynaklar ürkütücü boyutlarda kirlenmekte veya tükenmektedir. Nüfusun hızlı biçimde arttığı bu süreçte gıdaya ulaşmak için gerekli tarım arazileri, ekolojik dengenin sigortası olan ormanlar ve doğal alanlar hızla azalırken yaşamı tehdit eden zehirli gaz ve atıklar tüm dünyada sürekli artmaktadır.

Çevre sorunları küreselleşmenin etkisiyle 70'li ve 80'li yıllarda uluslararası boyutlarda konuşulmaya başlanmış ve Birleşmiş Milletler Çevre ve İnsan Konferansı 1972 yılında Stockholm'de toplanmış, böylelikle ilk defa çevre sorunları küresel boyutta tartışılmıştır. Bugün dünya nüfusu 8 milyara dayanmıştır. Artan nüfusla birlikte talepler de artmış, tüketim çoğalmış ve doğa ile insanoğlu arasındaki ilişkide biraz önce bahsettiğim denge, doğanın aleyhine iyice bozulmaya başlamıştır.

Dünya genelinde her yıl 2,1 milyar ton çöp üretilmekte ve bunların sadece yüzde 16'sı geri dönüştürülmektedir. Çöplerin yüzde 46'sı ise ne yazık ki geri dönüştürülemeyecek şekilde atılmaktadır. Sadece meşrubat üreticisi Coca Cola'nın yılda 88 milyar tek kullanımlık pet şişe kullandığı düşünüldüğünde, tehlikenin büyüklüğü daha iyi anlaşılabacaktır.

Atmosfere karbon salım oranlarına bakılarak dünyayı en çok kirlüten ülkeler sıralandığında, Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan, Rusya, Japonya ve Almanya başı çekmektedir. "Kirlüten öder." mantığına göre bu ülkeler, dünya çevre sorunları konusunda en fazla sorumluluk alması gereken ülkelerdir. Ülkemiz ise karbon salımında 15'inci sıradadır.

Ülkemizde, yılda 25 milyon ton evsel atık, 1,2 milyon ton endüstriyel atık, 100 bin ton tıbbi atık ve 530 bin ton e-atık ortaya çıktığı görülmektedir. Ülkemizdeki geri dönüşüm sektörü özel sektör ve belediyelerin katkılarıyla her geçen gün büyümekte ve gelişmektedir; buna paralel olarak, geri dönüşüm sektöründeki lisanslı yatırımcı sayısı da her geçen gün artmaktadır.

Tüketimin pervasızca yapıldığı günümüz dünyasında geri dönüşüm projelerini hızla hayata geçirmek artık bir zorunluluktur. Atıkları geri dönüştürmek, atıklardan fayda sağlamak ekonomimiz için de büyük bir ihtiyaçtır. Ülkemizde, hayata geçirilen geri dönüşümle Sıfır Atık Projeleri iyi niyetle ilerlemek fakat atıkların toplanması, ayrıştırılması ve vatandaşlarımızın bu konuda bilinçlendirilmesi için biraz daha çaba sarf etmemiz gerekmektedir. Özellikle pandemi döneminde artan tek kullanımlık plastikler, kullanılmış maskeler, dezenfektan kutuları çevre kirliliği açısından büyük riskler oluşturmaktadır. Virüsten kaçalım derken başka virüslere davetiye çıkarmamamız gereği aşikâr olup bu konuda farkındalık çalışmalarına hız vermeliyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevre bilinci ve doğanın korunması gibi geleceğimiz için hayati öneme sahip konulardaki tartışmalar, bize göre yanlış bir düzlemde yapılmaktadır. Şöyle ki: Çevre konusunda konuşan hemen herkes Batı dünyasını referans almakta ve göstermektedir! Biz bunu eksik ve hatalı buluyoruz çünkü Batı'nın olumlu çalışmaları dile getirilirken olumsuzluklar, yapmış oldukları tahribat görmezden gelinmektedir. Batılı ülkelerde geri dönüşüm oranlarının artmış olması, dünyamızı bugüne kadar tahrip ettikleri, kirlilikleri geçiğini değiştirmemektedir.

Batı düşüncesi, doğaya olan saygının ona hükmetme önünde engel olduğu fikri üzerine temellenmiştir. Örneğin, Batı düşüncesinin köşe taşlarından olan Francis Bacon ve Descartes insanı doğanın efendisi ve sahibi gibi görmüştür; doğa ile kültürün birbirinden kesin çizgilerle ayrıldığı bu anlayışta doğa, kontrol edilmesi ve sindirilmesi gereken bir alan olarak görülmektedir. Bugün, bu zihniyet günah çıkarmaya çalışmaktadır. Havayı, suyu, toprağı yok eden düşünce, son yıllarda çevreci söylemler geliştirerek çeşitli halkla ilişkiler çalışmaları yürütmekte ve algı oluşturmaktadır. Bugün eksiklerimiz olmasına rağmen, dünyayı sömürüp doğal kaynakları yok edip sonra da "Biz ettik, siz etmeyin." dercesine bize yön vermeye çalışanlardan alacağımız bir akıl yoktur.

Türkiye'nin kültürel müktesebatı ve medeniyet tasavvuru içinde çevre ve doğa önemli bir yerdedir. Kendisini doğanın efendisi gören Batı'nın karşısında, bizim kültürümüzde ve medeniyetimizde doğaya, çevreye bakış nasıldır diye soracak olursak hemen şunu söyleyebiliriz: Türk kültürünü Batı kültüründen ayıran belki de en önemli nokta, insan-doğa ilişkisidir. Türklerde doğa, bizzat kültürün bir parçasıdır. Bunu yazılı, sözlü tüm kaynaklarımızda görmek mümkündür. Örneğin, ağaç: Ağaç, Türklerde bir kültür unsurudur. Türk kültürü, ağaçla mimariyi ve şehirciliği, diğer bir ifadeyle doğa ile medeniyeti uzlaştırmıştır. Batı düşüncesi az önce aktardığım görüşleri savunurken kadim Türk kültürü, geçmişten bugüne ağacı önemser, mezarlarının yanı başına ağaç diker, nereye bir cami yapıyorsa yanını mutlaka ağaçlandırır. Bugün, hâlen Anadolu'nun tarihî camilerinin yanında, mezarlıklarımızın içinde ve çevresinde yaşı en az o camilerle, o mezarlıklarla eşit ağaçlar görebilirsiniz.

Dede Korkut Destanlarımızda Salur Kazan'ın oğlu Uruz'un esir olduğunda ağaçla dertleşirken söylediği "Ağaç ağaç dersem sana, azımsama ağaç. Mekke ile Medine'nin kapısı ağaç." mısralarıyla başlayan ağaç övgüsünü okuduğunuzda Türk kültür ve medeniyetinin doğaya bakışını görürsünüz. Kırgız Türklüğünün dünyaya armağanı olan Cengiz Aytmatov'un "Toprak Ana" eserinde toprakla dertleşmeyi, güneşle sohbeti okursanız Türk kültüründeki insan-doğa ilişkisini okumuş olursunuz. Aynı şekilde, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Beş Şehir" eserindeki "Ağaç, mimarimizin ve bütün hayatımızın en lütufkâr yardımcısıdır." tarifi de ağaca ve doğaya bakış açımızı yansıtır. Yüce dinimiz İslam da doğa ile insan arasındaki ilişkiyi bir hâkimiyet ya da rekabet ilişkisi değil, birbirleriyle bütünleşen bir medeniyet tahayyülü içinde sunmuştur. Cenab-ı Allah'ın kelamı Kur'an-ı Kerim'de ve Peygamber Efendimiz'in hadislerinde gördüğümüz, doğanın insana emanet olduğudur. Emanete sahip çıkılması ve onun yaşatılması gerekir.

Hazreti Peygamberimiz bizzat çevrecilik yapmış, tüm insanlığa örnek olmuştur; Medine'de koruma altına aldığı hurmalık tarihte bilinen ilk doğa koruma alanıdır; "Kıyametin kopacağını bilseniz bile elinizdeki fidanı dikiniz." hadis-i şerifindeki buyruğuyla ağaca, doğaya verdiği önemi bizlere aktarmıştır. İşte, bugün, dünya yaşanabilir ve sürdürülebilir çevre arayışına girerken bizim sadece kültürümüzü yeniden ayağa kaldırmamız yeterli olacaktır. Geleneği teknolojiyle buluşturarak güncellemek, geleceğe dair sorunlarımızı en aza indirecektir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; çevre konusunda en önemli görevin düştüğü kurumların başında, hiç şüphesiz yerel yönetimler gelmektedir. Milliyetçi Hareket Partisinin yerel yönetim anlayışının özeti olan Üretken Belediyecilik Vizyon Belgemizde çevre konusuna özellikle vurgu yaptık ve geniş yer ayırdık. Bu anlayışla, tüm belediyelerimiz çevre konusunda önemli çalışmalar gerçekleştirdi. Örneğin, Manisa Büyükşehir Belediyemiz, içerisinde mekanik biyolojik ayrıştırma tesisi, kompost tesisi, arıtma tesisi, fermentasyon tesisi ve yakma tesisi bulunan Uzunburun Katı Atık Bertaraf ve Düzenli Depolama Tesisiyle Manisa'nın çöp sorununu çözmüştür.

Karabük Belediyemiz, şehrin birçok yerine geri dönüşüm üniteleri yerleştirmiş, okullara ve kamu kurumlarına ayrıştırma atık kutuları teslim etmiştir. Ayrıca, katı bertaraf tesisinin ihalesini gerçekleştirmiş, kısa zamanda devreye girecek olan bu tesiste

belediyemiz çöpten enerji üretimi sağlamış olacaktır.

Alanya Belediyemiz, "Yarınları kurtarmaya bugünden başla." sloganıyla hayata geçirilen Sıfır Atık Projesi üzerine gösterdiği önemli çalışmalarla ülkemizde örnek başarılar elde etmiş ve ambalaj atıklarının toplanması alanında en iyi hizmet veren belediye ödülüne layık görülmüştür.

Kadirli Belediyemiz, belediye hizmet binasına Sıfır Atık Belgesi'ni almıştır. Okullar başta olmak üzere, kamu binalarına atık ayrıştırma ve toplama üniteleri teslim etmiştir. Okullarla ortak projeler gerçekleştirmiş, Sıfır Atık Kampanyası'na katılan öğrencilere ve okullara hediyeler vermiştir. Ayrıca, evlerden ve iş yerlerinden önemli miktarda atık yağ toplamaktadır.

Toroslar Belediyemiz, doğaya atılan ve oluşturduğu kirlilik nedeniyle ekolojik dengenin bozulmasına neden olan atıklarla ilgili çalışmalar yapmış, atık yağların belediye eliyle toplanmasını sağlamıştır.

Kula Belediyemiz, okullarda çevre duyarlılığını artırmak ve geri dönüşüm konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla okullara geri dönüşüm kutusu ve atık pil toplama kutuları dağıtmıştır. Bu sayede, küçük yaştan itibaren çocuklarımıza çevre bilinci aşılanmaktadır.

Örnek olarak bahsettiğim belediyelerimizin yanı sıra hemen her belediyemiz, çevre konusuna hassasiyetle yaklaşarak sıfır atık, geri dönüşüm, atık yönetimi gibi konularda üstlerine düşeni yapmanın gayreti içerisinde. Yerel yönetimlerimiz geri dönüşümün lokomotifidir ve özellikle coronayla mücadelede fedakârca yapmış oldukları çalışmalar övgüyü hak etmektedir. Pandemi dönemi kararlarının uygulanmasında da büyük sorumluluk üstlenen ve halkımızı bilinçlendiren kurumlarımızın başında yine yerel yönetimlerimiz gelmektedir. Bu sebeple, yerel yönetimlerimizi desteklemek, araç, gereç ve teçhizat ihtiyaçlarını ivedilikle karşılamak virüsle mücadelemize güç katacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak bir hususu daha sizlerle paylaşmak istiyorum. "Çevrecilik milliyetçiliktir." anlayışıyla, bulundukları il ve ilçelerde çevrenin korunmasına yönelik etkinlikler düzenleyen, projeler geliştiren, PKK'lı teröristlerin yaktığı ormanları tekrar ağaçlandıran, 2019 yılında sadece bir ayda 65 ilimizde 65 bin fidan diken, "Kaba Can Kat Projesi"yle sokak hayvanlarına sahip çıkan, 43 millî parkta tonlarca çöpü toplayarak temizleyen; kurucu Genel Başkanımız, Başbuğumuz Alparslan Türkeş'in 103'üncü doğum yıl dönümünde "Başbuğ'un Fidanları" etkinliğiyle ülke genelinde 103 bin fidan dikerek gelecek nesillere hayat olan Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfına ve emeği geçen her bir ülküdaşıma şükranlarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Biz milliyetçi, ülkücü hareket olarak çevrenin ve doğanın korunmasını bir keyfiyet değil, zorunluluk olarak görüyoruz. Vatan sevgimizin içine, yaşadığımız coğrafyada var olan her bir varlığı, memleketimizin her bir değerini katıyoruz. Bu nedenle diyoruz ki: Çevrecilik milliyetçiliktir.

Sözlerime burada son verirken hepinizi tekrar saygılarımla selamlıyor, üzerinde konuştuğumuz kanun teklifinin yasalaşması hâlinde kurulacak olan Çevre Ajansının şimdiden vatanımıza, milletimize hayırlı uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Murat Çepni.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, yine bir sipariş torbayla karşı karşıyayız. Çevre Ajansı, çok süslü laflarla bezenmiş, çok parlak projelerle doldurulmuş bir şirket projesi. Çünkü proje, içeriği, dili, üslubu, araçları, amaçları, kâr merkezine koymuş bir şirket için düzenlenmiş. Düzenlemeye itiraz ederken soruyoruz: İhtiyacımız bu mudur? Biz öncelikle bu soruya yanıt verebilmek için içinde bulunduğumuz duruma bir ayna tutmak istiyoruz. Gerçekte durum nedir, ne yapılmak isteniyor? Krize giren sermaye gözünü emekçilere ve doğaya dikmiş durumda. İktidar, krizi atlatmak için emekçilerin sosyal ve ekonomik haklarını yıkıma uğratarak aynı zamanda sadece bir ham madde olarak gördüğü doğayı da yıkıma uğrattırmak için her türlü yasal düzenlemeyi yapıyor.

Şirketlere "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler." emekçiye gelince "Yürütmem." diyor iktidar. Bir taraftan savaş, güvenlikçi politikalar bir taraftan da daha çok talan ve sömür. Tüm dünyada kapitalizmin krizi yaşanırken sermaye, çıkış için savaştan, emeğin ve doğanın vahşice sömürsünden başka bir yol bulamıyor. İşçi sınıfının örgütsüzleştirilmesi, güvencesizleştirilmesi, kölece esnek çalıştırılması; fabrikaların birer toplama birer düzenine sokulması, kazanılmış hakların tırpanlanması; doğanın ise vadedilmiş armağan olarak, kaynak olarak görülmesiyle acımasızca talan edilmesi... İnsan ve doğanın kâr uğruna sömürsü ve talanı üzerine kurulu bir ekonomik birikim modeli.

Bu modelin çöküşünü en net olarak pandemi sürecinde gördük, görmeye devam ediyoruz. Covid-19 şirketlerin ve onların hükümetlerinin doğaya açtığı savaşın sonucunda ortaya çıktı. Daha çok kâr için doğaya saldırı milyonlarca, milyarlarca yılda oluşmuş ekosistemlerin parçalanmasına neden olmuş, doğal yaşam dengesi bozulmuş, virüsler yer değiştirmiştir. Virüsü yerinden eden sermayenin bu kâr hırsıdır. Dolayısıyla çare de nerede kaybedildiyse orada aranmalıdır; nedenlerle değil, sonuçlarla uğraşmak kapitalizmin yöntemi.

Bizler, tam da bu süreçte, doğaya karşı geliştirilen bu yıkım politikasına karşı çıkmanın tüm gezegenin geleceğine sahip çıkmak anlamına geldiğini söylüyoruz. Kapitalizm, kâr uğruna insanı ve doğayı yok ediyor. Aç kalanlar, yoksullar; pandemide ölenler, yoksullar; yersiz yurtsuz kalanlar, yoksullar; savaşlarda ölenler, yoksullar. Sermaye bir avuç kâr için her şeyi yakabilir, yok edebilir.

Pandemiye karşı mücadele, onu yaratan kapitalist sisteme karşı mücadelenin doğrudan bir konusu olmak zorundadır. "Küreselleşme" adı altında emperyalist iş bölümü, sağlığın özelleştirilmesi, tarımın şirketleştirilmesi, en temel toplumsal hizmetlerin özelleştirilmesi ve insanların müşteri hâline getirilmesi, hastanelerin sektör hâline getirilmesi; işte, bugün, kitlesel ölümlerin sebebi tam olarak budur. Çarklar dönsün, şirketler zarar etmesin diye milyonlarca işçi, emekçi ölümcül koşullarda çalışmaya mecbur bırakılıyor; öte yandan da göstermelik önlemlerle sözüm ona pandemiye karşı mücadele programları açıklanıyor.

Yaşadığımız sürecin en acil gündemlerinden biri de küresel iklim krizidir. Özellikle 2019 bu tartışmalarla geçti, tüm dünyada milyonlarca insanın katıldığı eylemler gerçekleştirildi. Söylenen şuydu: "Eğer ısınma 1,5 derecede tutulamazsa dünyamız çok yakın bir zamanda yaşanmaz hâle gelecek." Isınmanın temel sebebi fosil yakıtlar ve ormansızlaşmadır. Petrol, gaz ve kömür, karbon salımının esas sorumluları; bunların kullanımı 2030'a kadar sınırlanmak, 2050'ye kadar da tümünden sıfırlanmak zorunda. İklim krizinin sorumlusu da her şeye rağmen büyüktür, her şeye rağmen kalkınmaktır, her şeye rağmen kâr üzerinde kurulu sermaye düzenidir. İklim krizinin sebebi olarak bireysel yanlış tüketimi gösterenler bizi meselenin gerçek kaynağından uzaklaştırmaya çalışanlardır. Kirliliğin, karbon salımının, susuzluğun, ormansızlaşmanın esas sorumlusu şirketler ve onların devletleridir. İklim krizinin sonuçları bugün hemen yanı başımızda yaşanıyor: Beklenmedik hava olayları, kuraklık, seller, şiddetli kasırgalar, deniz seviyesinde yükselme, buzullarda erimeler -bu belirtiler Türkiye için de son derece tanıdık- kuruyan göller, nehirler, her defasında can kayıplarına neden olan seller. Antalya Akseki ve İbradı ilçe sınırlarında bulunan Üzümdere Irmağı, hiç olmadığı kadar, ilk kez bu yıl, üç ayı geçkindir tümünden kurumuş durumda. Üzümdere'yi kurutan kuraklık küresel ısınmanın bir sonucudur. Türkiye'de son elli yılda 36 göl kurudu ama iktidar Salda Gölü'ne insan temasını tümünden kesmesi gerekirken millet

bahçesi yapmanın peşinde. Dolayısıyla çevre konuşulacaksa iklim krizi ve ona karşı mücadele konuşulmadan hiçbir şey konuşmuş olmuyoruz.

Türkiye, imzaladığı Paris Anlaşması'nı Meclisten geçirip uygulamaya henüz koymayan Angola, Eritre, İran, Irak, Lübnan, Libya, Güney Sudan ve Yemen ülkeleri arasındadır; 197 ülkeden sadece 10'u uygulamaya koymamış. İktidar, uygulamak bir yana karbondioksit salımı konusunda yeni ayrıcalıklar peşinde, termik santraller konusunda hız kesmeden çalışmaya devam ediyor; yerlilik, millilik namına kömür madenciliğine ve her türlü madencilige inanılmaz imtiyazlar tanıyor, devleti maden şirketlerinin hizmetine koşuyor. 2019 yılı sonu itibarıyla ormanlardan verilen kayıp toplam 698.955 hektardır, sadece madencilik faaliyetleri için verilen kayıp miktarı 135.487 hektar.

"Yenilenebilir enerji yatırımları" adı altında bir taraftan doğa talanı yapılırken bir taraftan da karbon emisyonu konusunda ayrıcalık kazanma peşindeler. Türkiye'nin 2005-2016 sürecinde sera gazı emisyonlarındaki artışı yüzde 49, OECD'nin en yükseğiydi. Türkiye, iklim acil durumu ilan etmek yerine kâr peşinde koşuyor. 2019 Temmuz ayında Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, Trabzon, Rize, Samsun, Giresun, Ordu ve Artvin illerini kapsayan 15 maddelik Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı'nı açıkladı. Kurum, dere yataklarında yer alan binaların tespit çalışmalarının başladığını, bunlar için kamulaştırma ve taşıma sürecinin planlanacağını belirterek dere yatağında bulunan ve iklim değişikliği nedeniyle risk altında olan acil ve öncelikli taşınması gereken 1.950 adet bina tespit ettiklerini, buralarda yaşayan 2 bin aileyi kentsel dönüşüm kapsamında yapacakları konutlara taşıyacaklarını söyledi. Bakan, riskli bölgelerdeki kamu binalarının da taşınacağını, bu bölgelerde bundan böyle inşaat faaliyetlerine izin verilmeyeceğini kaydetti.

Peki, şimdi buradan soruyoruz: Giresun Dereli'de yaşanan felaketten sonra hangi dersleri çıkardınız, hangi adımları attınız? Dere yataklarında kentler inşa etmek, HES yapmak dışında, denizi kum doldurup yol yapmak dışında, kaçak yapıları affetmek dışında, dağı taşı delip yaylaları talan etmek dışında ne yaptınız?

Tüm dünyada ve Türkiye'de ekoloji hareketleri iklim krizi konusunda mücadele yürütüyorlar, hem iktidarlara uyarıyor hem de çözüm yolları üretiyorlar. Türkiye, hızla çölleşme tehdidi altında; tarım alanları, su varlıkları, ormanlar yok oluyor fakat iktidar çare üretmek yerine krizi derinleştirmenin peşinde. On sekiz yıllık AKP iktidarı süreci, bu açıdan en karanlık dönem olmuştur. Siyasal olarak iktidarlaşıma hedefine bağlı olarak acil ekonomik kalkınma zorunluluğu; dizginsiz, gözünü karartmış bir talan siyasetini ortaya çıkardı. Sözüm ona dışa bağımlılıktan kurtulma hedefi tüm bunların kılıfı hâline getirildi. Oysa ne böyle bir enerjiye ihtiyaç var ne de insanın ve doğanın talanı üzerinden bir gelişme tarifi yapılabilir. Kendi kendine yeter bir ülke hedefi vazedenler öte yandan tüm ülkeyi yerli ve yabancı şirketlere peşkeş çekmekten bir an bile geri durmuyorlar. "Yerlilik" ve "millilik" adı altında benzerine az rastlanır bir satış sistemi işletiliyor.

Ülkenin dört bir yanı delik deşik hâledir; ormanlar, tarım alanları, sular işgal altındadır; kentler beton yığını hâline gelmiş durumdadır. İktidarın beton sevdası ölümcül bir sevdaya dönüşmüş durumda. İnşaat ekonomisi, telafisi mümkün olmayacak bir yıkım inşa etmektedir. Ülke, enerji yatırımları çöplüğüne dönüşmüş durumda, ömrü maksimum elli yıl olan barajlar tüm ekosistemi yani geleceği tehdit ediyor. Binlerce yıllık insanlık tarihi olan miraslar, Hasankeyf'te olduğu gibi, sulara gömüldü. Ormanlar yer yer güvenlik gerekçesiyle yakıldı, tahrip edildi yer yer de rant için yakıldı, yok edildi. Karadeniz'de dereler, yaylalar, sahiller şirketlere satıldı. "Kâr etmiyorsa zarardır." denilerek tüm bunlar politika hâline getirildi.

Son yıllarda söz konusu politikalara karşı ciddi bir halk direnişi de açığa çıktı. Kanal İstanbul'dan Karadeniz'e, Kaz Dağları'ndan Dersim'e, üçüncü havalimanından Zilan Deresi'ne, Aydın'a, Bursa'ya tüm coğrafya teyakkuza hâlinde. Bir şirket geliyor ve "Çıkin, burası artık benim." diyor, arkasında devlet var, devletin kolluk güçleri, mahkemeleri var. Halkı nefessiz, ekmeksiz, susuz bırakıyorlar. Şirketlerin özel güvenliğine dönüşen kolluk güçleri de bunlara direnen insanların önüne barikatlar kuruyor, gözaltına alıyor ve tüm bunlar vatan, millet adına yapıyor. Şirketler için "Borcun yoktur." yazısı alma zorunluluğu kaldırılırken Kaz Dağları'nda ormanı, suyu savunan, gece gündüz, yaz kış nöbet tutan gençlere 600 bin TL para cezası kesiliyor. İşte sizin halk düşmanı, doğa düşmanı resminiz.

Artık mızrak çuvala sığmıyor, gerçekler her gün yalanlara karşı zafer kazanmaya devam ediyor. İşte böylesi bir süreçte iktidar peş peşe yeni kanun teklifleri getiriyor. Maden yasasıyla bu talan düzenini daha da kalıcılaştırmak istediler şirketlerin önüne engel olabilecek kimi kısıntıları da hızlıca çekip almak derdiyle. Tüm denetim dışı, daha fazla teşvik, daha fazla imtiyaz, muafiyet, daha hızlı el koyma amacıyla yasalar yapma telaşında iktidar. "Pandemiyle mücadele" diye yoksullara ölüm, şirketlere teşvik; "çevrecilik" diye halka, doğaya ölüm, şirketlere dikensiz gül bahçesi; işte "AKP" demek bu demek.

Bu torba yasa da mevcut durumu daha da derinleştirmeyi amaçlıyor, aslında bir yol temizliği hedefliyor; halkın muhalefet etme kanallarını tıkamaya hukuki kılıf üretmenin peşinde. İçinde cıvalı projeler var, içinde büyük rant var, içinde bolca yönetici var, ballı maaşlar var, denetim dışı ihaleler var, yine inşaat var, aldatmaca var ama gerçekte halk ve doğa çıkarı yok ama yaşanan gerçek, sorunlara tek bir çözüm yok.

Kanun teklifinin gerekçesinde, çevre kirliliğini önlemek, yeşil alanların iyileştirilmesine katkı sağlamak; ulusal ölçekte depozito yönetim sisteminin kurulmasına, işletilmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Türkiye Çevre Ajansının kurulması amaçlandığı ifade ediliyor. Oysa tüm yukarıda dikkat çektiğimiz gerçek, durum bize başka bir şey söylüyor; özellikle şirketlere değil, halka ve ekoloji örgütlerine, bilim insanlarına kulak verilmesi gerektiğini söylüyor; içinde bulunduğumuz durumun doğrudan sorumlusu olan iktidara "Kazmayı bırak." diyor; yerin üstünün, altından daha değerli olduğunu söylüyor. Dolayısıyla bizim bugün acilen tartışmamız gereken, iklim kriziyle mücadele, depreme hazırlık, tarım alanlarının, ormanların, suların kurulmasıdır; bu da bu torbalarla olmaz.

Tek tek maddelere ilişkin kapsamlı değerlendirmeler yapacağız ancak şimdiden geneli üzerine fikirlerimizi, değerlendirmelerimizi şöyle belirtmek istiyoruz: Birçok yerde şöyle şeylerle karşılaşırız: Uyuşturucu baronları uyuşturucuyla mücadele dernekleri kurar ya da onlara bağış yaparlar; en kirli işleri yapanlar camiye, kiliseye ya da bir okula bağış yaparak ne kadar hayırsever olduklarına dair pozlar verirler.

Evet, TÜİK tarafından 2019 Çevre Koruma Harcama İstatistikleri yayınlandı. Rapordaki verilere göre çevre koruma harcamaları bir önceki yıla oranla yüzde 1,2 artarak sadece toplam 38,4 milyar TL oldu. 2019 yılında çevre için toplamda 6,4 milyar TL yatırım yapılırken atıksu yönetimi hizmetleri için 3,3 milyar TL'lik yatırım gerçekleşti. Oysa sadece sarayın 2019 harcaması 3,6 milyar TL.

Dünyada çöp ithalatında birinciliğe koşuyoruz ama birilerinin himayesinde Sıfır Atık Projesi'yle övünüyoruz. Türkiye kendi çöpünün sadece yüzde 9'unu ayrıştırabiliyor. Kentsel atıkların yaklaşık yüzde 90'ı arazi dolgusuna gitmekte ama küçük bir miktarı geri kazanılabilmekte. Türkiye, Çin'in ithalatı yasaklamasından sonra dünyada çöp ithalatının yeni adresi oldu; Türkiye'ye her gün 213 kamyon dolusu plastik atık girdi, Türkiye'nin plastik atık ithalatı iki yılda 5 katına katlandı. Dünyanın en büyük 6'ncı plastik üreticisi olan Türkiye her yıl 10 milyon ton plastik mamul üretiyor. Bakanlık geçen yıl 3,5 milyon ton ambalajın yüzde 54'ünün geri dönüştürülebildiğini açıkladı. Bu yasayla da plastik atığı azaltmak değil, ondan para kazanmak hedefleniyor.

Türkiye 2019 İklim Değişikliği Performans Endeksi'nde 60 ülke arasında 50'nci sıraya gerileyerek performansı en düşük ülkeler arasında yer aldı. Karada ve denizde koruma altındaki alanlar ülkenin yüzde 9'una denk geliyor ki bu, Birleşmiş Milletler

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi açısından hedefin çok gerisinde ve buna rağmen inşaatçılara, maden şirketlerine yol vermek için birçok çevre koruma alanının derecesini düşürüp koruma alanı olmaktan çıkardınız.

16 Mart 2020 tarihli Resmî Gazete’de Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik’te değişikliğe gidildi. Yapılan değişiklikle korunan alanların imara açılmasının, entegre tesis kurulabilmesinin ve maden araması yapılabilmesinin önü açıldı. Bu durum doğal alanların geriye dönüşü olmayan bir şekilde yok olması anlamına geliyor. Tablo bu iken mevcut yasalar yeterli gelmemiş olacak ki şimdi de “Çevre Ajansı” adı altında paralel bir bakanlık kuruluyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı neredeyse tüm yetkilerini bu Ajansa havale ediyor. Peki, Bakanlık neden kendi görevlerini bu özel kuruma havale ediyor? Bu hangi ihtiyacın ürünüdür? Daha fazla merkezleşme, daha çok denetim dışılık ve daha çok şirketlere inisiyatif ihtiyacının ürünüdür. Zaten yaşanan sorunların temel sebebi denetimsizlik, kanunsuzluk, özelleştirmeyken şimdi bu düzenlemeyle durum daha da katmerli hâle getiriliyor. Ajans, bu hâliyle, yetkilerle donatılmış paralel bir bakanlık olarak denetleme yetkisine sahip ama kendisi denetimden muaf bir kurum olarak tasarlanıyor. Kamu İhale Kanunu’ndan muaf tutulan Ajans, faaliyetlerini özel sektöre ihalesiz verme hakkına da sahip olacak; böylece yandaş şirketler alamayınca iptal edilen ihaleler derdinden de kurtulunmuş olunuyor.

“Kurum esas olarak depozito yönetim sistemi kurmakla yükümlüdür.” denilmektedir. Oysa depozito düzenlemesi özel şirketlere devrediliyor. Denetim ve şirket faaliyetleri Ajansın kontrolüne bırakılarak yeni bir tekelleşme ve kâr inşa ediliyor. Devlet tümünden aradan çekiliyor, atık süreci tümünden Ajansa bağlı şirketlere bağlanıyor ve aynı zamanda on binlerce atık toplama işçisi de tümünden açlığa mahkûm ediliyor. Kâr getiren çöpler şirketlere, diğerleri ise yine doğaya.

Düzenlemeyle şirketler doğrudan Danışma Kuruluna yönetici verebilecekler. 11 kişilik Danışma Kurulunu Bakanlık belirleyecek. Bu 11 kişi içinde özel sektörden de yöneticiler olabilecek. Mevcut durumda şirketlere ne istiyorlarsa veren Bakanlık doğal olarak bu 11 kişiyi belirlerken de şirketleri kırmayacaktır, üzmecektir.

Ajansın gelir kaynakları arasında şartlı ve şartsız bağışlar da sayılıyor. Bu düzenlemeyle “İş yapmak isteyen gereğini yapacak.” deniliyor. Bazı vakıflara yapılan zorunlu bağışları biliyoruz. Şimdi de bağış mekanizması doğrudan saraya bağlanıyor, parayı veren düdüğü çalacak.

Tüzel kişi niteliğinde tanımlanan Ajans, görev alanları açısından bir şirket görüntüsünde, tanınan muafiyetler ve kurulma biçimi açısından da kamu tüzel kişisi niteliğinde. Kamu yararına kurulan birçok dernek bile yaptığı faaliyetlerden vergi öderken Ajans ödemeyecek. Teklifte yine, karşımıza doğrudan Cumhurbaşkanı çıkıyor, mal ve hizmet ihalelerinde usul ve esaslar saraya bağlanıyor. AKP Genel Başkanı, onca işi arasında bu işe de el atmaktan geri durmuyor.

Sonuç olarak düzenleme, görüldüğü üzere küresel iklim krizi, ekolojik yıkım sorunlarına herhangi bir çare üretme derdinde değildir. Yasa yapım süreci halktan kaçırılmıştır. Tümöyle şirket mantığıyla inşa edilmiştir, tümöyle yeni rant alanları inşa etme amacındadır. Maden Yasası gibi düzenlemelerle bağlantılı, birbirini tamamlayan, tümöyle halk ve doğa düşmanı politikaların yeni bir örneğidir.

Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak, bu genel görüşlerimize bağlı olarak bu düzenlemeye “hayır” oyu vereceğimizi ve tüm halkımıza, buradan, bu halk ve doğa düşmanı yasa tekliflerine karşı mücadeleyi her yol ve biçimde yükseltmeleri gerektiğini söylüyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Bakan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında grubum adına söz almış bulunuyorum.

Arkadaşlar, öncelikle şunu paylaşmak istiyorum: Çevre Komisyonunda her siyasi gruptan arkadaşımızın söylediği bir söz var: “Çevre konusu partilerüstü bir konu.” Dünya, çevre noktasında küresel anlamda bir felakete doğru gidiyor. Ulusal anlamda da çevreyle ilgili sorunlarımız var, biz bu sorunları birlikte çözelim diye konuşuruz. Tabii bu konuşmamız eyleme dönüşüyor mu? Bu çevreyle ilgili kanun teklifi görüşmeleri noktasında, ben bununla ilgili düşüncelerimi sizinle paylaşacağım.

Bu kanun teklifi Komisyona geldi, Komisyonunda dedik ki: Arkadaşlar, bu teklif İç Tüzük 26’ya uygun gelmedi. İç Tüzük 26’ncı madde diyor ki: Komisyona bir kanun teklifi geldiğinde Komisyon onu parti gruplarına gönderir, teklif sahibine gönderir, Cumhurbaşkanına gönderir ve kırk sekiz saat süre geçmesi gerekir, iki gün süre geçmesi gerekir. Bu süre geçmedi, bizim grubumuza geldi, bir gün sonra Komisyona geldi, Komisyonunda görüşülmeye başlandı. Bu niye önemli? Kaliteli yasama için önemli. Biz kaliteli yasama yapacağız çevre konusunda madem bu ulusal bir sorun, küresel bir sorun, hepimizin uzlaşması gereken bir sorun. Biz bunu söyledik ama dikkate alınmadı. Yani bu, aslında 600 milletvekilinin çevreyle ilgili bir konuda hazırlanıp, Komisyona gelip düşüncelerini paylaşması için önemli bir konuydu; bu, dediğimiz gibi olmadı.

Peki, kaliteli yasama için ikinci önemli unsur ne? Yasa teklifi hazırlanmış gelmiş; hazırlanma aşamasından bahsetmiyorum, 2 arkadaşımız hazırladı, getirdi, öyle olduğunu söylüyorlar. Komisyona konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin gelmesi lazım, meslek odalarının gelmesi lazım. Bu konu özel sektörü yani içecek sektörünü ilgilendiriyor, özel sektör temsilcilerinin de kendisini ilgilendiren konuyla ilgili gelip Komisyonunda görüşlerini açıklaması lazım. Arkadaşlar, bu işin arkasındaki en önemli sivil toplum örgütü yani öteden beri hepimize gelen giden, Bakanlığa, tüm siyasi partilere depozito sisteminin çıkması gerektiğini söyleyen WWF (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) bununla ilgili akademik çalışma da yaptırdı. WWF yok, TEMA yok, Doğa Derneği yok, Buğday Derneği yok, Kuzey Ormanları Savunması yok; yok, yok, yok. Yani hiçbir sivil toplum örgütü çevreyle ilgili davet edilmemiş. Kim gelmiş? Belediyeler Birliği gelmiş mesela. Gelmisin mi? Gelsin ama Çevre Mühendisleri Odası yok. Yani, çevreyle ilgili kanun yapıyorsunuz, çevre mühendislerini davet etmeyi akıl etmiyorsunuz ya da etmiyorsunuz yani. Bizim zorumuzla Çevre Mühendisleri Odası Başkanı geldi, Komisyona katıldı.

Peki, yasa teklifi Komisyona geldi, biz bu yasa teklifine karşı mıyız? Yapıcıyız, kaliteli yasa yapacağız, dedik ki: Arkadaşlar, depozito sistemi bizim uzun zamandır söylediğimiz bir şey, doğru bir yöntem; içinde başka şeyler de var, pozitif. Ama siz, elinize her gelen kanunu, her gelen kanunu yozlaştırarak getiriyorsunuz.

Selman kardeşimize soruyoruz “Ya, arkadaş, bu kanun teklifiyle bağımsız idari otorite mi oluşturuyoruz yoksa bir kamu tüzel kişisi mi oluşturuyoruz?” diye. “Kamu tüzel kişisi oluşturuyoruz.” diyor; 2 defa bunu Komisyonunda söyledi, dışarıda da söyledi haricen. Kamu tüzel kişisi oluşturuyoruz ama kamu tüzel kişisi, Kamu İhale Kanunu’ndan muaf arkadaşlar. Kamu İhale Kanunu’ndan muaf olmaması gerekir çünkü 4734 sayılı Kanun diyor ki: “Genel bütçeli idareler, katma bütçeli idareler, özel idareler, belediyeler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, KİT’ler...” Yani tüm kamu kaynağı kullanan kuruluşları tarif etmiş. Siz, bir kamu tüzel kişisi kuruyorsunuz ama Kamu İhale Yasası’ndan muaf ediyorsunuz. Sadece onunla kalmıyor; yine kamu tüzel kişisi kuruyorsunuz, kurduğunuz kamu tüzel kişisi kamu personeli çalıştırmıyor yani geçici olarak kamudan, Bakanlıktan personel alıyor ama kamu personeli çalıştırmıyor, İş Kanunu’na tabi. Yani burada bir kamu tüzel kişisi kurup, Kamu İhale Yasası’ndan muaf yapıp İş Kanunu’na tabi personel almaktan ne anlarsınız? Ne anlatır size bu? Burada bir rant var ve burada AK PARTİ için bir istihdam

kaynağı var. Yani her gün bir AK PARTİ'li arkadaşımızın eşinin, dostunun, yakınının, akrabasının makam, mevki, orun sahibi olduğu, birden fazla insanın birkaç tane yönetim kurulunda olduğu bir atmosferde siz bu kanun teklifini getiriyorsunuz yani güzel bir işi elinize, yüzünüze bulaştırıyorsunuz, yozlaştırıyorsunuz değerli arkadaşlar.

Şimdi, bir başka konu... Yine bu, tabii Kamu İhale Yasası'ndan muaf ettiğiniz Kamu İhale Yasası, sizin döneminizde 200'e yakın defa değiştirilmiş bir yasa ve 3'üncü maddesi, "İstisnalar" maddesi de destan gibi yani oku oku bitmiyor; her seferinde yeni maddeler eklemiştiniz Kamu İhale Yasası'nın bu kısmına.

Değerli arkadaşlar, burada depozito sistemi gelsin, biz de gelsin istiyoruz. Bunu oluşturan dünyada Avrupa Çevre Ajansı var. Dünyada bunun başarılı örnekleri var, Avrupa'da başarılı örnekleri var. Bu başarılı örnekler ne yapıyor biliyor musunuz? Diyor ki: "Bu konudaki özel sektör bîr amaçlı gütmeyen bir sivil toplu örgütü oluştursun, bu depozito sistemini o yönetsin." Niye? Vatandaş ödediğinde depozitoyu yani para ödediğinde depozito için bir para birikiyor; o biriken para arttıkça bir kâr ya da bir rant alanı olmasın, o geriye dönebilsin istiyor. Özel sektör eğer bunu oluşturduğu bir kâr amacı gütmeyen kuruluşla yapsa geri döndüğünde GEKAP ödemeyecek bunun için. Yani bu sistemin bir akli var, bir mantığı var ama yasa teklifinin geliş şekli, oluşturulma şekli, Kamu İhale Yasası'ndan muaf tutulması... Demek ki amaç burada depozito sistemiyle oluşacak atığı önlemek değil, burada oluşacak 20 milyar rant birilerine nasıl dağıtılacak o mantık var, biz böyle anlıyoruz.

Bu kanun teklifini kamuoyuna çok güzel sundunuz, "PR"ını yaptınız "İşte biz böyle bir kanun getiriyoruz." Daha önce, yine bizim katkılarımızla olan bu poşet mevzusunun da bir "PR"ını yaptınız. Sanki çevreye sahip çıkan, çevreyle ilgili, duyarlı olan bir iktidar, çevreye duyarlı olan bir Hükûmet algısı yaratıyorsunuz. Gerçek böyle mi arkadaşlar? Ben, Bakanlığın dünyanın nereye gittiğinin farkında olduğunu sanmıyorum.

Aliğa'da 1990 yılında, bundan otuz sene önce bir termik santral kurulacaktı, ilk çevre hareketine girişim -çevreci sıfatıyla değil de vatandaş sıfatıyla- oradaki insan zinciridir; Aliğa'da termik santral kurulmasını diye 50 kilometre insan zinciri yaptık. Burada, Plan ve Bütçe Komisyonundan Uğur arkadaşımız çıktı "Termik santral yapacağız." dedi ya, termik santral! Otuz sene önce bizim insan zinciri oluşturup yapılmasını dediğimiz, dünyada karbon salımını en fazla üreten -Avrupa'da gelişmiş ülkelerin bir tanesi yeni termik santral yapmıyor, var olanları kapatıyor, Amerika da böyle- termik santral yapmayı bir yatırım gibi burada anlatıyorsunuz. Yani öncelik ekoloji değil, ekonomi ama ekolojinin olmadığı yerde ekonomi de olmaz. Dünya yaşanmaz bir hâle geliyor, gezegenimiz yaşanmaz bir hâle geliyor.

Hatırlayın, 2020'nin başında, bu senenin başında burada "filtre takılmasını" diye kanunun yürürlük süresi uzatıldı; bu Mecliste, termik santrallerin bacasına filtre takma zorunluluğunun süresi uzatıldı, burada yasalaştı bizim bütün direncimize rağmen; sonra oluşan kamuoyu baskısıyla Cumhurbaşkanı yasayı veto etti.

Bakın, arkadaşlar, dünyanın ve ülkemizin de en önemli sorunu iklim krizi, hepimiz bir varoluş sorunuyla karşı karşıyayız. Eğer iklim kriziyle ilgili tüm insanlık ortak bir adım atmazsa yaşayabileceğimiz bir dünya kalmayacak, içecek su bulamayacağız, alacak nefes bulamayacağız arkadaşlar, dünya savaşları petrolden değil sudan çıkacak. Atmosferdeki karbondioksit oranı son 3 milyon yılın en üst seviyesine ulaşmış durumda; resifler ölüyor, okyanuslar daha asidik hâle geliyor, azalan kaynaklar nedeniyle çatışmalar büyüyor. Eğer karbon salımı kontrolsüz şekilde artmaya devam ederse dünyanın en zengin doğal bölgelerindeki hayvan ve bitki türlerinin yarıya yakını yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. Küresel ısınmada 2 derecelik bir artış, gezegenin on ikide 1'i ile beşte 1'i arasındaki yeşil alanların yok olması demek, mercanların yüzde 99'unun yok olması demek; fazladan 450 milyon insanın düzenli olarak aşırı sıcakların etkisi altında kalması, yüz milyonlarca insanın da iklim değişikliğine bağlı olarak yoksulluk sınırının altında kalması demek. Sıcaklıklarda 1,5 ila 2,5 derecelik artış canlı türlerinin, hayvan türlerinin, bitki türlerinin yaklaşık yüzde 20'si ila yüzde 30'unun yok olması demek.

Arkadaşlar, tehlikenin boyutunu kavramamız lazım. İklim krizi nedeniyle kuraklık, aşırı sıcaklık, yağış dalgası, yangın, hastalıklar, istilacı türler, önemli ekosistem değişikliklerini hâlihazırda yaşıyoruz ve bu artacak. 2020 Yaşayan Gezegen Raporu var yine WWF'in; oradaki rakamlara göre, 1970'ten günümüze memeli, kuş, sürüngen ve balık popülasyonunda yüzde 68 -ölçtükleri tabii- azalma yaşanmış, o tarihten bugüne ölçtükleri canlıların sadece yüzde 32'si var popülasyon olarak. Bir başka veri, 1700 yılından bu yana küresel düzeyde sulak alanların yüzde 90'ını kaybetmişiz. Asıl beka sorunu -çok söyledim bu kürsüden de tekrar söyleyeyim arkadaşlar- iklim krizidir, bu gezegenin bekasıdır arkadaşlar.(CHP sıralarından alkışlar)

Ünlü gök bilimci Carl Sagan diyor ki: "Yüz milyarlarca galaksi dolaşabilirsiniz ama o yüz milyarlarca galaksi içinde üzerinde canlı yaşam olan bu mavi gezegen dışında bir gezegen bulamayabilirsiniz." Bu mavi gezegene hepimiz sahip çıkmak zorundayız.

Bakanlığın bu iklim kriziyle yani bu kadar önemli, anlattığımız iklim kriziyle ilgili bir planı, bir programı, bir ulusal stratejisi var mı arkadaşlar? Siz duydunuz mu? Ben duymadım. Yok öyle bir strateji. Bakan geldi bütçe konuşmasında, 40 sayfalık bütçe sunum konuşması var bize dağıtılan, 40 sayfasının 6 sayfası çevreyle ilgili. Yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığı var ya, orada çevreye düşman şehircilik 34 sayfa, 6 sayfa çevre var Bakanın sunum konuşmasında. Yani Bakanın kafasında da çevre yok, iklim krizinden de bihaber; ben öyle düşünüyorum.

Peki, Paris İklim Anlaşması konusunda neredeyiz? Paris İklim Anlaşması'nı şu an itibarıyla 8 tane ülke imzalamadı dünyada, 8 ülke. Yani Türkiye'nin yanındaki ülkeleri söyleyeyim size: Yemen, Sudan, Eritre, Libya, Irak. Bunların yanında biz Türkiye olarak 8 ülkeden biriyiz. Parlamentomuz onaylamamış yani içinde bulunduğumuz durumu düşünün. "Bunu onaylamamamızın bir sebebi var." böyle söylüyorlar, diyorlar ki "Bizi gelişmiş ülkeler kategorisine aldılar, biz gelişmekte olan ülkeler kategorisinde olmalıyız." Arkadaşlar, siz zaten bir şey yapmıyorsunuz. Yani gelişmekte olan ya da gelişmiş olan, bunu değiştirme imkânınız da yok çünkü anlaşmaya taraf olan tüm ülkelerin onaylaması lazım bunu, mümkün değil. Bir şey yapmalıyız hep beraber.

Elimizde en değerli kaynak su. Türkiye'nin de su konusunda bir politikası olduğuna inanmıyorum. Türk halkı da su konusunda nasıl bir riskle karşı karşıya olduğunun farkında değil. Dünyada 7,7 milyar insan yaşıyor, bunun 2,2 milyarı temiz suya ulaşamıyor arkadaşlar. İnsanlar bu su kriziyle aniden açıktan ölmeyecekler, suya ulaşamayacaklar ve göç edecekler. Bundan gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan ülkeler, herkes payını alacak. Türkiye şu an su miktarıyla dünyada su sıkıntısı çeken ülkeler arasında; Türkiye su zengini bir ülke değil. Türkiye'nin göllerinde yaşanan kuraklık da bunun en önemli göstergesi. Türkiye'nin haritalarda yer alan 300 tane gölü vardı geçmişte, bu 300 gölümüzden bir tanesi yok şu an çevresel olarak etkilenmemiş; kimisi tamamen kurumuş, kimisi kurumak üzere, kimisi de çevresel anlamda kirlî, suyu kullanılamaz durumda. Göller bitmiş durumda.

Bakanlığın ya da bakanlıkların, Hükûmetin su konusunda dört başı mamur bir çalışması var mı? Vallahi o da yok. Su konusuyla ilgili bir çalışması yok. Pardon, özür dilerim, bir çalışma var, Tarım Bakanının yaptığı bir çalışma var bununla ilgili, Katar'la yapmış olduğu bir anlaşma var.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Suyumuzu da Katar'a satıyorlar.

MURAT BAKAN (Devamla) – İsmi söyleyeyim: Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Katar Devleti Hükûmeti arasında imzalanan Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakatı Zaptı.

Ya, arkadaşlar, Katar'ın zengin su kaynaklarından mı yararlanacağız? Bu anlaşmanın anlamı ne? Su, altın değerinde;

su, geleceğin petrolü, enerjiden daha önemli, her şeyden daha önemli; yaşamın kaynağı su. Ve suyla ilgili Katar'la anlaşma yapıyorsunuz. Suyun yönetimi... Katar'daki suyu mu yöneteceğiz? Katar zaten denizden arıtıp kullanıyor suyu.

Çölleşme... Çölleşmeyle ilgili Hükümetin bir politikası var mı? Türkiye erozyonda 220 milyon ton verimli toprak kaybediyor her sene. Zengin biyolojik çeşitliliğimiz tehdit altında, gelecekte daha da büyük baskıyla karşı karşıya kalacağız. Bunun ana nedeni madencilik, turizm, enerji, betonlaşma, kentleşme ve sanayi politikalarının kontrolsüz ve akıl dışı şekilde sürdürülmesi. Çölleşme ve erozyonla ilgili Bakanlığın bir politikası var mı arkadaşlar? Yok. Onunla ilgili de bir politikası yok, herhangi bir bakanlığın da yok.

Gelelim plastik atık ithalatına. Çevre politikalarını değerlendiriyoruz ya, çevreyle ilgili bir kanun getirdik, çok güzel bir kanun! Plastik atık ithalatında Avrupa'nın 1'incisiyiz. Avrupa'nın tüm çöprü bize geliyor. Çin ithalatı bıraktığı andan itibaren Endonezya ve Türkiye atık çöp ithalatının merkezi hâline geldi.

İzmir'in en verimli ovaları, mesela Kemalpaşa tarımın, kirazın çok güçlü olduğu bir ilçe. Kemalpaşa'da yüzlerce ton İtalyan çöprü, İtalyan'ın dış fırçası, dış macunu, plastik poşeti, içtiği suyu. Ya arkadaşlar, Mersin'de sokakta başka bir ülkenin çöprü çıkıyor. Biz kendi çöpümüzü dönüştüremiyoruz, kendi atığımızı dönüştüremiyoruz, yüzde 9'unu dönüştürüyoruz. Ekonomik değeri var diye dünyadan Türkiye'ye çöp getiriyoruz. Bununla ilgili bir şey var mı? "Tek kullanımlık plastikler" diye bir şey var, tek kullanımlık plastikleri 2021'de Avrupa yasaklıyor, diyor ki: "Pipet kullanmayacağız, tek kullanımlık çatal, kaşık, bıçak kullanmayacağız." Bunlar, bu tek kullanımlık plastikler çevresel kirliliğin yarısı. Ya, yüz kere sordum Bakanlığa; ya arkadaş, şunu yasaklayalım; çevreye düşman, ülkeye düşman, dünyaya düşman tek kullanımlık plastiği yasaklayalım. Var mı bununla ilgili bir adım? Yok. Bakın, yediğimiz kefalın yüzde 64,8'inde, barbunun yüzde 63'ünde, mırmırın yüzde 34'ünde, istavritin yüzde 26,7'sinde, midye dolmanın yüzde 91'inde mikrop plastik var arkadaşlar, biliyor musunuz? Plastik yiyoruz ve Bakanlık bununla ilgili bir adım atmıyor. Ne yaptı? Yozlaştırılmış bir depo zito sistemi getirecek, çevreyle ilgili güzel bir kanun çıkarmış olacağız!

Madenler var bir de. Madencilik zaten esas itibarıyla, doğası itibarıyla doğaya düşman bir faaliyet. Ülkenin kaynakları çıkartılmasın mı? Çıkartılsın ama bunu kılı kırk yararak hesap etmeniz lazım, "Ya, ben burada bir madencilik faaliyet yaparsam çevreye, doğaya bir zararım olur mu?" diye. Biz de tam tersine, bir gram altın için bir dağı yok ediyoruz. Kaz Dağları, Cerattepe, Munzur Vadisi, Fatsa, Efemçukuru... Say say bitmez arkadaşlar. Bakın, iklim krizi, gıda krizi demek; iklim krizi, su krizi demek; iklim krizi, afet riski demek; iklim krizi, bulaşıcı hastalık demek. Bu Covid-19 hepimize doğanın bir uyarısıdır arkadaşlar. Bakın, burada maskeyle konuşuyoruz, yani korku filminde yaşıyor gibiyiz, her gün bir yakınımızın ölüm haberini alıyoruz. Mecliste en çok görüştüğüm en yakın 2 milletvekili arkadaşımın birinin Covid olduğu haberini dün aldım, birinin bugün aldım yani kimin ne zaman Covid olacağı belli değil ve inanın, bunun doğayla, insanın yayılarak yaban hayatına alan bırakmamasıyla ilgisi var. Kendimizden başka canlıları düşünmüyoruz, canlı-cansız doğayı düşünmüyoruz ve bununla ilgili bir adım atmıyoruz ülke olarak da.

Şimdi, bir de kanun teklifi sahibi Selman Kardeşimle ilgili bir eleştiride bulunacağım. Biz burada, Anayasa görüşmelerinde dedik ki "Bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini getirirseniz yasama, yürütme, yargı birleşir, tek elde toplanır." AK PARTİ Grubu "Hayır, olur mu? Kuvvetli yasama olacak, yasama güçlü olacak, güçlü kuvvetler ayrılığı olacak." dediler; bizim dediğimiz gibi oldu. Ama bu kuvvetlerin yasama, yürütme, yargının bir kişide birleşmesinden daha kötüsü ne biliyor musunuz arkadaşlar? Daha kötüsü bir ailede birleşmesi. Arkadaşımız, kanun teklifini hazırlamış, Komisyondan geçmiş, Meclise gelmeden sunum yapmaya kime gidiyor biliyor musunuz? Sayın Cumhurbaşkanının eşine gidiyor. Ben 1994 yılından beri siyasetin içindeyim, aktif. Böyle bir şeyi ne duydum, ne gördüm, ne biliyorum. Yani Cumhurbaşkanına gidebilirsiniz, yürütmeye "Biz yasama olarak bunu hazırladık." dersiniz ama siz Gazi Meclisin bir üyesisiniz; siz en ali görevi, en yüce görevi yapıyorsunuz. Protokolde Cumhurbaşkanının eşine bir milletvekili gidip "Kabul edildim huzura, kanunu sundum." der mi ya, böyle bir şey var mı? Yani bunu birisinin anlatması lazım, bunun neresi politika? Böyle mi güçlü yasama arkadaşlar? Güçlü yasama dediğiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT BAKAN (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

MURAT BAKAN (Devamla) - Yani burada biz Parlamento güçlü olsun istiyoruz, yasama güçlü olsun istiyoruz. Bütçe Komisyonuna bir bürokrat arkadaşımız geldiğinde "Ben milletvekiline hesap veriyorum." diye düşünmesi lazım. Yani o hissiyatla gelmesi lazım "Ben nasıl hesap vereceğim." diye gelmesi lazım. Yasamanın güçlü olması demek, bu ülkede demokrasinin güçlü olması demek. Yasama organının bir üyesi gidip Cumhurbaşkanına da değil, Cumhurbaşkanının eşine sunum yapıyorsa orada yasama, yürütme, yargı tek kişinin elinde de değil, tek ailenin elinde birleşmiş demektir arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Selman Bey.

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Sayın Başkanım, şöyle: Murat Bey ismimle eleştiride bulunduğu için bir cevap vermek istiyorum müsaadenizle.

BAŞKAN – Sataşmadan buyurun, kürsüden iki dakika...

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

15.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın 232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Murat Bey, kendisi de gerçekten benim saygı duyduğum, Çevre Komisyonunda da bu kanun teklifiyle alakalı uzun süredir beraber çalıştığımız bir insan. Öncelikle şunu ifade edeyim: Kendisi benim bu konuya ne kadar hâkim olduğumu biliyor. On bir aydır ben bu konuyu bizzat, bütün detaylarıyla çalışıyorum. Kendisiyle defaatle bu konuyu bu detay üzerinde konuştuk. Yapılan şudur: Biz, kanun teklifi Komisyona gelmeden önce, bir kanun teklifi hâline gelmeden önce -kendisi az önce konuşmasında da tam tersini ifade etti ama- birçok farklı STK'yle, kamu kuruluşuyla, ilgili hocalarla, akademisyenlerimizle bu konuyu konuştuk, istişare ettik; neticede bu iş kanun teklifi hâline geldi, Meclis Başkanlığımıza sunuldu, daha sonra bu konu Çevre Komisyonuna geldi; iki gün boyunca toplam on dokuz saat bu konuyu beraber görüştük, tartıştık, bütün detaylarını konuştuk ve bu Komisyondan geçti. Şimdi bu hafta da Genel Kurulda bu kanun teklifimizi görüşüyoruz, dolayısıyla kanuni süreçlerde herhangi bir aksama yok, bir olağanüstü durum da yok.

Hanımefendi, Cumhurbaşkanımızın eşleridir, sosyal sorumluluk projeleri yürütmektedir, çevreye oldukça duyarlıdır. Biz de bu konuyla alakalı, istişare ettiğimiz diğer bütün STK'ler gibi, Hanımefendi'yi bilgilendirmek için bu kanun teklifinden, sadece böyle bir ziyaret yaptık. Bunun kanun yapmayla hiçbir ilgisi yoktur, zaten Komisyondan geçmiş bir kanun teklifi bugün Genel Kurulda görüşülmektedir. Kesinlikle Hanımefendi'nin bu konularda da böyle ucuz siyasi polemiklere konu olmamasını rica ediyorum. Murat Bey'in böyle bir amacının olmadığını biliyorum ama kendisi bu konudaki hem gayretimizi biliyor hem niyetimizi biliyor.

Teşekkür ediyorum Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, ucuz siyasi polemik yapmakla itham etti Selman Bey.

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Amacı olmadığını biliyorum dedim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, daha çok işimiz var, birinci bölümü bitireceğiz. Mümkün olduğu kadar sataşmaya az meydan verelim.

Buyurun Sayın Bakan.

16.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, şimdi, burada benim geçen dönem İçişleri Komisyonunda ve Millî Savunma Komisyonunda birlikte çalıştığım arkadaşlarım, bu dönem de Çevre Komisyonunda çalıştığım arkadaşlarım şunu bilir: Ben kaliteli yasama olsun diye mücadele ederim. Peşinen bir şeyi reddeden, kürsüdekine laf atan, söz kesen, polemik yaratan bir insan değilim. Ben bunu söylerken görüşmeler başlamadan önce de söyledim “Selman kardeşim, seni eleştireceğim.” dedim. Ben bunu vicdanen yaptım, vicdanen yani “Kabul edildik.” ne demek arkadaşlar ya, kabul edilmek ne demek ya, bir milletvekilinin kabul edilmesi? Randevu alıp, gidip görüşebilirsin. Artı yasama, yasa biter ondan sonra da konuşursun.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Kanunla ne alakası var?

MURAT BAKAN (Devamla) – Yasa Meclise gelecek, beş gün önce, bundan beş gün önce gidip sunum yapıyorsun yani benim bunu aklım almıyor. Cumhurbaşkanıyla görüşsen yine iyi, “Cumhurbaşkanının eşine sunduk.” Yani bu ne anlatır biliyor musunuz? “Ben buradan siyasi bir iktidar bekliyorum; Hanımefendi bu konularda önemli; ben bakın böyle bir şey yaptım, bunu bilin efendim.” demeye gidiyorsun ve “Kabul ediliyorum.” diyorsun. Yani bunun başka bir açıklaması yok arkadaşlar.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Kanunla ne alakası var Allah aşkına ya?

MURAT BAKAN (Devamla) – Ben tekrar söylüyorum: Bir ülkede tek adam rejiminden daha kötü bir şey, bütün kuvvetlerin; yasanın, yürütmenin, yargının bir ailede toplanmasıdır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aynen öyle.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Alakası yok ya, konuştuğuyla kanunun alakası yok.

MURAT BAKAN (Devamla) – Bu buna işarettir. Eğer yasama organında bir milletvekili kanun teklifi hazırlayıp kanun Meclise gelmeden “Hanımefendi'nin huzurunda kabul edildim, sundum” diyorsa orada yasama, yürütme, yargının kuvvetler ayrılığı tamamen ortadan kalkmıştır arkadaşlar.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Size göre, size göre öyle.

MURAT BAKAN (Devamla) – Öyle, öyle...

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Yok öyle bir şey.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bize göre değil, gerçek olan. Gerçek olanı söylüyor.

MURAT BAKAN (Devamla) – Sindireceksiniz bunu içinize. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özkan, size sataşma olmadı. Sataşma Selman Bey'e oldu.

Selman Bey, buyurun, kürsüden iki dakika...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, iyi de Selman Bey söz istemiyor ki. Ben söz istemiyorum.

BAŞKAN – Hayır, sataşmadan söz istemiyor musunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İstiyor, istiyor. Başkan artık kendisi takdir ediyor...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır, bir saniye...

BAŞKAN – Oturun o zaman Selman Bey, tamam sataşmadan söz talebiniz yoksa.

Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır ama böyle bir usulü... Biz sadece konuyla ilgili açıklama yapacağız. Konu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ilgili başka bir tartışmaya döndü.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Maske, maske...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zaten daha önceki konuşulan hadise ortada. (CHP sıralarından “Maske, maske!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şimdi, müsaade olursa...

BAŞKAN – Sayın Özkan, konuşmacı, Sayın Bakan konuşmasında şunu söyledi yani “Bir siyasi umur uğruna siz bir ziyarete gittiniz.” şeklinde bir ifade var burada. Eğer buna sataşmadan cevap gelmeyecekse buyurun, siz kayıtlara geçirin.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şimdi, Selman Bey'le ilgili, bakın, Selman Bey bizim milletvekilimizdir. Kendisinin söz talebi olabilir, söz talebini de yapmışsa şimdi çıkar konuşur. Ben sadece Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini, dünya ülkelerinin hükümet sistemleri ister başkanlık sistemi, yarı başkanlık, parlamenter sistem... Yahu, devlet başkanlarının eşleri görevleri gereği de sosyal sorumluluk projeleri yürütür.

MURAT BAKAN (İzmir) – Biz yasa yapıyoruz, “Sosyal sorumluluk projesi” deyip durdunuz. Yasa yapıyoruz, yasa.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ve bu çerçevede de sivil toplum kuruluşları nasıl görüşmelerin içerisine dâhil oluyorsa onlar da dâhil olabilir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kanunlar sosyal sorumluluk projesi mi?

MURAT BAKAN (İzmir) – Yasama faaliyeti sosyal sorumluluk projesi mi?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kanun çıkarıyoruz ya, kanun çıkarıyoruz; Cumhurbaşkanının eşi ne?

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yani, bu hususta Sayın Cumhurbaşkanımızın eşi kendileriyle ilgili sosyal sorumluluk projesi yürütmüşse ve yasama süreci içerisinde İç Tüzük aşamaları gerek teklif gerek komisyon aşamaları geçmiş, bu hususta zaten yasanın içerisi tekemmül etmişse, bu hususta Sayın Cumhurbaşkanımızın eşiyle bu hususu paylaşmanın kime ne zararı var?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hangi yasaya dayanıyor?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu ülkede terör örgütleriyle karanlık kapılar arkasında konuşma yapanlar var; Avrupa'da, Türkiye aleyhinde lobilerle toplantı yapanlar var; onlarla toplantı olacak, Sayın Cumhurbaşkanımızın eşiyle paylaşılmayacak, biz bunu kabul etmiyoruz. Böyle bir anlayış ne parlamenter sistemde var ne Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde var ne de yarı başkanlık sisteminde var, reddediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar).

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Söz hakkı var daha, söz hakkı var efendim.

BAŞKAN – Yahu, “Yok.” dediniz ya demin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Hayır efendim. Ben Grup Başkan Vekili olarak grubumuz adına konuştum. Sataşmayla ilgili kısım sayın vekilimizin.

BAŞKAN – Selman Bey, söz talebiniz var mı?

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Var Başkanım.

BAŞKAN – Neye ilişkin?

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Sataşmaya ilişkin Başkanım.

BAŞKAN – Sataşma konusu...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neyin sataşması? Ne dedi?

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Başkanım, ismimi anarak “Yasama erkinin izzetini zedeleme” gibi bir ifade kullandı, “siyasi ikbal” ifadesini kullandı.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O, sataşmaya girer.

BAŞKAN – Bu son dediğiniz sataşma da o yüzden zaten.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

17.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı’nın, İzmir Milletvekili Murat Bakan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Amacım, gerçekten böyle çok güzel bir konuyu, maalesef böyle çok kısır bir tartışmanın içerisinde heba etmeyeceğim, kesinlikle bir sataşmaya da yol açmayacağım ama ben şunu tekrar vurgulamak istiyorum: Bakın, on bir aydır bu meseleyi biz çalışıyoruz. Hatta, WWF’in bu konuda hazırladığı bir raporun üzerine Bakanlığımız, İstanbul Teknik Üniversitesinden hocalarla bu işi 19 Temmuz 2019’dan beri bütün detaylarına kadar çalışıyor.

Ben de İstanbul Teknik Üniversitesi mezunuyum; hocalarımla beraber on bir aydır bu meselenin bütün detaylarını çalışıyoruz. Bu mesele iki ay önce Komisyona gelmiş, on dokuz saat yapılan bütün ince görüşmelerden sonra Komisyondan resmî olarak geçmiştir, şimdi de Genel Kurula gelmiştir. Yasa yapım tekniği açısından burada herhangi bir problem olmamıştır. Bu sadece bilgi verme amaçlı bir ziyaretir. Bunu siz...

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Örnekleri var mı?

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Bir saniye, lütfen.

Bütün milletvekillerimiz, bu konudaki yasamayla ilgili durumun hakkını veriyordur çünkü şu anda Genel Kurulda görüşüyoruz. Daha önce Komisyondan geçmiş ve bu, üzerinde uzun süredir çalışılan bir kanun teklifi. Bu yalnızca bilgi verme amaçlı bir ziyareti bence burada yanlış bir bakış açısıyla değerlendiriyorsunuz. Bizim şu anda burada yapmaya çalıştığımız iş Türkiye’nin kaynaklarını verimli kullanmak adına çok doğru bir iş yapmak. Lütfen, bu kanunu hep beraber, oy birliğiyle geçirelim ve böyle ucuz siyasi polemiklere konu etmeyelim; kimseyi kastetmiyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Selman Bey, ortaya “ucuz siyasi polemik” olmuyor. O da sataşma kapsamına giriyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hem bu ifadeyle ama özellikle “Terör örgütleriyle görüşenler, Türkiye düşmanı lobilerle görüşenler.” diye suizanla grubumuzu zan altında bıraktı.

BAŞKAN – Ya, üzerinize niye alındınız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bizim konuşmamızın üzerine hem de bizi kastederek, açıkça kastederek bunu söyledi.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Bir şey demedi, niye üzerinize alındınız? Görüştünüz mü? Görüştüyseniz...

BAŞKAN – Peki, sataşmadan siz mi konuşacaksınız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Murat Bey...

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Murat Bey, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

18.- İzmir Milletvekili Murat Bakan’ın, Konya Milletvekili Selman Özboyacı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP’ye sataşması nedeniyle konuşması

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben 2015’te milletvekili oldum. Milletvekili olacağım zaman - babam benim emekli astsubay, astsubay derken ordunun emekçisi bir astsubaydır yani öyle söyleyeyim, oto makinistidir- dedim ki: “Baba, sen astsubay maaşıyla 3 çocuk yetiştirdin, sizin özlük haklarınızı savunacağım.” “Sadece bizi savunma yavrum, uzman çavuşlar var, polisler var, onları da savun, onları da vatana hizmet ediyor.” dedi. Bu Meclise bu vatan evlatlarıyla ilgili en çok kanun teklifi veren, soru önergesi veren milletvekillerinden birisiyim, en fazla. Madem “terörle mücadele” falan diyorsun ya kardeşim, hadi gelin beraber şu uzman jandarmanın statü problemini çözelim, astsubayın tazminat problemini çözelim, polisin 12’ye 12 mesaisini çözelim. (CHP sıralarından alkışlar) Hadi gel beraber 3600 ek göstergiyi çözelim. Hamaset olmaz, onlar evine ekmek götürüyor, bir emirle ölüme gidiyorlar vatan için. Onları çözelim. Burada her en ufak bir şeyde -çevre konuşuyoruz- sen “terör” diyorsun. Bırak o zaman, terörle mücadele edenlerin özlük haklarını hep beraber bu Parlamentoda çözelim; zor mu?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı 232) (Devam)

BAŞKAN – Evet, gruplar adına söz talepleri tamamlandı.

Şahıslar adına ilk söz Sayın Mahir Polat’ın.

Buyurun Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Günümüzde insanoğlunun çevresiyle olan ilişkisi kritik bir eşiğe ulaşmıştır. Çevre sorunlarının küresel ölçekte gelmiş

olduğu nokta, doğanın devamlılığını, toplumun gelişimini ve tüm gezegenin geleceğini tehdit eder durumdadır. Sanayi uygarlığı, doğal kaynakların aşırı kullanımına dayalı olduğundan, doğayı ekonomik amaçlara boyun eğdirme durumuna getirmiştir. Doğanın kendini yenileme gereksinimi insanlık tarafından göz ardı edilmiştir. Doğal çevrenin önemi giderek azalmış, doğaya özen gösterilmesi ve doğanın gelecek kuşaklara miras olarak bırakılması unutulmuştur. Sanayi Devrimi'nden sonra "Biz doğayı yeneriz." düşüncesiyle yüz elli yıllık bir serüvene girilmiş, bu serüvenin bedeli insanlık için çok ağır olmuştur. Artık, gelecek için, yaşamak için doğayla uzlaşma noktasına gelmiş bulunuyoruz. Hiçbir insan ya da toplum herhangi bir şeyi yoktan var edemediğinden üretim için ilk maddeyi doğadan, çevreden edinmek zorundadır.

Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu "sürdürülebilir kalkınma" kavramını "gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılamalarını tehlikeye sokmadan bugünkü ihtiyaçları karşılayan kalkınma" ifadesiyle ifade etmektedir.

Yine, partimizin İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi'nde dile getirdiği üzere, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya teslim etmek için üzerimize düşen sorumluluğun farkındayız. Canlı ve cansız varlıklar olarak bir ekosistemin parçasıyız. Sağlıklı işleyen bir ekosisteme sahip dünyada doğma hakkı, henüz doğmamış olan nesillerin de hakkıdır diyoruz. Sürdürülebilir yaşam anlayışı ışığında bu halk -az kaldı- Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında anayasal güvence altına alınacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Çevre söz konusu olduğunda saygı ve sorumluluk kavramları etik birer değer olarak ortaya çıkıyor. Ünlü bir düşünürün de dediği gibi "Hepimiz bu dünyada kiracıyız." Doğayı sömürmek ve onun üzerinden rant elde etmek, onun üzerinden tahribat yapmak yerine kendiliğinden evimiz olan doğayı anlamak ve onu canlı bir varlık olarak kabul ederek insan-doğa ilişkisini bu düzlemde sürdürmek zorundayız. Bir ağacı kesmek söz konusu olduğunda ağacın da, ağacı yuva bilen kuşun da, onun gölgesinde serinleyen çocuğun da hakkı olduğunu bilmek ve saygı duymak zorundayız. (CHP sıralarından alkışlar) Çevre sorunlarını yalnızca çevrenin kirletilmesi veya bilinçsiz kullanımı olarak düşünmemeliyiz. Toplumsal, siyasal, ekonomik, kültürel ve ahlaki boyutları olan geniş bir perspektife koymak zorundayız.

İnsanlık tarih boyunca doğayı taklit etmiş, ondan çeşitli faydalı modeller oluşturmuştur. Örneğin, hızlı trenler tasarlanırken balıkçıl kuşlardan esinlenmişlerdir, onların çıkardığı sesleri bertaraf etmek içinse baykuşun kanatları esin kaynağı olmuştur insanlığa; yusufluk kuşları taklit edilerek helikopterler üretilmiştir. Doğanın bize öğrettiklerini saymakla bitecek şeyler değildir. Bu örnekler bile insanoğlunun doğaya, türlere, çeşitliliğe sahip çıkması, saygı duyması için koskoca nedenler vermektedir.

Biz ülke olarak doğaya ne kadar sahip çıkıyoruz? Doğanın bize öğrettiklerinden neler öğreniyoruz? Koca hiç. Örneğin, Maden Kanunu kanunlaşırken, yasalaşırken Çevre Komisyonuna uğramadan geçer gider. TEMA Vakfının raporuna göre, Kaz Dağları'nın yüzde 79'u tamamen maden sahası olarak ayrılmış durumdadır. Anadolu'nun akciğerleri Kaz Dağları'nı çoraklaştıran bu uygulama sadece başlı başına Adalet ve Kalkınma Partisinin ve onun sermayesinin işidir.

Bilindiği üzere, 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden hemen önce çıkarılan "imar barışı" adıyla bir uygulama başlatılmış, kaçak yapıların kayıt altına alınacağı sistem. 2018 yaz aylarında Ordu'da yaşanan sel felaketinde dere içinde yapılan ve İstanbul Söğütözü'nde çöken binaların imar barışından faydalanıldığı anlaşılmıştır. Yine, 2019'da çöken, 21 yurttaşımıza mezar olan Kartal'daki binanın da imar barışı başvurusu vardır.

Bir başka sorunlu alan da enerjidir. Türkiye, enerjide dışa bağımlılığı azaltmak için kömür kaynaklı termik santralleri kullanmış; bunun küresel ısınmaya etkisini ve hepimizin temiz hava hakkını gasbettiğini görmezden geliyoruz. Yine, HES ve JES'lerin büyük bir çoğunluğu ormanlık alanlara ormanları tahrip edecek şekilde konulmuştur. HES ve JES'lerin ekosisteme verdiği zararları ortadan kaldıracak önlemler almak gerekiyor. Enerji yatırımlarını yenilenebilir enerji olarak düzenlemek zorundayız. Yenilenebilir enerjinin ilk koşulu doğaya zarar vermemek, ona saygı duymaktır.

Türkiye, sanılanın tersine, su zengini bir ülke değildir, kişi başına düşen su oranı 1.519 metreküptür, su sıkıntısı çeken bir ülke olarak kabul edilmektedir. Türkiye İstatistik Kurumunun yapmış olduğu çalışmada 2030 yılında Türkiye'nin nüfusunun 100 milyonun üzerine çıkacağı tahmin ediliyor. Bu da yıllık kişi başına 1.100 metreküp yıl ortalaması su olduğunu gösteriyor. Gelişen ekonomi, nüfus ve büyüyen kentlerle Türkiye hızlıca su fakiri ülke olma yolunda ilerliyor değerli arkadaşlar. Ya tutkularımızdan ya çevreye ihanet etmekten vazgeçeceğiz. İçtiğimiz kahvenin, aldığımız duşun, yediğimiz etin, giydiğimiz pamuklu kıyafetin doğaya, suya zararlarını bileceğiz; bunları bileceğiz.

Şevketi bostanını ana vatani olan Seferihisar'da insanlar karantinadayken JES yapmak için şirketin ağaç söktüğünü ve buna iktidarın göz yumduğunu, iktidarın bürokrasisinin buna ses çıkarmadığını ve yöre halkının onurlu elleriyle mücadele edip ağaç diktiğini de bileceğiz, unutmayaçağz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu kanun teklifinde ne var? Türkiye Çevre Ajansı'yla, sorumluluk almadan fazlaca yetki, kadro, bütçe ve mali muafiyetleri olan, denetim yetkisiyle Çevre Bakanlığı'na rakip, hatta paralel olan bir kurum oluşturuluyor ama bir farkla, iç ve dış denetimden muaf olacak.

Çevrenin korunmasını öngören maddelerin, birkaç sempatik maddenin yanı sıra bolca rant maddesini de içermektedir. Ajansın organlarının bilimsel ve objektif kriterlere göre değil, partizanca belirleneceği aşîkârdır. Danışma Kurulunun, Ajansın faaliyet alanlarında temayüz etmiş kişilerle teşkil edeceği söyleniyor. Yanlıştır. Danışma Kurulu, "ama"sız ve "fakat"sız, öncelikle çevre mühendislerinden, ziraat mühendislerinden, orman mühendislerinden, jeologlardan ve peyzaj mimarlarından oluşmak zorundadır, bunu yasalaştırmak zorundasınız.

Ülkemizin en somut sorunlarından birisi, devriktidarınızda çokça söyledik; liyakatsizlik. Eğer bunu yerine getirmesek bu kurumu da liyakatsiz yönetimlere teslim etmiş olacaksınız.

Yine teklifte, imar mevzuatı uyarınca büyükşehirlere bırakılan otoparklarla ilgili tasarruflar, ilçe belediyelerine verilmek isteniyor. Bu, yanlıştır çünkü kentlerde trafik bütüncüldür sinyalizasyonundan yaya geçitlerine, araç akışından otoparkına kadar; bunu bozarsanız kent trafiklerini de bozarsınız. Bunkdaki amaç, 31 Martta ana kentleri, büyükşehirleri kaybetmenizin faturasını belediyelere çıkarmaktır yani partizanca bir tutumdur.

Yine teklifte, ÇED süreçleriyle ilgili olumlu hiçbir şey yok. ÇED süreçleri gittikçe çetrefilli, içinden çıkılmaz hâl alacaktır.

Sahi, iktidar çevreyi ne kadar önemsiyor? Ormanlara bakıyoruz, sadece Kaz Dağları'ndaki ormanlarda 200 bin tane ağaç kesilmiş. Yine, 16 milyon insanın yaşadığı İstanbul'un akciğerleri olan kuzey ormanlarına baktığımızda, 2012 ve 2019 yılları arasında toplam 12 milyon 900 bin ağaç kesilmiş. Değerli arkadaşlar, ağaçlarımızı, ormanlarımızı maalesef devriktidarınız döneminde çokça kaybetmişiz; bu da sorgulanması gereken çok önemli bir konu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 4 milyar ağaç diktik, 4 milyar.

MAHİR POLAT (Devamla) – Örnekler çok, raporlar uzun. Üzerinde yaşadığımız yeryüzü parçası ve onun havası ile kara sularına hep beraber "vatan" diyoruz. Ağaçlar bu vatanın birer parçası; dereler, kuşlar da dağlardan akan sular da denizlerimizdeki balıklar da bu vatanın birer parçası. Vatanımıza sahip çıkmak demek, toprağımızı, suyumuzu, ağacımızı da savunmak demektir. Vatanımıza sahip çıkmak demek, atalarımızın mirasını bozulmadan çocuklarımıza kavuşturmak demektir.

İktidara, vatanımıza daha fazla zarar vermeme çağrısı yaparken mücadeleden, doğayı savunmaktan hiçbir zaman yılmayaçağımızı, hiçbir zaman boyun eğmeyeceğimizi, hiçbir zaman vazgeçmeyeceğimizi bir kez daha belirtiyorum. Toprağımıza, ağacımıza, suyumuzla yönelen her türlü ranta, her türlü peşkeş karşılığında, vatanımızı sonuna kadar savunmayaçağz diyorum,

hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Komisyonu temsilen orada kimse oturmuyor. Çalışmalara nasıl devam edeceğiz Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Komisyonu temsilen kimse orada oturmuyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Korsan gösteri yapıyorsun Mahmut Tanal ya!

BAŞKAN – Yani sen Sayın Başkan, sayın milletvekilimizi, Komisyon üyemizi saymıyor musun, anlamadım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yetkileri var mı? Temsilen yetkileri var mı?

BAŞKAN – Var, var; sözcü efendim, özel sözcü.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İbraz edebilir misiniz?

BAŞKAN – Özel sözcü.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, özel sözcü olamaz. Yetki varsa o...

BAŞKAN – Var, var; yetki, her şeyi var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İsmi burada geçmiyor. Nasıl “Her şeyi var?”

BAŞKAN – Nasıl yok? Nasıl geçmiyor?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sıra sayısı 232’de geçmiyor. Bir okuyun bunu.

BAŞKAN – Geçmeyen nedir?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, sözcünün sıra sayısında yazması lazım ya...

BAŞKAN – Özel sözcü olarak geçiyordur. Geçmiyor mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geçiyorsa sorun yok, geçmiyorsa usulen haklı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Geçmiyor efendim, geçmiyor. Yetki verilmemiş.

BAŞKAN – Geçmiyorsa usulen haklısınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Zaten ben usulen haklı olduğum için söylüyorum.

BAŞKAN – Peki, inceleyeceğim Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Tanal, haksız olduğunuz ortaya çıktı. Burada, sıra sayıya baktığınızda, Sayın Yusuf Ziya Yılmaz’ın “özel sözcü” olarak yazdığını göreceksiniz. Sizden ricam, İç Tüzük’ü biliyorsunuz ama biraz daha dikkatli okuyun.

Teşekkür ediyorum.

Şahsı adına ikinci söz talebi Sayın Selman Özboyacı’nın.

Sayın Özboyacı, lütfen, yeni bir tartışmaya yol açmadan...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’miz hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Hepinizin bildiği gibi, dünya bugün küresel çevre sorunlarıyla karşı karşıya ve bütün toplumlar gerek bireysel gerek toplumsal olarak bu sorunlara karşı çözüm arayışındalar. Biz de ülkemizin kaynaklarının daha verimli kullanılması, geleceğimize çok daha yaşanabilir bir çevre bırakmak adına var gücümüzle çalışıyoruz yasamanın üyeleri olarak.

Dünyada bugün şehirleşme oranı yüzde 54’lere ulaşmış durumda ve bunun otuz sene içerisinde yüzde 70’lere ulaşması bekleniyor. Yine, 1900 yılına göre bugün enerji kullanımı 3 kat artmış, ham madde kullanımı 2 kat artmış, dünya nüfusu ise tam 5 kat artmış. Bu rakamlara baktığımız zaman, biz aslında çevreyle ilgili ne kadar daha çok önemli projelere imza atarsak o kadar yol almış oluruz. Çok kritik olduğunu bir kez daha bu rakamlara bakarak görebiliyoruz. Bizim bugün görüşeceğimiz kanun teklifimiz de yine ülkemizin kaynaklarının verimli kullanımı anlamında, gelecek nesillere çok daha temiz bir çevre bırakmak anlamında çok çok önemli diye düşünüyorum.

Kanun teklifimiz aslında temelde üç kısma ayrılıyor: Birinci kısım, Türkiye Çevre Ajansının kurulmasıyla; ikinci kısım, 2872 sayılı Çevre Kanunu’nda yapılacak bazı değişikliklerle ve üçüncü kısım da bisiklet yolları ve e-skuterlerle ilgili düzenlemeler.

Türkiye Çevre Ajansı, amaç ve faaliyetlerine baktığınızda, aslında çok geniş bir kapsama oturuyor. Yani, çevrenin iyileştirilmesi, yeşil alanların korunması ve geliştirilmesi, sıfır atığın yaygınlaştırılması, hatta bilimsel çalışmalar yapmak, araştırma ve uygulama merkezleri kurmak, yine, gerekirse laboratuvarlar ve müzeler kurmak gibi çok geniş kapsamlı amaç ve faaliyetleri var bu Ajansın ama biz ilk etapta en önemli gördüğümüz “depozito yönetim sistemi”ni Ajansın gerçekleştirmesini, hayata geçirmesini istiyoruz, önemsiyoruz.

Bu depozito yönetim sistemi peki neden bu kadar önemli? Az önce de ifade ettim, WWF’nin bu konuda hazırladığı bir rapor var. Bakanlığımız, bu rapordan sonra, İstanbul Teknik Üniversitesinden hocalarla, İTÜNOVA vasıtasıyla bir buçuk yıldır üzerinde çalıştıkları bir proje geliştirdiler “Türkiye Depozito/İade Sistemi” adlı. Ben de on bir aydır bu çalışmanın bizzat içerisindeyim ve bu çalışmanın bize gösterdiği çok net veriler var. Yani Türkiye’de bugün, yılda 32 milyon ton katı atık üretiliyor ve bunların hacimce yüzde 25’i içecek ambalajları. Yani bizim kâğıt, metal, cam ve plastik içecek ambalajları, bugün yılda 20 milyar adet üretiliyor ve bütün katı atığın aslında hacimce yüzde 25’ini oluşturuyor. Buradaki temel mesele, neden Türkiye depozito yönetim sistemine ihtiyaç duyuyor? Biz geri dönüştürülebilir atıkları da aslında kendi arasında ayrı toplamalıyız. Biz karışık topladığımız zaman bunlardan yeterince nitelikli ürün elde edemiyoruz. Ama biz plastik atıkları, cam atıkları, metal atıkları ayrı ayrı toplasak hatta bunları atık hâline gelmeden ham madde gibi kullanabilsek çok daha etkin bir geri dönüşüm elde edeceğiz.

Bu sebeple biz, plastik şişelerin, cam şişelerin, metal kutuların, bütün içecek ambalajlarının ayrı toplanması için depozito yönetim sisteminin hayata geçirilmesini çok önemli görüyoruz. Sektörde çünkü yeniden plastik şişe üretimi için granür ithal edildiğini biliyoruz, cam şişe üretimi için kum ithal edildiğini biliyoruz. Ama biz cam kırığından ya da plastik şişe atığından, doğrudan bu şişeleri üretebiliriz ve burada 5 kat enerji masrafından kurtulmuş oluruz. Dolayısıyla, depozito yönetim sistemi vasıtasıyla biz 20 milyar adet içecek ambalajının üç sene içerisinde yüzde 90’ını geri dönüştürmeyi hedefliyoruz ve bu sayede enerjide ve ithalatta yapacağımız masraf azalmalarıyla Türkiye ekonomisine yılda 2 milyar lira katkı sağlamayı düşünüyoruz ve cari açıkta yarım milyar TL azalma öngörüyoruz.

Yine, kanunumuzun ikinci kısmı olarak belirttiğim Çevre Kanunu’ndaki değişikliklerden bahsedecek olursam, özellikle ilkeler kısmında biz çok önemli notlar düşmüş oluyoruz. Bunlardan bir tanesi sıfır atığın yaygınlaştırılması, bir diğeri iklim değişikliğiyle mücadele. Yine, motorlu veya elektrikli yani çevreci ulaşım araçlarının yaygınlaştırılması, bunların teşvik edilmesi ve çok önemseydiğimiz, tek kullanımlık materyallerin azaltılması gibi ilkelere çok önemli noktalar koyuyoruz ve önümüzdeki dönemde bu noktada daha etkin çalışmalar yapılmasını arzu ediyoruz.

Yine, atık su yönetimleriyle alakalı, atık sularını çok daha etkin yönetebilmeleri için bu firmaların kendi aralarında kooperatifleşmesine müsaade ediyoruz. Bakın, şöyle bir problem var: Kaynağında ayrı toplanan bazı atıklar yerel yönetimler

tarafından bazen bu vasıftan çıkarılabiliyor. Dolayısıyla burada biz kaynağında ayrı toplanan atıkların doğrudan geri dönüşüm tesislerine verilebilmesinin de önünü açıyoruz. Dolayısıyla burada üniversiteler, siteler, otel, restoran, kafe, AVM gibi yapılar kendi atıklarını kendi içerisinde ayrı toplayıp doğrudan dönüşüm tesislerine verebilecekler. Bunun da çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Yine, çevre izin ve lisansı olmayan bütün faaliyetler süresiz durdurulacak diyoruz. İdari para cezaları caydırıcılığı da artırmak anlamında oldukça artırılıyor. Türkiye’de bundan sonra herhangi bir yerde herhangi bir atıkla çevreyi kirletenlere bin lira ceza gelmiş olacak bu teklifimiz yasalışırsa.

Atık motor yağları çok önemsedğim bir başlık. Türkiye’de yılda 400 bin ton motor yağı üretiliyor ve bunların 200 bin tonu yani yarısı atık hâle geliyor. Biz bu 200 bin ton atık motor yağının yalnızca 20 bin tonunu geri dönüştürebiliyoruz. 180 bin ton atık motor yağı bugün maalesef çevreye karışıyor ya da yakılıyor ve şunu da biliyoruz: Aslında bu atık motor yağlarından biz “kalıp yağı” dediğimiz, “gres yağı” dediğimiz baz yağlar elde edebiliyoruz. Bugün sektörde maalesef bu baz yağlar yurt dışından ithal edilebiliyor. Şimdi, biz bu yaptığımız düzenlemeyle, kanun teklifimizle beraber -inşallah yasalışırsa- 180 bin ton atık motor yağını çevreye gitmekten kurtaracağız ve bunları geri dönüştürerek ekonomiye de katkı sağlamış olacağız.

Yine, Avrupa Birliği standartlarında bulunan çevre etiket sistemini de gönüllü şekilde Çevre Kanunu’na eklemiş oluyoruz.

Kanunun üçüncü kısmı çevreci ulaşım araçlarıyla alakalı, bisiklet yollarıyla ve e-skuterlerle alakalı bir kısım. Buraya ben hem bir Konya Milletvekili olarak hem de genç bir milletvekili olarak çok önem verdiğimi burada ifade etmek istiyorum çünkü Konya bugün dünyada New York’tan sonra en uzun bisiklet yoluna sahip 2’nci şehir. Evet, yanlış duymadınız, 550 kilometre bisiklet yolu var Konya’da. Dolayısıyla biz bisiklet yollarının ne kadar önemli olduğunu bizzat biliyoruz.

Yine, Konya Büyükşehir Belediyesi, ulaşım ana planına bisiklet master planını ilk hazırlamış ve uygulamaya geçirmiş belediye. Dolayısıyla biz, karbon emisyonunun azaltılması anlamında bu bisiklet yollarının, çevreci ulaşım araçlarının ne kadar önemli olduğunu bildiğimiz için Karayollarına bisiklet yolları yapma ve gürültü bariyerleri yapma ödevleri veriyoruz. Yine, yerel yönetimlere, 30 büyükşehir belediyesine ulaşım ana planlarına bisiklet master planlarını da eklemeleriyle alakalı düzenleme getiriyoruz. Yine, bisiklet yolları ile normal araçların kullandığı yolların kesiştiği noktalarda geçiş üstünlüğünü e-skuterlere ve bisikletlere veriyoruz ve bisiklet yollarını araç ve yaya trafiğine kapatıyoruz trafik güvenliğini sağlamak adına.

Yine, genç bir milletvekili olarak gençlerin sıklıkla rağbet gösterdiği bu e-skuterlerle ilgili malum düzenlemeler yer alıyor. Aslında biz bu kanun teklifimizde bu elektrikli skuterleri bir yasal zemine oturtmuş oluyoruz, bir tanımlama yapıyoruz, diyoruz ki: E-skuterler 25 kilometre/saatten fazla hız yapamaz. Yine, kullanım yaşı 15 olarak belirlendi, sürücü belgesine ihtiyaç yok, trafik güvenliğinin sağlanması açısından bu da çok önemli. Yine, sadece kişisel yük taşınabilir ve tek kişi binebilir skutere, bunu böyle düzenledik. Bir de bu çevreci ulaşım araçlarının teşviki için, yaygınlaşması için bu skuter firmalarının yerel yönetimlere ödeyeceği işgal harçlarını en alt tarifieden belirleyip günlük 16 kuruş olarak belirledik ve biz inanıyoruz ki bu düzenlemelerle beraber bu ulaşım araçları yaygınlaşacak ve karbon emisyonu, sera gazı emisyonları, inşallah, daha da azalmış olacak.

Burada, tabii, bu Gazi Meclis çatısı altında ben inanıyorum ki bütün milletvekillerimiz çevreye duyarlı. Evet, daha önce de ifade edildi, çevre gerçekten siyasetüstü bir konudur. Bizim gelecek nesillerimize temiz bir çevre bırakmak, gerçekten, hepimizin duyarlılık göstermesi gereken bir hadisedir, bu konuda benim hiçbir şüphem yok. Bu konuda, biz daha önce çok önemli çalışmalar yaptık, “plastik poşet yasası” diye bilinen yasayla biz kişi başı yılda plastik poşet kullanımını yüzde 80 azaltarak 440’tan 90’a düşürmeyi başardık. Bunu hep beraber yaptık. Ben inanıyorum ki bugünkü kanun teklifimizle beraber yine çevremiz için, geleceğimiz için çok güzel bir adım atmış olacağız. Türkiye Çevre Ajansının kurulması, depoito yönetim sisteminin çok etkin bir şekilde çalışıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) - ...içecek ambalajlarının yüzde 90’ının geri dönüşümünün sağlanması, çevreci ulaşım araçlarının yaygınlaştırılmasıyla beraber geleceğe imza atacağımız çok güzel bir kanun teklifi getirdiğime inanıyorum.

Burada gerçekten Komisyon aşamasından hazırlık aşamasına, bütün hocalarımıza, ilgili STK’lere, çalışan ilgili bütün bürokratlarımıza, bütün milletvekillerimize, bilhassa Gaziantep Milletvekiliimiz Sait Kirazoğlu’na çok teşekkür ediyorum. Bir de tabii 2001 yılından bu yana bütün yaptığımız çalışmalarda çevreci bakış açısıyla Türkiye’nin çevresini korumak için, geleceğini korumak için bütün projelerde imzası olan, büyük emeği olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a huzurlarınızda teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

“Derdimiz insan, derdimiz çevre, niyetimiz sıfır atık.” diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım. Öncesinde bir yoklama talebi var galiba ama önce bir okutayım müsaade edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, yok, okunduktan sonraki oylamada yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Tabii ki tabii ki.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 232 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerindeki görüşmelere İç Tüzük’ün 72’nci maddesi gereğince görüşmelerin devamını öneriyoruz.

Özgür Özel

Manisa

Bariş Karadeniz

Sinop

Burcu Köksal

Afyonkarahisar

Orhan Sümer

Adana

Murat Bakan

İzmir

Süleyman Bülbül

Aydın

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz vardır.

BAŞKAN - Ama oylamaya sunmadan önce bir yoklama talebi vardır, onu yapacağım.

Sayın Özel, Sayın Bakan, Sayın Karadeniz, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Sümer, Sayın Bülbül, Sayın Köksal, Sayın Özer, Sayın Gündoğdu, Sayın Güzelmansur, Sayın Şahin, Sayın Polat, Sayın Hancıoğlu, Sayın Aydoğan, Sayın Süllü, Sayın Erbay, Sayın Şener, Sayın Zeybek, Sayın Bankoğlu, Sayın Yalım.

Evet, 20 tamamlandı.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum ve Grup Başkan Vekillerimizi lütfen kürsü arkasına davet ediyorum.

Kapanma Saati: 20.49

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde, İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilen görüşmelere devam önergesinin oylanmasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sisteme girmeyi becerebilen arkadaşlarımız lütfen pusula göndermesinler, pusula veren arkadaşlarımız da lütfen Genel Kurul salonundan ayrılmayınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı 232) (Devam)

BAŞKAN - Sayın Özgür Özel ve arkadaşları tarafından verilen görüşmelere devam önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerde.

Evet, en son soru-cevap işleminde kalmıştık.

Şimdi on dakika süreyle soru, on dakika süreyle cevap olmak üzere yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemini yapacağım.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir: Bu düzenlemede, Türkiye Çevre Ajansı Başkanına hem kurum Başkanı hem de yönetim kurulu nedeniyle çift maaş ödenmesi öngörülebileceği doğru mudur? Doğruysa ne kadar maaş verilecek?

İki: Türkiye'de ne kadar plastik ithal ediliyor?

Üç: Plastik atık ithalatının Türkiye'ye zararı nedir?

Dört: Çevre Ajansının yönetim kurulu üyeleri kimlerden oluşacak? Yani burası yine bir siyasi partinin âdeta herhangi bir atama yeri mi olacak?

Çevre Ajansının denetimi nasıl olacak? Bu konuda bizi aydınlatır mısınız.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Muhtarlar, demokrasinin temel taşı, mahallî idarelerin vazgeçilmez bir parçası, millet iradesinin devletle buluşma noktasıdır. Muhtarlar, tüm vatandaşlarımızın ayırım yapmadan en zor günlerinde en yakınında olan, onların bütün acılarını, sevinçlerini paylaşan kardeşlerimizdir. Kayseri'de, AKP il ve ilçe yöneticilerinin, tek gayesi hizmet olan bağımsız ve tarafsız muhtarlarımıza AKP'ye üye olmaları, vatandaşı da üye yapmaları, yoksa hizmet alamayacakları yönünde baskı yaptıkları iddia edilmektedir. Muhtarlarımıza yapılan bu baskılar kabul edilemez. Muhtarları baskı altına almak, millî iradeye baskı yapmaktır. İktidar, parti devleti olma yolunda bir örneği daha gözler önüne sermiştir. AKP yöneticileri bu baskılardan vazgeçmelidir. Baskılara boyun eğmeyen değerli muhtarlarımızın her zaman, her koşul ve şartlar altında yanlarında olduğumuzu ve olacağımızı belirterek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erel? Sayın Erel yok.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP'nin çevrenin korunmasından anladığı “Nasıl rant sağları?” düşüncesidir. Bu nedenle çevrenin korunması ile AKP kafası asla yan yana gelmez. Sizin çevreyle ilgili getirdiğiniz düzenlemeler, sadece vatandaşın bir tür yeni vergiler alma düzenlemeleridir. Çevrenin korunması sizde “Katarlılar kaç dolar verir?” sorusundan ileri gidemez. Çevreye ve bu topraklarda yaşayan insanlarımıza değer verseydiniz Kanal İstanbul gibi gereksiz bir Zihni Sinir projesinde ısrar etmez, “Saros Körfezi”ni taş ocaklarıyla, olmadı FSRU Limanı'yla yok edeyim.” demezdiniz. Biraz çevre, toprak, insan sevginiz olsaydı otuz yıldır zehir saçan Ergene'yi çoktan temizlemiş olurdunuz. Biliyoruz ki Ergene'nin etrafında Katarlılar yaşasa çoktan temizlerdiniz. On sekiz yıldır iktidarınız insanlarımızın zehirlenmesini seyrediyor.

Ey küçük ortağın elinde oyuncak olmuş AKP, sularımızı peşkeş çekme hesaplarınız için sizi şimdiden uyaralım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çoğu bankanın Covid-19 pandemisi devam eden bu dönemde, Sağlık Bakanlığının açıkladığı tedbirlerle uygun olarak çalışma saatlerini ve yöntemlerini yeniden düzenlediklerini görmekteyiz. Bankaların, müşterilerinin ve çalışanlarının sağlığını gözetmek için yaptıkları bu uygulamaları ne yazık ki bazı kamu bankalarında görmüyoruz. Bu durum salgınla mücadele ilkelerine ters düşmektedir. Bulaş riskinin çok yüksek olduğu bu dönemde söz konusu kamu bankalarının da salgına uygun çalışma modellerine geçmelerinin bir zorunluluk olduğunu ve bu uygulamanın da ayrıca denetlenmesi gerektiğini vurguluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık Bakanı dün yaptığı açıklamada, ülkemizde Covid aşısının yaygın olarak 11 Aralık tarihinde yapılmaya başlanacağını, bu amaçla da 50 milyon doz aşının şubat ayına kadar geleceğini ifade etmiştir. Şu ana kadar geliştirilme çalışmaları tamamlanmış, onay ve ruhsat almış, Dünya Sağlık Örgütünün kullanımını tavsiye ettiği bir aşı yok. Toplumdaki aşı konusundaki şüpheyi gidermek için, Sağlık Bakanlığı yapacağını söylediği aşının hangi kurum tarafından onaylanıp ruhsatlandırıldığını açıklamalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Burcu Köksal, buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, tapularda ölüm ve vaka sayıları maalesef artmakta ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli esnek çalışırken ne yazık ki illerde bulunan tapu ve kadastro müdürlüklerindeki personel ise full-time çalışmakta. Bazen 100 ya da 120 civarında işlem başvuruları alırken, bazı dönemlerde de 200, 300, 400'lerde işlem başvuruları almaktalar. Tapu çalışanlarının bu kadar yoğun işlem yaptıkları, bu kadar kalabalık bir ortamda coronavirüsten etkilenmemesi için hâlâ bir önlem alınması düşünülmüyor mu?

BAŞKAN – Sayın Yalim...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özellikle pandemi zamanında İstanbul'da yaşayan vatandaşlarımıza zulmetmeyi bırakın diyorum. Peki, neden? Tam İstanbulkart sahipleri vatandaşlarımız metroya bindikten sonra 3,5 TL daha ödeyip Marmaray'ı aktarmalı olarak kullanabiliyorlardı. Sefer başı 3,5 TL'lik bir ekonomi sağlıyorlardı ancak Hükümet, Demiryollarına bunu iptal ettirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyemiz hemen buna itiraz etti ancak Hükümetin kontrolünde olan UKOME, Ulaşım Koordinasyon Merkezi itirazı reddetti ve de İstanbullu vatandaşlarımız işe gidip gelirken, maalesef günde 7 TL daha fazla ödüyor. İnin vatandaşımızın sırtından diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erbay...

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkürler Başkan.

Tüm dünya gibi ülkemiz de coronavirus salgınıyla mücadele ediyor, vaka sayıları her geçen gün artıyor. Evet, bir an önce çok daha sıkı tedbirler alınmalıdır ancak bu tedbirler alınırken esnafımıza sırtınızı dönmeyin, üreten, bu ülkeye katma değer sağlayan esnafımızı yok saymayın. Yıllarca hizmet veren lokantacı esnafımızı, kahve işletmelerimizi, direksiyon başında yolları arşınlayan şoför esnafımızı, kuaför ve berberlerimizi kaderiyle baş başa bırakmayın. Gün, fedakârlık yapma günü ise fedakârlığa kendinizden başlayın. Yandaş şirketleri zengin etmekten, kullanılmayan yol, köprü, havaalanlarına verilen garanti ödemelerden vazgeçin. Sonu gelmeyen lüksünüzden, şatafatınızdan, 50 bin dolarlık çantalarınızdan, yazlık, kışlık uçan saraylarınızdan vazgeçin. Bugünlerde uçak filosuyla gitmeyi planladığınız bir piknik geziniz varsa derhâl iptal edin ve can çekişen esnafımızın beklentilerini de bir an önce karşılayın.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aday üye ülkesi olduğumuz Avrupa Birliğiyle çevre başlığını 2009 yılında açtık. Hukuksal ve kurumsal olarak çok büyük uyumsuzluklar varken aynı zamanda Avrupa Çevre Ajansının da üyesiyiz ama bu kanunla kurulan Türkiye Çevre Ajansının işleyişi, kuruluş amacı, kadrosu, faaliyetleri ile AB müktesebatında uyumsuzluklar mevcut. Bu konuda ne diyorsunuz? Ajansın kuruluş amacı yeşil alanların iyileştirilmesi derken, aynı zamanda, yine, bu iktidar tarafından 200 binden fazla ağacın kesileceği, 23 milyon metrekare orman alanının yok olacağı, su kaynaklarının yok olacağı, 136 milyon metrekare tarım alanının yok olacağı Kanal İstanbul Projesi için ne düşünüyorsunuz kanun teklifinin sahipleri?

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Samir Amin, Batı'nın kendi dışındaki ülkelere yönelik tutumunun ellerinde tuttıkları 5 tekeli korumaya yönelik olduğunu belirtmektedir. Bu 5 tekel ise şunlardır: İleri teknoloji tekeli, finans akımlarını denetleme tekeli, kritik öneme sahip doğal kaynaklara ulaşma ve denetleme tekeli, kitle iletişimi ve medya alanında tekel, kitle imha silahları alanında tekel. Bu doğrultuda, kitle imha silahlarının önemli bir kaynağını oluşturan nükleer teknolojinin Batı dışı ülkeler tarafından kullanılması ve geliştirilmesi engellenmek istenmektedir. Ayrıca, enerji amaçlı nükleer araştırmalara karşı herhangi bir kısıtlama da uluslararası düzeyde yoktur. Batı çifte standartlı ve kendine demokratıdır.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık sistemimizin en önemli çarklarından bir tanesi de eczanelerimizdir. Eczanelerimizde çalışan, alın teri döken ancak kamuda kadro sıkıntısı yaşayan on binlerce eczane teknikeri, sağlık emekçimiz bulunmaktadır. Eczane teknikerleri bu işin üniversite düzeyinde eğitimini almış, yeterli birikimi olan sağlık sektörü için önemli görev yapan gençlerimizdir. Bu gençlerimiz, Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu atamaları büyük bir üzüntüyle takip etmektedirler. Eczane teknikerlerine açılan kadro sayısı çok yetersiz kalmaktadır. Sağlık sektörünün her birimine hiç esirgmeden destek vermemiz gereken bu dönemde, devlet hastanelerinin eczanelerinde çalışmak üzere ihtiyacı karşılayacak düzeyde eczane teknikeri ataması yapılması lazım.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün işaret ettiği gibi, cumhuriyetimize fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller yetiştiren tüm öğretmenlerimize saygılarımı, şükranlarımı sunuyorum ve bir grup öğretmenimizin mağduriyetini dile getirmek istiyorum.

Öğretmenlik yaparken çeşitli sebeplerle istifa etmek zorunda kalan ve şimdi mesleğine geri dönmek isteyen yaklaşık 300 öğretmenimiz var. Çoğu on, on beş yıllık tecrübeli öğretmenler. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, istifa sonrası memurluğa dönüş hakkı veriyor. Sağlık Bakanlığı bu kanuni hakkı uyguluyor, diğer bakanlıklar da uyguluyor ancak Millî Eğitim Bakanlığı uygulamıyor. Bu adaletsizlik son bulmalı, istifa edip geri dönmek isteyen öğretmenlerimize yeniden atanma yolu açılmalıdır. Tecrübeli öğretmenlere ihtiyacımız var, Bakanlık bu konuda bir an önce gerekli adımları atmalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

YAŞIN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kurulacak olan Çevre Ajansının gelir kaynakları arasında genel bütçeden aktarılacak tutarlar, faaliyetlerden elde edilecek gelirler, vesair gelirler yanında her türlü bağış ve yardımlardan elde edilecek gelirler var. Çevre Ajansı bağış ve yardımları gelir kaydedebilecek ama bu bağış ve yardımların ne alt ne de üst sınırı belirlenmemiştir. Dolayısıyla, Ajans öncelikle özerklik vasfını yitirecek ve ardından kamu yararı ilkesi rafa kaldırılacak ve bağışçı yararı ön plana çıkacaktır. Bu eksik bir düzenleme midir? Bu eksik düzenlemeyle ilgili düzeltme yapılabilir mi?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Evet, Komisyon, Muhammet Bey, buyurun.

ÇEVRE KOMİSYONU BAŞKANI MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle, Çevre Ajansı ile alakalı, biz, Komisyon da bütün arkadaşlarımızla beraber, sivil toplum kuruluşlarının da katılımıyla bu, bütün maddeleri tek tek değerlendirdik. Öncelikle, Komisyon da katkı sunan bütün milletvekili arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Geçen yıl poşet yasasını da çıkardık hep birlikte ve bu poşet yasasında da aynı duyarlılığı arkadaşlarımız gösterdi. Poşet yasasının amacı plastik tüketimini azaltmaktır. Çevre Ajansı da esasında bu, daha önce çıkardığımız yasayı güçlendirecektir. Yani kanun teklifine baktığımız zaman, çevre kirliliğini önlemek, yeşil alanların korunması, iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlamak, ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Türkiye Çevre Ajansı kurmayı amaçlıyoruz. Sıfır Atık Projesi'nin en önemli hususlarından olan kaynağında ayrıştırma süreci ve etkin bir depozito yönetim sistemi için gerekli değişikliklerin yapılması ve bu kapsamda Türkiye Çevre Ajansı'nın kurulmasıyla birlikte depozito yönetim sisteminin kurulması ve işletilmesi amaçlanmaktadır. 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda yer alan idari yaptırımların daha caydırıcı hâle getirilmesi amaçlanıyor. Çevre etiket sisteminin oluşturulması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı haricinde "çevre etiketi" adı altında herhangi bir faaliyetin yürütülmemesi amaçlanmaktadır. Atık yönetimi firmalarının atık yönetiminden sorumlu tutulması, motor yağı değişimlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetki verilen işletmeler tarafından yapılması veya atık motor yağlarının bu yerlere teslim edilmesinin zorunlu olması, bisiklet ve elektrikli skuter gibi çevreci ulaşım araçlarının teşvik edilmesi, kara yollarında bulunan bisiklet yollarında ve şeritlerinde elektrikli bisiklet ve elektrikli skuter kullanabilmek için 15 yaşın tamamlanmış olması, elektrikli skuterlerle yolcu taşınması ile bu araçlarla sırtta taşınabilen kişisel eşya harici yük taşınmasının yasak olması öngörülmektedir. Yani biz geçmişte söyledik; evet, çevre siyaset üstüdür, bunu da gördük. Poşet yasasıyla birlikte, şu anda Türkiye'de kullanılan poşetlerde yüzde 80 azalma var. Elbette ki biz yüzde 80 azalmayla plastik tüketimini azalttık ama biz amaçlarımıza tamamen ulaştık mı, hedeflerimize ulaştık mı? Hayır. Hedeflerimize ulaşabilmek için özellikle bu depozito yönetim sistemiyle birlikte, Türkiye'de bir taraftan "atık" olarak tabir ettiğimiz çevreyi kirleten bu plastikleri hem atıktan çıkarıp ekonomiye kazandırmak hem de çevre kirliliğini azaltmak için bu Çevre Ajansı'nı kuruyoruz. Özellikle Türkiye'den örnek vermek gerekirse, 20 milyar civarında bu ambalaj bisikleti var, 20 milyar. Bunun yüzde 90'ını geri dönüşüme kazandırıp hem ekonomiye kazandırmayı hem de çevre kirliliğini ortadan kaldırmayı amaçlıyoruz. Esasında insanlığın, bütün canlıların faydasına olan bir kanunun çıkmasını hedefliyoruz. İnşallah bu kanun çıktığı zaman da hedeflerimize ulaşacağız. Bir taraftan, plastik ve ambalaj atıklarıyla çevresel kirliliğin oluşmasını engelleyeceğiz, diğer taraftan da ekonomiye kazandırıp çevresel sorunları çözmüş olacağız. Ayrıca, bu Çevre Ajansı ile birlikte belediyelere de yerel yönetimlere de bir kolaylık sağlamış olacağız, bunu da buradan ifade etmek isterim.

Sayın Tanal'ın sorularına baktığımız zaman, özellikle yönetim kurulu üyelerinin kimlerden oluştuğunu sordu. Biz bunu Komisyon da tartıştık. Yönetim kurulu üyeleri, konusunda uzman, dört yıllık fakülte mezunu olan kişilerden oluşacak. Denetimin nasıl olacağını sordu. Denetim, hem Sayıştay denetimine açık -bu çok önemli bir şey- hem de Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine açık olacak. Yönetim Kurulu Başkanı, hem Ajans Başkanı hem Yönetim Kurulu Başkanı; çift maaş, hayır; şu anda bir önerge var zaten, düzeltiliyor; tek maaş olacak, çift görevi olan insanlar tek maaş olacak.

Şu anda Türkiye'de plastik tüketimi ne kadar diye sordu. Bakanlığın geçen sene yani bu 2020 yılında tahsis ettiği kota yüzde 50, yaklaşık 2 milyon ton diye geçiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne kadar ithal edildi?

ÇEVRE KOMİSYONU BAŞKANI MUHAMMET BALTA (Trabzon) – 625 bin ton şu anda gerçekleşen yani 2 milyon tondan 625 bin ton.

Diğer taraftan, Sayın Çepni'nin atık ithalatıyla alakalı sorusuna da böylelikle cevap vermiş olduk. Yani daha önce tahsis edilen rakamlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında bu kotalar yüzde 50'ye düşürülmüştür yani daha önce 100 tonluk bir hak verilmişse şu anda 50 tona yani yarı yarıya düşürülmüş. İnşallah bu Çevre Ajansı'nın kurulmasıyla, depozito yönetim sisteminin kurulmasıyla beraber de dışarıdan gelecek atıklarda, bizim hedefimiz, tamamen ortadan kaldırılmasıdır.

Diğer taraftan, sorulara bakıyorum. Avrupa Birliği müktesebatıyla mı kuruldu? Her ülkenin kendi mevzuatına göre bu kuruluşlar kuruluyor, kendi kanunlarıyla kuruluyor, bizim Çevre Ajansı'nın da kendi müktesebatımıza, ülkemizin mevzuatına uygun olduğunu düşünüyoruz.

Gelirler ve yardımlardan bahsedildi, yardımların bir üst sınırı yok her yerde olduğu gibi. Sonuçta istediği kadar bağış alabilir, bunu söylemek isterim. Gelirlerle alakalı da kanun teklifinde ve şu anda metinde Çevre Ajansı'nın gelirleri açık açık ifade edilmiştir, bunu söylemek isterim.

Yine, özellikle burada bütün milletvekillerimizin görüşleri var, konuşmalarında ifade ettiler yani bizim on sekiz yıllık iktidarımızda çevre ile alakalı neler yapıldığını. Sayın Çepni'nin kürsüdeki konuşmasına baktığımız zaman, sanki Türkiye'de bütün çevresel sorunlar çözülmüş, bu çevresel sorunlar çözüldükten sonra bunlar bozulmuş gibi, sanki Türkiye'de on sekiz yıldan beri hiçbir şey yapılmamış gibi bir ifadeleri var. Esasında on sekiz yıldan beri Türkiye'de neler yapıldığına baktığımız zaman, katı atık tesislerinden, bertaraf tesislerinden atık su arıtma tesislerine, hepsine baktığımız zaman nereden nereye geldiğimizi görüyoruz. Türkiye'de artık çöpler bu düzenli depolama sahalarında depolanıyor, aynı zamanda da buralarda elektrik üretilerek ekonomiye kazandırılıyor. Daha önce çöp toplarken çöp arabalarıyla resim çektirirken belediyeler -her belediye çöp arabalarıyla resim çektirirdi- artık Türkiye'de çöpler toplanıyor, düzenli depolama sahalarında toplanıyor, bazı bertaraf tesislerinde bertaraf ediliyor, oralarda elektrik enerjisi üretiliyor. Burada çöp miktarı da azalarak ve bir zihniyet değişikliğiyle birlikte çevremizi temiz tutuyoruz. Atık su arıtma tesislerine baktığımız zaman atık sular arıtılarak doğaya bırakılıyor. Şunu örnek vermek isterim: Türkiye'de şu anda belediye nüfusunun yaşadığı yerlerin yüzde 89'unu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, sorum açık ve net. Dedim ki: Türkiye'de ne kadar plastik ithal ediliyor?

BAŞKAN – Sorunuz kayıtlara geçti zaten.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama soruma cevap vermedi, sorum tabii ki kayıtlara... Ne olacak şimdi Başkanım?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, sorunuz kayıtlarda.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, oylamaya geçmeden önce yoklama yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özel, Sayın Topal, Sayın Karadeniz, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Tanal, Sayın Sümer, Sayın Kaya, Sayın Köksal, Sayın Bülbül, Sayın Gündoğdu, Sayın Güzelmansur, Sayın Hancıoğlu, Sayın Aydoğan, Sayın Süllü, Sayın Polat, Sayın Özdemir, Sayın Bakan, Sayın Yüceer, Sayın

Bankoğlu, Sayın Arslan.

Evet, yoklama işlemi için üç dakika süre veriyorum. Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Değerli milletvekillerimiz, lütfen pusula veren arkadaşlarımız Genel Kuruldan ayrılmasınlar ve sisteme giren arkadaşlarımız aynı zamanda pusula verdilerse onu geri çeksinler.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.36

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ
KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım. Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren arkadaşlar lütfen Genel Kurul salonundan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı 232) (Devam)

BAŞKAN – 232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

232 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesine oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 18'inci maddeleri kapsamaktadır. Birinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Ayşe Sibel Ersoy'un.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Günümüzde, insanoğlunun karşı karşıya kaldığı ve etkileri her geçen gün artarak devam eden sorunların başında hiç kuşkusuz çevresel sorunlar geliyor. Önceleri yerel bazlı, dar çaplı olarak karşımıza çıkan sorunlar zamanla büyüdü ve etkileri küresel boyuta ulaştı. İklim değişikliği, hava kirliliği, okyanusları saran plastik atık adaları, karadaki çöp yığınları çözümü isteyen sorunlardan bazıları. Dolayısıyla, çözüm üretme noktasında bireyselden ziyade müşterek hareket etmemiz gerekmektedir.

Yaşadığımız bu pandemi süreci, dünyamıza ne kadar zarar verdiğimiz gerçeğini bizlere gösterdi. Hatırlayacaksınız, salgının ilk döneminde birçok ülkede sıkı tedbirler alınmıştı, dünya genelinde neredeyse hareketlilik yüzde 90'a varan oranda azaldı. Hâl böyle olunca havamız temizlendi, uzaklar görünür hâle geldi. Dünya kamuoyunun bu önemli sorunlara ancak son elli yılda eğilim gösterdiğini görüyoruz. Ne var ki ülkemizde oldukça dinamik bir konu olan çevreye dair düzenlemelerin, etkin adımların ancak son yirmi yılda atıldığını müşahade ediyoruz. Atıkların düzenli depolanması, geri dönüşüm faaliyetlerinin yaygınlaşmasıyla, öyle ki 2000'li yılların başında sayıları 10-20 olarak anılan tesis yatırımları yasal düzenlemeler ve geliştirilen politikalar eşliğinde büyük artış göstererek, günümüzde 3-4 binlere ulaşmış durumda. Ayrıca, bu tesisler on binlerce kişiye de istihdam potansiyeli oluşturmaktadır. Yine atık suların arıtılması ve yer yer tekrar kullanılarak su kaynaklarının korunması, hava kalitesinin iyileştirilmesi, korunan alanlardaki artış gibi birçok konuda ciddi gelişmelere tanık olduk.

Bakınız, Çevre Kanunu'muz neredeyse 40 yaşını dolduruyor ancak 2006 ve 2018 yıllarında olmak üzere 2 defa kapsamlı revizyona tabi tutulduğunu görüyoruz, öncesinde de küçük düzenlemeler geçirmiş. Hâlbuki biz çevreyi "önleyici hekimlik" olarak tanımlıyoruz, bu yönüyle de siyasetüstü olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu bakış açısıyla ülkemiz kaynaklarının daha akılcı ve verimli kullanılmasında hem bireysel hem de toplumsal sorumluluklarımızın olduğunun unutulmamasının altını çiziyorum.

Kıymetli vekiller, 2018 yılında gerçekleşen Çevre Kanunu değişikliğinin temelinde atık yönetimi vardır. Yapılan düzenlemelerin özellikle ülkemizde atık yönetiminde âdeta bir devrim oluşturduğunu söyleyebiliriz. Düzenlemeyle plastik poşetler ücretlendirildi, bu düzenlemeyle poşet kullanımı yüzde 80 oranında azaldı. Bu, aynı zamanda ham maddeden de tasarruf etme anlamını taşıyor. Geri kazanım katılım payı uygulamasıyla sıfır atık sisteminin finansal altyapısı oluşturuldu. Şimdi, gündemimizde yurt dışında uygulanan ülkelerde yüzde 90 ve üstü geri dönüşüm başarıları sağlayan zorunlu depozito uygulaması bulunmaktadır. Zorunlu depozitoyla da sistemin önemli bir bileşeni olan depozito uygulamasının hayat bulması amaçlanıyor.

Kıymetli milletvekilleri, görüşülmekte olan teklifte esas itibarıyla üç konu ele alınıyor. Bunlardan ilki Çevre Ajansının kurulması, ikincisi sıfır atığın yaygınlaşması ve son olarak da çevre dostu bisikletli ulaşımın yaygınlaşması olarak karşımıza çıkıyor. Teklifte kurulacak olan Çevre Ajansının birçok faaliyeti olacak, bunlardan ilki ve öncelikli olanı Depozito/İade Sistemi'ni yönetmek. Depozito, atıkların etkin olarak toplanmasını sağlayan bir mekanizma. Uygulama pratikte oldukça basit bir işleyişe sahip. Ürüne ambalaj bedeli yansıtılıyor, ambalaj iade edildiğinde de ücret geri alınıyor. Vatandaşa mali külfet oluşturmuyor. Sadece, atığın geri getirilmesi için teşvik edici bir unsur oluşturuyor. Pratikte kolay gibi görünen bu sistemin yönetimi elbette ki daha zor. Zira, ülkemiz piyasasında dolaşan yıllık 20 milyar adedi aşan ambalajdan, onların takibinden bahsediyoruz. Birçok paydaşın eş güdüm dâhilinde

çalışması gereken bir sistem. Bu sistemin tek elden yönetimi de önem arz etmektedir. İşte Çevre Ajansı, sistemin tek elden yönetimini tesis etmek üzere çatı kuruluş olarak vazife yapacak. Piyasada dolaşımda bulunan 20 milyar adet içecek ambalajının takibini yapacak, bir nevi onları izleyecek, kullanım sonrası da çöpe gitmesini önleyecek. Kaynağında temiz olarak toplayarak geri dönüşüm sanayisine ham madde olmak üzere iletecek. Böylece hem yerel yönetimlerimizin atık ve temizlik giderleri azalacak hem de sanayicimize daha ucuz ve işlenmesi daha kolay madde sunulacak.

Ajans personeli için İş Kanunu hükümleri uygulanacak. Böylece ihtiyaçlar dâhilinde daha hızlı ve etkili adımlar atılması sağlanacak. Ayrıca Sayıştay denetimine de açık. Sonuç olarak, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine uyumlu olacaktır. Hâlihazırda her ne kadar Ajansın, Depozito/lade Sistemi'nin yürütücüsü olacağı görünüyorsa da aslında tek görevi bu olmayacak. Öncelikli görevi, depozito uygulaması dışında, kamu tüzel kişiliğini haiz Ajansa bu düzenlemeyle çevre denetim yetkisi veriliyor. Avrupa ve Amerika'daki çevre koruma ajansları örneklerinde olduğu gibi denetim faaliyetleri de icra edilebilecek. Kıyı bölgelerimiz gibi kimi kritik bölgelerde çok kolay ve çabuk bir şekilde teşkilatlanarak kirliliğin kontrolü sağlanacak. Sistemin ilk etapta altyapısının kurulmasını sağlamak üzere çeşitli ürünlerden alınan geri kazanım katılım payı gelirlerinin yüzde 10-15'i Ajansa aktarılacak.

Saygıdeğer vekiller, teklifle getirilen düzenlemelerden birisi de bisiklet ulaşımını desteklemekle ilgili. Motorlu araç sayısı ve dolayısıyla trafikteki yoğunluk her geçen gün artış gösteriyor. Bir sürücü İstanbul'da yıllık ortalama yüz elli saatini, Ankara'da ise elli üç saatini trafik yoğunluğuna kurban ediyor. Bu durum aynı zamanda millî servetin kaybolması anlamını da taşıyor.

Yoğunluğun, ekonomik etkilerinin yanında hava kirliliğinin de başlıca etmenlerinden biri olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla alternatif araçların geliştirilmesi ve desteklenmesi gerekiyor. Özellikle yaşadığımız pandemi sürecinde ferdî hareketlilik artış gösterdi, dolayısıyla çevre dostu araçların teşvik edilmesi de önem kazandı. Bu noktada motorlu araçların onda 1'inden daha düşük çevresel ayak izine sahip bisikletli ulaşımın desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Düzenlemeyle, ihtiyaç duyulan alanlarda yeni bisiklet yollarının yapılması için Karayollarına yetki veriliyor. Bu durum, hiç kuşkusuz Hükümet programında yer alan 2023 yılına kadarki 3 bin kilometre bisiklet yolu yapımına da destek sunacaktır.

Yine, son yıllarda ülkemizde de sayıları her geçen gün artan elektrikli skuterlerin kullanımı yasal zemine kavuşturuluyor. Düzenlemeyle, araçların hız limitleri ve kullanım koşullarındaki kısıtlamalarla trafikte güvenle seyretmelerinin önü açılacak.

Evet, bir taraftan iklim krizi, bir taraftan gıda ve su sorunları artık herkesi etkiler durumda. Dolayısıyla, bireysel mücadeleden ziyade müşterek olarak hareket etmek gerekiyor. Bakınız, Birleşmiş Milletler bunun için hedefler belirledi: 2023 hedefleri. 17 adet sürdürülebilir kalkınma hedefleri var; iklim değişikliğiyle mücadele, sürdürülebilir şehirler, bilinçli üretim ve tüketim, sıfır açlık bunlardan birkaç tanesi. Hemen hemen hepsinin temelinde kaynakları daha doğru kullanmamız, doğamızın bize sunduğu imkânları koruma ve kullanma dengesini gözeterek değerlendirmemiz işaret ediliyor. Bu noktada hepimize, bireylerden toplumlara, devletlere kadar herkese birtakım sorumluluklar düşüyor.

Hazırlanan bu teklifin de bu amaca hizmet edeceğini düşünüyor, emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyor, düzenlemenin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Çevre Ajansının kurulmasına dair kanun teklifinin birinci bölümü üzerine söz aldım.

Bugün, dünyanın gündeminin en başında ekoloji sorunları yer almaktadır. Küresel ısınma, iklim değişikliği, sel, tayfun, kuraklık, aşırı hava sıcaklığı ve soğukluğu, buzulların erimesi, deniz seviyesinin yükselmesi, su kaynaklarının azalması, doğal kaynakların tükenmesi, ormansızlaşma, çölleşme, biyolojik çeşitlilik kayıpları, radyasyona maruz kalma, toprak ve su kirliliğinin artması gibi ekolojik sorunlar dünyanın bütün ülkelerini doğrudan etkileyecek düzeye varmıştır artık.

Gündemimizde olan kanun bu yönüyle çok önemli bir konuyu düzenliyor. Peki, gerçekten düzenliyor mu? Ekolojiye genel yaklaşımınız nedir? Şirketleri ve onların çıkarlarını zor gücüyle koruyan devletlerin, ekolojik yıkımı dünya nüfusunu tehdit eden bir düzeye çektiğini görmemiz gerekiyor artık. Kapitalizmin enerji açlığı içtiğimiz suyu, soluduğumuz havayı kirletiyor. Yaşamın ve doğanın kaynağı olan gün ışığını kullanmak ve ondan faydalanmak yerine fosil yakıtların hunharca yok edilmesi, madencilik ve enerji alanında kamu yararının değil, rantın esas alınması bu tehlikeyi her geçen gün daha da büyütüyor. İnsanın doğanın bir parçası olduğunu, onun hâkimi ve sahibi olmadığını savunan anlayışlar iktidarda olmadığı için dünya ve tür olarak insanlık yok olma riskiyle karşı karşıyadır. Ekolojik yıkımın ve adaletsiz bölüşümün sonucu olarak açlık, yoksulluk ve salgın hastalıklar ülkeleri ve halkları tehdit ediyor. Doğayı her düzeyde sömürülecek bir meta olarak gören egemen anlayış, insan-doğa karşıtlığı üzerine kuruludur ve insanlığın yuvası olan ekosistemi her etkinliğiyle yok etmeye devam etmektedir.

Ülkeler ve halklar bir yol ayrımındadır. Artık hem üretim hem de tüketim ekolojik dengeyi tahrip ederek devam ettirilemez düzeye gelmiştir. Devletler, bu yıkımın suç ortaklarıdır. Türkiye de dâhil mevcut devletlerin çok önemli bir bölümü hem fosil yakıtların hem de yenilenebilir enerji olarak ifade edilen kaynakların üretim maliyetlerini halka fatura etmektedir. Bir yandan vergi indirimlerini, araştırma geliştirme fonlarını, teşviklerini, alım garantilerini ekoloji düşmanı şirketlerin hizmetine sunarken öte yandan Kaz Dağları'nda, Hasankeyf'te, Yeşil Yol yapımında, Zilan Deresi'nde olduğu gibi birçok yerde gördüğümüz bu yıkıma ve doğa katliamlarına karşı çıkan halka saldırarak susturmaya çalışmaktadır. Geçmişten bugüne iktidarlar, halkın haklı itirazlarına gazla, copla, gözaltıyla ve tutuklamayla yanıt vermişlerdir. Söz konusu toplum sağlığı olunca ulusal sınırların, rant haritalarının "ulusal çıkar" diye savunulan bir güruhun çıkarlarının bir anlamı yok aslında.

Çocukluğumuzda su parayla satılan bir meta değildi. Ama geldiğimiz aşamada evde musluktan su içebilmek lüks hâline dönüşmüştür. Musluktan kana kana su içilebilen kaç şehrimiz kaldı ki? Temel hak olarak piyasa dışı olması gereken su, bugün bir endüstriye dönüşmüş ve mevcut tekellerin metası hâlini almıştır. Su faturalarını ödeyemediği için yoksulların suyu kesilirken azınlık bir grubun ise bu yoksulluktan rant, iktidar ve varlık devşirdiğini görüyoruz.

Bu yasada, suyla ilgili madde komisyonunda görüşülürken biz dedik ki: Gelin, yoksul hanelere belirli bir metreküpe kadar suyu ücretsiz verelim. Kişi başına çok fazla su harcayan haneler belirli bir metreküpe aştığında fatura ödesin. Böylece, fazulü su sarfiyatı önlenmiş, tasarruf sağlanmış olur. Ama yoksulun ekmeğini işsizlikle, krizle azaltan iktidarınız bu öneriyi reddetti. Ne olurdu sanki yoksulların su faturasını düşürseydiniz? Yapmadınız çünkü sizin derdiniz ne halkın temiz suya erişimi ne de ekoloji ve çevredir.

Değerli arkadaşlar, bu teklifin aralarına itiraz edemeyeceğimiz bazı maddeler de serpiştirilmiş, mesela plastik kullanımının azaltılması var. Buna itirazımız yok. Enerji kullanımında israfı azaltacak, plastik kullanımını azaltacak önerileri destekliyoruz ama daha geçen hafta plastiklerin biyokütle sayılacağı bir torba yasayı gündeme taşıdınız. Bu da samimiyetsizliğinizin ve tutarsızlığınızın ispatıdır. Güvenli, sağlıklı ve çevreci ulaşım aracı olarak tanımlanan ve birçok ülkede yaygın olarak kullanılan elektronik skuterlerin teşvik edilmesi amaçlanıyorsa Ajans tarafından belirlenmeye çalışılan işgal harcı neden alınıyor böylese?

Bu teklifle, ekoloji inisiyatiflerinin birçok noktada itiraz ettiği bir "Çevre Ajansı" kurulmak isteniyor. Yasa hazırlanırken Çevre Mühendisleri Odasının görüşü alınmamış. Bu Ajansın personeli nasıl ve hangi kriterlere göre seçilecek belirli değil, kaç çevre mühendisinin burada istihdam edileceği düzenlenmemiş. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kamu kurumu olarak yapması gerekenleri özel bir yapı olarak Ajansa bırakması zaten baştan kabul edilemez bir yanlıştır.

Çevrenin korunması çok temel bir kamusal iştir; özel hukukla değil, kamu hukukuyla ele alınmalıdır. Bu yasayla Ajansa verilen yetkilerden en önemlisi de birtakım şirketlere verilen depozito faaliyetlerinin taşeron firmalara bırakılmasıdır. Taşeron şirketler kurdurup buralarda depozito malların geri dönüşüm işleri yaptırılacaktır, ortada çok ciddi bir rant olduğu açıktır. Çevre kirliliğinin önüne geçilmesi için her türlü mekanizması olmayan bir işletme kuruluşu tarif edilmektedir. Ekolojinin korunması amacıyla yıllardır mücadele veren sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin katılımına kapalı olarak kurgulanan bu özel oluşum çevreyi korumak amacıyla değil, iktidar için yeni, yüksek ücretli bir kadrolaşma alanı olarak kurgulanmıştır. Bakanlığın uhdesinde bulunan denetim yetkisi bu şekilde kurulacak bir ajansa veya benzeri oluşuma devredilemez, bu büyük bir yanlış olacaktır. Bu hâliyle ne Ajansın ne de yetkilendireceği taşeron firmaların önceliği, ekolojik yıkımı yavaşlatmak ya da durdurmak olmayacaktır.

Değerli arkadaşlar, torba yasada başka bir başlık da atık yağların toplatılmasıyla ilgili getirilen zorunluluk ve denetimdir. Fiilî olarak neredeyse hiç olmayan bu denetimin yapılması elbette elzemdir ve önemlidir ancak burada düzenlemenin amacı, işi ticarileştirmek ve buradan bile rant devşirmek. Atık yağların doğaya karışmasını önlemek istiyorsanız bugün gemilerin sintine yağlarını ne kadar denetlediğinize bir bakalım. 20 milyon hanenin kaçından atık yağ alındığını çıkın, kamuoyuna açıklayın. Yerel yönetimleri yok sayarak, kayyum atayarak "Bu, bizden; bu, bizden değil." ayrımcılığını yaparak çevreyi koruyamazsınız, atık yağları toplayamazsınız.

Bu yasayla getirilenler arasında otopark düzenlemesiyle büyükşehir belediyelerinin sorumluluğunda olan bölge otoparkı, kapalı ve açık otopark yapma, işletme ve bunlara ruhsat verme yetkilerinin ilçe belediyelerine devredilmesi var. Burada amaç, iktidarın son seçimle kaybettiği büyükşehirlerin gelirlerinin kazandığı ilçe belediyelerine aktarılmasıdır, buna yönelik bir düzenleme olduğu da açıktır. Şu anda Van'da yaşanan parkomat soygununun bir benzeri ülke geneline yaygınlaştırılıyor. Otoparkları özelleştirip, bu otoparklarda istihdam edilen kişiler güvencesizleştirilip gelirini de şirketlere aktaran bir yapı kuruluyor. Muhtemelen yandaşlar için yeni inşaat ihaleleri bile planlanmıştır.

Bu yasa teklifini getirirken her zaman yaptığınız gibi, ilgili sivil toplum örgütleri ve meslek kuruluşlarının görüşlerini almadınız, muhalefetin itiraz ve önerilerini görmezden geldiniz, en önemlisi de asıl ceremesini çekecek olan halkın anlamasına fırsat vermediniz, düşüncesini sormadınız. İktidarınızın tek derdi, ülkenin her karış toprağını nasıl paraya ya da nakde çeviririm, nasıl yeni pazar alanları oluştururum olmuştur.

Sözlerimi bitirmeden önce güzel bir Kızıldere sözünü konuşmamı tamamlamak istiyorum ve sizleri uyarmak istiyorum: "Son ırmağ kurduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık tutulduğunda beyaz adam sermayenin yenmeyecek bir şey olduğunu anlayacaktır."

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Vecdi Gündoğdu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yaşamın kendisi olan çevre konusunda düzenleme yaparken üç temel konuda hassasiyet göstermek zorundayız: Bir, geriye götürülemezlik ilkesi; iki, uluslararası çevre hukukunu oluşturan sözleşmeler; üç, Anayasa'mızın çevreye ilişkin düzenlemeleri. Bu üç temel prensip her adımda bizim yol haritamız olmalıdır. Yaşamak ve yaşatmak için sürdürülebilir gelişme, gelecek kuşakların ihtiyaçlarını tehdit etmeden bugünün ihtiyaçlarını karşılayabilmektir.

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de en önemli çevre ve halk sağlığı sorunlarından bir tanesi hava kirliliğidir. Çevre Mühendisleri Odası tarafından hazırlanıp açıklanan Türkiye'nin hava kirliliği raporuna göre, ölçüm yapılabilen 45 ildeki istasyonların çevresinde yaşayan 60 milyon kişi, ulusal değerlerin üzerinde partikül madde 10 seviyesine yani zararlı toza maruz kalmaktadır.

Termik santral bölgelerindeyse durum çok daha kötüdür. Bugüne kadar termik santraller ve ağır sanayinin bulunduğu bölgelerde filtreleme gerektiği gibi yapılmadığı için solunum sistemi hastalıklarından tutun da kanser hastalığına kadar halk sağlığını tehdit eden pek çok sonucun ortaya çıktığı bilimsel verilerle ortaya konulmuştur.

Mevcut kömürlü termik santrallerin olumsuz etkilerinin minimize edilmesine yönelik bir çalışma dahi yapılmadan maalesef yeni termik santraller planlanmaktadır. İnsanların sağlığını kaybettiği, kuşların, arıların böceklerin yaşamadığı hayalet şehirler istemiyorsak denetleyici kurumlar görevlerini layıkıyla yapmak zorundadırlar.

Sayın milletvekilleri, yaşamın bir diğer vazgeçilmesi ise su; yerine başka bir madde ikame edilemeyen sınırlı bir doğal kaynaktır. Sağlıklı suya ulaşmak temel bir insanlık hakkıdır. Ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrili, son derece zengin göl ve akarsu kaynakları olmasına rağmen maalesef su stresli ülkeler arasındayız. Dolayısıyla geleceğimiz, doğal yaşama kadar tehdit altındadır.

Bir diğer vazgeçilmezimiz ise toprağımızdır. Ülkemizde erozyon, arazi üretkenliğinin azalmasında en başta gelen sorunlardandır. Tarım arazilerinin yüzde 59'u, meraların yüzde 64'ü, orman arazilerinin ise yüzde 54'ü maalesef erozyona maruz kalmaktadır.

Sayın milletvekilleri, on sekiz yıllık AKP hükümetleri uyguladıkları çevre politikalarıyla Anayasa'yı, yasaları, yönetmelikleri, sürdürülebilir yaşamı görmezden gelmiştir. AKP'den geriye sadece talan edilen, katledilen, yağmalanan doğa kalmıştır.

Görüşmekte olduğumuz teklifte amacının ötesinde değişiklikler ve bütünsel açıdan çelişki ve tutarsızlıklar vardır. Ajans yönetim kadrolarının bilimsel ve objektif kriterlere göre değil, siyasi olarak belirleneceği açıkça görülmektedir. Sorumluluk almadan sınırsız yetki isteyen Ajansla, kadro ve bütçe alan, mali muafiyeti olan, denetlemeyen ama denetim yetkisiyle Bakanlığa paralel bir kurum oluşturmaktadır.

Değerli arkadaşlar, eşsiz coğrafyamızın bize emanet ettiği Ayder Yaylası, Dipsiz Göl, Uzungöl, Salda Gölü, Kuzey Ormanları, Kaz Dağları, Saros Körfezi, Istrancalar ve saymakla bitiremeyeceğimiz doğal zenginliklerimizin en büyük şansızlığı, binlerce yıllık zaman dilimi içerisinde maalesef, AKP iktidarıyla karşı karşıya kalmasıdır. On iki bin yıllık Dipsiz Göl, define bulma umuduyla iş makineleriyle kazılmış ve kurutulmuştur. Salda Gölü'ne, çıplak ayakla dahi basmaya kıyamadığımız o beyaz kumlarının üzerine maalesef, iş makineleriyle, hafriyat kamyonlarıyla girilmiştir. Derelerini kurutup ağaçlarını kestiğiniz Karadeniz'de, plansız yapılaşmaların bedelini Rize'de, Artvin'de, Giresun'da maalesef, acı kayıplarla ödedik.

"Ormanımın bir dal kesenin başını keserim." diyen Sultan Mehmet'in torunları, Kuzey Ormanları'nda 13 milyon ağaç kesilmiştir. Oksijen darphanemiz, dünyanın en kaliteli oksijenini üreten Kaz Dağları'nı oksijen hırsızlarının, altın madencilerinin maalesef, cenneti hâline getirdiniz. Istrancalar'ı delik deşik ederek toz bulutlarıyla yeşili griye çevirdiniz. Istrancalar'daki eşsiz doğal zenginliğimiz, çimento, kil, demir, bakır, altın, gümüş, taş, çakıl gibi vahşi madencilikle çalınıyor, şu anda da talan ediliyor.

Trakya'da barajlar, dereler kururken, içme ve sulama suyu tehlikeyeinken AKP şu anda maden şirketlerine oluk oluk su aktarmaya devam ediyor.

Doğanın yeşilini doların yeşiliyle karıştıranlara buradan sesleniyorum: Istrancalar'ı kaybedersek İstanbul'u kaybederiz, İstanbul'un nefesi kesilir, içtiği su yok olur. Istrancalar'ı koruyamadığımız zaman Balkanlar üzerinden yurdumuza inanın, soğuk hava değil, duman, kül, radyasyon ve toz bulutları gelecektir. Avrupa'nın en önemli doğal alanlarından biri olan Istranca Dağları'nda birçok ekosistem iç içe yaşamaktadır. Dağ, deniz, göl, dere, mağara ve kumullar ile longoz ormanları hep birlikte, kardeşçe bir yaşam sürdürmektedir. Dünyanın hiçbir yerinde olmayan bu eşsiz zenginliğimiz kendi hâline bırakılsa inanın, Istrancalar'ın yeryüzü cenneti olması işten bile değildir.

Kırklareli Demirköy ilçemizde Dupnisa Mağarası üzerinde mermer ocağına izin verildi; güler misin, ağlar mısın? Duyarlı çevre gönüllüleri sayesinde bundan vazgeçildi, bölge sit kapsamına alındı. Bizler tam mağara kurtuldu derken bir baktık, şimdi de neredeyse mağaranın içine kadar uzanan turizm tesisleri yapılmaya çalışılıyor ve planlandı; herhâlde, bu da önümüzdeki senelerde Katarlılara verilir.

Kırklareli'de doğayı talana büyük bir hızla devam ederken Kırklareli'nin en bereketli Babaeski Büyük Ovası sınırları içinde bulunan bereketli tarım toprakları, kömür ocakları ve termik santrallerle şu anda maalesef, yok edilmeye çalışılıyor. Suyu kucağında saklayan toprağa ihanet etmeyin.

Değerli arkadaşlar, Trakya'yı, İstanbul'u ve Marmara Bölgesi'ni kurtarmak istiyorsak hiç vakit kaybetmeden tedbirler alınması gerekiyor. Ergene havzası toprakları tarımsal sit alanı ilan edilmelidir. Istrancalar biyosfer rezerv alanı ilan edilmelidir. Dünyanın en önemli kuş göçü yolu olan Istrancalarda RES projelerinden bir an önce vazgeçilmelidir. Kırklareli Turizm Bölge Planı yaşama geçirilmelidir. Avrupa'nın en büyük subasar ormanı, longozlar Ramsar alanları kapsamına alınmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, pandemi sürecinde insanlığı bir kez daha uyarıyoruz: Artık sağlıklı yaşam, temiz hava solumak, nefes almak istiyorsak, çocuklarımıza sağlıklı bir gelecek bırakmak istiyorsak ortak akıl çevresinde bilimsel çözümleri yaşama geçirmeliyiz. Sürdürülebilir gelecek için sorunlar ortada, çözüm yollarını da biliyoruz ve sıralıyoruz. Fakat bunları yapmak için de irade gerek, inanın irade gerek. On sekiz yıldır AKP'de ne yazık ki bu iradeyi de göremedik. İnsanın doğadan uzaklaştıkça kalbi sertleşmiş, siz de biraz artık kalbinizi yumuşatın diyoruz. Karar vereceksiniz; geleceği yaşanılabilir mi kılacaksınız yoksa çocuklarımıza miras bırakacağımız çevreyi, geleceğimizi talan etmeye devam mı edeceksiniz? Aklı ve bilimi yok sayıp rantı önceleyen politikalarla, çocuklarımıza, torunlarımıza nefes alamayacağı, alsa da sağlıklı olamayacağı bir vatan mı bırakacaksınız? Buna bir karar verin. Şu anda temiz hava istiyorsunuz, meyve seviyorsunuz; kuşları, arıları, böcekleri seviyorsanız yeşile saygı duyun, birlikte kucak kucağa yaşayın. İnanın daha mutlu, daha huzurlu ve sağlıklı olacaksınız. Artık bunları da söylemeyin, yapın. İnsanı insan yapan düşüncesi değil, emin olun ki davranışlarıdır. Önce zarar vermeyin, sonra zaten faydalı olursunuz. "Param var ama tüketmeye hakkım var mı?" diye de kendinize öncelikle bir sorun.

Değerli milletvekilleri, "Gelin bağa yeşiller kuşanan doğayı görün. Her köşede bir çiçek dükkânı açan doğayı görün. Güller gülerken sesleniyor bülbüllere: Susun, susarak doğayı görün."

Kapatmadan önce şunu söylemek istiyordum, hep hani çevrecilerin, doğacıların, korumacıların bir sözü vardır, klasik bir şey: "Doğayı sev, yeşili koru." derler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Eğer bunu bir AKP'li söylüyorsa da inanmayın.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Metin Ergun.

Sayın Ergun, grup adına konuşmanın yanı sıra şahsınız adına da söz talebiniz var, ikisini birleştiriyorum.

Konuşma süreniz on beş dakikadır.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına görüşlerimizi ifade etmek için huzurlarınızdayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, bildiğiniz gibi torba kanun teklifleriyle asli yasama organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama sistemi bozulmakta, anlaşılması zor ve karmaşık düzenlemeler içermesinden dolayı da yasama süreci zaafa uğratılmaktadır. Zira torba kanun teklifleriyle getirilen metinler, son derece karmaşık ve içerdiği konular da birbirleriyle bağlantısızdır. Teklif metinlerinde yoğun bir şekilde teknik nüanslarla değişiklik yapılması hedeflenmektedir. Torba kanun metinlerinde farklı yorumlanmaya son derece müsait, muğlak ifadeler kullanılmaktadır. Hâl böyle olunca Türkiye Büyük Millet Meclisinin anlaşılabilir ve sonuçları öngörülebilir kanun yapma kapasitesi sınırlı hâle gelmektedir. Artık sıradan hâle gelen tüm bu olumsuzluklar bir kenarda dururken iktidar, yeni bir torba kanun teklifiyle karşımızdadır.

Söz konusu kanun teklifi Türkiye Çevre Ajansının kurulması; elektrikli skuterlerden alınacak işgal harç bedellerinin uygulanması; atık motor yağlarının yönetimi; yerel yönetimlerle Karayolları Genel Müdürlüğüne bisiklet yolları ve şeritleri, bisiklet park istasyonları, elektrikli şarj istasyonları ve gürültü bariyerleri yapma görevi verilmesi; atık su altyapı yönetimlerinin kurulabilmesi gibi birbirine benzer gibi duran lakin oldukça farklı ve teknik konulardan oluşan bir kanun teklifidir.

Sayın milletvekilleri, başlığın da anlaşılacağı gibi bu teklifin getirdiği temel yenilik, Türkiye Çevre Ajansının kurulmasıdır. Teklif metninde Ajansın kuruluş amacı, çevre kirliliğini önlemek ve yeşil alanların korunmasına, iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlamak; döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımı doğrultusunda kaynak verimliliğini artırmak; ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak olarak ifade edilmektedir. Yani bu ifadelerle teklifin temel amacının depozito yönetim sistemini kuracak ve işletecek bir yapıyı oluşturmak olduğu anlaşılmaktadır. Gerçekten de Türkiye olarak denizlerimizin, kıyılarımızın, göllerimizin, akarsularımızın, ormanlık alanlarımızın, park ve yeşil alanlarımızın, mahallelerimizin, şehirlerimizin, kısacası tüm çevremizin doğada çözünmeyen inorganik atıklardan korunması konusunda etkin bir depozito yönetim sistemine olan ihtiyacımız açıktır.

Bildiğiniz gibi, bugün ülkemiz iyi işleyen bir depozito yönetim sistemine sahip değildir. Dolayısıyla geri dönüştürülemeyen atıkların düşük bertaraf oranları yüzünden doğal çevrenin zikrettiğimiz bütün unsurları büyük bir kirlilikle boğuşmaktadır. Ayrıca geri dönüştürülebilir atıkların verimli bir şekilde ekonomiye kazandırılmaması sebebiyle ekonomik kaynaklarımız israf edilmektedir. Çünkü Türkiye gelişmiş endüstriyel ülkelere nazaran atık ve depozito yönetim sistemleri konusunda oldukça geç kalmış bir ülkedir.

Ülkemizin daha fazla geç kalmadan atık yönetim sistemiyle entegre bir depozito yönetim sistemine sahip olması sürdürülebilir bir ekonomi ve çevre anlayışı açısından zaruridir. Bu sebeple, kurulması amaçlanan Türkiye Çevre Ajansının böyle bir ihtiyaca cevap verecek bir kurum olmasından İYİ PARTİ olarak memnuniyet duyacağımızın bilinmesini isteriz. Bununla beraber, Türkiye Çevre Ajansının kuruluşunu ve işleyişini düzenleyen bu teklife bakıldığında, Ajansın zikredilen niteliklerine hâle getirecek

bazı hususiyetlere sahip olduğu görülmektedir. Örneğin, teklifin 3'üncü maddesinde Ajans özel hukuk hükümlerine tabi bir kamu kuruluşu olarak yapılandırılmaktadır. Yani bu kuruluş, devlet geleneğimize, hukuk müktesebatımıza, kamusal teamüllere ve tecrübelerle aykırı bir şekilde kurulmak istenmektedir. Bununla da yetinilmemekte, teklifin 28'inci maddesinde göreceğiniz üzere Ajansın mal ve hizmet alımları Kamu İhale Kanunu'ndan muaf tutulmaktadır. Düzenlemenin bu yönüyle âdeta paralel bir bakanlık inşa edeceğini söylememiz herhâlde yanlış olmayacaktır. Zira bu şekilde kurulan bir kurum mevcut iktidar zihniyetinin alametifarikası olan nepotizmin yeni merkezlerinden biri hâline gelecektir. Ayrıca, bu şekilde kurulacak Ajans kamu yönetiminin olmazsa olmazı olan şeffaflık ve hesap verilebilirlikten son derece uzak bir yapı olacaktır.

Muhterem milletvekilleri, teklifin 5'inci maddesinde kurulması amaçlanan Türkiye Çevre Ajansının 7 kişilik yönetim kurulu ile 11 kişilik danışma kurulu üyelerinin üç yıllıkına Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanacağı öngörülmektedir fakat Çevre ve Şehircilik Bakanının bu kişileri hangi kriterlere göre belirleyeceği belli değildir. Aynı şekilde teklifte görev süresi biten yönetim kurulu veya danışma kurulu üyelerinin yeniden atanıp atanamayacağı, bir üyenin kaç kez görev yapabileceği gibi soruların cevabı yoktur. Bu hâliyle Ajans, akraba ve eş dost kayırmacılığının merkez üslerinden biri hâline gelecektir. Dolayısıyla İYİ PARTİ olarak düzenlemeyi bu hâliyle doğru bulmuyor ve kabul etmiyoruz.

Değerli milletvekilleri, Ajansın gelirlerinin ve bütçesinin açıklandığı 8'inci maddenin (b) bendinde Ajansın her türlü bağış ve yardımları gelir olarak kaydedebileceği ve kullanabileceği ifade edilmektedir. Teklifte sözü edilen her türlü bağış ve yardımın üst sınırı belirtilmemiştir. Ajansın veya Ajans yöneticilerinin iş veya denetim ilişkisinde bulunduğu kişi ve kuruluşlardan bağış alıp alamayacağı konusu belli değildir. Biz İYİ PARTİ olarak Ajansın gelirlerinin ne şekilde ve hangi kriterlere göre oluşturulacağını şüpheye yer bırakmayacak bir nitelikte belirlenmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Zira Ajans, alacağı bağışlar dolayısıyla özerkliğini ve kamu yararını sıkıntıya düşürecek faaliyetlerini tam anlamıyla ve kuruluş amacına uygun biçimde yapamayacağı bir yola girebilir endişesi taşımaktayız. Bu durum gelecekte hem çevre ve halk sağlığı hem de kamu yararını ciddi şekilde riske atabilecek sonuçlar doğurabilir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 16'ncı maddesiyle Çevre Kanunu'nda değişiklik yapılarak Türkiye Çevre Ajansına denetim yetkisi verilmektedir. Bilinmelidir ki denetim yetkisi kamusal bir yetkidir. Özellikle çevre ve doğa gibi her canlının paydaşı olduğu bir alanda denetim yetkisinin özel hukuk hükümlerine bağlı bir kuruluşu aktarılması doğru değildir. Zira, şimdiye kadar Bakanlığın yetki ve denetiminde yapılan faaliyetlerin yetkinliği ve yeterliliği belirsiz bir yönetim ve danışma kuruluna sahip bu Ajans eliyle yürütülmesi çeşitli suistimallere yol açma riski taşımaktadır.

Muhterem milletvekilleri, daha önce belirttiğimiz gibi Türkiye, depozito yönetimi sistemi kurma ve yönetme konusunda geç kalmış bir ülkedir. Dolayısıyla, Türkiye Çevre Ajansı kurulduktan sonra depozito yönetim sistemi kapsamına girecek olan ürün ve faaliyetlerin hacmi hızla ve uzun süre artacaktır. Bu sebeple, Türkiye Çevre Ajansının hâkimiyetinde olacak olan depozito yönetim sistemi aynı zamanda çok büyük bir kamusal kaynak yaratılması anlamına gelmektedir. Mevcut teklifte ise böylesine büyük bir kaynağa sahip olacak olan Türkiye Çevre Ajansı Kamu İhale Kanunu kapsamının dışında kurgulanmaktadır. Hâlbuki Kamu İhale Kanunu özü itibarıyla kamu kurumlarınca yapılacak ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, kamu denetimini ve kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Biz, İYİ PARTİ olarak devasa bir kamusal kaynağa sahip olacak olan Ajansın yapacağı mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu kapsamının dışında bırakılmasını doğru bulmuyoruz.

Sayın milletvekilleri, bu teklif bu hâliyle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı açısından açık bir şekilde depozito yönetim sistemi ve atık yönetimi konusunda başarısızlığın itirafıdır.

İktidar, yürütme gücünü elinde bulundurduğu son on sekiz yılda etkin, yaygın ve verimli bir depozito yönetim sistemi kuramamıştır. Geçtiğimiz on sekiz yılda Bakanlık bünyesinde kurulamayan bu sistem, şimdi paralel bir bakanlık oluşturularak kurulmak istenmektedir. Üstelik bu paralel bakanlığın da denetimsiz ve keyfî politikalarla idare edilebilir olması amaçlanmaktadır. Bu hususta İYİ PARTİ olarak duruşumuz nettir. Şeffaflığı ve hesap verebilirliği amaçlayan yeni bir nepotizm merkezi yaratacak olan bu teklifi mevcut hâliyle desteklememiz mümkün değildir.

Sayın milletvekilleri, konuşmama son vermeden evvel daha önce Kaz Dağları'nı çöle çeviren altın arama faaliyetlerinde yaşadığımız gibi yeni bir tehditle karşı karşıya kalan Tokat ilimizin Erbaa ilçesiyle ilgili birkaç hususu vurgulamak istiyorum. Türkiye'nin birçok yerinde madencilik faaliyetleriyle ilgilendiği bilinen bir holding, Tokat ilimizin Erbaa ilçesinde bulunan bakır maden sahasında altın madeni bulduğunu kamuoyuna duyurmuştur. Daha sonra söz konusu holding tarafından yapılan açıklamada rezerv miktarının tespitiyle sahanın jeofizik ve jeolojik açıdan analiz edilmesi çalışmalarına başlandığı ifade edilmiştir.

Bildiğiniz gibi, altın madenciliğinde siyanürlü altın arama yaygın bir yöntemdir. Şimdiye kadar, altın arama faaliyetlerinin yapıldığı yerlerde kullanılan siyanürden ötürü ortaya çıkan toprak kirliliği, su kirliliği ve kalıcı doğa tahribatları Erbaalı vatandaşlarımızı haklı olarak endişelendirmektedir. Erbaalılar, Yeşilirmak ve Kelkit Vadileri ile bu vadileri besleyen Sakarat ve Boğalı Yaylalarındaki tarımsal üretimin bu şekilde ciddi bir tehditle karşı karşıya kalacağından endişe duymaktadırlar. Erbaa bölgesinde yapılan tarımsal ve ziraî üretim, siyanürlü altın arama faaliyetleri sonucunda böyle bir tehditle karşı karşıya kalırsa bölgede yoğun bir göç hareketinin başlaması kaçınılmaz olacaktır. Dolayısıyla, Erbaa'da ve köylerinde yaşayan vatandaşlarımız, yaratacağı risk ve tehditlerden ötürü bu faaliyetlere karşı çıkmakta ve çalışmaların durdurulmasını talep etmektedirler. Biz, İYİ PARTİ olarak bu konuda Erbaalı vatandaşlarımızın yanındayız ve onlara elimizden gelen desteği vereceğimizin bilinmesini isteriz. Bu vesileyle, bu kürsüden iktidarı ve devletimizin ilgili kurumlarını, Erbaalı vatandaşlarımızın sesine kulak vermeye ve yeni bir Kaz Dağları felaketi yaşanmaması için harekete geçmeye çağırıyoruz.

Konuşmama son verirken yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsi adına ikinci söz Sayın Mehmet Sait Kirazoğlu'nun.

Buyurun Sayın Kirazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET SAİT KIRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Çevre Ajansının Kurulmasına Dair Kanun Teklifi'mizin birinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım.

Ülkemizin nüfusu hızla artarak 84 milyona ulaşmış, buna paralel olarak endüstrileşme, kentleşme, ekonomik büyüme ve millî gelirdeki artışla birlikte ihtiyaç sahiplerinde ve tüketim alışkanlıklarımızda önemli değişimler yaşanmıştır. Nüfus ve tüketim arttıkça, TÜİK verilerinden de açıkça görüldüğü üzere, yirmi yıl önce 500 milyon ton olan ham madde tüketimimiz günümüzde yaklaşık 1 milyar tona ulaşmış bulunmaktadır. Yine, yirmi yıl önce yaklaşık olarak evsel atık miktarı 17 milyon ton iken günümüzde 32 milyon tonu aşmış durumdadır. Bu atıkların hacim olarak dörtte 1'ini oluşturan plastik, kâğıt-karton, cam, metal gibi değerlendirilebilir birçok atık, kaynağında ayrıldığı ve çöpe atıldığı için depolama sahalarına gitmekte ve her yıl milyarlarca lira kaynak yok olmakta ve yüzlerce futbol sahası büyüklüğünde depolama alanına ihtiyaç duyulmaktadır. Kullanıldıktan sonra doğrudan ya da dolaylı olarak doğaya, çevreye bırakılan bu atıklar, özellikle plastik olanlar, fiziksel veya kimyasal olarak parçalanabilseler dahi gıda zinciri içine karışarak tüm canlı hayatını ve çevre sağlığını tehdit etmektedir.

Ambalajları yapmakta kullandığımız ham maddeler, daha çok petrol ve gaz gibi ithalata bağımlı olduğumuz

yenilenemeyen kaynaklardan olduğundan çevresel olumsuz etkilerinin yanı sıra ekonomik olarak da yüksek maliyetlere sebep olmaktadır. Atıklarımızı azaltarak ve değerlendirerek çevremizin ve doğal kaynaklarımızın korunmasını sağlamanın yanı sıra geri kazanımla ham madde olarak kullanılmasını ve yeni ürünlere dönüşmesini sağlamak zorunda olduğumuzu görüyoruz.

Burada, konuyla doğrudan ilgisi nedeniyle Sıfır Atık Projesi'ne değinmeden geçemeyeceğim. Cumhurbaşkanımızın saygıdeğer eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde yürütülen bu projeye, öncelikle sıfır atık konusunda bilinçlenme ve duyarlılık oluşturmak amacıyla 10 milyona ulaşan kişiye eğitim verilmiş, Cumhurbaşkanlığı ve Meclisimizin dâhil olduğu yaklaşık 50 binin üzerinde kurum ve kuruluş binasında Sıfır Atık Yönetim Sistemi uygulamasına geçilmiştir. 2017 yılından bugüne kadar toplanan yaklaşık 17 milyon ton değerlendirilebilir atıklarla ekonomiye ciddi kazançlar sağlanmış, enerji ve su tasarrufu yapılmış, yine 2 milyar ton sera gazı salımı engellenmiştir. Bu projenin ülke genelinde 2023 yılına kadar yaygınlaşmasıyla yüzde 13 olan geri kazanım oranının yüzde 35'e çıkarılması hedeflenmektedir.

Yüce Meclisimizin bundan iki yıl önce kabul ettiği ve kamuoyunda "poşet kanunu" olarak bilinen çok önemli bir düzenleme vardı. Bu düzenlemeyle sıfır atık yaklaşımına uygun olarak su kaynaklarımıza, tarım ve orman alanlarımıza giden ve bitkisel örtü ve hayvanlar açısından risk oluşturan milyarlarca plastik poşeti azaltmak ve kontrol altına almak maksadıyla ülkemizde tüm satış noktalarında plastik poşetlerin tüketiciye ücretli olarak verilmesi sağlanmıştı. Bu düzenlemenin amacı, geri kazanım imkânı neredeyse olmayan, ciddi görsel ve çevresel kirliliğe neden olan plastik poşetlerin kişi başı kullanım miktarının azaltılmasıdır. Vatandaşımızın büyük tevccühüyle gereksiz plastik poşet tüketimi yüzde 80 oranını aşan bir şekilde azalmış ve yüz binlerce ton plastik atığın oluşumu önlenmiştir.

Bugün görüştüğümüz kanun teklifimizle de yine sıfır atık yaklaşımına uygun bir şekilde çevre kirliliğini önlemek, yeşil alanları korumak, iyileştirmek ve geliştirmek amacıyla yine ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Çevre Ajansı kurulması öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kurulması teklif edilen Çevre Ajansı, ülkemizin 32 milyon ton/yıl civarında olan, katı atıkları içerisinde önemli bir yer tutan -hacim olarak yüzde 20-25'ini oluşturuyor- içecek ambalaj atıklarının yönetimi için atık toplama konusunda en verimli uygulamalardan biri olan ve dünyada gelişmiş ülkelerde de kabul görmüş olan depozito yönetim sistemini hayata geçirecek ve tek bir merkezden koordine edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Kırazoğlu.

MEHMET SAİT KIRAZOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Depozito yönetim sistemi, ürünlerin depozito bedeliyle piyasaya sürülerek satış noktasında tüketiciye depozito bedeliyle satılması, tüketiciler tarafından da tüketilmesi, kullanılması sonrasında oluşan boş ambalajların veya kullanılmış ürünlerin atılmayarak depozito bedellerini geri almak amacıyla satış noktalarına iade etmelerine dayalı bir sistemdir. Çevre Ajansının faaliyete geçmesiyle ülkemizde yıllık olarak tüketilen yaklaşık 20 milyara yakın ambalajdaki geri dönüşüm oranının yüzde 90'lara ulaştırılması amaçlanmaktadır. Zaman içerisinde pil, elektrikli ve elektronik ürünler, lastikler, akümülatörler gibi depozito uygulamasına alınacak ve geri dönüşümle ekonomiye kazandırılacak diğer unsurlar da vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

MEHMET SAİT KIRAZOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bununla hem ham madde ithalatında hem emisyon ve yerel yönetimlerin atık bertaraf oranlarında ciddi azalma sağlanacak, yine atık plastik ithalatında yüzde 40 oranında bir azalma sağlanacaktır.

Ben sözlerime son verirken kanun teklifimizin hazırlanmasında bize desteğini esirgemeyen hem Çevre Bakanlığı bürokrat ve yetkililerine hem grubumuz ve Komisyon'daki milletvekillerimize ve Meclis çalışanlarına teşekkürlerimi sunuyorum. Daha yaşanılır bir çevre hedefiyle ilk adımını attığımız Türkiye Çevre Ajansının şimdiden ülkemiz için, milletimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birinci bölüm üzerinde konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemini yapacağım.

Evet Sayın Ünal, buyurun.

CUMHUR ÜNAL (Karabük) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dün burada Karabük hakkında bazı konular konuşulduğu için söz aldım. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

"Karabük merkezde 3 hastaneden 2'si yıkılmış, yerine yenisi yapılmış." deniliyor, oysaki 3 hastane de depreme dayanıklılık açısından raporluydu. Bu hastanelerden 2 tanesini yeniledik, 1 tanesinin inşaatı devam etmektedir. Yıkıldı diye bahsi geçen hastaneler 4 ve 6 kişilik odalar olmak üzere 467 yataklıydı, şimdi ise yenileri yapılan Eğitim ve Araştırma Hastanesi 1 ve 2 kişilik odalı, 525 yataklı; yeni Ağız ve Diş Hastanesi 54 ünitlik ve inşaatı devam eden 76 yataklı hastane bittiğinde tamamı özel banyolu 601 yatak sayısına ulaşacaktır.

Diğer taraftan, Eskipazar Devlet Hastanesi bahsi geçtiği gibi 50 milyona değil 11 milyon 886 bin liraya yapılmıştır. Beklenmedik bir zemin hareketi nedeniyle Bakanlık tarafından gözlem altındadır. İlçemizde sağlık hizmeti aksamadan verilmektedir.

Bir diğer konu kavşak yapılmadığı konusu. Oysaki üç ay önce Karabük kavşak ihalesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle 232 sıra sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

2 sorum olacaktı Sayın Başkanım. Birinci sorum: Türkiye'de 2002 yılında katı atık tesis sayısı ne kadardı, bugün kaç tane? İkinci sorum ise: 2002 yılında atık su arıtma tesis sayısı kaç adetti, bugün kaç tane?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Geri dönüşüm, kullanım dışı kalan dönüştürülebilir atık malzemelerin çeşitli yöntemlerle ham madde olarak yeniden imalat sürecine kazandırılması sürecidir. Böylece ham madde ihtiyacı azalır, artan tüketimin doğal dengeyi bozması önlenir, doğaya verilen zarar engellenmiş olur, enerji tasarrufunu mümkün kılar, çevre kirliliğinin engellenmesine katkı sağlar; yeşili, suyu, toprağı ve havayı korur, emek ve sermayenin daha verimli alanlarda kullanılmasına katkı sağlar, ekonomiktir ve maliyeti düşürür.

Sorum şudur: Çevre Ajansı kuruluyor, geri dönüşüm hedefiniz nedir?

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Altını ayırıştırırken kullanılır, siyanür havuzuna atıyorlar.

ÇEVRE KOMİSYONU BAŞKANI MUHAMMET BALTA (Trabzon) - Bir sonraki, en sonraki aşamasında, işleme ve zenginleştirme yani kayaçların yan kayaçlardan, çevrelerinden ayrışmasında siyanür kullanımı var.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ne fark ediyor? Sonuçta siyanür kullanılıyor; oradaki toprağa, doğaya, su kaynaklarına geçiyor sonra.

ÇEVRE KOMİSYONU BAŞKANI MUHAMMET BALTA (Trabzon) - Yani bunu söylemek isterim, altın arama faaliyetlerinde ve üretim faaliyetlerinde siyanür kullanılmıyor, bunu buradan altını çizerek söylemek istiyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ayrıştırmada kullanılıyor, ne fark ediyor? Çevreye zarar veriyor, toprağa, su kaynaklarına geçiyor.

ÇEVRE KOMİSYONU BAŞKANI MUHAMMET BALTA (Trabzon) - Diğer bir konu: “Kamu İhale Kanunu’ndan muaftır, denetimden muaftır.” diye söyledi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hepsi siyanürden dolayı sıkıntılı.

ÇEVRE KOMİSYONU BAŞKANI MUHAMMET BALTA (Trabzon) - Denetimden muaf değil; tekrar ediyorum, hem Sayıştay denetimi var hem Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimi var.

Yine “Bu 7 kişilik Yönetim Kurulu üyeleri kimlerden oluşuyor?” Bunlar yine kanun metninin içerisinde var.

Sayın Ünal’ın sorusu... Burada siyanürle altın...

Sayın Taşkın, özellikle “2002’de katı atık tesisi ne kadardı, şimdi ne kadar?” 2002’de 15 katı atık tesisi vardı, şimdi 90 ve yaklaşık 60 milyon insanımıza hizmet veriyor. Yine, 2002 yılında atık su arıtma tesisi sayısı 145’ti, şimdi 1.170 yani yüzde 35’ti 2002’de atık su arıtma tesisi -nüfus oranında, hizmet verdiğimiz insan- şu anda yüzde 89’a çıktı ve atık su arıtma tesislerinde de hiçbir ayırım yapmadan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, tüketilen elektrik enerjisinin yüzde 50’sini karşılıyor.

Yine, Sayın Kılıç “Bu Çevre Ajansının kurulmasıyla birlikte dönüşüm hedefiniz nedir?” diye sordu. Şunu söylemek isterim: Çok teşekkür ediyorum. 2002 yılında bu katı atıkların geri dönüşüm oranı yüzde 1’di, şu anda katı atıkların geri dönüşüm oranı yüzde 13. Bizim 2023 hedeflerinde, bu Ajansın kurulmasıyla birlikte yüzde 35’i hedefliyoruz. Şu anda 20 milyar olan ambalaj atıklarında da yüzde 90 bu ambalaj atıklarını toplayıp, geri dönüşüme verip ekonomiye kazandıracağız. Bunları söylemek isterim.

Diğer taraftan, Sayın Ergun “Çevre Kanunu’ndaki Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkisini Ajansa veriyor.” diye söyledi. Bunu Komisyon da gördük. 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 12’nci maddesinde Çevre Kanunu hükümleri kapsamında denetleme yetkisinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait olduğu net bir şekilde belirtilmiştir. Ayrıca, denetimlerin hangi usul ve esaslar çerçevesinde yapılacağını Çevre ve Şehircilik Bakanlığının belirleyeceği de ifade edilmiştir. Hâlihazırda 2872 sayılı Kanun kapsamında aşağıdaki kurumlar için Bakanlığa, Bakanlığın denetim yetkisini devredebilme hakkı tanınmıştır. Bunlar hangi kurumlar? İl özel idarelerine, çevre denetim birimlerini kuran belediye başkanlıklarına, Denizcilik Müsteşarlığına, Sahil Güvenlik Komutanlığına, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’na göre belirlenen denetleme görevlilerine -şimdi zannediyorum bir önerge geldi- Emniyet Genel Müdürlüğüne... Yani şunu söylemek isterim: Bu kapsamda, kanun teklifinin 14’üncü maddesiyle sayılan kurumların arasına Türkiye Çevre Ajansının da eklenmesi öngörülmektedir. Mevcutta denetim yetkisi devredilen kurumlarda olduğu gibi Türkiye Çevre Ajansına da denetim yetkisinin devredilmesindeki amaç, denetimdeki etkinliğin artırılmasıdır yani denetimdeki etkinlik artırılarak Çevre Kanunu hükümlerine aykırı davranışların gerekli yaptırımlara uğratılmasıdır. Yukarıda ifade ettiğimiz üzere, mevcutta denetim yetkisinin devredildiği kurumlar olduğu gibi, 14’üncü maddenin de bundan farklı bir hüküm içermediği ve bu amacın Anayasa ve kanunlara uygun olarak denetim etkinliğinin artırılması olmasından ötürü Anayasa’ya aykırılık da bulunmamaktadır. Bunu söylemek isterim.

Diğer taraftan, yine, Van Milletvekili Sayın Işık’ın, Türkiye Çevre Ajansı tarafından paylaşımlı elektrikli skuter işletmecilerinden işgal harcı alınacağı ve bu suretle paylaşımlı elektrikli skuterin yaygınlaştırılmayacağı hakkında bir sorusu var. Öncelikle, Türkiye Çevre Ajansı tarafından paylaşımlı elektrikli skuter işletmecilerinden işgal harcı alınması söz konusu değildir. Paylaşımlı elektrikli skuter işletmecilerinden alınan işgal harcı 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’yla düzenlenmiş olup mevcut durumda belediyecilerce tahsil edilmektedir. Kanun teklifinde yer alan değişiklikte, işgal harcı bedellerinin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nda yer alan en az tarife üzerinden hesaplanması sağlanarak elektrikli skuterlerin kullanımının yaygınlaştırılması ve uygulamada birlikteliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, otuz saniye var, bir soru daha sorabilir miyim?

BAŞKAN – Otuz saniyeyi kullanabilirsiniz Sayın Tanal, buyurun, mikrofonunuzu açtım.

Yani otuz saniyeyi de değerlendirdiniz, ayrıca tebrik ediyorum(!)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, siz, yurt dışından plastik çöp ithal ettiğinizi söylediniz. Türkiye’de çöp yok mudur ki siz yurt dışının plastik çöplerini ithal ediyorsunuz?

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim, cevap için zaman kalmadı bu sefer.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – On saniye var.

BAŞKAN – Evet, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.06

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

232 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyorum.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 3 Aralık 2020 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.08